ЗАКОН за пазарите на финансови инструменти

Обн. - ДВ, бр. 15 от 16.02.2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; попр., бр. 16 от 20.02.2018 г.; изм. и доп., бр. 24 от 16.03.2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; изм., бр. 98 от 27.11.2018 г., в сила от 07.01.2019 г.; изм., бр. 17 от 26.02.2019 г.; изм. и доп., бр. 83 от 22.10.2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 94 от 29.11.2019 г.; изм. и доп., бр. 102 от 31.12.2019 г.; доп., бр. 26 от 22.03.2020 г.; засегнат от Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, бр. 28 от 24.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г.; доп., бр. 34 от 09.04.2020 г., в сила от 09.04.2020 г.; засегнат от ЗИД на Закона за здравето, бр. 44 от 13.05.2020 г., в сила от 14.05.2020 г.; изм. и доп., бр. 64 от 18.07.2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; изм. и доп., бр. 12 от 12.02.2021 г., в сила от 12.02.2021 г.; изм., бр. 21 от 12.03.2021 г.; изм. и доп., бр. 16 от 25.02.2022 г.; изм. и доп., бр. 25 от 29.03.2022 г., като измененията със ЗИД на ЗПФИ влизат в сила от 29.03.2022 г., а измененията със ЗПО влизат в сила от 08.07.2022 г.; изм. и доп., бр. 51 от 01.07.2022 г.; изм. и доп., бр. 8 от 25.01.2023 г.; изм. и доп., бр. 65 от 28.07.2023 г.; изм. и доп., бр. 66 от 01.08.2023 г., в сила от 05.08.2023 г.; изм. и доп., бр. 84 от 06.10.2023 г., като измененията със ЗПК влизат в сила от 06.10.2023 г.; изм. и доп., бр. 85 от 10.10.2023 г., в сила от 10.10.2023 г.; изм., бр. 70 от 20.08.2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС; изм., бр. 79 от 17.09.2024 г.; изм. и доп., бр. 49 от 17.06.2025 г.; изм. и доп., бр. 54 от 04.07.2025 г.; изм. и доп., бр. 99 от 21.11.2025 г.; изм., бр. 16 от 10.02.2026 г.

ЧАСТ ПЪРВА
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ
Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Предмет

Чл. 1. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 8 от 2023 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) С този закон се уреждат:

1. лицензирането и дейността на инвестиционните посредници и регулираните пазари на финансови инструменти;

2. предоставянето на инвестиционни услуги или дейности от дружества от трети държави чрез установяване на клон;

3. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) лицензирането и дейността на одобрените механизми за докладване и одобрените механизми за публикуване, които ползват дерогация в съответствие с чл. 2, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 173/84 от 12 юни 2014 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 600/2014".

4. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) изискванията към лицата, които управляват и контролират лицата по т. 1, 3 и 5, както и към лицата, които притежават квалифицирано дялово участие в лицата по т. 1 и 5;

5. (нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) дейността на централните депозитари на ценни книжа;

6. (нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) изисквания към централните контрагенти;

7. (нова - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) изисквания към администраторите на бенчмаркове по смисъла на чл. 3, параграф 1, т. 6 от Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за

измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 (ОВ, L 171/1 от 29 юни 2016 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2016/1011", лицензирани или регистрирани по този закон;

8. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; предишна т. 7, бр. 8 от 2023 г.) държавният надзор за осигуряване спазването на този закон.

Цел

Чл. 2. Целта на този закон е:

1. осигуряване защита на инвеститорите във финансови инструменти, включително чрез създаване на условия за повишаване на тяхната информираност за пазара на финансови инструменти;

2. създаване на условия за развитието на справедлив, открит и ефективен пазар на финансови инструменти;

3. поддържане на стабилността и на общественото доверие в пазара на финансови инструменти.

Регулиране и надзор

Чл. 3. (Доп. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; доп., бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм. и доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 54 от 2025 г.; изм. и доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Регулирането и надзорът върху дейностите и лицата по чл. 1 се извършват от Комисията за финансов надзор („комисията") и от заместник-председателя на комисията, ръководещ Управление „Надзор на инвестиционната дейност" („заместник-председателя").

(2) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор упражнява правомощията на компетентен орган по Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно пруденциалните изисквания за инвестиционните посредници и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 575/2013, (ЕС) № 600/2014 и (ЕС) № 806/2014 (ОВ, L 314/1 от 5 декември 2019 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2019/2033", по отношение на инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 1 или субектите, които подлежат на надзор съгласно глава двадесет и втора, с изключение на правомощията по чл. 50, буква „б" от Регламент (ЕС) 2019/2033, които се упражняват от заместник-председателя по отношение на инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 1.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор упражнява правомощията на компетентен орган по чл. 6, параграф 4, чл. 7, параграфи 1 - 3, чл. 8, параграфи 1, 2 и 4, чл. 9, чл. 11, параграфи 3 и 5, чл. 14, параграф 3, чл. 15, чл. 18, параграфи 2, 3, 5 и 6, чл. 19, параграф 2, чл. 20, чл. 21, чл. 24, параграф 2, чл. 26, параграфи 2 и 3, чл. 27, параграф 1, чл. 31, чл. 36, параграф 1, буква „ж", чл. 41, параграф 1, буква „б", чл. 49, параграфи 1 и 3, чл. 52, параграф 1, буква „к", чл. 56, буква „б", чл. 66, буква „б", чл. 73, чл. 76, чл. 77, чл. 79, чл. 80, чл. 83, параграф 1, ал. 2, чл. 84, параграф 5, чл. 89, параграф 3, чл. 93, параграф 6, чл. 94, параграф 3, чл. 95, параграф 2, ал. 3, чл. 97, параграфи 2 и 3, чл. 99, параграфи 6 и 7, чл. 100, изречение първо, чл. 101, параграфи 1 - 3, чл. 107, параграф 4, чл. 113, параграфи 6 и 7, чл. 124, параграф 2, чл. 143 - 151, чл. 152, параграф 2, чл. 154, параграф 4, чл. 157, чл. 161, параграфи 2 и 3, чл. 162, параграф 2, букви „з" и „и", чл. 163, параграф 3, чл. 164, параграф 2 и чл. 166, параграф 8, буква „д", чл. 170, параграф 4, буква „в", чл. 175, параграф 5, чл. 178, параграф 2, буква „г", чл. 179, чл. 180, параграфи 1 и 2, чл. 181, параграф 2, буква „в", чл. 182, параграф 3, чл. 183, параграф 1, буква „в", чл. 199, параграф 6, чл. 201, параграф 2, чл. 221, чл. 225, чл. 243, параграф 6, чл. 244, параграф 6, чл. 259, параграф 1, букви „б", „в", „д", параграф 3, параграф 5, буква „б", чл. 262, параграфи 2 и 3, чл. 263, параграф 2, чл. 264, параграф 4, чл. 282, параграф 6, чл. 283, параграфи 1 - 3, 5 и чл. 284, параграфи 9 и 11, чл. 285, параграф 1, буква „в" и параграф 3, чл.

286, параграф 3, чл. 289, параграфи 2 и 5, чл. 292, параграфи 3 и 5, чл. 293, параграф 2, чл. 294, параграфи 2 и 3, чл. 295, буква „в", чл. 311 - 314, чл. 315, параграф 3, чл. 317, параграф 4, ал. 2, чл. 323, параграф 1, чл. 325, параграф 2, чл. 327, чл. 331, параграф 1, чл. 336, параграф 4, буква „а", трета подбуква, чл. 337, параграф 2, ал. 2 и 3, чл. 354, параграф 6, чл. 363, чл. 365, параграф 2, чл. 366, параграфи 4 и 5, чл. 367, параграф 1, буква „б", чл. 373, ал. 2, чл. 376, параграф 5, чл. 377, параграфи 1, 4 и 5, чл. 380, чл. 383, параграф 4, буква „б", чл. 383, параграф 4, ал. 1 и параграф 5, буква „в", чл. 385, чл. 395, параграф 1, ал. 3, чл. 396, параграф 1, чл. 400, параграфи 2 и 3, чл. 412, параграф 5, чл. 414, чл. 415, параграфи 5 и 6, чл. 420, параграф 2, ал. 3, чл. 422, параграф 4, ал. 2, параграфи 8 и 9, чл. 425, параграфи 4 и 5, чл. 430, параграф 1, ал. 3, чл. 458, параграф 1 и параграф 2, буква „д", чл. 465, параграф 2, чл. 471, параграф 1, чл. 478, параграф 3, чл. 486, параграф 6, чл. 493, параграф 3, буква „и", чл. 495, параграф 1, ал. 1 и 5 на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 575/2013", по отношение на инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2 или субектите, които подлежат на надзор съгласно глава двадесет и втора „а".

(4) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Заместник-председателят упражнява правомощията на компетентен орган по чл. 99, параграф 1, чл. 105, параграф 5, чл. 129, параграф 7, чл. 178, параграф 1, буква „б" и параграф 2, буква „г", чл. 194, параграфи 1, 8 и 9, чл. 213, параграф 2, чл. 215, параграф 2, буква „б", чл, 223, чл. 227, чл. 237, чл. 243, параграфи 2 и 4, чл. 244, параграфи 2 и 4, чл. 246, чл. 248, чл. 256, параграф 7, чл. 296, параграф 1, параграф 2, ал. 1, буква „б" и ал. 2, чл. 298, параграф 4, чл. 322, параграф 3, буква „б" и параграф 6, букви „в" и „г", чл. 329, параграф 1, чл. 344, параграф 3, чл. 345, параграф 2, чл. 352, параграф 1, ал. 2 и параграф 2, чл. 356, параграф 2, чл. 358, параграф 3, чл. 361, чл. 382, параграф 2, чл. 386, параграф 1, чл. 394, параграфи 1 и 2, чл. 395, параграф 5, ал. 2, чл. 398, ал. 2, чл. 399, параграф 4, чл. 401, параграф 2, ал. 1 и 2, чл. 406, параграф 1, чл. 407, чл. 415, параграфи 1 - 4, чл. 416, параграф 6, чл. 417, буква „б", чл. 418, параграф 4, чл. 420, параграф 2, ал. 2, чл. 423, параграф 2, чл. 427, параграф 1, чл. 428, параграф 1, чл. 430, параграф 1, ал. 1 и 2, чл. 438, буква „б", чл. 450, параграф 1, буква „й" на Регламент (ЕС) № 575/2013 по отношение на инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор упражнява правомощията на компетентен орган по чл. 4, 5, 7, 9, 11, 11а, чл. 14, параграф 6, чл. 21, 21а, 22, 24, 27а, 32а, чл. 35, параграфи 4 и 5, чл. 36, чл. 39, параграф 3 (с изключение на структурираните депозити), чл. 42 (с изключение на структурираните депозити) от Регламент (ЕС) № 600/2014, като комисията взема съответните решения по предложение на заместник-председателя.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) Заместник-председателят упражнява правомощията на компетентен орган по чл. 16, 22в, 23 и 25 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; предишна ал. 6, доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Уведомяванията и докладванията по Регламент (ЕС) № 600/2014 и Регламент (ЕС) 2019/2033 се извършват до комисията.

(8) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; предишна ал. 7, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Българската народна банка упражнява правомощията на компетентен орган по чл. 39, параграф 3 и чл. 42 от Регламент (ЕС) № 600/2014 по отношение на структурираните депозити.

(9) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) Заместник-председателят упражнява правомощията на компетентен орган по Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011 (ОВ, L 333/1 от 27 декември 2022 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2022/2554", по отношение на лицата по чл. 46, букви „в", „д" - „ж" и „о" от същия регламент.

Финансови инструменти

Чл. 4. (Доп. - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) Предмет на този закон са следните финансови инструменти, включително, когато са издадени чрез технологията на децентрализирания регистър:

1. прехвърлими ценни книжа;

2. инструменти на паричния пазар;

3. дялове на предприятия за колективно инвестиране;

4. опции, фючърси, суапи, форуърдни лихвени споразумения и всякакви други деривативни договори, свързани с ценни книжа, с валути (с изключение на определените съгласно чл. 10 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (Делегиран регламент (ЕС) 2017/565) (ОВ, L 87/1 от 31 март 2017 г.), с лихвени проценти или с доходност, с квоти за емисии или с други деривативни инструменти, финансови индекси или финансови показатели, за които може да бъде извършен сетълмент с физическа доставка или паричен сетълмент;

5. опции, фючърси, суапи, форуърдни договори и всякакви други деривативни договори, свързани със стоки, за които трябва да се извърши паричен сетълмент или за които може да се извърши паричен сетълмент по искане на една от страните извън случаите на неизпълнение или друго основание за прекратяване на договора;

6. опции, фючърси, суапи и всеки друг деривативен договор, свързан със стоки, по който може да се извърши сетълмент с физическа доставка, когато те се търгуват на регулиран пазар, многостранна система за търговия (МСТ) или организирана система за търговия (ОСТ), с изключение на енергийни продукти на едро, търгувани на ОСТ, за които трябва да се извърши сетълмент с физическа доставка, определени съгласно чл. 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565;

7. опции, фючърси, суапи, форуърдни договори и всякакви други деривативни договори, свързани със стоки, по които може да се извърши сетълмент с физическа доставка, извън посочените по т. 6, които не са за търговски цели и имат характеристиките на други деривативни финансови инструменти съгласно чл. 7, параграфи 1, 2 и 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565;

8. деривативни финансови инструменти за прехвърляне на кредитен риск;

9. договори за разлики;

10. опции, фючърси, суапи, форуърдни лихвени споразумения, както и всякакви други деривативни договори, свързани с изменения в климата, ставки за навло или инфлационни проценти или други официални икономически статистически показатели, за които трябва да се извърши паричен сетълмент или за които може да се извърши паричен сетълмент по искане на една от страните (извън случаите на неизпълнение или друго основание за прекратяване на договора), както и всякакви други деривативни договори, свързани с активи, права, задължения, индекси и показатели, извън посочените по този член, които имат характеристиките на други деривативни финансови инструменти в зависимост от това, дали се търгуват на регулиран пазар, МСТ или ОСТ, определени съгласно чл. 7, параграф 3 и чл. 8 от Делегиран регламент (ЕС) № 2017/565;

11. квоти за емисии, състоящи се от всякакви единици, признати за съответстващи на изискванията на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО (схема за търговия с емисии) (Директива 2003/87/ЕО).

Прилагане на насоки и препоръки на Европейските надзорни органи

Чл. 4а. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор взема решения за прилагането в надзорната си практика на препоръки и насоки на Европейския орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) и на Европейския банков орган (ЕБО) съгласно чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор, които се публикуват на интернет страницата на комисията на български език.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор приема наредби по прилагането на този закон и издава указания или други актове за въвеждане на изисквания, критерии и условия, които произтичат от препоръките и насоките по ал. 1, приложими спрямо лицата по чл. 1.

Изключения

Чл. 5. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 16 от 2022 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 51 от 2022 г.; изм., бр. 54 от 2025 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Този закон не се прилага за следните лица, освен ако друго не е предвидено в него:

1. застрахователите или презастрахователите по смисъла на Кодекса за застраховането и по Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ, L 335/1 от 17 декември 2009 г.), наричана по-нататък „Директива 2009/138/ЕО", при извършването на дейностите по Кодекса за застраховането и Директива 2009/138/ЕО;

2. лицата, които предоставят инвестиционни услуги единствено за техните предприятия майки, техните дъщерни предприятия или за други дъщерни предприятия на техните предприятия майки;

3. лицата, които предоставят инвестиционна услуга инцидентно по смисъла на чл. 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 в процеса на извършването на професионалната им дейност и тази професионална дейност се урежда от законови или подзаконови разпоредби или професионален етичен кодекс, които не забраняват предоставянето на тази услуга;

4. лицата, които търгуват за собствена сметка с финансови инструменти, различни от стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати, и не предоставят никакви други инвестиционни услуги или не осъществяват никакви други инвестиционни дейности с финансови инструменти, които не са стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати, като това изключение не се прилага, когато посочените лица:

а) са маркет мейкъри;

б) (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) са членове или участници в регулиран пазар или МСТ с изключение на нефинансовите субекти, които изпълняват сделки на място на търговия, когато тези сделки са част от управлението на ликвидността или по обективно измерим начин намаляват рисковете, свързани пряко с търговската дейност или финансовото управление на тези нефинансови субекти или на техните групи;

в) прилагат високочестотен способ за алгоритмична търговия, или

г) извършват търговия за собствена сметка, когато изпълняват нареждания на клиенти;

5. операторите, задължени да спазват изискванията по Директива 2003/87/ЕО, които при търговията с квоти за емисии не изпълняват нареждания на клиенти и не

предоставят инвестиционни услуги или не извършват инвестиционни дейности, различни от търговия за собствена сметка, при условие че тези лица не прилагат високочестотен способ за алгоритмична търговия;

6. лицата, които предоставят инвестиционни услуги, състоящи се изключително в администрирането на схеми с участието на служители;

7. лицата, които предоставят инвестиционни услуги, които включват само администрирането на схеми с участието на служители и предоставянето на инвестиционни услуги единствено за техните предприятия майки, техните дъщерни предприятия или за други дъщерни предприятия на техните предприятия майки;

8. членовете на Европейската система на централните банки (ЕСЦБ) или други национални органи, изпълняващи подобни функции в Съюза, други държавни органи, които отговарят или участват в управлението на публичния дълг в Съюза, както и международните финансови институции, учредени от две или няколко държави членки, които имат за цел да набират средства и да предоставят финансова помощ на своите членове, които изпитват или са застрашени от сериозни финансови проблеми;

9. предприятията за колективно инвестиране и пенсионните фондове независимо от това, дали са координирани на ниво Европейски съюз, както и депозитарите и лицата, които управляват тези предприятия;

10. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 51 от 2022 г.) лицата, които извършват търговия за собствена сметка, включително маркет мейкърите, със стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати, с изключение на лицата, които извършват търговия за собствена сметка, когато изпълняват нареждания на клиенти, както и лицата, които предоставят инвестиционни услуги, различни от търговия за собствена сметка, свързани със стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати, на клиенти или доставчици в обхвата на основната им стопанска дейност, при условие че:

а) (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 51 от 2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) във всеки от тези случаи, поотделно и съвкупно, това се явява допълнителна дейност съгласно критерии, определени с Делегиран регламент (ЕС) 2021/1833 на Комисията от 14 юли 2021 г. за допълнение на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета чрез определяне на критериите за това, кога дадена дейност следва да се счита за допълнителна към основната стопанска дейност на групово равнище (ОВ, L 372/1 от 20 октомври 2021 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2021/1833", към тяхната основна стопанска дейност, когато се разглеждат на групово равнище;

б) (нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) тези лица не са част от група, чиято основна стопанска дейност се състои в предоставянето на инвестиционни услуги по смисъла на този закон и Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ, L 173/349 от 12 юни 2014 г.), наричана по-нататък „Директива 2014/65/ЕС", извършването на някоя от дейностите по чл. 2 от Закона за кредитните институции, съответно банкова дейност съгласно Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ, L 176/338 от 27 юни 2013 г.), наричана по-нататък „Директива 2013/36/ЕС", или във функционирането като маркет-мейкър по отношение на стоковите деривати;

в) (предишна буква "б" - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) тези лица не прилагат високочестотен способ за алгоритмична търговия, и

г) (изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; предишна буква "в", изм., бр. 51 от 2022 г.) тези лица уведомяват комисията по искане на заместник-

председателя на каква база са преценили, че дейността им по основния текст на тази точка е допълнителна към основната им стопанска дейност;

11. лицата, които предоставят инвестиционни съвети в процеса на извършването на друга професионална дейност, която не е обхванатата от този закон, при условие че за предоставянето на такива съвети не получават отделно възнаграждение;

12. операторите на преносна система съгласно определението по чл. 2, т. 4 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ, L 211/55 от 14 август 2009 г.), наричана по-нататък „Директива 2009/72/ЕО", или член 2, точка 4 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ, L 211/94 от 14 август 2009 г.), наричана по-нататък „Директива 2009/73/ЕО", когато изпълняват своите задължения съгласно посоченото в тези директиви или съгласно Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003 (ОВ, L 211/15 от 14 август 2009 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕО) № 714/2009", съгласно Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 (ОВ, L 211/36 от 14 август 2009 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕО) № 715/2009", или съгласно кодекси или насоки, приети съгласно тези регламенти, лицата, действащи като доставчици на услуги от тяхно име за изпълнение на задачите им съгласно тези законодателни актове или съгласно кодекси или насоки, приети съгласно посочените регламенти, както и операторите или администраторите на механизъм за енергийно балансиране, тръбопроводна мрежа или система за поддържане на баланс на доставките и потреблението на енергия, когато изпълняват такива задачи - в случаите, когато посочените лица за целите на осъществяваната от тях дейност извършват инвестиционни дейности или предоставят инвестиционни услуги, свързани със стокови деривати;

13. (отм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; нова, бр. 16 от 2022 г.) доставчиците на услуги за колективно финансиране съгласно определението по чл. 2, параграф 1, буква „д" от Регламент (ЕС) 2020/1503 на Европейския парламент и на Съвета от 7 октомври 2020 г. относно европейските доставчици на услуги за колективно финансиране на предприятията и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1129 и на Директива (ЕС) 2019/1937 (ОВ, L 347/1 от 20 октомври 2020 г.).

14. (нова - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) доставчиците на услуги за криптоактиви съгласно определението по чл. 3, параграф 1, т. 15 от Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 (ОВ, L 150/40 от 9 юни 2023 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2023/1114".

(2) Изключението по ал. 1, т. 12 не се прилага за оперирането на вторичен пазар, включително на платформа за вторична търговия с финансови права за пренос.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.).

(4) Правата, предоставени по този закон, не обхващат предоставянето на услуги като насрещна страна по сделки с държавни органи, които управляват държавния дълг, или от членове на ЕСЦБ, при изпълнението на задачите им, предвидени в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и в Протокол № 4 относно устава на ЕСЦБ и Европейската централна банка, или при изпълнението на равностойни функции съгласно националните разпоредби.

(5) Лицата по ал. 1, т. 1, 9 и 10 се ползват от изключението по ал. 1, без да е необходимо да отговарят на условията на ал. 1, т. 4.

(6) Разпоредбите на чл. 102 - 108 се прилагат и за лицата по ал. 1, т. 1, 5, 9 и 10, когато са членове или участници на регулиран пазар или МСТ.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 51 от 2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Лицата по ал. 1, т. 10 уведомяват комисията, че ще се възползват от освобождаването на основание ал. 1, т. 10 при възникване на основание за това, в срок до 15 април на календарната година, за която се иска освобождаване. Към уведомлението по ал. 1, т. 10, буква „г" се прилага обосновка на основанията, поради които същите считат, че съответната дейност по ал. 1, т. 10 е допълнителна към тяхната основна стопанска дейност в съответствие с изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2021/1833.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) В едномесечен срок от представянето на уведомлението по ал. 7 заместник-председателят има право да изиска от лицата по ал. 1, т. 10 допълнителна информация, съдържаща обосновка на основанията, поради които същите считат, че съответната дейност по ал. 1, т. 10 е допълнителна към тяхната основна дейност. При необходимост заместник-председателят изпраща съобщение и определя срок за представяне на допълнителна информация, който не може да е по-кратък от един месец.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя извършва преценка дали е налице основание за прилагане по отношение на лицето на изключението по ал. 1, т. 10, като прилага критериите съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2021/1833, и уведомява писмено лицето в едномесечен срок от получаването на уведомлението по ал. 7, а когато е изискана допълнителната информация - в едномесечен срок от получаването ѝ, съответно от изтичането на срока по ал. 8, изречение второ.

(10) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) За целите на ал. 1, т. 10, в критериите за това кога една дейност следва да се счита за допълнителна спрямо основната стопанска дейност на групово равнище се вземат предвид следните елементи:

1. дали нетната остатъчна номинална експозиция на стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати за паричен сетълмент, търгувани в Европейския съюз, с изключение на стокови деривати, квоти за емисии или техни деривати, търгувани на място на търговия, е под годишен праг от 3 милиарда евро, или

2. дали капиталът, използван от групата, към която принадлежи субектът, е разпределен предимно за основната стопанска дейност на групата, или

3. дали обемът на дейностите, посочени в ал. 1, т. 10, не надвишава общия размер на другите дейности по търгуване на групово равнище.

(11) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Дейностите, посочени в ал. 10, се разглеждат на групово равнище.

(12) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) В посочените в ал. 10 елементи не се включват:

1. сделките между членове на групата, както е посочено в чл. 3 от Регламент (ЕС) № 648/2012, на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции (ОВ, L 201/1 от 27 юли 2012 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 648/2012", които служат за управление на ликвидността или риска в рамките на групата;

2. сделките със стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати, за които обективно може да бъде измерено, че водят до намаляване на рисковете, пряко свързани с търговската дейност или финансиращата дейност;

3. сделките със стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати, сключени за изпълнение на задълженията за осигуряване на ликвидност на място на

търговия, когато такива задължения се изискват от регулаторните органи в съответствие с правото на Европейския съюз или с националните законови, подзаконови и административни разпоредби или от местата на търговия.

(13) (Предишна ал. 10 - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Разпоредбите на чл. 192 - 204 се прилагат и за лицата по ал. 1.

ЧАСТ ВТОРА
ПАЗАРНИ УЧАСТНИЦИ
ДЯЛ ПЪРВИ
ИНВЕСТИЦИОННИ ПОСРЕДНИЦИ
Глава втора
УСЛОВИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЙНОСТ
Раздел I
Общи положения

Инвестиционни услуги и дейности

Чл. 6. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Инвестиционен посредник е лице, което по занятие предоставя една или повече инвестиционни услуги и/или извършва една или повече инвестиционни дейности.

(2) Инвестиционни услуги и дейности са:

1. приемане и предаване на нареждания във връзка с един или повече финансови инструменти;

2. изпълнение на нареждания за сметка на клиенти;

3. сделки за собствена сметка с финансови инструменти;

4. управление на портфейл;

5. инвестиционни съвети;

6. поемане на емисии финансови инструменти и/или предлагане на финансови инструменти при условията на безусловно и неотменимо задължение за записване/придобиване на финансовите инструменти за собствена сметка;

7. предлагане за първоначална продажба на финансови инструменти без безусловно и неотменимо задължение за придобиване на финансовите инструменти за собствена сметка (пласиране на финансови инструменти);

8. организиране на МСТ;

9. организиране на ОСТ.

(3) Инвестиционният посредник може да предоставя и следните допълнителни услуги:

1. (доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) съхраняване и администриране на финансови инструменти за сметка на клиенти, включително попечителска дейност и свързаните с това услуги като управление на парични средства и на обезпечения, с изключение на централизираното водене на сметки за ценни книжа съгласно раздел А, т. 2 от приложението към Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (ОВ, L 257/1 от 28 август 2014 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 909/2014";

2. предоставяне на заеми на инвеститори за извършване от тях на сделки с един или повече финансови инструменти, при условие че посредникът, който предоставя заема, участва в сделката;

3. съвети на предприятия относно капиталовата структура, промишлената стратегия и свързани с това въпроси, както и съвети и услуги, свързани с преобразуване и придобиване на предприятия;

4. предоставяне на услуги, свързани с чуждестранни средства за плащане, доколкото те са свързани с предоставяните инвестиционни услуги;

5. инвестиционни проучвания и финансови анализи или други форми на общи препоръки, свързани със сделки с финансови инструменти;

6. услуги, свързани с поемане на емисии финансови инструменти;

7. инвестиционни услуги и дейности по ал. 2 и т. 1 - 6 във връзка с базовите инструменти на деривативни финансови инструменти по чл. 4, т. 5, 6, 7 и 10, когато са свързани с предоставянето на инвестиционни и допълнителни услуги.

Инвестиционни посредници

Чл. 7. *(1)* Предоставяне на инвестиционни услуги и извършване на инвестиционни дейности по занятие може да осъществява само акционерно дружество или дружество с ограничена отговорност със седалище и адрес на управление на територията на Република България, получило лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник при условията и по реда на този закон, освен ако със закон или регламент не е предвидено друго.

(2) Инвестиционните посредници издават само безналични акции с право на един глас. Когато инвестиционният посредник е дружество с ограничена отговорност, всеки съдружник има толкова гласове в общото събрание, колкото е неговият дял в капитала.

(3) Предоставяне на инвестиционни услуги и извършване на инвестиционни дейности по занятие могат да осъществяват и инвестиционни посредници със седалище в други държави при условията и по реда на чл. 45, 46 и 49.

Банки - инвестиционни посредници

Чл. 8. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 8 - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Предоставяне на една или повече инвестиционни услуги и извършване на една или повече инвестиционни дейности по занятие може да се осъществява и от банка, която е получила лиценз от Българската народна банка за извършване на такива услуги и дейности.

(2) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Инвестиционен посредник, който отговаря на определението за „кредитна институция" по чл. 4, параграф 1, т. 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 и е подал заявление за издаване на лиценз за извършване на дейност като банка по чл. 2, ал. 1, т. 2 от Закона за кредитните институции до Българската народна банка, може да продължи да извършва дейността си като инвестиционен посредник до получаване на лиценза или отказа за издаване на лиценз за извършване на дейност като банка по чл. 2, ал. 1, т. 2 от Закона за кредитните институции.

(3) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) От датата на постановяване на решението за издаване на лиценза по ал. 2 се обезсилва лицензът за извършване на дейност като инвестиционен посредник, издаден от комисията.

(4) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) При отказ за издаване на лиценз по ал. 2 комисията отнема издадения от нея лиценз на инвестиционния посредник за извършване на дейност като инвестиционен посредник в 14-дневен срок от уведомяването по чл. 13а, ал. 4 от Закона за кредитните институции.

Ограничения, свързани с предмета на дейност

Чл. 9. (Доп. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.; доп., бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.; доп., бр. 54 от 2025 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Инвестиционните посредници с изключение на банките - инвестиционни посредници, не могат да извършват по занятие други търговски сделки освен в случаите, предвидени в закон.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционните посредници, които имат право да извършват инвестиционни дейности по чл. 6, ал, 2, т. 3, могат да оферират пряко за собствена сметка, а инвестиционните посредници, които имат право да извършват инвестиционни услуги по чл. 6, ал. 2, т. 2 - да оферират за сметка на клиенти, в

търгове за двудневен спот при условията и по реда на Делегиран регламент (ЕС) 2023/2830 на Комисията от 17 октомври 2023 г. за допълване на Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез определяне на правила относно графика, управлението и други аспекти на търга на квоти за емисии на парникови газове (ОВ, L 2023/2830 от 20 декември 2023 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2023/2830", след разрешение от комисията, издадено по реда на чл. 24.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционните посредници, получили разрешение по реда на чл. 24, извършват дейността по ал. 2 при спазване изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2023/2830.

(4) Инвестиционните посредници, които извършват инвестиционни услуги и дейности по чл. 6, ал. 2, т. 3 и 6, могат да извършват и сделки с чуждестранни средства за плащане, ако са получили лиценз при условията и по реда на действащото законодателство.

(5) Инвестиционните посредници по чл. 10, ал. 1 имат право да извършват дейност като довереник на облигационери по Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

(6) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Инвестиционните посредници могат да предоставят услуги за колективно финансиране, ако са получили лиценз при условията и по реда на Регламент (ЕС) 2020/1503 на Европейския парламент и на Съвета от 7 октомври 2020 г. относно европейските доставчици на услуги за колективно финансиране на предприятията и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1129 и на Директива (ЕС) 2019/1937 (ОВ, L 347/1 от 20 октомври 2020 г.).

(7) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.) Инвестиционните посредници, които имат право да предоставят инвестиционна услуга по чл. 6, ал. 2, т. 4, могат да извършват дейност като доставчик на паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП) съгласно чл. 6, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) 2019/1238 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП) (ОВ, L 198/1 от 25 юли 2019 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2019/1238", при спазване на изискванията на същия регламент, глава двадесет и осма „а" от Кодекса за социално осигуряване, този закон и актовете по прилагането им.

(8) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.) Комисията взема решение за регистрация или за отмяна на регистрация на ПЕПП, създаден от инвестиционен посредник, който предоставя услугата по управление на портфейл, по реда на Регламент (ЕС) 2019/1238 по предложение на заместник-председателя.

(9) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) Инвестиционните посредници могат да предоставят услуги за криптоактиви, еквивалентни на инвестиционните услуги и дейности, за които са получили лиценз, когато са уведомили комисията в съответствие с чл. 60, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2023/1114. В този случай се прилагат и изискванията на Регламент (ЕС) 2023/1114, на Закона за пазарите на криптоактиви и на актовете по прилагането им.

Приложими изисквания относно пруденциалния надзор върху инвестиционните посредници

Чл. 9а. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* За инвестиционните посредници се прилагат изискванията на този закон, Регламент (ЕС) 2019/2033 и актовете по прилагането им с изключение на случаите по ал. 2.

(2) За инвестиционните посредници се прилагат изискванията на този закон, Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им, в следните случаи:

1. инвестиционните посредници отговорят на условията по чл. 1, параграф 2, буква „а" или „б" от Регламент (ЕС) 2019/2033;

2. комисията е взела решение съгласно чл. 1, параграф 2, буква „в" от Регламент (ЕС) 2019/2033 по реда на чл. 9б;

3. комисията на основание чл. 1, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2019/2033 е позволила с решение прилагането им.

Решение за прилагане на Регламент (ЕС) № 575/2013

Чл. 9б. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) Комисията за финансов надзор може съгласно чл. 1, параграф 2, буква „в" от Регламент (ЕС) 2019/2033 да вземе решение да прилага изискванията на Регламент (ЕС) № 575/2013 към инвестиционен посредник, който извършва някоя от инвестиционните услуги и дейности по чл. 6, ал. 2, т. 3 и 6, когато общата стойност на консолидираните активи на инвестиционния посредник е равна или надхвърля 5 милиарда евро, изчислени като средна стойност за предходните 12 месеца, и е налице едно или повече от следните условия:

1. инвестиционният посредник извършва инвестиционните услуги и дейности по чл. 6, ал. 2, т. 3 и 6 в такъв мащаб, че изпитването на съществени затруднения или неизпълнението на съществени задължения от инвестиционния посредник могат да доведат до системен риск;

2. инвестиционният посредник е клирингов член;

3. комисията счита, че това е оправдано с оглед на размера, естеството, мащаба и сложността на дейността на инвестиционния посредник, като взема предвид принципа на пропорционалност и един или повече от следните фактори:

а) значимостта на инвестиционния посредник за икономиката на Европейския съюз или на Република България;

б) значимостта на трансграничните дейности на инвестиционния посредник;

в) взаимосвързаността на инвестиционния посредник с финансовата система.

(2) Алинея 1 не се прилага за дилър на стоки или квоти за емисии, предприятия за колективно инвестиране, застрахователи и презастрахователи.

(3) Комисията за финансов надзор отменя решението по ал. 1, когато инвестиционният посредник престане да отговаря на изискването за прага, посочен в ал. 1, изчислен за период от 12 последователни месеца. Комисията за финансов надзор информира незабавно инвестиционния посредник при отмяна на решението по ал. 1.

(4) Комисията за финансов надзор информира незабавно ЕБО за решенията по ал. 1 и 3.

Раздел II
Изисквания към капитала на инвестиционен посредник

Начален капитал

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС; изм. и доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС; изм., бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционните посредници с изключение на тези по ал. 2, 3 и 7 трябва да разполагат с начален капитал, не по-малък от 750 000 евро.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС; изм., бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционен посредник, който не извършва нито една от инвестиционните услуги и дейности по чл. 6, ал. 2, т. 3 и 6, но който държи пари или финансови инструменти на клиенти и който предлага една или повече от услугите по чл. 6, ал. 2, т. 1, 2, 4, 5 или 7, трябва да разполага с начален капитал, не по-малък от 150 000 евро.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) Инвестиционен посредник, в чийто лиценз не е включено държането на пари или финансови инструменти на клиенти и не извършва инвестиционните услуги и дейности по чл. 6, ал. 2, т. 3, 6, 8 и 9, трябва да разполага с начален капитал, не по-малък от 75 000 евро.

(4) За целите на ал. 2 и 3 поддържането на позиции във финансови инструменти извън търговския портфейл с цел инвестиране на собствен капитал не се смята за извършване на дейност по чл. 6, ал. 2, т. 3.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

(6) (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС; отм., бр. 99 от 2025 г.).

(7) (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; нова, бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционен посредник, в чийто лиценз е включено извършването на дейности по чл. 6, ал. 2, т. 8 и 9 и не извършва търговия за собствена сметка, трябва да разполага с начален капитал, не по-малък от 150 000 евро.

[Текст на ал. 7 в периода 25.11 – 31.12.2025 г.: Инвестиционен посредник, в чийто лиценз е включено извършването на дейности по чл. 6, ал. 2, т. 8 и 9 и не извършва търговия за собствена сметка, трябва да разполага с начален капитал, не по-малък от левовата равностойност на 150 000 евро.]

(8) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Началният капитал на инвестиционните посредници се формира в съответствие с чл. 9 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

Капиталова адекватност и ликвидност

Чл. 11. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 54 от 2025 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Инвестиционният посредник трябва да притежава собствен капитал, който е адекватен на поетите от него рискове, свързани с дейността му, и определен при спазване изискванията на този закон, Регламент (ЕС) 2019/2033 или Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Инвестиционен посредник, лицензиран да предоставя инвестиционни услуги по чл. 6, ал. 2, т. 3 и 6, е длъжен да отговаря на изискванията за ликвидност съгласно този закон, Регламент (ЕС) 2019/2033 или Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им.

(3) (Отм. - ДВ, бт. 54 от 2025 г.)

(4) (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

(5) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 54 от 2025 г.) Редът за издаване на разрешенията и одобренията по Регламент (ЕС) 2019/2033 и Регламент (ЕС) № 575/2013 се определят с наредба.

(6) (Отм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.).

(7) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Други изисквания към инвестиционните посредници относно капитала, включително притежаването на допълнителен собствен капитал, капиталовата адекватност и ликвидност, видовете капиталови буфери, които трябва да поддържат, обхватът, условията и редът за тяхното формиране и актуализиране, условията, критериите и реда за освобождаване от изискванията за ликвидност, за воденето на отчетност и оповестяването на информация от предприятията майки и инвестиционните посредници, както и надзорът за спазването на тези изисквания се определят с наредба, както и с Регламент (ЕС) 2019/2033 или Регламент (ЕС) № 575/2013. С наредбата могат да се определят и финансовите инструменти, които инвестиционните посредници могат да държат за собствена сметка, в случаите, когато извършват инвестиционни услуги по чл. 6, ал. 2, т. 2.

(8) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2 определят своя вътрешен капитал на адекватно ниво на собствения капитал, което е достатъчно, за да покрие всички рискове, на които е изложен инвестиционният посредник, и да гарантира, че собственият му капитал може да поеме потенциални загуби в резултат на стресовите сценарии, включително идентифицираните чрез стрес тестовете за надзорни цели.

Раздел III

Управление на инвестиционния посредник

Управление. Представителна власт

Чл. 12. Инвестиционният посредник се управлява и представлява съвместно най-малко от две лица, които отговарят на изискванията по чл. 13 и 14. Те не могат да възлагат цялостното управление и представителство на инвестиционния посредник на един от тях, но могат да упълномощават трети лица за извършване на отделни действия.

Изисквания за пригодност

(Загл. изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.)

Чл. 13. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 21 от 2021 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 51 от 2022 г.; доп., бр. 65 от 2023 г.; доп., бр. 84 от 2023 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС; доп., бр. 54 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Членовете на управителния и контролния орган на инвестиционния посредник и лицата, които управляват дейността му, са лица с добра репутация, с необходимите знания и умения, с разнообразна квалификация и професионален опит, съответстващи на спецификата на осъществяваните от инвестиционния посредник дейности и основните рискове, на които той е изложен или може да бъде изложен. Те трябва да отговарят на изискванията на настоящия член, както и на чл. 14.

(2) Лице, което е член на управителния или контролния орган на инвестиционния посредник или управлява дейността му, трябва да притежава висше образование.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Всяко от лицата по ал. 2 трябва да отговаря на следните минимални изисквания за професионален опит:

1. три години в дружества от небанковия финансов сектор или в банки, при положение че задълженията му са били свързани с основната дейност на тези дружества, или

2. три години в държавни институции или други публичноправни субекти, чиито основни функции включват управление и контрол на държавни или международни

публични финансови активи или управление, контрол и инвестиране на парични средства по фондове, създадени с нормативен акт, или

3. три години в регулаторен орган на банковия и/или небанковия финансов сектор, или

4. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) пет години на длъжност с ръководни функции във финансовото управление на предприятие от нефинансовия сектор, през който период управляваните активи са на стойност над 750 000 евро, или

5. общо две години в субект по т. 1, 2 и 3 и три години в субект по т. 4, или

6. общо една година в субект по т. 1, 2 и 3 и четири години в субект по т. 4, или

7. общо три години в субект по т. 1, 2 и 3 и две години в субект по т. 4.

(4) Лице, което е член на управителния или контролния орган на инвестиционния посредник или управлява дейността му, трябва да отговаря на следните условия:

1. (доп. - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) да не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитирано;

2. да не е било член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;

3. да не е обявявано в несъстоятелност или да не се намира в производство за обявяване в несъстоятелност;

4. да не е лишено от право да заема материалноотговорна длъжност или да извършва професионална дейност;

5. (доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) да не е било през последните две години преди акта на съответния компетентен орган член на управителен или контролен орган на дружество, на което е бил отнет лицензът за извършване на дейност, подлежаща на лицензионен режим от комисията или от Българската народна банка, или от съответен орган на друга държава, освен в случаите, когато лицензът е бил отнет по искане на дружеството, както и когато актът за отнемане на издадения лиценз е бил отменен по надлежния ред, както и когато са минали повече от 5 години от влизането в сила на акта за отнемане на лиценза;

6. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 54 от 2025 г.) да не са му налагани с влезли в сила наказателни постановления административни наказания през последните пет години за извършено грубо или системно нарушение на този закон, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, отменения Закон за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, отменения Закон срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, Закона за пазарите на криптоактиви, Закона за кредитните институции, Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване, Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията (ОВ, L 173/1 от 12 юни 2014 г.) (Регламент (ЕС) № 596/2014), Регламент (ЕС) 2019/2033, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 600/2014 , Регламент (ЕС) 2023/1114 или актовете по прилагането им, или съответното законодателство на друга държава;

7. (изм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.) да не е освобождавано от длъжност в управителен или контролен орган на дружество по този закон, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за кредитните институции, Кодекса за застраховането, Кодекса за социално осигуряване, отменения Закон за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация или съответното законодателство на друга държава въз основа на приложена принудителна административна мярка освен в случаите, когато актът е бил отменен по надлежния ред.

8. (нова - ДВ, бр. 84 от 2023 г.) въз основа на събраните за него и неговите обвързани лица данни, както и за връзките между тях, не дава основание за съмнение относно неговата надеждност и пригодност и възможност за възникване на конфликт на интереси.

(5) Лице, което е член на управителния или контролния орган на инвестиционния посредник или управлява дейността му, не може да е съпруг или роднина по права или по съребрена линия до трета степен включително, или по сватовство до трета степен с друг член на управителен или контролен орган на дружеството, или да се намира във фактическо съпружеско съжителство с такъв член.

(6) Изискванията на ал. 1 - 5 се прилагат и за физическите лица, които са определени за представители на юридически лица - членове на управителните и контролните органи на инвестиционния посредник.

(7) Изискванията на ал. 1 - 5 се прилагат и за всички други лица, които са упълномощени да сключват самостоятелно или съвместно с друго лице сделки за сметка на инвестиционния посредник.

Ограничения относно участие в управлението на други лица

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 51 от 2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 51 от 2022 г.) Членове на управителния и контролния орган на инвестиционния посредник и лица, които управляват дейността му, могат да са и лица, които участват в управлението на други юридически лица, ако това не възпрепятства ефективното изпълнение на задълженията им в управлението на инвестиционния посредник, в зависимост от естеството, мащаба и сложността на дейността му.

(2) Член на управителен или контролен орган на значим инвестиционен посредник може да заема едновременно не повече от една от следните комбинации от длъжности:

1. една длъжност на изпълнителен член или прокурист, или управител и две длъжности на член на управителен орган без изпълнителни функции и/или на контролен орган, или

2. четири длъжности на член на управителен орган без изпълнителни функции и/или на контролен орган.

(3) По смисъла на ал. 2 за една длъжност се приемат:

1. директорските длъжности с изпълнителни или без изпълнителни функции в рамките на една и съща група по смисъла на § 1, т. 13 от допълнителните разпоредби на Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати;

2. директорските длъжности с изпълнителни или без изпълнителни функции в рамките на:

а) институции, които са членки на един и същ механизъм за институционална защита, ако са изпълнени условията, предвидени в член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013, или

б) предприятия (включително нефинансови субекти), в които инвестиционният посредник държи квалифицирано дялово участие.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) За целите на ал. 1, съответно ал. 2, заемането на длъжности в управителни и контролни органи на юридически лица с нестопанска цел не се взема предвид.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Член на управителен или на контролен орган на значим инвестиционен посредник може да заеме до една допълнителна на допустимите съгласно ал. 2 длъжност без изпълнителни функции, при условие че това няма да възпрепятства ефективното и благоразумно управление на инвестиционния посредник и след разрешение на комисията.

(6) За издаването на разрешението по ал. 5 се подава заявление до комисията с приложените към него данни и документи, които удостоверяват спазването на определените изисквания. Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя се произнася по заявлението по реда на чл. 15, ал. 3 - 5.

(7) Разрешението по ал. 5 може да бъде дадено и в производството по издаване на лиценз, съответно при разширяване на издаден лиценз.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Комисията за финансов надзор информира ЕОЦКП за издадените разрешения по ал. 5.

Одобрение на членовете на управителните и контролните органи

Чл. 15. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 51 от 2022 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник, както и лицата, които управляват дейността му, подлежат на одобряване от комисията преди вписването им в търговския регистър, а физическите лица, които представляват юридически лица - членове на управителен или контролен орган на инвестиционния посредник, подлежат на одобряване от комисията преди определянето им за представители на юридическите лица - членове на управителен или контролен орган на инвестиционния посредник. Изречение първо се прилага съответно и за лицата по чл. 13, ал. 7.

(2) За издаването на одобрението по ал. 1 инвестиционният посредник подава заявление до комисията с приложените към него данни и документи, удостоверяващи спазването на определените изисквания за тези лица, съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2017/1943 на Комисията от 14 юли 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулираните технически стандарти за информацията и изискванията за издаване на лиценз на инвестиционни посредници (ОВ, L 276/4 от 26 октомври 2017 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2017/1943", Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/1945 на Комисията от 19 юни 2017 г. за определяне на технически стандарти за изпълнение по отношение на уведомленията от и до подали заявление за лицензиране и лицензирани инвестиционни посредници съгласно Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 276/22, 26 октомври 2017 г.), наричан по-нататък „Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/1945", и наредба.

(3) Когато представените данни и документи са непълни или са необходими допълнителна информация или доказателства за верността на данните, заместник-председателят изпраща съобщение до инвестиционния посредник и определя срок за отстраняване на установените непълноти и несъответствия или за представяне на допълнителна информация и документи, който не може да е по-кратък от един месец.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато съобщението по ал. 3 не бъде прието на посочения от заявителя адрес за кореспонденция, срокът за представянето им тече от оповестяването на съобщението на интернет страницата на комисията. Оповестяването се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на председателя на комисията.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя се произнася в едномесечен срок

от подаването на заявлението, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи - в едномесечен срок от получаването им, съответно от изтичането на срока по ал. 3.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) За целите на произнасянето по ал. 5 заместник-председателят извършва и справка в базата данни за административните санкции, поддържана от ЕБО и от ЕОЦКП.

(7) Комисията за финансов надзор отказва да издаде одобрение, ако някое от лицата по ал. 1 не отговаря на изискванията на този закон или ако с дейността си или с влиянието си върху вземането на решения може да навреди на сигурността на инвестиционния посредник или на неговите операции, или да застраши интересите на клиентите му или целостта на пазара.

(8) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 51 от 2022 г.) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя извършва първоначална оценка в производството по ал. 1 на пригодността на членовете на управителния и контролния орган на инвестиционния посредник, както и на лицата, които управляват дейността му, поотделно и колективно, както и извършва последваща оценка на пригодността при условия и по ред, определени с наредба.

(9) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя извършва последваща оценка на пригодността на членовете на управителния и контролния орган на инвестиционния посредник по чл. 9а, ал. 2 при възникване на съмнение, че се извършва, било е извършено или е имало опит да се извърши изпиране на пари или финансиране на тероризъм, или че е налице повишен риск от такива действия, свързани със съответния инвестиционен посредник, и при необходимост налага съответните надзорни мерки.

Квалифицирано дялово участие в инвестиционен посредник

Чл. 16. Лице, което притежава квалифицирано дялово участие в инвестиционен посредник, трябва да има добра репутация, професионален опит и финансова стабилност съобразно размера на квалифицираното си дялово участие и при спазване на другите изисквания, установени в този закон.

Раздел IV

Издаване на лиценз на инвестиционен посредник

Изискване за лиценз. Документи за издаване на лиценз

Чл. 17. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* За извършване по занятие на една или повече услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 от лица, които не са банки, се изисква да е издаден лиценз от комисията.

(2) За издаването на лиценза по ал. 1 се подава заявление до комисията, към което се прилагат данни и документи, определени с Делегиран регламент (ЕС) 2017/1943, Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/1945 и с наредба.

(3) В случаите, когато инвестиционен посредник иска да извършва услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3, които не са включени в неговия лиценз, той трябва да подаде заявление до комисията за разширяване обхвата на лиценза, към което прилага съответните документи по ал. 2,

(4) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Не по-малко от 25 на сто от капитала по чл. 10, ал. 1 - 4 и 7 трябва да се внесе при подаване на заявлението за издаване на лиценз, а останалата част - в 14-дневен срок от получаване на писмено уведомление по чл. 18, ал. 10.

Произнасяне по заявлението

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Заместник-председателят се произнася по пълнотата на заявлението в срок до 15 работни дни от получаването му.

(2) Когато заявлението и приложените към него данни и документи са пълни, в срока по ал. 1 заместник-председателят изпраща на заявителя писмено потвърждение, че подаденото от него заявление е пълно.

(3) В случаите, когато към заявлението не са приложени всички необходими данни и документи, в срока по ал. 1 заместник-председателят уведомява писмено заявителя, че подаденото от него заявление е непълно, посочва данните и документите, които трябва да се представят, както и срока за тяхното представяне, като този срок не може да е по-кратък от 20 работни дни и по-дълъг от 30 работни дни и не може да се удължава допълнително.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Когато в определения от заместник-председателя срок по ал. 3 заявителят представи всички допълнително изискани данни и/или документи, заместник-председателят изпраща на заявителя писмено потвърждение, че подаденото от него заявление е пълно, в срок до 15 работни дни от представянето на данните и документите по ал. 3.

(5) Когато в определения от заместник-председателя срок по ал. 3 заявителят не представи всички допълнително изискани данни и/или документи, производството по заявлението се прекратява с решение на комисията по предложение на заместник-председателя.

(6) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя разглежда и се произнася по същество в срок 6 месеца от подаването на пълното заявление. Когато представените данни и документи са непълни, неточни, несъобразени с нормативните изисквания или е нужна допълнителна информация или доказателства за верността им, комисията изпраща съобщение на заявителя за констатираните непълноти и несъответствия или за искане на допълнителни данни, информация и документи в срок до три месеца от потвърждението на пълнотата на заявлението по ал. 2, съответно по ал. 4. Заявителят представя в комисията допълнителните данни, информация и документи в определен от комисията срок, който не може да е по-кратък от един месец и по-дълъг от два месеца, като този срок не може да се удължава допълнително.

(7) Комисията за финансов надзор взема решение да издаде лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник, съответно за разширяване на обхвата на издаден лиценз, само ако прецени, че заявителят отговаря на изискванията на този закон, актовете по неговото прилагане и приложимите към дейността на инвестиционните посредници изисквания на законодателството на ЕС.

(8) В случаите по чл. 262, ал. 1 и 2 комисията изисква мнението на съответния компетентен орган. В този случай комисията се произнася след получаването на мнението на съответния компетентен орган, но не по-късно от 6 месеца от подаването на пълното заявление.

(9) Комисията за финансов надзор се произнася по заявлението, като взема решение дали ще издаде лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник в срок:

1. три месеца от потвърждението за пълнотата на заявлението по ал. 2 или по ал. 4, в случай че не са поискани допълнителни данни, информация и документи по реда на ал. 6;

2. един месец от представянето на допълнителните данни, информация и документи по ал. 6 съответно от изтичането на срока за представянето им.

(10) В случай че комисията е взела решение, че ще издаде лиценз, уведомява писмено заявителя, че за да се издаде лиценз, съответно, за да се разшири обхватът на издадения лиценз, в срок до 14 дни от получаването на уведомлението той трябва да удостовери пред комисията, че:

1. встъпителната вноска във Фонда за компенсиране на инвеститорите е внесена;

2. изискуемият капитал по чл. 10 е изцяло внесен.

(11) В случаите по ал. 6 не се прилага чл. 7 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

Издаване на лиценз. Уведомяване

Чл. 19. *(1)* Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя издава лиценз, съответно разширява обхвата на издадения лиценз, и уведомява заявителя за това в срок до 14 дни от получаването на документите, удостоверяващи изпълнението на изискванията по чл. 18, ал. 10.

(2) Инвестиционният посредник трябва по всяко време да отговаря на условията, при които е издаден лицензът по ал. 1.

(3) Инвестиционният посредник уведомява незабавно комисията за настъпването на съществени изменения на условията, при които е издаден лицензът по ал. 1.

Повторно издаване на лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник на банка по чл. 2, ал. 1, т. 2 от Закона за кредитните институции

Чл. 19а. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Банка по чл. 2, ал. 1, т. 2 от Закона за кредитните институции, която извършва само инвестиционните услуги и дейности по чл. 6, ал. 2, т. 3 и 6 и на която за период от 5 последователни години средната стойност на общите активи е под праговете по чл. 4, параграф 1, т. 1, буква „б" от Регламент (ЕС) 575/2013 подава заявление по чл. 17, ал. 2 за повторно издаване на лиценз по чл. 19. Заявлението се подава в 14-дневен срок от получаване на уведомлението от Българската народна банка по чл. 36, ал. 6 от Закона за кредитните институции.

(2) Комисията за финансов надзор взема предвид оценката за спазването на надзорните изисквания от страна на банката по ал. 1, както и всяка друга информация, която е от значение за издаването на лиценза, които се представят от Българската народна банка в срок до 10 работни дни от писменото искане на комисията.

(3) Заместник-председателят се произнася по пълнотата на заявлението в срок до 10 работни дни от получаването му, като чл. 18, ал. 2 - 5 се прилагат съответно.

(4) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя разглежда и се произнася по същество в срок до три месеца от подаване на пълното заявление. Когато представените данни и документи са непълни, неточни, несъобразени с нормативните изисквания или е нужна допълнителна информация или доказателства за верността им, комисията изпраща съобщение на заявителя за констатираните непълноти и несъответствия или за искане на допълнителни данни, информация и документи в срок до 20 работни дни от потвърждението на пълнотата на заявлението. Заявителят представя в комисията допълнителните данни, информация и документи в определен от комисията срок, който не може да е по-кратък от един месец и по-дълъг от два месеца, като този срок не може да се удължава допълнително.

(5) В случаите по чл. 262, ал. 1 и 2 комисията изисква мнението на съответния компетентен орган. В този случай комисията се произнася след получаването на мнението на съответния компетентен орган, но не по-късно от 30 работни дни от подаването на пълното заявление.

(6) Комисията за финансов надзор се произнася по заявлението, като взема решение дали ще издаде лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник в срок до 30 работни дни:

1. от потвърждението за пълнотата на подаденото заявление, когато не са поискани допълнителни данни, информация и документи по реда на ал. 4;

2. от представянето на допълнителните данни, информация и документи по ал. 4 в определения срок, съответно от изтичането на срока за представянето им.

(7) За издаването на лиценза се прилагат съответно чл. 18, ал. 7, 10 и 11 и чл. 19.

(8) Комисията за финансов надзор уведомява незабавно Българската народна банка за решението си по подаденото заявление.

(9) Издаденият от комисията лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник има действие от датата на решението за отнемане на лиценза за банка по чл. 2, ал. 1, т. 2 от Закона за кредитните институции от Българската народна банка.

Обхват на лиценза

Чл. 20. *(1)* Лицензът по чл. 19 определя изчерпателно инвестиционните услуги и дейности, които инвестиционният посредник има право да извършва. Лицензът може да включва право за извършване на една или повече от допълнителните услуги по чл. 6, ал. 3. Лицензът не може да се издаде само за предоставяне на допълнителни услуги по чл. 6, ал. 3.

(2) Лицензът по чл. 19 дава право на извършване на посочените в него услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 в рамките на Европейския съюз чрез учредяване на клон или при условията на свободното предоставяне на услуги.

Уведомяване на Европейския орган за ценни книжа и пазари

Чл. 21. Комисията за финансов надзор уведомява ЕОЦКП за издадения лиценз на инвестиционен посредник.

Основания за отказ

Чл. 22. *(1)* Комисията за финансов надзор отказва издаването на лиценз, съответно разширяването на обхвата на издаден лиценз, когато:

1. капиталът на заявителя не отговаря на изискванията на чл. 10 и 11;

2. някое от лицата по чл. 12 и чл. 13, ал. 1 и 6 не е с достатъчно добра репутация, не притежава достатъчно знания, умения и опит или не може да отдели достатъчно време за изпълнението на задълженията си в инвестиционния посредник, не отговаря на други изисквания на закона или ако обосновано може да се предположи, че лицето ще застраши ефективното, стабилното и разумното управление на инвестиционния посредник, интересите на клиентите му или целостта на пазара;

3. лице, което притежава пряко или непряко квалифицирано дялово участие в дружеството - заявител, не притежава достатъчно добра репутация, професионален опит или финансова стабилност, съобразно квалифицираното си дялово участие, или с дейността си или с влиянието си върху вземането на решения може да навреди на сигурността на инвестиционния посредник или на неговите операции;

4. заявителят е представил неверни данни или документи с невярно или с противоречиво съдържание;

5. не е внесена встъпителната вноска във Фонда за компенсиране на инвеститорите;

6. поради свързаност между заявителя и други лица могат да възникнат съществени затруднения за упражняването на ефективен надзор върху инвестиционния посредник;

7. нормативните актове, приложими в трета държава, регулиращи дейността на свързано със заявителя лице, или трудности при тяхното прилагане създават пречки за ефективното упражняване на надзорните функции на комисията, съответно на заместник-председателя;

8. от съдържанието на програмата за дейността или от други документи на заявителя е видно, че основната част от дейността ще се осъществява на територията на друга държава членка, а искането за получаване на лиценз от комисията е с цел да се избегнат по-строгите изисквания към инвестиционните посредници в държавата членка, на чиято територия заявителят възнамерява да извършва дейност;

9. съдържанието на програмата за дейността е неясно и/или противоречи на съдържанието на останалите документи по производството, с оглед на което не може да се установи бизнес моделът, който ще се прилага от инвестиционния посредник;

10. по нейна преценка размерът на притежаваното имущество на лицата, записали 10 и над 10 на сто от капитала, и/или развиваната от тях дейност по своя мащаб и

финансови резултати не съответстват на заявеното за придобиване акционерно участие в заявителя и създават съмнение относно надеждността и пригодността на тези лица при необходимост да окажат капиталова подкрепа на заявителя;

11. произходът на средствата, с които лицата, записали 10 и над 10 на сто от капитала, са направили вноски, не е ясен или не е законен;

12. не могат да се идентифицират действителните собственици на акционер с квалифицирано дялово участие;

13. не са осигурени подходящи помещения и/или необходимото техническо оборудване за извършване на дейността;

14. заявителят не отговаря на изискванията на закона, актовете по прилагането му, както и приложимите към дейността на инвестиционните посредници други нормативни актове или регламенти;

15. представените общи условия или правила за вътрешната организация не осигуряват в достатъчна степен интересите на инвеститорите.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1, 9, 14 и 15 комисията отказва издаването на лиценз само ако заявителят не е отстранил несъответствията и не е представил изискуемите документи в определения от нея срок.

(3) Отказът на комисията да издаде лиценз се мотивира писмено.

Последващо подаване на заявление

Чл. 23. В случаите на отказ заявителят може да подаде ново заявление за получаване на лиценз за извършване на услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 не по-рано от 6 месеца от влизането в сила на решението за отказ.

Разрешение за извършване на дейности по Делегиран регламент (ЕС) 2023/2830 от инвестиционен посредник

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Когато инвестиционен посредник иска да извършва дейността по чл. 9, ал. 2, той подава заявление до комисията, към което прилага съответните документи по чл. 5 и 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/1943, както и други документи, определени с наредба.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Въз основа на представените документи заместник-председателят установява доколко са спазени изискванията за издаване на разрешение на инвестиционния посредник. Когато представените данни и документи са непълни или нередовни или са нужни допълнителна информация или доказателства за верността на данните, заместник-председателят изпраща съобщение и определя срок за отстраняване на установените непълноти и несъответствия или за представяне на допълнителна информация и документи, който не може да е по-кратък от един месец и по-дълъг от два месеца.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато съобщението по ал. 2 не бъде прието на посочения от заявителя адрес за кореспонденция, срокът за представянето на данните, документите и допълнителната информация по ал. 2 тече от оповестяването на съобщението на интернет страницата на комисията. Оповестяването се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на заместник-председателя.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя се произнася по заявлението в срок до един месец от получаването му, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи - в срок до един месец от получаването им, съответно от изтичането на срока по ал. 2, изречение второ.

(5) Заявителят се уведомява писмено за взетото решение в 7-дневен срок.

(6) Заявлението по ал. 1 може да се подаде едновременно със заявлението по чл. 17, ал. 2 или 3, като в този случай комисията се произнася по подадените заявления с отделни решения, в сроковете и по реда на чл. 18 и 19.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор отказва издаването на разрешение по чл. 9, ал. 2 в случаите по чл. 22, ал. 1, т. 1, 4, 8 и 14 или ако заявителят не отговаря на съответните изисквания на Делегиран регламент (ЕС) 2023/2830. Член 22, ал. 2 и 3 се прилага съответно.

Ограничения при използване на означението „инвестиционен посредник"

Чл. 25. *(1)* Лице, което не притежава лиценз за извършване на услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 съгласно изискванията на този закон, не може да използва в своето наименование, в рекламната си или в друга дейност думи на български или на чужд език, означаващи извършване на дейност като инвестиционен посредник.

(2) Не се издава лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник на заявител с наименование, което наподобява наименованието на съществуващ в страната инвестиционен посредник.

(3) При констатиране на нарушения на ал. 1 заместник-председателят може да приложи мярка по чл. 276, ал. 1, т. 1 и/или комисията по предложение на заместник-председателя да приложи мярка по чл. 276, ал. 1, т. 3.

Вписване в търговския регистър

Чл. 26. *(1)* Лицето, получило лиценз за извършване на услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3, подава заявление за вписване в търговския регистър към Агенцията по вписванията в срок до 7 дни от получаването на лиценза.

(2) Агенцията по вписванията вписва в търговския регистър дружеството, съответно правото да се извършват услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 в неговия предмет на дейност, след като й бъде представен издаденият от комисията лиценз.

Раздел V

Отнемане на лиценз или разрешение на инвестиционен посредник

Основания за отнемане на лиценз на инвестиционен посредник

Чл. 27. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 21 от 2021 г.; доп., бр. 16 от 2022 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя може да отнеме издадения лиценз, когато инвестиционният посредник:

1. не започне да извършва разрешените услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 в срок 12 месеца от издаването на лиценза;

2. изрично се откаже от издадения лиценз;

3. не е извършвал нито една от разрешените услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 повече от 6 месеца;

4. е получил лиценза въз основа на неверни данни, които са послужили като основание за издаване на лиценза, или е използвал други неправомерни способи за получаване на лиценз;

5. престане да отговаря на условията, при които е издаден лицензът;

6. е в трайно влошено финансово състояние и той не може да изпълнява задълженията си;

7. (доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) престане да отговаря на изискванията за капиталова адекватност или ликвидност на закона, на Регламент (ЕС) 2019/2033 или Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им;

8. и/или лица по чл. 12 или 13 са извършили и/или са допуснали извършването на нарушение по чл. 32, ал. 1 и 2 от Закона за Комисията за финансов надзор или по чл. 14 и 15 от Регламент (ЕС) № 596/2014;

9. (доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 21 от 2021 г.; доп., бр. 16 от 2022 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) и/или лица по чл. 12 или 13 са извършили и/или са допуснали извършването на груби или системни нарушения на този закон, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за

прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, отменения Закон за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение, Регламент (ЕС) № 596/2014, Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) 2019/2033, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно прозрачността при сделките с финансиране на ценни книжа и при повторното използване, и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 337/1 от 23 декември 2015 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2015/2365", и на актовете по прилагането им;

10. не е изпълнил приложена принудителна мярка по този закон или в случаите по чл. 77о, ал. 1 от Закона за публичното прилагане на ценни книжа, по Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти и Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници.

(2) Комисията за финансов надзор може да отнеме издадения лиценз и когато:

1. предприетите оздравителни мерки по чл. 136 и 137 са останали без резултат;

2. в продължение на повече от три месеца броят на членовете на управителния или на контролния орган на инвестиционния посредник е по-малък от предвидения минимален брой в Търговския закон и/или при неспазване на изискването на чл. 12;

3. от осъществяваната дейност на посредника е видно, че основната част от дейността се извършва на територията на друга държава членка, а е получен лиценз от комисията с цел да се избегнат по-строгите изисквания към инвестиционните посредници в другата държава членка;

4. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) е взела решение по чл. 77б, ал. 1, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Действия, свързани с отнемане на лиценза по искане на инвестиционния посредник

Чл. 28. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Инвестиционният посредник е длъжен в 7-дневен срок от решението на общото събрание за неговото прекратяване или за отказ от дейността, при изтичането на срока, за който е учреден, както и при настъпването на други основания за прекратяване, предвидени в неговия устав или в дружествен договор, да поиска от комисията отнемане на издадения лиценз.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Заедно с искането по ал. 1 инвестиционният посредник представя:

1. план за уреждане на отношенията му с клиентите, който включва прехвърляне на клиентските финансови инструменти, пари и други активи при посочен от клиентите инвестиционен посредник, който е дал съгласие;

2. доказателства за надлежно предвидени изисквания и необходими ресурси, които да са реалистични от гледна точка на времето и поддържането на собствен капитал и ликвидни ресурси до момента на окончателното уреждане на отношенията с клиентите, като отчита своите жизнеспособност, устойчивост на бизнес модела и стратегии на стопанска дейност.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато планът не включва прехвърляне на клиентските финансови инструменти, пари и други активи при посочен от клиентите инвестиционен посредник, който е дал съгласие, планът трябва да предвижда прехвърляне на клиентските финансови инструменти, пари и други активи в депозитарна институция, включително чрез откриване на нови сметки на отделните клиенти.

(4) Разходите за осъществяване на плана за уреждане на отношенията с клиентите са за сметка на инвестиционния посредник, включително разходите за поддържане на сметките на клиенти. В случаите, когато клиентът не е получил уведомлението по чл. 29, ал. 1, разходите за период от 5 години са за сметка на инвестиционния посредник.

(5) В случаите на чл. 28, ал. 1 комисията отнема лиценза на инвестиционния посредник след представяне на доказателства за уреждане на отношенията му с неговите клиенти и след представяне на удостоверение, издадено от Фонда за компенсиране на инвеститорите, за липса на задължения на инвестиционния посредник към фонда.

Прехвърляне на клиентски активи

Чл. 29. *(1)* Извън случая по чл. 28, ал. 1 в срок седем работни дни от узнаването на решението за отнемане на лиценза инвестиционният посредник уведомява своите клиенти за това решение и за възможността да посочат друг инвестиционен посредник, при който да се прехвърлят техните финансови инструменти, пари и други активи.

(2) В срок пет работни дни от изтичането на срока по ал. 1 инвестиционният посредник прехвърля клиентските финансови инструменти, пари и други активи при посочения от клиента инвестиционен посредник, който е дал съгласие, или при депозитарна институция. Член 28, ал. 3 и 4 се прилагат съответно.

(3) С вземането на решение за отнемане на лиценза комисията може да задължи инвестиционния посредник да извърши действията по ал. 2 в по-кратък срок. Комисията за финансов надзор, съответно заместник-председателят, може да задължи инвестиционния посредник по реда на чл. 276 - 279 да предприеме и други конкретни мерки за защита на интересите на неговите клиенти.

(4) За действията си по ал. 2 и 3 инвестиционният посредник уведомява:

1. своите клиенти - в срок пет работни дни от извършването им;

2. комисията - в срок три работни дни от изтичането на срока по ал. 2 или от изтичането на срока, определен с решението по ал. 3.

Уведомяване за решението за отнемане на лиценз

Чл. 30. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор уведомява писмено дружеството в 7-дневен срок от вземането на решение за отнемане на лиценза.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) След влизането в сила на решението за отнемане на лиценза комисията незабавно отправя искане до Агенцията по вписванията за назначаване на ликвидатор на дружеството, а когато то има и друг предмет на дейност - за заличаване на тази част от предмета му на дейност, или до компетентния съд за откриване на производство по несъстоятелност.

(3) Комисията за финансов надзор уведомява за решението за отнемане на лиценза ЕОЦКП и компетентния орган на всяка държава членка, в която съответният инвестиционен посредник извършва дейност.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.).

(5) Решението по чл. 28, ал. 1 на инвестиционния посредник не е пречка за предприемане на оздравителни мерки по чл. 136 и 137 или за откриване на производство по ликвидация.

(6) Инвестиционен посредник, чийто лиценз е отнет на основание чл. 27, ал. 1, т. 2, може да осъществява друга търговска дейност, в случай че общото събрание на дружеството е взело решение за промяна на предмета му на дейност.

Отнемане на разрешение

Чл. 31. *(1)* Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя може да отнеме разрешението по чл. 9, ал. 2, когато инвестиционният посредник:

1. не започне да извършва дейност съгласно издаденото разрешение по чл. 9, ал. 2 в срок 12 месеца от издаването му;

2. изрично се откаже от издаденото разрешение;

3. не извършва никаква дейност съгласно разрешението повече от 6 месеца;

4. е представил неверни данни, които са послужили като основание за издаване на разрешението;

5. престане да отговаря на изискванията за издаване на разрешението или за извършване на дейността съгласно издаденото разрешение и в продължение на три месеца не се приведе в съответствие с тези изисквания;

6. извърши и/или допусне извършването на грубо нарушение или на системни нарушения на изискванията за осъществяване на дейността съгласно разрешението.

(2) Комисията за финансов надзор уведомява писмено дружеството в 7-дневен срок от вземането на решение за отнемане на разрешението.

Забрана за извършване на дейност

Чл. 32. *(1)* Инвестиционният посредник няма право да извършва услугите и дейностите по чл. 6, ал. 2 и 3 след отнемането на издадения му лиценз. Инвестиционният посредник няма право да извършва дейността по чл. 9, ал. 2 след отнемането на разрешението за това.

(2) До заличаването на дружеството от търговския регистър, а когато то има друг предмет на дейност - до окончателното уреждане на отношенията с неговите клиенти, могат да се извършват проверки по чл. 19 от Закона за Комисията за финансов надзор и да се прилагат принудителни административни мерки по чл. 276.

(3) Всички документи и друга информация, свързани с извършените от инвестиционния посредник услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 и чл. 9, ал. 2, се съхраняват за срок 5 години:

1. от инвестиционния посредник, когато той не се заличава от търговския регистър, като срокът започва да тече от отнемането на лиценза;

2. от друго лице, за което се уведомява комисията, като срокът започва да тече от заличаването на инвестиционния посредник от търговския регистър; уведомяването се извършва от инвестиционния посредник, чийто лиценз е отнет, в 14-дневен срок от отнемането на лиценза.

Глава трета
ОБВЪРЗАНИ АГЕНТИ

Обвързани агенти

Чл. 33. *(1)* Обвързан агент е физическо лице или търговско дружество, което за целите на насърчаването на продажбите на услугите на инвестиционен посредник предоставя и извършва срещу възнаграждение от негово име и на негова пълна и безусловна отговорност една или повече от следните инвестиционни услуги и дейности:

1. отправяне на покани до клиенти за сключване на сделки;

2. приемане и предаване на нареждания от клиенти;

3. предлагане на финансови инструменти;

4. предоставяне на инвестиционни съвети на клиенти или потенциални клиенти по отношение на сделки с финансови инструменти или предоставяне на съвети по отношение на предлаганите от инвестиционния посредник услуги.

(2) Обвързаният агент предоставя инвестиционни съвети по ал. 1, т. 4 само чрез лице, което притежава сертификат за инвестиционен консултант.

Договори

Чл. 34. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Отношенията между обвързания агент и инвестиционния посредник се уреждат с писмен договор. С договора се определят услугите по чл. 33, ал. 1, които обвързаният агент ще предоставя от името на инвестиционния посредник.

(2) Обвързаният агент може да действа от името само на един инвестиционен посредник.

(3) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато клиент използва услугите на обвързан агент, клиентът сключва договор по чл. 82 с инвестиционния посредник.

Изисквания към обвързания агент

Чл. 35. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 21 от 2021 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 35 - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Обвързан агент - физическо лице, съответно всеки член на управителен орган на обвързан агент - търговско дружество, както и всяко друго лице, оправомощено да управлява или да представлява обвързания агент, трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да има висше образование и да отговаря на следните минимални изисквания за професионален опит:

а) (доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) една година в дружества от небанковия финансов сектор, включително в обвързани агенти или в банки, при условие че задълженията му са били свързани с предмета на дейност на тези дружества, или

б) една година в регулаторен орган на банковия и/или небанковия финансов сектор, при условие че задълженията му са били свързани с надзорната дейност на този орган, или

в) общо една година в субект по буква „а" и буква „б";

2. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) да притежава подходящите общи и търговски знания и компетентности за изпълнение на задълженията си като обвързан агент, както и професионални знания, свързани с дейността на инвестиционните посредници;

3. да има добра репутация и по-специално:

а) да не е осъждан на лишаване от свобода за умишлено престъпление от общ характер, освен ако е реабилитиран;

б) да не е лишаван от право да заема материалноотговорна длъжност;

в) да не е бил през последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали неудовлетворени кредитори;

г) да не е обявяван в несъстоятелност, ако са останали неудовлетворени кредитори, и да не се намира в производство по несъстоятелност;

д) (изм. - ДВ, бр. 21 от 2021 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) да не са му налагани с влезли в сила наказателни постановления административни наказания през последните три години за извършено грубо нарушение или за системни нарушения на този закон, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, отменения Закон за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, Регламент (ЕС) 2019/2033, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент № (ЕС) № 600/2014 и на актовете по прилагането им или съответното законодателство на друга държава членка.

(2) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Лицата, които притежават квалифицирано участие в обвързан агент - търговско дружество, трябва да са с добра репутация.

(3) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Допълнителни изисквания към обвързания агент, включително документите, които се представят за лицата с квалифицирано участие в обвързан агент, се определят с наредба.

Вписване в регистъра

Чл. 36. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* За вписване в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 17 от Закона за Комисията за финансов надзор лицето, което ще извършва дейност като обвързан агент, подава заявление до комисията. Заявлението може да се подаде и от инвестиционния посредник, от чието име лицето ще извършва дейност като обвързан агент.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат следните документи, удостоверяващи обстоятелствата по чл. 35:

1. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) данни и документи за завършено висше образование;

2. автобиография, декларация и други документи, определени с наредба.

(3) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя се произнася по заявлението с решение за вписване в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 17 от Закона за Комисията за финансов надзор в 15-дневен срок от подаването му.

(4) При констатирането на несъответствия или ако е необходима допълнителна информация, се прилагат съответно чл. 15, ал. 3 и 4, като срокът за отстраняване на несъответствията или за предоставяне на допълнителна информация е не по-дълъг от 15 дни.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.).

(6) Инвестиционният посредник сключва договор по чл. 34 с обвързани агенти, които са вписани в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 17 от Закона за Комисията за финансов надзор или са вписани в съответния регистър на друга държава членка.

Отказ за вписване на обвързаните агенти

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя отказва вписване в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 17 от Закона за Комисията за финансов надзор, в случай че заявителят не отговаря на изискванията по чл. 35, когато представените данни и документи са непълни или с невярно съдържание или не са отстранени непълнотите и несъответствията в срока по чл. 36, ал. 4.

(2) Комисията за финансов надзор отказва вписване и когато установи, че заявлението за вписване в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 17 от Закона за Комисията за финансов надзор е подадено с цел да се избегнат по-строгите изисквания към обвързаните агенти в държавата членка, на чиято територия лицето възнамерява да извършва дейност.

Осъществяване на друга търговска дейност от обвързания агент

Чл. 38. Обвързаният агент може да извършва освен услугите по чл. 33 и друга търговска дейност. Инвестиционният посредник, който е сключил договор с обвързан агент, предприема мерки другата търговска дейност да не влияе негативно на услугите, които обвързаният агент предоставя от името и за сметка на инвестиционния посредник.

Отговорност на инвестиционния посредник

Чл. 39. *(1)* Инвестиционният посредник носи пълна и безусловна отговорност за всяко действие или бездействие на обвързания агент, когато той действа от името на инвестиционния посредник.

(2) При осъществяването на дейността си обвързаният агент изрично посочва на клиентите си или на потенциалните клиенти, че действа в качеството си на обвързан агент, както и инвестиционния посредник, когото представлява.

Контрол на обвързания агент

Чл. 40. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Инвестиционният посредник контролира дейността на обвързани агенти, с които е сключил договор, с цел осигуряване спазването на изискванията на този закон и на актовете по неговото прилагане при извършването на дейността на обвързания агент.

(2) Инвестиционният посредник следи обвързаните агенти, с които е сключил договор, да отговарят на изискванията на чл. 35.

(3) При настъпване на промяна в обстоятелствата по чл. 35 обвързаният агент и инвестиционният посредник уведомяват комисията в тридневен срок от настъпването, съответно узнаването на съответното обстоятелство.

(4) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Членовете на управителния орган на обвързан агент - търговско дружество, и лицата, които го представляват или управляват дейността му, подлежат на одобряване от комисията преди вписването им в търговския регистър. За издаване на одобрението се подава заявление до комисията и се прилагат документи по чл. 36, ал. 2. Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя се произнася по реда на чл. 36, ал. 3 и 4.

(5) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Лицата, които са взели решение да придобият квалифицирано дялово участие в обвързан агент - търговско дружество, уведомяват писмено комисията преди придобиването. Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя извършва оценка на придобиването и се произнася по уведомлението по реда на чл. 36, ал. 3 и 4 въз основа на изискванията по чл. 35, ал. 2 и документите по чл. 35, ал. 3.

Основание за отписване от регистъра

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя отписва с решение обвързания агент от регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 17 от Закона за Комисията за финансов надзор, в случай че:

1. е подадено заявление за отписване от обвързания агент;

2. е установено, че обвързаният агент е престанал да отговаря на изискванията по чл. 35;

3. се установи, че са представени неверни данни или документи с невярно съдържание;

4. се установи, че е подадено заявление за вписване в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 17 от Закона за Комисията за финансов надзор с цел да се избегнат по-строгите изисквания към обвързаните агенти в държавата членка, на чиято територия обвързаният агент извършва дейност;

5. се установи грубо нарушение, извършено от обвързания агент при изпълнение на договорните му отношения с инвестиционния посредник;

6. с действията си застрашава интересите на инвеститорите;

7. при смърт на обвързания агент, съответно при вземане на решение за прекратяване на обвързания агент - търговско дружество.

8. (нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) обвързан агент не започне да извършва дейност до 12 месеца от вписването в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 17 от Закона за Комисията за финансов надзор или не е извършвал дейност на обвързан агент повече от 6 месеца.

Глава четвърта
ИЗВЪРШВАНЕ НА ДЕЙНОСТ В ДРУГА ДЪРЖАВА
Раздел I
Извършване на дейност в друга държава членка от инвестиционен посредник със седалище в Република България

Извършване на дейност при условията на правото на установяване

Чл. 42. *(1)* Инвестиционен посредник, който има лиценз за извършване на услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 и възнамерява да създаде клон в държава членка, наричана по-нататък „приемаща държава", или да извършва дейност чрез обвързани

агенти, установени в държава членка, различна от Република България, трябва предварително да уведоми за това комисията. Допълнителните услуги по чл. 6, ал. 3 могат да се предоставят само заедно с услугите по чл. 6, ал. 2.

(2) Уведомлението по ал. 1 съдържа:

1. посочване на приемащата държава, в която инвестиционният посредник възнамерява да създаде клон или в която ще извършва дейност чрез обвързан агент, установен на територията ѝ;

2. програма за дейността, включваща информация за услугите и дейностите по чл. 6, ал. 2 и 3, които инвестиционният посредник ще извършва в приемащата държава;

3. организационната структура на клона и информация дали при извършване на дейността на клона ще се използват обвързани агенти, както и посочване на тези обвързани агенти;

4. когато инвестиционният посредник ще извършва дейност чрез обвързани агенти в държава, в която няма създаден клон, се описва дейността, която обвързаните агенти ще извършват в рамките на организационната структура на инвестиционния посредник, включително отговорностите на съответния обвързан агент за докладване и мястото му в рамките на организационната структура на инвестиционния посредник;

5. адрес за кореспонденция на клона или на обвързания агент на инвестиционния посредник в приемащата държава;

6. имената на управителя на клона, съответно на лицата, отговорни за управлението на обвързания агент;

7. друга информация, определена с Делегиран регламент (ЕС) 2017/1018 на Комисията от 29 юни 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти по отношение на регулаторните технически стандарти за уточняване на информацията, която трябва да бъде съобщавана от инвестиционните посредници, пазарните оператори и кредитните институции (ОВ, L 155/1 от 17 юни 2017 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2017/1018".

(3) Комисията за финансов надзор предоставя на съответния компетентен орган на приемащата държава информацията по ал. 2 в срок 3 месеца от уведомяването по ал. 2, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи - в срок един месец от получаването им, както и информация за действащата в страната система за компенсиране на инвеститорите във финансови инструменти, в която инвестиционният посредник участва. Едновременно с това комисията уведомява инвестиционния посредник за предоставянето на информацията на съответния компетентен орган.

(4) Комисията за финансов надзор може с решение да откаже в срока по ал. 3 да предостави информацията по ал. 2 на съответния компетентен орган на приемащата държава, ако организационната структура или финансовото състояние на инвестиционния посредник във връзка с планираните дейности не осигуряват интересите на инвеститорите, за което уведомява незабавно инвестиционния посредник. Комисията за финансов надзор предоставя на инвестиционния посредник мотивите за своето решение в срок до три месеца от получаването на цялата информация по ал. 2.

(5) Инвестиционният посредник може да създаде клон и да започне да извършва дейност на територията на приемащата държава след получаване на уведомление от съответния компетентен орган на приемащата държава, съответно след изтичане на два месеца от уведомяването по ал. 3 на съответния компетентен орган на приемащата държава, ако в този срок не е получил уведомление.

(6) Инвестиционният посредник, който е създал клон на територията на приемаща държава, уведомява писмено комисията за всяка промяна в данните и документите по ал. 2 най-малко един месец преди промяната.

(7) Комисията за финансов надзор уведомява съответния компетентен орган на приемащата държава за промените по ал. 6, както и за всяка промяна, свързана с действащата в страната система за компенсиране на инвеститорите във финансови инструменти, в която инвестиционният посредник участва.

(8) Банка - инвестиционен посредник, която възнамерява да извършва дейност при условията на правото на установяване чрез обвързан агент, установен в приемаща държава, уведомява Българската народна банка и й предоставя информацията по реда на Закона за кредитните институции. В срока по ал. 3, изречение второ, БНБ уведомява комисията за предоставянето на информацията на съответния компетентен орган.

(9) Уведомленията по ал. 2 се изготвят по образци и при спазване на Делегиран регламент (ЕС) 2017/1018.

Извършване на дейност при условията на свободата на предоставяне на услуги

Чл. 43. *(1)* Инвестиционен посредник, който възнамерява да извършва услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 в приемаща държава при условията на свободата на предоставяне на услуги, без да открива клон на територията й, включително чрез обвързан агент, установен в Република България, предварително уведомява за това комисията. Допълнителните услуги по чл. 6, ал. 3 могат да се предоставят само заедно с услугите по чл. 6, ал. 2.

(2) Уведомлението по ал. 1 съдържа:

1. посочване на приемащата държава, в която инвестиционният посредник възнамерява да извършва дейност;

2. програма за дейността, включваща данни за услугите и дейностите по чл. 6, ал. 2 и 3, които инвестиционният посредник ще извършва в приемащата държава;

3. посочване дали инвестиционният посредник ще извършва дейност чрез обвързани агенти, установени в Република България, и информация за тях;

4. друга информация, определена с Делегиран регламент (ЕС) 2017/1018.

(3) Комисията за финансов надзор предоставя информацията по ал. 2 на съответния компетентен орган на приемащата държава в едномесечен срок от получаването й, като едновременно с това уведомява за това инвестиционния посредник.

(4) Инвестиционният посредник може да започне да извършва дейност на територията на приемащата държава, след като бъде уведомен от комисията за предоставянето на информацията съгласно ал. 3.

(5) Инвестиционният посредник уведомява писмено комисията за всяка промяна в данните и документите по ал. 2 най-малко един месец преди осъществяване на промяната. Комисията за финансов надзор уведомява съответния компетентен орган на приемащата държава за промените по изречение първо.

(6) Когато банка - инвестиционен посредник, възнамерява да извършва услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 чрез обвързани агенти, уведомява БНБ и подава уведомлението по реда на Закона за кредитните институции. В срока по ал. 3 БНБ уведомява комисията за предоставянето на информацията на съответния компетентен орган.

(7) Уведомленията по ал. 2 се изготвят по образци и се предават съгласно процедурите, определени с Делегиран регламент (ЕС) 2017/1018.

(8) Инвестиционен посредник, който възнамерява да предоставя дистанционен достъп до организираната от него МСТ и ОСТ на участници, установени на територията на друга държава членка, предварително уведомява комисията за държавата членка, в която възнамерява да извършва тази дейност.

(9) Комисията за финансов надзор предоставя информацията по ал. 8 на съответния компетентен орган на приемащата държава в едномесечен срок от получаването й, като при поискване предоставя и информация за установените на

територията на тази държава членка участници в организираната многостранна система за търговия от инвестиционния посредник.

Надзор

Чл. 44. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор и заместник-председателят упражняват надзор върху дейността на инвестиционния посредник, извършвана в приемащата държава чрез клон или при условията на свободното предоставяне на услуги.

(2) Когато съответният компетентен орган на приемащата държава уведоми комисията за извършени нарушения от инвестиционния посредник по ал. 1, заместник-председателят предприема необходимите мерки и комисията уведомява за това компетентния орган на приемащата държава.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Заместник-председателят при упражняването на надзорните си правомощия извършва проверка на място в клона на инвестиционния посредник, само след като предварително уведоми съответния компетентен орган на приемащата държава.

Раздел II
Извършване на дейност в Република България от инвестиционни посредници със седалище в държава членка

Извършване на дейност при условията на правото на установяване

Чл. 45. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.) *(1)* Инвестиционен посредник, чието седалище е в държава членка и който е получил лиценз за извършване на дейност като инвестиционен посредник в съответствие с правото на Европейския съюз от съответния компетентен орган на тази държава членка, наричан в този раздел „инвестиционен посредник от държава членка", може да извършва дейността, за която му е издаден лиценз, на територията на Република България чрез клон, съответно чрез обвързан агент, при условията на правото на установяване. Допълнителните услуги по чл. 6, ал. 3 могат да се предоставят само заедно с услугите по чл. 6, ал. 2.

(2) В срок два месеца от получаването на информация от съответния компетентен орган за инвестиционен посредник от държава членка, който възнамерява да създаде клон или да извършва дейност чрез обвързан агент, установен на територията на Република България, комисията уведомява инвестиционния посредник за получаването на информацията.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.) Инвестиционният посредник от държава членка може да създаде клон, както и да започне да извършва дейност чрез обвързан агент на територията на Република България след получаване на уведомление от комисията по ал. 2, съответно след изтичането на срока по ал. 2, ако в този срок не е получил уведомление.

(4) Когато инвестиционен посредник извършва дейност чрез клон и чрез обвързан агент, установен в Република България, обвързаният агент се счита за част от клона. При осъществяването на дейност само чрез обвързан агент, установен в Република България, спрямо него се прилагат изискванията за клон.

(5) При извършването на дейност по този член инвестиционният посредник спазва изискванията съгласно чл. 70 - 75, чл. 77 - 82, чл. 84 - 88 и съгласно чл. 14 - 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014 и актовете по прилагането им.

(6) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) При получаване на уведомление от съответния компетентен орган на инвестиционен посредник от държава членка за закриване на клон на територията на Република България заместник-председателят изисква информация, която доказва, че отношенията на клона с неговите клиенти са уредени.

Извършване на дейност при условията на свободно предоставяне на услуги

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Инвестиционен посредник от държава членка може да извършва услугите и дейностите по чл. 6, ал. 2 и 3, включени в обхвата на издадения му лиценз, при условията на свободата на предоставяне на услуги, без да създава клон, както и чрез обвързан агент, установен на територията на неговата държава членка по произход. Допълнителните услуги по чл. 6, ал. 3 могат да се предоставят само заедно с услугите по чл. 6, ал. 2.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Инвестиционен посредник от държава членка, който организира МСТ и ОСТ, може да предоставя дистанционен достъп до организираната от него МСТ и ОСТ на участници, установени на територията на Република България.

(3) Инвестиционен посредник от държава членка може да започне да извършва дейност, след като комисията получи информация от съответния компетентен орган относно програмата за дейността на инвестиционния посредник, данни за обвързаните агенти и друга информация, определена с Делегиран регламент (ЕС) 2017/1018.

(4) Комисията за финансов надзор публикува информацията относно обвързаните агенти, които инвестиционният посредник от държава членка възнамерява да използва.

(5) Комисията за финансов надзор предоставя информацията по ал. 4 на ЕОЦКП при поискване и при спазване на условията на чл. 35 от Регламент (ЕС) № 1095/2010.

(6) Комисията за финансов надзор може да поиска от компетентния орган на държавата членка по произход на МСТ информация кои са дистанционните членове или участници в МСТ, установени на територията на Република България.

Достъп до регулиран пазар. Достъп до централен контрагент, система за клиринг и сетълмент и право на избор на система за сетълмент

Чл. 47. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Инвестиционен посредник по чл. 45 и 46, който изпълнява нареждания на клиенти или извършва сделки за собствена сметка, има право на достъп до регулиран пазар на територията на Република България при същите условия както инвестиционните посредници, лицензирани в Република България. Достъпът се осигурява от регулирания пазар по един от следните начини:

1. пряко чрез клон на територията на Република България;

2. дистанционно, когато процедурите и системите за търговия на регулирания пазар не изискват физическо присъствие за сключването на сделки на пазара.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Инвестиционен посредник по чл. 45 и 46 има право на пряк и непряк достъп до централен контрагент и системи за клиринг и сетълмент при същите ясни, недискриминационни, прозрачни и обективни критерии, приложими спрямо инвестиционните посредници, лицензирани в Република България, с цел да се осигури приключването на сделките с финансови инструменти, независимо дали са сключени на място на търговия на територията на Република България. Централният контрагент и операторите на системи за клиринг и сетълмент имат право да откажат достъп по изречение първо само при наличието на законово основание за това.

Надзор

Чл. 48. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор и заместник-председателят упражняват надзор, а заместник-председателят извършва проверки на клона по чл. 45 за спазването на изискванията съгласно чл. 70 - 75, 77 - 82, 84 - 88 и съгласно чл. 14 - 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014 и актовете по прилагането им.

(2) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) За целите на надзора и когато прецени за необходимо с оглед на стабилността на финансовата система в Република България, комисията може да извършва проверки на дейностите, извършвани от клона по чл. 45, както и да изисква информация от съответния клон за

неговите дейности. Комисията за финансов надзор без забавяне се консултира с компетентните органи на държавата членка по произход преди извършване на проверки по изречение първо.

(3) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Във възможно най-кратък срок след приключването на проверката по ал. 2 комисията предава на компетентните органи на държавата членка по произход получената информация и констатациите, които са от значение за оценката на риска, свързан със съответния инвестиционен посредник.

(4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Инвестиционният посредник от държава членка е длъжен да представя в комисията и да публикува на български език в Република България всички документи и информация съгласно приложимите спрямо него изисквания на този закон и актовете по прилагането му.

(5) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) При извършване на дейност в Република България инвестиционният посредник от държава членка трябва да използва наименованието, под което извършва дейност в държавата членка, където е неговото седалище, като посочи държавата членка по произход.

(6) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Компетентният орган на държавата членка, в която инвестиционният посредник по чл. 45 е получил лиценз, при упражняване на надзорните си правомощия може да извършва проверки на място в клона на инвестиционния посредник, след като предварително уведоми комисията.

(7) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор, когато е надзорен орган на групата, извършва проверки на място на инвестиционни посредници и на установени на територията на Република България инвестиционни холдинги, смесени финансови холдинги и холдинги със смесена дейност, както и на трети лица, на които те са възложили оперативни функции или дейности, след като уведоми предварително съответните компетентни органи.

Раздел III
Извършване на дейност в Република България от инвестиционен посредник от трета държава

Заявление и издаване на лиценз

Чл. 49. (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС; изм. и доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Инвестиционен посредник от трета държава може да предоставя услуги или да извършва дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 за професионални клиенти по смисъла на раздел II от приложението или за непрофесионални клиенти на територията на Република България само чрез клон и след получаване на лиценз, издаден от комисията, с изключение на случаите, когато услугите и дейностите се извършват по инициатива на клиента.

(2) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя издава лиценз по ал. 1 след подаване на заявление и при следните условия:

1. инвестиционният посредник е получил лиценз за услугите и дейностите по ал. 1 и подлежи на надзор от съответния компетентен орган на третата държава, където е учреден;

2. компетентният орган по т. 1 спазва препоръките на Специалната група за финансови действия (FATF) относно мерките срещу изпирането на пари и срещу финансирането на тероризма;

3. между комисията и компетентния орган по т. 1 е сключено споразумение за сътрудничество и обмен на информация за опазване на целостта на пазара и защита на инвеститорите;

4. клонът разполага с достатъчно собствени средства съгласно изисквания, определени с наредба;

5. лицето или лицата, които управляват клона, отговарят на изискванията на чл. 13 и 14;

6. инвестиционният посредник членува в система за компенсиране на инвеститорите, получила лиценз или призната в съответствие с Директива 97/9/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 март 1997 г. относно схемите за обезщетение на инвеститорите, наричана по-нататък „Директива 97/9/ЕО";

7. има сключено споразумение между Република България и третата държава, където е учреден инвестиционният посредник, което е в съответствие със стандартите, предвидени в член 26 от Модела на спогодба за избягване на двойното данъчно облагане на доходите и имуществото на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), и гарантира ефективен обмен на информация по данъчни въпроси.

(3) Заявлението по ал. 2 съдържа:

1. посочване на съответния компетентен орган или органи от третата държава, които осъществяват надзор върху инвестиционния посредник, както и информация за обхвата на упражнявания надзор;

2. данните за инвестиционния посредник - наименование, правноорганизационна форма, седалище и адрес на управление, информация за членовете на управителните и контролните органи, за лицата, които са акционери или съдружници, както и за всички лица, които имат право да представляват инвестиционния посредник;

3. програмата за дейността, която включва информация за услугите и дейностите по чл. 6, ал. 2 и 3, които инвестиционният посредник ще извършва в Република България;

4. организационната структура на клона, включително описание на важните оперативни функции, възложени на трети лица;

5. данните за лицата, които управляват и представляват клона, както и доказателства за спазване на изискванията на чл. 13 и 14;

6. информация за средствата, с които разполага клонът;

7. друга информация, определена с наредба.

(4) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя издава лиценз на клон на инвестиционен посредник при съответното прилагане на чл. 18 - чл. 20, ал. 1 и чл. 21.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) При извършването на дейност на територията на Република България клонът спазва изискванията на чл. 65, чл. 65а, чл. 69 - 74, чл. 76 - 82, чл. 84 - 87, чл. 89, чл. 92 - 98, чл. 102 - 108, чл. 109 - 121 и чл. 3 - 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014 и актовете по прилагането им.

(6) В случаите по чл. 46, параграф 4, ал. 5 от Регламент (ЕС) № 600/2014 инвестиционен посредник от трета държава може да извършва дейност на територията на Република България при спазване изискванията на този раздел.

(7) В случаите когато конкретна услуга или дейност се предоставя по инициатива на клиента от инвестиционен посредник от трета държава, който не е създал клон на територията на Република България, този инвестиционен посредник не може да предлага на този клиент други категории инвестиционни продукти и услуги освен чрез клон, получил лиценз по ал. 1.

(8) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Не се счита за предоставяне на услуги или дейност по инициатива на клиента, когато инвестиционен посредник от трета държава, който не е създал клон на територията на Република България, предлага конкретна

услуга или дейност на клиенти или потенциални клиенти, включително когато тези услуги са предлагани пряко или чрез субект, действащ от негово име или имащ тесни връзки с него, или от всяко трето лице, действащо от името на такъв субект.

(9) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; предишна ал. 8, бр. 99 от 2025 г.) Клонът на инвестиционен посредник, получил лиценз по ал. 1, предоставя ежегодно на комисията:

1. информация за мащаба и обхвата на услугите и дейностите, които клонът извършва в Република България;

2. информация за инвестиционния посредник от трета държава, който извършва дейност по чл. 6, ал. 2, т. 3 - неговата месечна минимална, средна и максимална експозиция към контрагенти от Европейския съюз;

3. информация за инвестиционния посредник от трета държава, който предоставя едната или двете услуги, посочени в чл. 6, ал. 2, т. 6 - общата стойност на финансовите инструменти с произход от контрагенти от Европейския съюз, чиито емисии са поети или които се предлагат при условията на безусловно и неотменимо задължение през предходните 12 месеца;

4. информация за оборота и общата стойност на активите, съответстващи на услугите и дейностите, посочени в т. 1;

5. подробно описание на механизмите за защита на инвеститорите, от които могат да се ползват клиентите на клона, в т.ч. правата на тези клиенти, произтичащи от посочената в ал. 2, т. 6 схема за компенсиране на инвеститорите;

6. политиката на управление на риска и договореностите, които използва за услугите и дейностите, посочени в т. 1;

7. правилата за управление, включително имената на лицата, които изпълняват основните функции във връзка с дейностите на клона;

8. друга информация, която комисията счита за необходима за осъществяване на надзор на дейностите на клона.

(10) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; предишна ал. 9, бр. 99 от 2025 г.) Когато за клон на инвестиционен посредник, получил лиценз по ал. 1, се прилага чл. 9а, ал. 2, клонът предоставя на комисията най-малко веднъж годишно:

1. информация за общия размер на активите, които съответстват на дейностите на клона, включени в лиценза;

2. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) информация за ликвидните активи, с които клонът разполага, по-специално наличността на ликвидните активи в евро и други валути на държавите членки;

3. информация за размера на собствения капитал, който е на разположение на клона;

4. правилата за управление на риска;

5. правилата за управление, включително имената на лицата, които изпълняват основните функции във връзка с дейностите на клона;

6. плановете за възстановяване, обхващащи клона;

7. друга информация, която комисията счита за необходима за извършването на цялостно наблюдение на дейността на клона.

(11) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; предишна ал. 10, бр. 99 от 2025 г.) При поискване комисията предоставя на ЕОЦКП следната информация за:

1. решенията за издаване на лиценз на клонове на инвестиционен посредник от трета държава и за промени в тези лицензи;

2. мащаба и обхвата на услугите и дейностите, които лицензираният клон извършва в Република България;

3. оборота и общата стойност на активите, съответстваща на услугите и дейностите, посочени в т. 2;

4. наименованието на групата от трета държава, към която принадлежи лицензираният клон.

(12) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; предишна ал. 11, бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор и заместник-председателят си сътрудничат тясно с компетентните органи на субектите, които са част от същата група, към която принадлежат клоновете на инвестиционни посредници, получили лиценз по ал. 1, съответно компетентните органи на други държави членки, лицензирали клон на инвестиционен посредник от групата, и с ЕОЦКП и ЕБО, за да гарантира, че всички дейности на групата в Европейския съюз подлежат на обстоен, съгласуван и ефективен надзор в съответствие с този закон, съответно Директива (ЕС) 2019/2034, както и с Регламент (ЕС) 2019/2033, Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 600/2014 и Директива 2013/36/ЕС.

(13) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; предишна ал. 12, бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор ежегодно уведомява ЕОЦКП за списъка на клоновете на инвестиционни посредници от трети държави, които извършват дейност на територията на Република България.

Отказ за издаване на лиценз

Чл. 50. Комисията за финансов надзор отказва издаването на лиценз, когато установи, че:

1. не е изпълнено едно или повече от изискванията по чл. 49, ал. 2 и не са представени данните и документите по ал. 3;

2. не са осигурени в достатъчна степен интересите на инвеститорите и стабилността на пазара;

3. нормативните актове, приложими в трета държава, регулиращи дейността на инвестиционния посредник, или трудности при тяхното прилагане създават пречки за ефективното упражняване на надзорните функции на комисията, съответно на заместник-председателя;

4. осъществяваният върху този инвестиционен посредник надзор на консолидирана основа от съответния компетентен орган в държавата по седалището му не съответства на изискванията, установени с този закон и с актовете по прилагането му;

5. заявителят е представил неверни данни или документи с невярно или с противоречиво съдържание.

Отнемане на лиценз

Чл. 51. *(1)* Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя може да отнеме издадения лиценз по чл. 49, ал. 1, когато инвестиционният посредник:

1. не започне да извършва разрешените услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 в срок 12 месеца от издаването на лиценза;

2. изрично се откаже от издадения лиценз;

3. престане да извършва разрешените услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 повече от 6 месеца;

4. е представил неверни данни, които са послужили като основание за издаване на лиценза, или е използвал други неправомерни способи за получаване на лиценз;

5. престане да отговаря на условията, при които е издаден лицензът;

6. грубо или системно нарушава разпоредбите на този закон и приложимите регламенти на ЕС, които уреждат условията за извършване на дейност от инвестиционни посредници и които се прилагат за инвестиционни посредници от трети държави.

(2) Членове 28 - 30 и 32 се прилагат съответно.

Равни права и задължения

Чл. 52. Клонът на инвестиционен посредник от трета държава има правата и задълженията на инвестиционен посредник, за който Република България е държава членка по произход, доколкото в закона не е предвидено друго.

Глава пета
КВАЛИФИЦИРАНИ ДЯЛОВИ УЧАСТИЯ

Уведомяване за планирано придобиване

Чл. 53. *(1)* Всяко физическо или юридическо лице или лица, действащи съгласувано, които са взели решение да придобият пряко или непряко квалифицирано дялово участие в инвестиционен посредник, уведомяват писмено комисията преди придобиването.

(2) Изискването на ал. 1 се прилага и за всяко физическо или юридическо лице или лица, действащи съгласувано, които са взели решение да увеличат пряко или непряко квалифицираното си дялово участие, така че то да достигне или да премине праговете от двадесет на сто, тридесет на сто или петдесет на сто от капитала или от гласовете в общото събрание на инвестиционен посредник или така, че в резултат на това увеличение инвестиционният посредник да стане тяхно дъщерно дружество.

(3) Лицата по ал. 1 и 2 подават до комисията уведомление, в което посочват участието в капитала, съответно гласовете от общото събрание, което възнамеряват да придобият, както и участието, което ще имат след придобиването. Към уведомлението лицата прилагат и други данни и документи, определени с делегиран акт, който Европейската комисия приема на основание чл. 12, параграф 8 от Директива 2014/65/ЕС.

(4) При определянето на размера на квалифицираното дялово участие не се вземат предвид правата на глас или акциите, които инвестиционните посредници или кредитните институции държат в резултат на предоставяне на услугите по чл. 6, ал. 2, т. 6, при условие че тези права не се упражняват или по друг начин се използват, за да се повлияе върху управлението на инвестиционния посредник, както и при условие че тези права бъдат прехвърлени в срок една година от придобиването.

(5) Лицата по ал. 1 и 2 не могат да придобият или да увеличат пряко или непряко квалифицирано участие в инвестиционен посредник преди извършването на оценка на придобиването по реда на чл. 56 - 60.

Уведомяване за планирано прехвърляне или намаляване на участието в резултат на действия на трети лица

Чл. 54. *(1)* Всяко физическо или юридическо лице, което е взело решение да прехвърли пряко или непряко квалифицирано дялово участие в инвестиционен посредник, уведомява писмено комисията, преди да извърши прехвърлянето. Изискването по изречение първо се прилага и в случаите, когато в резултат на прехвърлянето правото на глас или участието на това лице в капитала на инвестиционния посредник ще спадне под петдесет на сто, тридесет на сто или двадесет на сто или инвестиционният посредник ще престане да е дъщерно дружество на това лице.

(2) Лицата, чието участие в инвестиционен посредник спадне под праговете съгласно ал. 1 в резултат от действие на трето лице или на друго обстоятелство, за което те не са знаели и не са могли да узнаят преди намаляването на тяхното участие, са длъжни незабавно, след като узнаят за това, да уведомят комисията.

(3) Лицата по ал. 1 и 2 подават до комисията уведомление, в което посочват участието, което имат или ще имат преди и след прехвърлянето, както и други данни и документи, определени с наредба.

Потвърждение за извършено уведомление по чл. 53, ал. 3

Чл. 55. *(1)* Заместник-председателят в срок два работни дни от получаването на уведомлението по чл. 53, ал. 3 изпраща на лицето писмено потвърждение за получаването му.

(2) В случаите, когато към уведомлението по чл. 53, ал. 3 са приложени всички изискуеми данни и документи, в писменото потвърждение по ал. 1 заместник-председателят посочва, че уведомлението е пълно, както и датата, на която изтича срокът за произнасяне от комисията по уведомлението.

(3) В случаите, когато към уведомлението по чл. 53, ал. 3 не са приложени всички изискуеми данни и документи, в писменото потвърждение по ал. 1 заместник-председателят уведомява писмено лицето за данните и документите, които трябва да се приложат. При всяко последващо подаване от лицето на документи се прилагат съответно изречение първо, както и ал. 1 и 2.

Процедура за извършване на оценка

Чл. 56. *(1)* Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя извършва оценка на придобиването въз основа на уведомлението в срок до 60 работни дни от датата на писменото потвърждение по чл. 55, ал. 1.

(2) Когато представените документи са непълни, неточни, несъобразени с нормативните изисквания или са необходими доказателства или допълнителна информация за верността на представените данни, комисията в срока за извършване на оценката, но не по-късно от края на 50-ия работен ден от този срок, изпраща писмено съобщение на лицето за констатираните непълноти и несъответствия или за исканата информация и документи.

(3) Срокът по ал. 1 за извършване на оценката от комисията спира да тече за периода от датата на поискване на информацията и документите съгласно ал. 2 до получаването на отговор от лицето. Спирането на срока не може да е за по-дълъг период от 20 работни дни с изключение на случаите по ал. 4.

(4) Спирането на срока за извършване на оценката от комисията може да е за период до 30 работни дни в случаите, когато лицето по чл. 53, ал. 1 е:

1. със седалище и адрес на управление или с постоянен адрес, или подлежи на регулиране извън Европейския съюз, или

2. физическо или юридическо лице, което не подлежи на надзор съгласно Директива 2014/65/ЕС, Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (ОВ, L 302/32 от 17 ноември 2009 г.), наричана по-нататък „Директива 2009/65/ЕО", Директива 2008/138/ЕО или Директива 2013/36/ЕС.

(5) Извън случаите по ал. 2 - 4 всяко последващо изискване на допълнителна информация от лицето във връзка с извършване на оценката от комисията не води до спиране на срока.

Оценка

Чл. 57. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 84 от 2023 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор извършва оценка на придобиването, съответно на увеличаването на квалифицираното дялово участие, с оглед на осигуряване на стабилното и благоразумното управление на инвестиционния посредник.

(2) При извършването на оценката комисията отчита очакваното влияние на лицето върху инвестиционния посредник и преценява дали лицето е подходящо и финансово стабилно. Преценката се извършва при прилагане на следните критерии:

1. (доп. - ДВ, бр. 84 от 2023 г.) репутация на лицето, включително дали отговаря на изискванията на чл. 13, ал. 4, т. 1 и 8, когато е приложимо;

2. (доп. - ДВ, бр. 84 от 2023 г.) репутация и професионален опит на лицата, които ще ръководят дейността на инвестиционния посредник в резултат на придобиването, включително дали отговарят на изискванията на чл. 13, ал. 4, т. 1 и 8;

3. финансовата стабилност на лицето във връзка с видовете дейности, които инвестиционният посредник извършва или предвижда да извършва;

4. (доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) дали инвестиционният посредник ще е в състояние да изпълни или да продължи да изпълнява изискванията на този закон, Регламент (ЕС) 2019/2033 или Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 600/2014 и на Регламент (ЕС) № 596/2014 и актовете по прилагането им, на Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати и по-конкретно дали групата, част от която той ще стане след придобиването, има структура, която позволява да бъде упражняван ефективен надзор и ефективен обмен на информация между компетентните органи и определяне, и разпределение на отговорностите между тях;

5. дали могат да се направят обосновани предположения, че във връзка с придобиването е или предстои да бъде извършено изпиране на пари по смисъла на Закона за мерките срещу изпирането на пари или финансиране на тероризъм по смисъла на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение, или, че ще бъде увеличен рискът от такова действие.

(3) Комисията за финансов надзор не може да налага предварителни условия във връзка с размера на участие, което следва да бъде придобито, нито да разглежда придобиването с оглед на икономическите нужди на пазара.

(4) В случай на две или повече уведомления за планирани придобивания или увеличения на квалифицираното дялово участие в един и същ инвестиционен посредник комисията третира лицата по недискриминационен начин.

(5) Допълнителните изисквания към условията и реда за оценка на придобиването, съответно на увеличаването на квалифицираното дялово участие, се определят с наредба.

(6) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) При извършване на оценката комисията спазва и правилата и критериите за оценка съгласно Съвместните насоки за пруденциална оценка на придобивания и увеличения на квалифицирани участия във финансовия сектор, издадени от ЕБО, Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване и ЕОЦКП.

Обмен на информация с компетентните органи на държави членки при извършване на оценка на квалифицирано дялово участие

Чл. 58. *(1)* При извършването на оценка на квалифицирано дялово участие комисията провежда предварителни консултации и изисква информация във връзка с придобиването от съответния компетентен орган, отговарящ за надзора на лицето по чл. 53, когато лицето е:

1. кредитна институция, лицензирана в Република България или в друга държава членка, или застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник или управляващо дружество, лицензирани в друга държава членка;

2. предприятие майка на кредитна институция, лицензирана в Република България или в друга държава членка, или предприятие майка на застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник или управляващо дружество, лицензирани в друга държава членка;

3. физическо или юридическо лице, което контролира кредитна институция, лицензирана в Република България или в друга държава членка, застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник или управляващо дружество, лицензирани в друга държава членка.

(2) Получената информация от предварителните консултации по реда на ал. 1 се посочва в решението на комисията по чл. 59, ал. 1 или 7.

(3) Комисията за финансов надзор предоставя при поискване от компетентен орган от друга държава членка информация, която е съществена или е от значение за оценката, когато придобиване на квалифицирано дялово участие в инвестиционен посредник е заявено от:

1. инвестиционен посредник, управляващо дружество, застраховател или презастраховател със седалище в Република България;

2. предприятие майка на лице по т. 1;

3. физическо или юридическо лице, което контролира лице по т. 1.

(4) В случаите по ал. 3, когато участие в инвестиционен посредник е заявено от кредитна институция със седалище в Република България, комисията обменя информация с Българската народна банка и с компетентния орган по ал. 3.

Правомощия на комисията във връзка с квалифицираните дялови участия

Чл. 59. *(1)* Комисията за финансов надзор може да издаде забрана за извършване на придобиването по чл. 53, ако установи, че не са изпълнени изискванията на чл. 57, или ако информацията, предоставена от лицето, е непълна, заявителят е представил неверни данни или документи с невярно съдържание или ако не може да се идентифицират действителните собственици на акционер с квалифицирано дялово участие, застрашено е стабилното управление и сигурността на инвестиционния посредник или не са осигурени по друг начин интересите на клиентите на инвестиционния посредник.

(2) Комисията за финансов надзор уведомява писмено лицето за решението си по ал. 1 в срок два работни дни от вземането на решението и в рамките на срока по чл. 56, ал. 1, съответно по чл. 56, ал. 2 - 5, като прилага и мотивите за решението си.

(3) По искане на лицето или по инициатива на комисията мотивите за издаване на решението по ал. 1 се оповестяват публично.

(4) Когато не издаде забрана съгласно ал. 1, комисията може да определи срок, в който да се извърши придобиването, както и да удължи при необходимост този срок.

(5) Когато в срока по чл. 56, ал. 1, съответно по чл. 56, ал. 2 - 5, комисията не издаде забрана за извършване на придобиването и не уведоми за това лицето писмено, лицето може да придобие заявеното дялово участие в инвестиционния посредник.

(6) Лицата, придобили или увеличили квалифицираното си дялово участие, преди комисията да се произнесе по подаденото уведомление, съответно преди изтичането на срока за произнасяне, или въпреки забраната за извършване на придобиването, както и в случаите, когато не са подали уведомление по чл. 53 преди придобиването, нямат право да упражняват правото си на глас в общото събрание на инвестиционния посредник.

(7) В случай че лица, притежаващи квалифицирано дялово участие в инвестиционния посредник, могат да навредят на стабилното управление и сигурността на инвестиционния посредник, комисията може да наложи забрана за упражняването на право на глас от тези лица в общото събрание на инвестиционния посредник.

(8) Комисията за финансов надзор може да подаде иск по реда на чл. 74 от Търговския закон за отменяне на решение на общото събрание, когато същото е взето с гласовете на лица, които не са имали право да упражняват правото си на глас по ал. 6 и 7.

Представяне на информация

(Загл. изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.)

Чл. 60. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Инвестиционният посредник уведомява комисията за всяко придобиване или прехвърляне на дялово участие съгласно чл. 53 и 54 в срок един ден от узнаването.

(2) Инвестиционният посредник предоставя на комисията два пъти годишно - към 30 юни и към 31 декември, в 10-дневен срок от посочените дати списък на лицата, които притежават пряко или непряко квалифицирано дялово участие, както и данни за притежаваните от тях гласове в общото събрание.

(3) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Всяко лице, което придобие пряко или непряко участие от три или над три на сто от капитала на инвестиционен посредник, което не е квалифицирано дялово участие, уведомява комисията в 7-дневен срок от придобиването.

Уведомяване за неволно придобиване

Чл. 60а. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Когато физическо или юридическо лице в случаите по чл. 53, ал. 1 и 2 неволно придобие или увеличи пряко или непряко квалифицираното си дялово участие в инвестиционен посредник, то е длъжно незабавно да уведоми комисията, след като узнае за това, дори и ако възнамерява да намали участието си, така че то да спадне под праговете. Член 53, ал. 3 и 4 и чл. 55 - 59 се прилагат съответно.

Глава шеста
УПРАВЛЕНИЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ
Раздел I
Общи положения

Изисквания към значим инвестиционен посредник

Чл. 61. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Инвестиционният посредник определя дали отговаря на изискванията за значим инвестиционен посредник веднъж годишно въз основа на данните от годишния си финансов отчет на индивидуална основа за предходната финансова година и други документи.

(2) Инвестиционните посредници, които са значими с оглед на размера, на вътрешната организация и характера, на обхвата и сложността на извършваната от тях дейност:

1. създават комитет за подбор на кандидати;

2. (отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.);

3. (отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.);

4. изпълняват други изисквания, определени с наредба.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; отм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

(4) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; отм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

(5) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; отм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Изисквания за създаване на комитет по риска и комитет по възнагражденията

Чл. 61а. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) Инвестиционните посредници, чиито балансови и задбалансови активи през четиригодишния период непосредствено преди текущата финансова година надхвърлят

като средна стойност 100 млн. евро, създават комитет по риска и комитет по възнагражденията.

(2) Комитетът по възнагражденията може да бъде създаден на ниво група.

(3) Изискванията към комитетите по ал. 1 се определят с наредба.

Раздел II
Изисквания към управлението на инвестиционния посредник

Изисквания при подбора и определянето на членовете на управителните и контролните органи

Чл. 62. (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Инвестиционният посредник, както и комитетът за подбор на кандидати в случаите по чл. 63 осигурява широк набор от качества, знания и умения при подбора на кандидати и определянето на членовете на управителните и контролните органи, като за тази цел прилага политика за насърчаване на многообразието в управителния и контролния орган. Допълнителни изисквания към подбора и определяне на членовете на управителните и контролните органи се определят с наредба.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Инвестиционните посредници, които извършват дейност на територията на Република България, предоставят на комисията информацията във връзка с политиката за насърчаване на многообразието съгласно чл. 48, буква „б" от Регламент (ЕС) 2019/2033 или чл. 435, параграф 2, буква „в" от Регламент (ЕС) № 575/2013 в срок три дни от датата на нейното оповестяване. Комисията за финансов надзор анализира предоставената информация с цел използването ѝ за сравняване на практиките по отношение на многообразието. Комисията за финансов надзор предоставя информацията по изречение първо на ЕБО.

Комитет за подбор на кандидати

Чл. 63. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Подборът на кандидатите за членове на управителния и на контролния орган на значим инвестиционен посредник се извършва от комитета за подбор на кандидати. Членове на комитета за подбор на кандидати са само членове на контролния орган на значимия инвестиционен посредник.

(2) Комитетът по ал. 1 определя и препоръчва за одобряване от управителния и контролния орган или за одобряване от общото събрание кандидати за попълване на свободните места в състава на управителния и контролния орган, вземайки предвид знанията, уменията, многообразието и опита на членовете на управителния и контролния орган, подготвя описание на функциите и изискванията за дадено назначение и изчислява времето, което се очаква да отделя бъдещият член на управителния, съответно на контролния орган.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комитетът за подбор определя целево ниво на представителност на по-слабо представения пол в управителния, съответно в контролния орган, и разработва политика за увеличаване броя на представителите на по-слабо представения пол в управителния и в контролния орган за постигане на посочената цел. Целевото ниво, политиката и нейното изпълнение се оповестяват публично в съответствие с чл. 48, буква „б" от Регламент (ЕС) 2019/2033 или чл. 435, параграф 2, буква „в" от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(4) Комитетът за подбор на кандидати:

1. анализира най-малко веднъж годишно структурата, размера, състава и резултатите от работата на управителния и контролния орган и отправя препоръки към тях за евентуални промени;

2. анализира най-малко веднъж годишно знанията, уменията и опита на управителния и на контролния орган като цяло и на техните членове поотделно и докладва на управителния и/или на контролния орган;

3. периодично извършва преглед на политиката, прилагана от управителния и от контролния орган за подбор и назначаване на висшия ръководен персонал, и отправя препоръки към тях.

(5) При изпълнението на задълженията си комитетът за подбор на кандидати отчита необходимостта да се гарантира, че процесът на вземане на решения на управителния и контролния орган не се влияе от отделно лице или малка група лица по начин, който уврежда интересите на инвестиционния посредник.

(6) Инвестиционният посредник осигурява на членовете на комитета за подбор на кандидати всички необходими ресурси, включително финансови, за изпълнение на възложените им функции. При изпълнението на функциите си комитетът за подбор на кандидати може да се консултира и с външни експерти.

Задължения и отговорности на управителните и на контролните органи

Чл. 64. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник отделят достатъчно време, за да осигурят надлежното изпълнение на възложените им функции.

(2) Управителният, съответно контролният орган на инвестиционния посредник, в зависимост от вътрешното разпределение на функциите:

1. отговаря за ефективното и надеждно управление на инвестиционния посредник в съответствие с нормативните изисквания, включително за подходящото разпределение на задълженията и отговорностите при определяне на организационната структура, за приемането на правилата по чл. 69 и за контрола за тяхното изпълнение, както и за предотвратяване и установяване на конфликтите на интереси;

2. одобрява и контролира изпълнението на стратегическите цели на инвестиционния посредник и на стратегията относно риска и вътрешното управление;

3. осигурява целостта и непрекъснатото функциониране на системите за счетоводно и финансово отчитане, включително финансови и оперативни контроли, и съответствие на дейността с нормативните изисквания и приложимите стандарти;

4. ръководи и контролира изпълнението на изискванията съгласно този закон относно разкриването и предоставянето на информация;

5. отговаря за упражняването на ефективен контрол спрямо висшия ръководен персонал;

6. отговаря за ефективността на системите за управление в инвестиционния посредник, като при необходимост предприема необходимите мерки за отстраняване на констатираните несъответствия;

7. при отчитане на естеството, обхвата и сложността на извършваната от инвестиционния посредник дейност и на всички приложими нормативни изисквания приема, съответно одобрява, и контролира спазването на:

а) организационната структура на инвестиционния посредник за извършване на услугите и дейностите по чл. 6, ал. 2 и 3;

б) изискванията за знания, умения и опит на служителите в съответните звена;

в) (доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) разпределението на ресурсите, необходими за извършването на услугите и дейностите по чл. 6, ал. 2 и 3 и за управление на всички значими рискове, на които инвестиционният посредник е изложен;

г) политиките, правилата и процедурите на инвестиционния посредник, с които се урежда предоставянето на услугите и извършването на дейностите по чл. 6, ал. 2 и 3;

д) политиката по отношение на предлаганите или предоставяни услуги, дейности, продукти и операции в съответствие с допустимото за инвестиционния посредник равнище на риск и с характеристиките и потребностите на клиентите на инвестиционния посредник, на които те ще бъдат предлагани или предоставяни, и извършва стрес тестове при необходимост;

е) политиката за възнагражденията на служителите, участващи в предоставянето на услуги на клиентите на инвестиционния посредник, която да насърчава отговорно бизнес поведение, справедливо третиране на клиентите, включително при възникване на конфликти на интереси;

8. наблюдава и поне веднъж годишно оценява:

а) адекватността на стратегическите цели на инвестиционния посредник относно извършването на услугите и дейностите по чл. 6, ал. 2 и 3 и тяхното изпълнение;

б) ефективността на организацията и управлението на инвестиционния посредник;

в) адекватността на политиките, правилата и процедурите на инвестиционния посредник, с които се урежда предоставянето на услугите и извършването на дейностите по чл. 6, ал. 2 и 3;

9. при констатирани нарушения и несъответствия в случаите по т. 8, букви „а" - „в" предприема мерки за тяхното отстраняване.

(3) Членовете на управителния и на контролния орган на инвестиционния посредник изпълняват функциите си честно, почтено и независимо с цел извършване на точна собствена преценка на решенията на служителите, изпълняващи ръководни функции, и упражняване на ефективен контрол и наблюдение върху вземането на управленски решения.

(4) Членовете на управителния, съответно на контролния орган на инвестиционния посредник, трябва да притежават колективно достатъчно знания, умения и опит, необходими им да ръководят дейността на инвестиционния посредник.

(5) Инвестиционният посредник разполага с необходимите човешки и финансови ресурси, за да осигури първоначалното и текущото запознаване на членовете на управителните и контролните органи с дейността му, както и за обучението им.

(6) Членовете на управителните и на контролните органи имат достъп до информацията и документите, необходими за изпълнението на функциите и задълженията си.

(7) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Инвестиционният посредник гарантира пригодността на всеки член на неговия управителен орган, съответно контролен орган, и извършва първоначална и последваща оценка на тяхната пригодност поотделно и колективно.

(8) (Предишна ал. 7, доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Допълнителните изисквания към управлението на инвестиционния посредник, включително към оценките по ал. 7 и критериите за извършването им, се определят с наредба.

Раздел III
Изисквания към вътрешната организация на инвестиционния посредник

Вътрешна организация на инвестиционния посредник

Чл. 65. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 54 от 2025 г.; изм. и доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционният посредник изгражда и поддържа вътрешна организация, която отговаря по всяко време на изискванията на този закон и актовете по прилагането му и е в съответствие с естеството, обхвата и сложността на извършваната от него дейност, и която осигурява:

1. организационна структура с ясно определени, прозрачни и последователни нива на отговорност;

2. подходящи и сигурни административни и счетоводни процедури, включително за водене на счетоводна отчетност;

3. ефективни системи за вътрешен контрол;

4. ефективен контрол и защита на информационните системи;

5. (доп. - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) надеждни и ефективни системи на информационните и комуникационните технологии (ИКТ), установени и управлявани в съответствие с чл. 7 от Регламент (ЕС) 2022/2554 за защита на информацията, за осигуряване на нейната автентичност и цялост при прехвърлянето и съхранението ѝ, за минимизиране на рисковете от загуба, изменение и нерегламентиран достъп до информация или рисковете от нерегламентирано разпространение на информация, както и за осигуряване на поверителност на информацията;

6. подходящи и пропорционални ресурси, включително квалифициран персонал, материално, техническо и програмно осигуряване, както и системи и процедури, които да осигурят непрекъснато и редовно извършване на услугите и дейностите по чл. 6, ал. 2 и 3, в съответствие с изискванията на закона;

7. условия за предотвратяване и установяване на конфликти на интереси, а когато такива конфликти възникнат - за справедливо третиране на клиентите, разкриване на информация и предотвратяване увреждането на интересите на клиентите;

8. условия за спазване на съществуващите правила за лични сделки в инвестиционния посредник;

9. (доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) условия за съхраняване на информацията относно извършените услуги и дейности по чл. 6, ал. 2 и 3 и операции от инвестиционния посредник, необходима за установяване изпълнението на задълженията на инвестиционния посредник съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 600/2014, на Регламент (ЕС) № 596/2014, Регламент (ЕС) № 2019/2033 или на Регламент (ЕС) № 575/2013, на този закон и на актовете по прилагането им, включително изпълнение на задълженията спрямо клиентите и потенциалните клиенти и на задълженията, свързани с осигуряване целостта на пазара;

10. условия за спазване изискванията на чл. 92 - 95 в случаите, когато инвестиционният посредник държи финансови инструменти и парични средства на клиенти;

11. условия за незабавното и точно изпълнение на клиентските нареждания, за изпълнение на идентични нареждания по реда на постъпването им, както и условия за запазване на клиентския интерес в случаите на обединяване на нареждания;

12. (доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 99 от 2025 г., в сила от 25.06.2026 г.) ефективни системи и механизми за установяване, управление, наблюдение, оценка и докладване на рисковете, включително на произтичащия от експозициите към централни контрагенти риск от концентрация, на които е изложен или може да бъде изложен инвестиционният посредник, както и рисковете, които той поражда или би могъл да породи за други субекти, като се вземат предвид изискванията по чл. 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012;

13. ефективни механизми за ограничаване на операционния риск при възлагане на изпълнението на важни оперативни функции на трето лице, включително за осигуряване на надлежен вътрешен контрол за изпълнение на законовите изисквания спрямо инвестиционния посредник;

14. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) прилагането на политики за възнагражденията на лицата, които работят за инвестиционния посредник, като изискванията към политиката за възнагражденията и нейното оповестяване се определят с наредба;

15. (доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) подходящи и ефективни процедури за подаване на вътрешни сигнали от служителите на инвестиционния посредник по специален независим канал за действителни или възможни нарушения в инвестиционния посредник, които следва да осигурят:

а) защита от несправедливо третиране на служителите на инвестиционния посредник, които подават сигнали за нарушения;

б) (изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) защита на личните данни за лицето, което подава сигнала за нарушение, както и на личните данни на лицата, за които се сигнализира, че са извършили нарушението;

в) гарантиране на поверителност във всички случаи за лицата, които подават сигнали за нарушения, освен ако нарушаването на поверителността се налага в предвидени от закон случаи при последващо досъдебно или съдебно производство.

(2) Изискванията по ал. 1, т. 9 се прилагат и за клоновете на инвестиционни посредници, извършващи дейност на територията на Република България, за сделките и операциите, извършвани чрез клона.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Инвестиционният посредник по чл. 9а, ал. 2 определя подходящи съотношения между постоянните и променливите възнаграждения на лицата, които работят за инвестиционния посредник, като променливите елементи на възнагражденията не надхвърлят 100 на сто от постоянните елементи.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Системите за вътрешен контрол, както и административните и счетоводните процедури, прилагани от инвестиционния посредник, позволяват по всяко време проверка за съответствието на дейността на инвестиционния посредник с изискванията на този закон и актовете по прилагането му, с изискванията на Регламент (ЕС) № 600/2014, на Регламент (ЕС) № 596/2014, на Регламент (ЕС) № 2019/2033 или на Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им, както и с правилата, приети от инвестиционния посредник в съответствие с посочените нормативни актове.

(5) Системите и механизмите за установяване, оценка и управление на рисковете, на които е изложен или може да бъде изложен инвестиционният посредник, включват и рисковете, породени от макроикономическата среда, в която инвестиционният посредник действа, при съответната фаза на икономическия цикъл.

(6) (Нова - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) Инвестиционният посредник разполага с надеждни механизми за сигурност, с които съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2022/2554 гарантира сигурността и удостоверяването на автентичността на средствата за предаване на информацията, като свежда до минимум риска от увреждане на данните и от непозволен достъп и предотвратява изтичането на информация, запазвайки по този начин поверителността на данните по всяко време.

Допълнителни изисквания към вътрешната организация на инвестиционния посредник

Чл. 65а. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Инвестиционният посредник изгражда и поддържа елементите на вътрешната организация по чл. 65, ал. 1, т. 1, 2, 12 и 14, отчитайки рисковете, присъщи за неговите бизнес модел и дейност.

(2) Системите и механизмите по чл. 65, ал. 1, т. 12 отчитат и рисковете, които инвестиционният посредник поражда или би могъл да породи за други субекти, като се вземат предвид и изискванията по чл. 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012.

(3) Политиките по чл. 65, ал. 1, т. 14 са неутрални по отношение на пола на лицата, които работят за инвестиционния посредник, като същите са съобразени и насърчават разумното и ефективно управление на риска.

(4) Изискванията на ал. 1 - 3 не се прилагат за инвестиционни посредници, които отговарят на условията за малките и невзаимносвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

(5) Инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2 в системите и механизмите за установяване, управление, наблюдение, оценка и докладване на рисковете отчитат дългосрочни екологични, социални и управленски рискове.

Преглед на системите, правилата и процедурите от комисията

Чл. 66. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 66, изм. и доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор извършва преглед на правилата, стратегиите, процесите и механизмите, въведени от инвестиционния посредник съгласно този закон, Регламент (ЕС) № 2019/2033 или Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) № 596/2014 и актовете по прилагането им, като прилага принципа на пропорционалност и отчита критериите за надзорен преглед и оценка и оценява рисковете, на които е изложена или предизвиква дейността на инвестиционния посредник. Редът, начинът, обхватът и критериите за извършване на прегледа и оценката се определят с наредба.

(2) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато прегледът по ал. 1 на инвестиционен посредник по чл. 9а, ал. 2 и по-специално оценката на правилата за организацията, бизнес модела или дейностите му дава на комисията разумни основания за съмнение, че във връзка с този инвестиционен посредник се извършва, било е извършено или е имало опит да се извърши изпиране на пари или финансиране на тероризъм, или че е налице повишен риск за това, комисията уведомява незабавно Държавна агенция „Национална сигурност" и ЕБО. В случай на потенциален повишен риск от изпиране на пари или финансиране на тероризъм комисията и Държавна агенция „Национална сигурност" си сътрудничат и уведомяват незабавно ЕБО за своята обща оценка.

Функция по съответствие с нормативните изисквания

Чл. 67. *(1)* Инвестиционният посредник създава и поддържа постоянна функция по съответствието с нормативните изисквания, която действа независимо, и осъществява постоянен контрол за спазване от страна на лицата, на които е възложено управлението на инвестиционния посредник, и от всички други лица, които работят по договор за инвестиционния посредник, на закона и на всички приложими спрямо дейността нормативни изисквания.

(2) Структурата, организацията, правомощията и взаимоотношенията на функцията по съответствие с нормативните изисквания с другите органи и лица, работещи за инвестиционния посредник, се определят с правила, приети от управителния орган на инвестиционния посредник.

Други изисквания към оценката на пригодността и към вътрешната организация

Чл. 68. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Инвестиционният посредник по чл. 10, ал. 1 или 2 извършва първоначална и последваща оценка на пригодността на ръководителя на звеното, осъществяващо функцията по съответствие с нормативните изисквания, ръководителя на звеното за управление на риска и ръководителя на звеното за вътрешен одит, съответно лицата, осъществяващи посочените функции.

(2) Допълнителни изисквания във връзка с извършването на първоначална и последваща оценка на пригодността на лицата по ал. 1 от инвестиционния посредник по чл. 10, ал. 1 или 2, съответно от заместник-председателя, се определят с наредба.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Допълнителни изисквания във връзка с вътрешната организация по чл. 65 и 65а, включително относно вътрешната отчетност, функцията по съответствие с нормативните изисквания, управлението на рисковете, вътрешния одит, отговорностите на висшия ръководен персонал, разглеждането на жалби, политиките и практиките за възнагражденията, личните сделки, възлагането на важни оперативни функции на трети лица, управлението на конфликти на интереси, се определят с Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 и с наредба.

Вътрешни правила

Чл. 69. (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Инвестиционният посредник приема и прилага вътрешни политики, правила и процедури, които да осигурят изпълнение на установените в закона изисквания от инвестиционния посредник и от неговите управителни и контролни органи, служители и обвързани агенти. Инвестиционният посредник приема правила за личните сделки на лицата по изречение първо.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Вътрешната организация по чл. 65 и 65а се определя с правила, приети от управителния орган на инвестиционния посредник, чието минимално съдържание се определя с наредба.

(3) Инвестиционният посредник извършва периодичен преглед на правилата по ал. 1 и 2 най-малко веднъж годишно, а при необходимост - и на по-кратък период.

Глава седма
ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДЕЙНОСТТА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ И ОТНОШЕНИЯ С КЛИЕНТИ
Раздел I
Общи изисквания

Общи изисквания

Чл. 70. (Доп. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) *(1)* При извършване на инвестиционни услуги и дейности, както и на допълнителни услуги за клиенти инвестиционният посредник действа честно, справедливо и като професионалист в най-добър интерес на клиента.

(2) Инвестиционен посредник, който създава финансови инструменти с цел продажба на клиенти, предприема действия, за да гарантира, че:

1. финансовите инструменти са създадени да отговорят на нуждите на определен целеви пазар за съответната категория крайни клиенти;

2. стратегията за разпространение на финансовите инструменти е адекватна за целевия пазар;

3. финансовите инструменти се разпространяват до съответната целева група крайни клиенти.

(3) Инвестиционен посредник, който предлага или препоръчва на клиенти финансови инструменти по ал. 2, е длъжен:

1. да разбира естеството на финансовите инструменти, които предлага или препоръчва;

2. да извършва оценка дали финансовите инструменти продължават да отговарят на нуждите на клиентите, на които предоставя инвестиционни услуги, като отчита целевата група от крайни клиенти;

3. да гарантира, че финансовите инструменти се предлагат или препоръчват само когато това е в интерес на клиента.

(4) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Инвестиционният посредник се освобождава от изискванията, посочени в ал. 2 и 3, когато предоставяната от него инвестиционна услуга е свързана с облигации без друг внедрен дериват освен клауза „make-whole" или когато финансовите инструменти се предлагат или разпространяват изключително на приемливи насрещни страни.

Проучване

Чл. 70а. (Нов - ДВ, бр. 51 от 2022 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* Предоставянето на проучвания от трети страни на инвестиционни посредници, предоставящи управление на портфейл или други инвестиционни или допълнителни услуги на клиенти, трябва да се счита за изпълнение на задълженията по чл. 70, ал. 1, ако:

1. преди предоставянето на услугите по изпълнение или по извършване на проучвания е сключено споразумение между инвестиционния посредник и доставчика на проучването, в което се посочва кои части от всички комбинирани такси или съвместни плащания за услуги по изпълнение и за проучвания се отнасят до проучванията;

2. инвестиционният посредник информира клиентите си за съвместните плащания за услуги по изпълнение и за проучвания, извършени към трети страни, предоставящи проучвания, както и

3. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) проучванията, за които се начисляват комбинираните такси или се извършва съвместното плащане, засяга емитенти, чиято пазарна капитализация за периода от 36 месеца, предхождащи предоставянето на проучването, не надвишава 1 милиард евро, въз основа на котировките в края на годината за годините, когато ценните им книжа са или са били допуснати до търговия на регулиран пазар или въз основа на собствения капитал за финансовите години, когато ценните им книжа не са или не са били допуснати до търговия на регулиран пазар.

(2) За целите на ал. 1 понятието „проучване" обхваща проучвателни материали или услуги, засягащи един или няколко финансови инструмента или други активи, или емитентите или потенциалните емитенти на финансови инструменти, или като обхващащо проучвателни материали или услуги, тясно свързани с конкретен сектор или пазар, така че да осигурява информация за мнение относно финансови инструменти, активи или емитенти в този сектор или пазар. Проучването включва и материали или услуги, които изрично или косвено препоръчват или подсказват инвестиционна стратегия и предоставят обосновано становище относно настоящата или бъдещата стойност или цена на финансови инструменти или активи, или съдържат друг вид анализ и оригинални гледни точки и достигат заключения въз основа на нова или съществуваща информация, които могат да се използват за информиране във връзка с инвестиционна стратегия, да бъдат релевантни и да са в състояние да добавят стойност към решенията на инвестиционния посредник от името на клиентите, на които се начисляват суми за това проучване.

Предоставяне на информация на клиенти

Чл. 71. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.; изм., бр. 65 от 2023 г.) *(1)* Информацията, която инвестиционният посредник предоставя на клиентите си, както и на потенциални клиенти, включително в рекламните си материали, трябва да е вярна, ясна и да не е подвеждаща. Рекламните материали на инвестиционния посредник трябва ясно да са означени като рекламни материали.

(2) Инвестиционният посредник своевременно, по подходящ начин и при спазване на изискванията на ал. 1 предоставя на своите клиенти или на потенциални клиенти следната информация:

1. данни за инвестиционния посредник и за предоставяните от него услуги, включително дали извършва дейност, или сключва сделки с финансови инструменти за своя сметка;

2. финансовите инструменти, които са предмет на предоставяните от посредника инвестиционни услуги, и предлаганите инвестиционни стратегии;

3. местата за изпълнение на сделките;

4. видовете разходи и такси за клиента и техния размер.

(3) Инвестиционният посредник информира клиента достатъчно време преди предоставянето на инвестиционен съвет:

1. дали съветът е независим;

2. дали съветът се основава на широк или ограничен анализ на различните видове финансови инструменти, и по-специално, дали обхватът е ограничен до финансови инструменти, емитирани или предлагани от свързани с инвестиционния посредник лица или от лица, които се намират в други правни, икономически или договорни отношения с инвестиционния посредник, в резултат на което съществува риск предоставеният съвет да не е независим;

3. дали инвестиционният посредник ще предоставя на клиента периодична оценка за това доколко препоръчаните му финансови инструменти продължават да отговарят на нуждите на клиента.

(4) Информацията за финансовите инструменти и предлаганите инвестиционни стратегии включва подходящи указания и предупреждения за рисковете, свързани с инвестиции в тези инструменти, или по отношение на конкретни инвестиционни стратегии, както и дали финансовият инструмент е предназначен за непрофесионални или професионални клиенти, като се има предвид определената целева група крайни клиенти съгласно чл. 70, ал. 2 и 3.

(5) Информацията за разходите и таксите включва:

1. всички разходи и такси за инвестиционните и допълнителните услуги, включително за съвети;

2. разходите, свързани с препоръчания, предлаган или продаден на клиента финансов инструмент;

3. начина на плащане на разходите и таксите;

4. всички плащания към трети лица.

(6) Инвестиционният посредник предоставя на клиента веднъж годишно в обобщен вид информацията по ал. 5, включително разходите и таксите във връзка с инвестиционната услуга и финансовия инструмент, които не произтичат от настъпването на пазарния риск за базовия пазар, така че клиентът да разбере общите разходи, както и техния общ ефект върху възвръщаемостта на инвестицията. Инвестиционният посредник уведомява клиента за възможността по негово искане да му предостави подробна разбивка на разходите по пера.

(7) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.; доп., бр. 65 от 2023 г.) Когато договорът за покупка или продажба на финансов инструмент се сключва чрез средства за комуникация от разстояние, които възпрепятстват предварителното предоставяне на информацията за разходите и таксите, инвестиционният посредник може след сключването на сделката и без неоправдано забавяне да предостави тази информация в електронен формат или на хартия, при поискване от непрофесионален клиент, ако са изпълнени следните условия:

1. клиентът се е съгласил да получи информацията без ненужно забавяне след сключването на сделката;

2. инвестиционният посредник е предоставил на клиента възможността да отложи сключването на сделката до получаване на информацията.

(8) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) В допълнение към изискванията на ал. 7 се изисква от инвестиционния посредник да предостави на клиента възможност да получи информацията за разходите и таксите по телефона преди сключването на сделката.

(9) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Информацията по ал. 2 - 8 и по чл. 73, ал. 3 се предоставя по начин, който позволява на клиентите или на потенциалните клиенти да разберат естеството на инвестиционната услуга, вида и характеристиките на конкретния вид финансов инструмент и на конкретните рискове, свързани с него, с цел да вземат информирани инвестиционни решения. Инвестиционният посредник може да предоставя информацията по изречение първо и в стандартизиран формат.

(10) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Инвестиционните посредници предоставят на своите клиенти или потенциални клиенти цялата изискуема по силата на този закон

информация в електронен формат, освен когато клиентът или потенциалният клиент е непрофесионален такъв и е поискал да получава информацията на хартиен носител, като в такъв случай информацията му се предоставя безплатно на хартиен носител.

(11) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Инвестиционните посредници уведомяват своите непрофесионални клиенти или потенциални непрофесионални клиенти, че имат възможност да получават информацията на хартиен носител.

(12) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Инвестиционните посредници уведомяват съществуващите си непрофесионални клиенти, които получават информацията, предоставянето на която се изисква по силата на този закон, на хартиен носител, че ще започнат да я получават в електронен формат, най-малко осем седмици преди да започнат да я изпращат в такъв формат. Инвестиционните посредници уведомяват тези съществуващи непрофесионални клиенти, че имат избор - да продължат да получават информацията на хартиен носител или да започнат да я получават в електронен формат. Инвестиционните посредници уведомяват съществуващите си непрофесионални клиенти, че ако в рамките на този осемседмичен период не поискат да продължават да получават информацията на хартиен носител, тя автоматично ще започне да им се предоставя в електронен формат. Инвестиционните посредници могат да не уведомяват съществуващите си непрофесионални клиенти, които вече получават информацията, предоставянето на която се изисква в електронен формат съгласно този закон.

(13) (Предишна ал. 8, изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Разпоредбите на ал. 1 - 9 не се прилагат, когато инвестиционната услуга се предлага като част от финансов продукт, който се регулира от правото на Европейския съюз или от общи европейски стандарти във връзка с кредитни институции или потребителски кредити относно оценка на риска за клиентите и/или изискванията за предоставяне на информация.

Задължения при предоставяне на независим инвестиционен съвет

Чл. 72. *(1)* Когато инвестиционният посредник информира клиента, че му предоставя независим инвестиционен съвет, инвестиционният посредник е длъжен да анализира достатъчно широка гама от финансови инструменти, предлагани на пазара от различни емитенти или доставчици на продукти, за да гарантира, че инвестиционните цели на клиента могат да се постигнат по подходящ начин, без да се ограничава до финансови инструменти, емитирани или предлагани от самия инвестиционен посредник, от свързани с него лица или от лица, които се намират в други правни, икономически или договорни отношения с него, в резултат на което съществува риск предоставеният съвет да не е независим.

(2) В случаите по ал. 1 инвестиционният посредник няма право да приема възнаграждение, комисиона или друга парична или непарична облага от трето лице във връзка с предоставянето на инвестиционните услуги на клиента. Изключение се допуска за незначителни непарични облаги, които подобряват качеството на предлаганите на клиента услуги и предоставянето им не нарушава задължението на инвестиционния посредник да действа честно, справедливо и като професионалист в най-добър интерес на клиента. Инвестиционният посредник разкрива информацията за всички получени незначителни непарични облаги.

(3) Изискванията по ал. 2 се прилагат и в случаите, когато инвестиционният посредник извършва управление на портфейл.

Ограничения за предоставяне и получаване на възнаграждения, комисиони и непарични облаги на и от трети лица

Чл. 73. *(1)* Инвестиционният посредник няма право във връзка с предоставянето на инвестиционни или допълнителни услуги на клиент да заплаща, съответно да предоставя и да получава, възнаграждение, комисиона или непарична облага освен:

1. възнаграждение, комисиона или непарична облага, платени или предоставени от или на клиента или негов представител;

2. възнаграждение, комисиона или непарична облага, платени или предоставени от или на трето лице или негов представител, ако са налице следните условия:

а) заплащането, съответно предоставянето, на възнаграждението, комисионата или непаричната облага е с оглед на подобряване качеството на услугата и не нарушава задължението на инвестиционния посредник да действа честно, коректно, професионално и в най-добър интерес на клиента;

б) съществуването, естеството и размерът на възнаграждението, комисионата или непаричната облага са посочени на клиента ясно, по достъпен начин, точно и разбираемо преди предоставянето на съответната инвестиционна или допълнителна услуга, а когато размерът не може да се определи, е посочен начинът за неговото изчисляване;

3. присъщи такси, които осигуряват или са необходими с оглед на предоставянето на инвестиционните услуги като разходи за попечителски услуги, такси за сетълмент и обмен на валута, хонорари за правни услуги и публични такси и които по своя характер не водят до възникване на конфликт със задължението на инвестиционния посредник да действа честно, справедливо, професионално и в най-добър интерес на клиента.

(2) Инвестиционен посредник, който предоставя инвестиционни услуги на клиенти, не предоставя възнаграждение и не оценява резултатите от работата на своите служители по начин, който противоречи на задължението му да действа в най-добрия интерес на своите клиенти. Инвестиционният посредник не може да предоставя стимули на служителите си, за да препоръчат на непрофесионален клиент конкретен финансов инструмент, когато инвестиционният посредник може да предложи друг финансов инструмент, който в по-голяма степен отговаря на потребностите на клиента.

(3) Инвестиционният посредник информира клиента за реда и начина, по който клиентът ще получи такса, комисиона, парична или непарична облага, когато инвестиционният посредник е получил такава във връзка с инвестиционна или допълнителна услуга за клиента.

Изисквания при предоставяне на инвестиционна услуга заедно с друга услуга или продукт

Чл. 74. *(1)* Когато инвестиционна услуга се предоставя заедно с друга услуга или продукт като част от пакет или като условие по същия договор или пакет, инвестиционният посредник уведомява клиента дали е възможно да купи отделните части поотделно и му представя информация за разходите и таксите за всяка част поотделно.

(2) Когато съществува вероятност рисковете, произтичащи от предоставянето на услугата заедно с друга услуга или продукт като част от пакет или като условие по същия договор или пакет, предложени на непрофесионален клиент, да са различни от рисковете, свързани с отделните части, инвестиционният посредник предоставя подходящо описание на отделните части и на начина, по който взаимодействието между тях се отразява на рисковете.

(3) Допълнителните изисквания към практиките на кръстосани продажби се определят с наредба.

Допълнителни изисквания

Чл. 75. Допълнителни изисквания към предоставянето на информация от инвестиционния посредник на клиентите са определени с Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

Политика за ангажираност

Чл. 75а. (Нов - ДВ, бр. 26 от 2020 г.) *(1)* Инвестиционен посредник, който предоставя услугата по управление на портфейл, включващ акции на дружества със седалище в държава членка, допуснати до търговия на регулиран пазар в държава

членка, приема и публикува политика за ангажираност, както и информация за изпълнението ѝ.

(2) В политиката за ангажираност инвестиционният посредник посочва начина, по който интегрира в своята инвестиционна стратегия акционерното участие в дружествата, в които инвестира. В политиката за ангажираност инвестиционният посредник описва:

1. наблюдението на съответните аспекти в дейността на дружествата, в които инвестира, включително стратегия, финансови и нефинансови резултати и риск, капиталова структура и социално въздействие, въздействие върху околната среда и корпоративно управление;

2. осъществяването на комуникация с дружествата, в които инвестира;

3. упражняването на правото на глас и на други права, свързани с акциите, включително прилаганите критерии за незначително гласуване поради предмета на гласуването или размера на дяловото участие в дружеството;

4. сътрудничеството с другите акционери и общуването със съответните заинтересовани страни в дружествата, в които инвестира;

5. управлението на реалните и потенциалните конфликти на интереси, свързани с акционерното участие в дружествата, в които инвестира.

(3) Инвестиционният посредник ежегодно публикува информация за изпълнение на политиката за ангажираност, която съдържа:

1. общо описание на начина на гласуване;

2. обяснение на най-важните гласувания;

3. информация дали са използвани услугите на упълномощен съветник по смисъла на § 1, т. 55 от допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа;

4. информация как е упражнено правото на глас, произтичащо от акциите в дружествата, в които е инвестирал, освен когато гласуването е незначително съгласно критериите по ал. 2, т. 3.

(4) Политиката за ангажираност, включително нейните изменения и допълнения, се публикува в 7-дневен срок от вземане на съответното решение.

(5) Инвестиционният посредник може да вземе решение да не приема политика за ангажираност, като публикува подробни мотиви за това в срока по ал. 4.

(6) Инвестиционният посредник може да вземе решение да не спазва някое от изискванията по ал. 2, съответно ал. 3, като публикува подробни мотиви за това в срока по ал. 4.

(7) Информацията по ал. 3 се публикува в срок до три месеца след края на финансовата година, в която е упражнено правото на глас, като информацията трябва да остане достъпна до следващото публикуване.

(8) Информацията по ал. 1 - 6 се публикува на интернет страницата на инвестиционния посредник и достъпът до нея е безплатен.

Прозрачност при договор за управление на портфейл

Чл. 75б. (Нов - ДВ, бр. 26 от 2020 г.) *(1)* Инвестиционен посредник, който е сключил договор за управление на портфейл с лице по чл. 197а, ал. 1 от Кодекса за застраховането или с лице по смисъла на чл. 2, буква „д" от Директива 2007/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 г. относно упражняването на някои права на акционерите на дружества, допуснати до регулиран пазар (ОВ, L 184/17 от 14 юли 2007 г.), регистрирано или лицензирано в друга държава членка, е длъжен ежегодно да предоставя на лицето информация как инвестиционната стратегия на инвестиционния посредник и изпълнението ѝ съответстват на сключения договор и как допринасят за средносрочните и дългосрочните показатели на активите на лицето.

(2) Информацията по ал. 1 включва докладване за основните съществени средносрочни и дългосрочни рискове, свързани с инвестициите, за състава на

портфейла, за обращаемостта на активите и разходите, свързани с обращаемостта на активите, за използването на упълномощени съветници по смисъла на § 1, т. 55 от допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа за целите на дейностите по ангажираност и тяхната политика за предоставяне на ценни книжа в заем и начина, по който тя се прилага, за да се изпълнят дейностите по ангажираността, ако това е приложимо, особено по време на общите събрания на дружествата, в които е инвестирано.

(3) Информацията по ал. 1 включва и информация за това дали и как инвестиционният посредник взема инвестиционни решения въз основа на оценка на средносрочните и дългосрочните резултати на дружеството, в което е инвестирано, включително нефинансовите резултати, както и за конфликтите на интереси, възникнали във връзка с дейностите по ангажираността, и начина, по който инвестиционният посредник ги е разрешил.

(4) Информацията по ал. 1 се оповестява заедно с последния отчет по чл. 85, ал. 1 за съответната година.

Мерки за предотвратяване, установяване и управление на конфликт на интереси

Чл. 76. *(1)* При извършване на инвестиционни услуги и дейности, както и на допълнителни услуги инвестиционният посредник предприема необходимите мерки за установяване и предотвратяване или управление на конфликти на интереси между:

1. инвестиционния посредник, включително лицата, които управляват инвестиционния посредник, лицата, които работят по договор за него, обвързаните агенти или всяко лице, което пряко или косвено е свързано с инвестиционния посредник чрез отношение на контрол, от една страна, и клиентите му, от друга страна;

2. отделните му клиенти.

(2) Инвестиционният посредник предприема действията по ал. 1 и в случаите, когато конфликт на интереси може да възникне в резултат на възнаграждение, което е получено от инвестиционния посредник, в случаите на предоставяне на стимули от трети лица или на други механизми за стимулиране.

(3) Когато въпреки прилагането на правилата за предотвратяването на конфликт на интереси продължава да съществува риск за интересите на клиента, инвестиционният посредник не извършва дейност за сметка на клиент, когато не го е информирал за общото естество и/или за източници на потенциалните конфликти на интереси и взетите мерки за ограничаване на риска за интересите на клиента.

(4) За целите на ал. 3 инвестиционният посредник предоставя достатъчно подробна информация на траен носител на всеки отделен клиент, за да му осигури възможност да вземе информирано решение за услугата, по отношение на която е възникнал конфликтът на интереси.

(5) Допълнителни мерки и критерии за предотвратяване, установяване и управление на потенциални конфликти на интереси във връзка с предоставянето на отделните видове инвестиционни услуги са определени с Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

Раздел II
Оценка за уместност и целесъобразност. Представяне информация на клиенти

Изисквания за знания и компетентност

Чл. 77. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм. изцяло, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.) *(1)* Инвестиционният посредник осигурява, че лицата, които предоставят на клиента информация, както и инвестиционни или допълнителни услуги от името на инвестиционния посредник, притежават

необходимите знания и компетентност да изпълняват задълженията си по чл. 70 - 75 и 78 - 81.

(2) Услугите по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 може да се предоставят само чрез инвестиционни консултанти, а предаването на нареждания по чл. 6, ал. 2, т. 1, услугите и дейностите по чл. 6, ал. 2, т. 2 и дейностите по чл. 6, ал. 2, т. 3 - само чрез брокери на финансови инструменти, с изключение на случаите, когато услугите се предоставят чрез електронна платформа за търговия, работеща в автоматичен режим при предаване или изпълнение на нареждането.

(3) Предоставянето на информация, сключването на договори по чл. 82, ал. 1 и приемането на нареждания на клиенти се извършват чрез:

1. лица, предлагащи финансови инструменти;

2. брокери на финансови инструменти;

3. инвестиционни консултанти;

4. управителите, изпълнителните членове на управителния орган или прокуристите на инвестиционния посредник.

(4) Лицето, предлагащо финансови инструменти, трябва да:

1. притежава средно образование;

2. отговаря на изискванията на чл. 13, ал. 4, т. 1 - 4, 6 и 7;

3. е изпълнявало задължения във връзка с предоставяне на информация за инвестиционни или допълнителни услуги най-малко 6 месеца на пълно работно време.

(5) Брокер на финансови инструменти, съответно инвестиционен консултант, може да бъде лице, което:

1. притежава средно или висше образование - за брокер на финансови инструменти, съответно притежава висше образование - за инвестиционен консултант;

2. отговаря на изискванията на чл. 13, ал. 4, т. 1 - 4, 6 и 7;

3. е придобило правото да упражнява дейност като брокер на финансови инструменти - за брокер на финансови инструменти, съответно като инвестиционен консултант - за инвестиционен консултант, или му е призната придобита квалификация за упражняване на съответната дейност;

4. е изпълнявало задължения във връзка с предоставяне на информация, инвестиционни съвети на клиенти или инвестиционни или допълнителни услуги най-малко 6 месеца на пълно работно време.

(6) Редът за придобиване, признаване и отнемане на правоспособност на брокер на финансови инструменти, съответно на инвестиционен консултант, се определят с наредба.

(7) Лице, което отговаря на изискванията по ал. 4, т. 1 и 2, съответно ал. 5, т. 1 - 3, но не отговаря на изискването по ал. 4, т. 3, съответно ал. 5, т. 4, може да предоставя съответните услуги само под наблюдение. Предоставяне на услуги под наблюдение е предоставяне на услуги на клиенти под отговорността на наблюдаващ служител на инвестиционния посредник, който отговаря на изискванията по ал. 4, съответно ал. 5.

(8) Инвестиционният посредник оценява периодично знанията и компетентността на лицата по ал. 3, т. 1 - 3 въз основа на критерии, определени с наредба.

(9) Предоставяне на информация по смисъла на този член означава пряко предоставяне на информация на клиентите за финансови инструменти, за инвестиционни услуги или за допълнителни услуги, или по искане на клиента, или по инициатива на инвестиционния посредник, в контекста на предоставяне на клиента на услуги и дейности по чл. 6, както и предоставяне на информация за структурирани депозити.

(10) Допълнителни изисквания към лицата по ал. 3, т. 1 - 3 и извършваната от тях дейност се определят с наредба.

Оценка за уместност

Чл. 78. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм. и доп., бр. 51 от 2022 г.) *(1)* При извършване на услуги по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 инвестиционният посредник изисква от клиента, съответно от потенциалния клиент, информация за неговите знания и опит относно услугите по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5, финансовото му състояние, способността му да понася загуби и инвестиционните му цели, включително допустимото за него равнище на риск.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Въз основа на информацията по ал. 1 инвестиционният посредник извършва оценка за уместност, включително относно това доколко услугата по управление на портфейл, съответно финансовите инструменти - предмет на инвестиционния съвет, съответстват на допустимото за клиента равнище на риск и на способността му да понася загуби, за да може да му препоръча подходящи услуги или финансови инструменти.

(3) Инвестиционният посредник няма право да извършва услугите по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 за клиент, който не е предоставил информацията по ал. 1.

(4) Когато инвестиционният посредник предоставя инвестиционен съвет с препоръка за продажба на пакет от услуги или продукти съгласно чл. 74, всяка отделна част, както и пакетът като цяло трябва да са подходящи за клиента.

(5) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Когато инвестиционният посредник предоставя инвестиционни съвети или извършва управление на портфейл и тези услуги обхващат замяна на финансови инструменти, той получава необходимата информация за инвестициите на клиента и анализира разходите и ползите от замяната на финансовите инструменти. Когато предоставя инвестиционни съвети, инвестиционният посредник уведомява клиента дали ползата от замяната е по-голяма от свързаните с нея разходи.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) При предоставянето на инвестиционен съвет на клиент инвестиционният посредник преди изпълнението на нареждането - следствие от инвестиционния съвет, предоставя на клиента на траен носител уведомление дали съветът съответства на предпочитанията, потребностите и други характеристики на непрофесионалния клиент.

(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) При предоставянето на инвестиционен съвет за покупка или продажба на финансов инструмент в случаите, когато сделката се сключва чрез средства за комуникация от разстояние, която възпрепятства предварителното представяне на уведомлението по ал. 6, инвестиционният посредник може да го предостави веднага след сключването на сделката, при условие че са изпълнени следните две условия:

1. инвестиционният посредник е предоставил на клиента възможност за отлагане на сделката с цел получаване на уведомлението за съответствие предварително, и

2. клиентът е дал съгласието си за получаването на уведомлението по ал. 6 своевременно след сключването на сделката.

(8) (Предишна ал. 7 - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Когато инвестиционен посредник предоставя услугата по управление на портфейл или е информирал клиента, че ще извършва периодична оценка, периодичният отчет съдържа актуализирано изявление и обосновка на начина, по който инвестицията отговаря на предпочитанията, потребностите и други характеристики на непрофесионалния клиент.

Оценка за целесъобразност

Чл. 79. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* При предоставянето на инвестиционни услуги, различни от тези по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5, инвестиционният посредник изисква от клиента, съответно от потенциалния клиент, информация за неговите знания и опит във връзка с инвестиционните услуги, свързани с конкретния вид продукт или услуга, които се предлагат или търсят, така че инвестиционният посредник да може да прецени дали инвестиционната услуга или продукт са подходящи за клиента.

(2) Когато инвестиционният посредник предоставя продажба на пакет от услуги или продукти съгласно чл. 74, се преценява дали пакетът като цяло е подходящ за клиента.

(3) Когато въз основа на получената по ал. 1 информация инвестиционният посредник прецени, че продуктът или услугата не са подходящи, той предупреждава за това писмено клиента, съответно потенциалния клиент. Предупреждението може да се извърши в стандартизиран формат.

(4) В случай че клиентът, съответно потенциалният клиент, не предостави информацията по ал. 1 или предоставя недостатъчна информация относно своите знания и опит, инвестиционният посредник е длъжен писмено да предупреди клиента, съответно потенциалния клиент, че не може да прецени дали конкретната инвестиционна услуга или продукт са подходящи за него. Предупреждението може да се извърши в стандартизиран формат.

(5) Инвестиционният посредник, предоставящ инвестиционни услуги по чл. 6, ал. 2, т. 1 и/или 2 със или без допълнителни услуги, може да предоставя такива услуги, без да получава от клиента информацията по ал. 1 или без да извършва оценката за целесъобразност, когато едновременно са налице следните условия:

1. предмет на услугите са следните финансови инструменти:

а) акции, допуснати до търговия на регулиран пазар или на еквивалентен пазар на трета държава, или в МСТ, когато това са акции на дружества, с изключение на дялове на предприятия, които не са колективни инвестиционни схеми, и акции, които включват деривативен инструмент;

б) облигации или други форми на секюритизиран дълг, допуснати до търговия на регулиран пазар или на еквивалентен пазар на трета държава, или в МСТ, с изключение на тези облигации или други форми на секюритизиран дълг с вграден деривативен инструмент или които имат структура, поради която за клиента е по-трудно да разбере свързания риск;

в) инструменти на паричния пазар с изключение на тези с вграден деривативен инструмент или които имат структура, поради която за клиента е по-трудно да разбере свързания риск;

г) акции или дялове на колективни инвестиционни схеми с изключение на структурираните предприятия за колективно инвестиране по член 36, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕС) № 583/2010;

д) структурирани депозити с изключение на тези със структура, поради която за клиента е по-трудно да разбере риска за възвръщаемостта или разходите от предсрочно излизане от инвестицията;

е) други несложни финансови инструменти, подобни на тези по букви „а" - „д";

2. услугата се предоставя по инициатива на клиента или на потенциален клиент;

3. клиентът или потенциалният клиент е писмено уведомен, че инвестиционният посредник няма да извършва оценка за целесъобразност, като уведомлението може да е в стандартизиран формат;

4. инвестиционният посредник спазва изискванията по чл. 76.

(6) Алинея 5 не се прилага в случаите на отпускане на кредити или заеми по чл. 6, ал. 3, т. 2, различни от съществуващи кредитни лимити на заеми, текущи сметки и овърдрафт на клиенти.

(7) За целите на ал. 5, т. 1 пазарът на трета държава се счита за еквивалентен на регулиран пазар, когато Европейската комисия е взела решение за еквивалентност при спазване на изискванията и процедурата по чл. 25, параграф 4, ал. 3 и 4 от Директива 2014/65/ЕС.

(8) Комисията за финансов надзор може да отправи искане до Европейската комисия за приемане на решение за еквивалентност по ал. 7. В искането се посочват причините, поради които комисията счита, че правната и надзорната рамка на

съответната трета държава се считат за еквивалентни, и представя информация за това.

(9) По смисъла на ал. 8 правната и надзорната рамка на трета държава се счита за еквивалентна, ако отговаря на следните условия:

1. пазарите подлежат на лицензионен режим и на ефективен текущ надзор;

2. пазарите имат ясни и прозрачни правила по отношение на допускането на ценни книжа до търговия, така че ценните книжа могат да се търгуват по правилен, надлежен и ефикасен начин и са свободно прехвърлими;

3. емитентите на ценни книжа са задължени за периодично и текущо предоставяне на информация, така че да се осигури висока степен на защита на инвеститорите;

4. осигурени са прозрачност и цялост на пазара чрез мерки за предотвратяване на пазарни злоупотреби под формата на търговия с вътрешна информация и манипулиране на пазара.

(10) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Критериите за определяне на дългови инструменти по ал. 5, т. 1, букви „б" и „в" с вграден деривативен инструмент или със структура, поради която за клиента е трудно да разбере свързания риск, и критериите за определяне на структурирани депозити по ал. 5, т. 1, буква „д" със структура, поради която за клиента е трудно да разбере риска за възвръщаемостта или разходите от предсрочно излизане от инвестицията, се определят с наредба.

Услуги, предоставяни на професионалните клиенти

Чл. 79а. (Нов - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) *(1)* Изискванията на чл. 71, ал. 2, т. 4 не се прилагат за услугите, предоставяни на професионални клиенти, с изключение на услугите за инвестиционни съвети и управление на портфейл.

(2) Изискванията в чл. 78, ал. 5 и в чл. 85, ал. 1 не се прилагат за услугите, предоставяни на професионални клиенти, освен ако тези клиенти заявят пред инвестиционния посредник в електронен формат или на хартия, че желаят да се ползват от предвидените в тези разпоредби права.

(3) Инвестиционният посредник води регистър на комуникацията с клиентите, посочена в ал. 2.

Изключения

Чл. 80. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 08.07.2022 г.) Изискванията на чл. 77, 78, 79 и 82 не се прилагат по отношение на инвестиционна услуга, предоставяна на потребител във връзка с покрити облигации, обвързана с предоставен на същия потребител договор за кредит за жилищен имот, който е предмет на разпоредбите относно оценката на кредитоспособността на потребителите, посочени в Директива 2014/17/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 февруари 2014 г. относно договорите за кредити за жилищни недвижими имоти за потребители и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 1093/2010 (ОВ, L 60/34 от 28 февруари 2014 г.). Покритите облигации по изречение първо следва да са емитирани специално да гарантират финансирането на договора за кредит за жилищен имот и да са със същите условия като договора за кредит с цел заемът да бъде платен, рефинансиран, изкупен или откупен.

Допълнителни изисквания

Чл. 81. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Допълнителни изисквания към извършването на оценка за уместност и целесъобразност, както и към текущото и периодично информиране на клиентите на инвестиционния посредник са определени с Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 и с наредба.

Раздел III

Договор. Изпълнение на нареждания

Договор. Общи условия. Тарифа

Чл. 82. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) *(1)* Инвестиционният посредник извършва услугите и дейностите по чл. 6, ал. 2 и 3 за сметка на клиента въз основа на писмен договор с него. С договора се уреждат правата и задълженията на страните, както и други условия, при които инвестиционният посредник предоставя инвестиционни услуги на клиента.

(2) Инвестиционният посредник създава досие на всеки клиент, в което съхранява договора по ал. 1 и всички документи, свързани с предоставяните инвестиционни услуги на клиента.

(3) Инвестиционният посредник може да сключва договорите с клиентите си при общи условия, в които се съдържат основните права и задължения на инвестиционния посредник и клиента съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2017/565. Съдържанието на общите условия се определя в зависимост от услугите и дейностите, за които е получен лиценз, като в тях може да се съдържа информацията, която инвестиционният посредник трябва да предостави на непрофесионални клиенти съгласно изискванията на този закон.

(4) Инвестиционният посредник включва в общите условия и/или в договора с клиента информация за начините за разумно и справедливо уреждане на споровете.

(5) В общите условия и/или в договора с клиента се посочват редът, начините и сроковете за уреждане на отношенията с клиента при:

1. нареждане от клиента за изплащане на парични средства и/или за прехвърляне на финансови инструменти по време на действие на договора;

2. прекратяване на договорните правоотношения.

(6) В общите условия и/или в договора с клиента се включват и условията за прехвърляне на клиентските финансови инструменти в депозитарна институция в съответствие с правилата на депозитарната институция по подсметка на клиента при друго лице, посочено от клиента предварително или след прекратяване на договорните правоотношения, в определен в общите условия или в договора срок, или по лична сметка на клиента, включително чрез откриване на нова сметка.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) Инвестиционният посредник уведомява комисията за всяка промяна в общите си условия по ал. 3. Към уведомлението се предоставя пълният текст на общите условия с отразените изменения и допълнения към съответната дата и протоколът на управителния орган за тяхното приемане. Когато приетите промени не отговарят на изискванията на този закон и на актовете по прилагането му, комисията по предложение на заместник-председателя има право да изиска отстраняване на установените непълноти, несъответствия и противоречия.

(8) Инвестиционният посредник обявява в тарифа стандартното си комисионно възнаграждение по различните видове договори с клиенти, както и вида и размера на разходите за клиентите, ако те не се включват във възнаграждението.

(9) Общите условия и тарифата се излагат на видно и достъпно място в помещението, в което инвестиционният посредник приема клиенти, и се публикуват на интернет страницата на инвестиционния посредник.

(10) При сключването на договор инвестиционният посредник предоставя на клиента общите условия и тарифата, като клиентът удостоверява, че е запознат с тях и ги приема. Приетите общи условия и тарифа са неразделна част от договора, сключен между инвестиционния посредник и клиента.

(11) Инвестиционният посредник е длъжен да публикува на видно място на интернет страницата си всяко изменение и допълнение на общите условия и/или на тарифата, съдържащи информация за датата на приемането им и датата на влизането им в сила. Публикуването на общите условия/тарифата, както и на измененията и допълненията им се извършва в срок, не по-кратък от един месец преди влизането на измененията и допълненията в сила. Инвестиционният посредник включва в договора

информация за реда и начина за приемане на изменения и допълнения в приложимите към него общи условия и/или тарифа.

(12) При несъгласие с измененията и с допълненията в общите условия и/или в тарифата клиентът има право да прекрати договора без предизвестие преди датата на влизането в сила на общите условия и/или тарифата, без да носи отговорност за неустойки и разноски, с изключение на разноските, свързани с притежаваните от него активи.

(13) При прекратяването на договора по реда на ал. 12 инвестиционният посредник урежда отношенията си с клиента в 7-дневен срок от получаването на изявлението за прекратяване.

(14) Допълнителните изисквания във връзка със сключването на договора се определят с наредба.

(15) За общите условия на инвестиционния посредник се прилагат разпоредбите на Закона за задълженията и договорите, Търговския закон и Закона за защита на потребителите, доколкото друго не е предвидено в този закон.

Предоставяне на услуги чрез посредничеството на друг инвестиционен посредник

Чл. 83. *(1)* Инвестиционен посредник, извършващ инвестиционни или допълнителни услуги за сметка на клиент съгласно нареждане от друг посредник, има право да получи информацията за клиента, събрана от инвестиционния посредник, по чието нареждане се извършват услугите.

(2) Инвестиционният посредник, по чието нареждане се извършват услугите по ал. 1, носи отговорност за пълнотата и точността на предоставената информация.

(3) Инвестиционен посредник, извършващ услуги по ал. 1 по нареждане от друг посредник, има право да получи и да се позове на инвестиционни съвети, предоставени на клиента от другия посредник по отношение на услугата или сделката.

(4) Инвестиционният посредник, по чието нареждане се извършват услуги по ал. 1, носи отговорност съветите, предоставени на клиента, да са уместни, а препоръките - подходящи.

(5) Инвестиционният посредник, извършващ услуги по ал. 1 съгласно нареждане от друг посредник, носи отговорност за изпълнението на услугата или сключването на сделката въз основа на получените информация и съвети по ал. 1 и 3 и съгласно изискванията на част втора, дял първи.

Изпълнение на нареждания при най-благоприятни условия за клиента

Чл. 84. (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Когато изпълнява нареждане на клиент, инвестиционният посредник предприема всички достатъчни стъпки за получаване на възможно най-добрия резултат за клиента, като отчита цената, разходите, бързината на изпълнение на нареждането, вероятността за изпълнение и сетълмент, размера, естеството, както и всички други обстоятелства, свързани с изпълнението на нареждането. При конкретни инструкции от страна на клиента инвестиционният посредник изпълнява нареждането, като следва тези инструкции.

(2) При изпълнението на нареждане, подадено от непрофесионален клиент, възможно най-добрият резултат се определя от общата стойност на сделката, включваща цената на финансовия инструмент и разходите, свързани с изпълнението. Разходите, свързани с изпълнението, включват всички разходи, които са пряко свързани с изпълнението на нареждането, включително такси за мястото на изпълнение, таксите за клиринг и сетълмент, както и други такси и възнаграждения, платени на трети лица, участващи в изпълнението на нареждането.

(3) За постигането на възможно най-добрия резултат в случаите, когато съществуват повече от едно конкурентни места за изпълнение на нареждане във връзка с финансови инструменти и при извършване на преценка и сравнение на резултатите, които могат да се постигнат за непрофесионалния клиент при изпълнение на нареждането на всяко от местата за изпълнение, посочени в политиката за

изпълнение на нареждания на посредника, които са подходящи за изпълнението му, се вземат предвид комисионата на посредника и разходите за изпълнение на нареждането на всяко от възможните места за изпълнение.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.).

(5) Допълнителни изисквания към изпълнението на нареждането на клиента са определени с чл. 64 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

Предоставяне на информация

Чл. 85. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 51 от 2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Инвестиционният посредник предоставя на клиента отчети за предоставяните услуги на траен носител съгласно Делегиран регламент (ЕС) № 2017/565. Отчетите включват информация, която е съобразена с вида и сложността на съответните финансови инструменти и с характера на предоставяната услуга, както и информация за разходите, свързани със сделките и услугите, извършени за сметка на клиента.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; отм., бр. 51 от 2022 г.).

(3) (Отм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.).

(4) (Отм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.).

(5) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Когато предмет на сделки са финансови инструменти, подлежащи на задължението за търговия по чл. 23 и 28 от Регламент (ЕС) № 600/2014, инвестиционният посредник най-късно в рамките на работния ден, следващ деня, в който е изпълнено нареждане на клиент, информира клиента за мястото, на което е било изпълнено нареждането.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; отм., бр. 99 от 2025 г.).

(7) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; отм., бр. 51 от 2022 г.).

(8) Съхраняваната от инвестиционния посредник информация за сключените сделки с финансови инструменти за сметка на клиент трябва да съдържа данни най-малко за самоличността на клиента и за предприетите действия по изпълнението на Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение.

(9) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Допълнителни изисквания към пазарните оператори и инвестиционните посредници, които организират място на търговия, и систематичните участници относно оповестяването на пазарни данни се определят с наредба.

(10) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.03.2023 г.; отм., бр. 99 от 2025 г.).

(11) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.03.2023 г.; отм., бр. 99 от 2025 г.).

(12) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.03.2023 г.; отм., бр. 99 от 2025 г.).

(13) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г., в сила от 01.03.2023 г.; отм., бр. 99 от 2025 г.).

Политика за изпълнение на нарежданията на клиентите

Чл. 86. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Инвестиционният посредник приема и прилага в дейността си политика за изпълнение на нарежданията на клиентите. Политиката съдържа правила за изпълнението на нарежданията, които осигуряват получаването на най-доброто изпълнение на нарежданията на клиентите в съответствие с чл. 84, ал. 1 - 3.

(2) Политиката по ал. 1 включва по отношение на всеки клас финансови инструменти информация за местата за изпълнение на клиентските нареждания, предимствата и недостатъците на всяко място на изпълнение (според обема, цената и разходите на изпълнение) и за местата, на които посредникът може да постигне най-добро изпълнение. В политиката се включват най-малко местата за изпълнение, които

позволяват на инвестиционния посредник да получава трайно най-добрите възможни резултати за изпълнението на нарежданията на клиентите си.

(3) Инвестиционният посредник предоставя на своите клиенти подходяща информация в писмен вид за политиката си по ал. 1. В информацията се посочва ясно, подробно и разбираемо за клиента начинът, по който инвестиционният посредник ще изпълнява нарежданията на клиента си.

(4) Инвестиционният посредник не може да изпълнява нареждания за сметка на клиенти, ако те не са дали своето предварително съгласие с политиката по ал. 1.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционният посредник е длъжен да изпълнява клиентските нареждания съобразно политиката по ал. 1 и своевременно да уведомява писмено клиента за съществени промени в нея.

(6) Когато политиката по ал. 1 предвижда възможност нареждания на клиенти да се изпълняват извън място на търговия, нарежданията могат да се изпълняват по този начин само ако клиентите на посредника са предварително уведомени и са дали изрично съгласие за това. Съгласието по изречение първо може да е принципно или по отношение на отделни сделки.

(7) (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционният посредник следи за ефективността на политиката по ал. 1 и в случаите на установени недостатъци ги отстранява. Инвестиционният посредник извършва периодично, поне веднъж годишно, проверка дали включените в политиката по ал. 1 места за изпълнение осигуряват най-доброто изпълнение на нареждането на клиентите, както и дали се налагат промени в политиката по ал. 1, при условията и по реда на Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

(8) По искане на клиент или на заместник-председателя инвестиционният посредник е длъжен по всяко време да докаже, че е изпълнил нарежданията съобразно политиката по ал. 1.

(9) Допълнителни изисквания към политиката по ал. 1 са определени с Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

Правила и процедури за обработване на нарежданията на клиентите

Чл. 87. *(1)* Инвестиционният посредник, който извършва инвестиционни услуги по чл. 6, ал. 2, т. 2, приема и прилага в дейността си правила и процедури, които осигуряват незабавно, честно и точно изпълнение на клиентските нареждания, включително спазване на реда на постъпване на идентични нареждания.

(2) Допълнителни изисквания към правилата и процедурите по ал. 1 са определени с Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

Публикуване на неизпълнено лимитирано нареждане на клиент

Чл. 88. *(1)* Когато лимитирано нареждане на клиент по отношение на акции, допуснати до търговия на регулиран пазар или търгувани на друго място на търговия, не е изпълнено незабавно при актуалните пазарни условия, инвестиционният посредник предприема мерки, освен ако клиентът изрично даде друга инструкция, за възможно най-бързото изпълнение на това нареждане, като оповестява публично нареждането на клиента по реда на чл. 70 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

(2) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя може с решение да освободи инвестиционните посредници от задължението им за публично оповестяване на лимитирани нареждания по ал. 1, когато подаденото нареждане е голямо по обем в сравнение с нормалния пазарен обем, определен в член 4 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

(3) Редът за освобождаване по ал. 2 се определя с наредба.

Приемливи насрещни страни

Чл. 89. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 51 от 2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 51 от 2022 г.) Инвестиционен посредник, който извършва инвестиционни услуги по

чл. 6, ал. 2, т. 1, 2 и 3, може да извършва или да сключва сделки с приемлива насрещна страна, без да спазва изискванията на чл. 70, ал. 2 и 3, чл. 71, ал. 1 - 9, чл. 72 - 74, чл. 77 - 79, чл. 82 и чл. 84 - 87 по отношение на конкретните нареждания или съответната допълнителна услуга, пряко свързана с тези нареждания. Инвестиционният посредник в отношенията си с приемливи насрещни страни действа честно, коректно и професионално и предоставя информация, която е коректна, ясна и не е подвеждаща, като взема предвид характера и дейността на приемливата насрещна страна.

(2) Приемлива насрещна страна е инвестиционен посредник, кредитна институция, застрахователно дружество, колективна инвестиционна схема, управляващо дружество, пенсионноосигурително дружество, пенсионен фонд, други финансови институции, които имат лиценз или са регулирани от законодателството на Европейския съюз и на държавите членки, националните правителства, държавни органи, които управляват държавен дълг, централни банки и международни институции, както и такива лица от трети държави, спрямо които се прилагат изисквания, еквивалентни на изискванията на законодателството на Европейския съюз.

(3) За приемливи насрещни страни могат да се считат и други лица, които отговарят на определените с чл. 71 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 изисквания, включително лица от трети държави.

(4) В случай на нареждане на клиент, който е лице от друга юрисдикция, инвестиционният посредник отчита дали клиентът е определен като приемлива насрещна страна съгласно законодателството на държавата, в която клиентът е установен.

(5) Всяко лице, определено като приемлива насрещна страна по този закон, може изрично да поиска да не се третира за такава страна изцяло или за конкретна сделка.

(6) При сключването на сделка със или за приемлива насрещна страна по ал. 3 и 4 инвестиционният посредник следва да разполага с изричното потвърждение от лицето, че е съгласно да бъде третирано като приемлива насрещна страна.

(7) При сключването на сделки със или за приемливи насрещни страни инвестиционният посредник спазва изискванията по чл. 71 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

Раздел IV
Опазване на търговската тайна

Задължение за опазване на търговската тайна

Чл. 90. *(1)* При осъществяване на дейността си инвестиционният посредник е длъжен да пази търговската тайна на своите клиенти, както и техния търговски престиж.

(2) Членовете на управителните и на контролните органи на инвестиционния посредник и лицата, работещи по договор за него, не могат да разгласяват, освен ако не са оправомощени за това, и да ползват за облагодетелстване на себе си или на други лица факти и обстоятелства, засягащи наличностите и операциите по сметките за финансови инструменти и за пари на клиенти на инвестиционния посредник, както и всички други факти и обстоятелства, представляващи търговска тайна, които са узнали при изпълнение на служебните и професионалните си задължения.

(3) Всички лица по ал. 2 при встъпване в длъжност или започване на дейност за инвестиционния посредник подписват декларация за опазване на тайната по ал. 2.

(4) Разпоредбата на ал. 2 се прилага и за случаите, когато посочените лица не са на служба или дейността им е преустановена.

Разкриване на търговска тайна

Чл. 91. (Изм. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 07.01.2019 г.; изм., бр. 94 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.; изм., бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.; изм., бр. 16 от 2026 г.) *(1)* Освен на комисията, на заместник-

председателя и на оправомощени длъжностни лица от администрацията на комисията - за целите на надзорната им дейност и в рамките на заповедта им за проверка, както и на регулирания пазар, на който е член, инвестиционният посредник може да дава сведения по чл. 90, ал. 2 само:

1. със съгласието на своя клиент;

2. по реда на дял втори, глава шестнадесета, раздел IIIа от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, или

3. по решение на съда, издадено при условията и по реда на ал. 2 и 3.

(2) Съдът може да постанови разкриване на сведенията по чл. 90, ал. 2 по искане на:

1. прокурора - при наличие на данни за извършено престъпление;

2. министъра на финансите или оправомощено от него длъжностно лице - в случаите на чл. 143, ал. 4 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

3. директора на териториалната дирекция на Националната агенция за приходите, когато:

а) се представят доказателства, че проверяваното лице е осуетило извършването на ревизия или проверка или не води необходимата отчетност, както и ако в нея има съществени непълноти;

б) с акт на компетентен държавен орган е установено настъпването на случайно събитие, довело до унищожаване на отчетната документация на проверяваното лице;

в) (нова - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.) е поискано от публичен изпълнител във връзка с обезпечаване и събиране на публично вземане.

4. (изм. - ДВ, бр. 84 от 2023 г., в сила от 06.10.2023 г.; изм., бр. 16 от 2026 г.) Сметната палата и Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество;

5. директора на Агенцията за държавна финансова инспекция, когато с акт на орган на агенцията е установено, че:

а) ръководството на проверяваната организация или лице осуетява извършването на финансова инспекция;

б) в проверяваната организация или лице не се води счетоводна отчетност или тя е непълна или недостоверна;

в) има данни за липси или престъпления;

г) е необходимо налагането на запори върху банкови сметки за обезпечаване на установени при финансова инспекция вземания;

д) с акт на държавен орган е установено настъпването на случайно събитие, довело до унищожаване на отчетната документация на проверяваната организация или лице;

6. (изм. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 07.01.2019 г.) директора на Агенция „Митници" и директорите на териториалните дирекции в Агенция „Митници", когато:

а) с акт на митнически орган е установено, че проверяваното лице е осуетило извършването на митническа проверка или не води необходимата отчетност, както и ако тя е непълна или недостоверна;

б) с акт на митнически орган е установено митническо нарушение;

в) е необходимо налагането на запори върху банкови сметки за обезпечаване на установено от митнически орган вземане, събирано от него, както и за обезпечаване на глоби, законни лихви или други;

г) с акт на държавен орган е установено настъпването на случайно събитие, довело до унищожаване на отчетната документация на проверявания от митническия орган обект;

7. (изм. - ДВ, бр. 94 от 2019 г.) директорите на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност", Главна дирекция „Национална полиция" или до директора на областна дирекция на Министерството на вътрешните работи - за целта на разследването по образувано наказателно производство;

8. председателя на Държавна агенция „Национална сигурност" или на оправомощено от него длъжностно лице - когато това е необходимо за защита на националната сигурност;

9. (изм. и доп. - ДВ, бр. 66 от 2023 г., в сила от 05.08.2023 г.) изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или оправомощено от него длъжностно лице - в случаите по чл. 143е, ал. 6, чл. 269г, ал. 2, чл. 269л и 269с от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

(3) Районният съдия се произнася по искането с мотивирано решение в закрито заседание не по-късно от 24 часа от постъпването му, като определя срока за разкриване на сведенията по чл. 90, ал. 2. Решението на съда не подлежи на обжалване.

(4) По писмено искане на директора на Националната следствена служба, на председателя на Държавна агенция „Национална сигурност" или на главния секретар на Министерството на вътрешните работи инвестиционните посредници предоставят информация за наличностите и движението по сметките на дружествата с над 50 на сто държавно и/или общинско участие.

(5) При наличие на данни за организирана престъпна дейност или за изпиране на пари главният прокурор или оправомощен от него заместник може да поиска от инвестиционните посредници да предоставят сведенията по чл. 90, ал. 2.

(6) Извън случаите по ал. 1 - 5 инвестиционният посредник предоставя информация за финансовите инструменти и паричните средства на клиентите на назначените от съда синдици за целите на изпълнение на функциите им в производства по несъстоятелност и на органите по преструктуриране по Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници. Информацията, която може да се предостави по реда на изречение първо, се определя с наредба.

Раздел V
Съхранение на клиентски активи

Съхранение на клиентски активи. Ограничения за ползването на клиентски активи

Чл. 92. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Инвестиционният посредник, който държи финансови инструменти и парични средства на клиенти, предприема мерки за защита на правата на собственост на клиентите си върху тези активи.

(2) Инвестиционният посредник е длъжен да отдели своите финансови инструменти и парични средства от тези на клиентите си. Инвестиционният посредник не отговаря пред кредиторите си с финансовите инструменти и паричните средства на своите клиенти. Не се допуска принудително изпълнение върху паричните средства и финансовите инструменти на клиенти за задължения на инвестиционния посредник.

(3) Инвестиционният посредник не може да използва финансови инструменти на своите клиенти за собствена сметка, за сметка на други свои клиенти или за сметка на което и да е друго лице освен с изричното съгласие на клиента и при условия, определени с наредба.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Инвестиционният посредник не може да използва за собствена сметка парични средства на клиенти. Изискването по изречение първо не се прилага за банките - инвестиционни посредници.

(5) Недействително спрямо клиента е прихващане, учредяване на обезпечение, както и други действия по отношение на негови финансови инструменти и/или парични средства, в резултат на които трето лице придобива право да се разпорежда с финансовите инструменти и/или парични средства на клиента, с цел удовлетворяване на вземане, което не е свързано със задължение на клиента или с услугите, предоставяни от инвестиционния посредник на клиента. Изречение първо не се

прилага, в случаите, когато тези действия произтичат от приложимото законодателство в трета държава, където се държат финансовите инструменти и/или парични средства на клиента.

Съхранение на парични средства на клиенти

Чл. 93. *(1)* Инвестиционният посредник депозира паричните средства на своите клиенти във:

1. централна банка;

2. кредитна институция, лицензирана да извършва дейност съгласно Закона за кредитните институции, съответно съгласно изискванията на Директива 2013/36/ЕС;

3. кредитна институция, лицензирана в трета държава;

4. квалифициран фонд на паричния пазар.

(2) Изискването по ал. 1 не се прилага за банките - инвестиционни посредници, във връзка с влоговете по смисъла на Закона за кредитните институции, водени при тях.

(3) Инвестиционният посредник може да депозира паричните средства на своите клиенти в лица по ал. 1, с които се явява свързано лице, при условия и по ред, определени с наредба.

(4) Когато кредитната институция по ал. 1, т. 2 или 3 извършва дейност на територията на Република България, инвестиционният посредник съхранява паричните средства на клиентите по индивидуални сметки на клиентите или по клиентски сметки към сметка на инвестиционния посредник.

(5) Други изисквания във връзка с условията и реда за съхранение на парични средства на клиенти се определят с наредба.

Съхранение на финансови инструменти на клиенти

Чл. 94. *(1)* Инвестиционният посредник съхранява финансовите инструменти на своите клиенти в депозитарна институция по клиентски сметки към сметката на инвестиционния посредник или по сметки, открити към сметката на трето лице.

(2) Други изисквания във връзка с условията и реда за съхранение на финансови инструменти на клиенти се определят с наредба.

Ограничения при учредяване на финансови обезпечения

Чл. 95. *(1)* Инвестиционният посредник не може да сключва с непрофесионални клиенти договори за финансови обезпечения с прехвърляне на собствеността върху обезпечението с цел обезпечаване на настоящи, бъдещи, определени, условни или очаквани задължения на клиента.

(2) Други изисквания във връзка с условията и реда за учредяване на финансови обезпечения се определят с наредба.

Раздел VI

Способи за приемане на клиентски нареждания. Записи на телефонни разговори и електронна комуникация

Способи за приемане на нареждания на клиенти

Чл. 96. *(1)* Приемането и инициирането от инвестиционния посредник на телефонни разговори и съобщения или на разговори и съобщения чрез електронни способи за комуникация, които се отнасят до сключването на сделки за собствена сметка или с приемането, предаването и изпълнението на нареждания на клиенти, се извършват чрез технически средства и апаратура, определени за целта от инвестиционния посредник и/или предоставени на разположение на съответните служители или други лица, извършващи тези действия за инвестиционния посредник.

(2) Инвестиционният посредник предприема необходимите мерки с цел да не допусне приемането и инициирането на телефонни разговори и електронна комуникация по ал. 1 чрез използването на технически средства и апаратура, различни от определените за целта от инвестиционния посредник.

(3) Инвестиционният посредник уведомява своите клиенти, че телефонните разговори и електронната комуникация с тях съгласно ал. 1 ще се записват. Задължението по изречение първо се счита за изпълнено, когато инвестиционният посредник е уведомил клиента еднократно преди началото на предоставянето на инвестиционните услуги. Инвестиционен посредник, който не е изпълнил изискването по изречение първо, няма право да извършва инвестиционни услуги и дейности посредством телефонна или друга комуникация съгласно ал. 1, свързани с приемането, предаването и изпълнението на нареждания на клиенти.

(4) Нареждания на клиенти могат да се подават от клиентите на инвестиционния посредник и чрез способи, различни от посочените по ал. 1, при условие че са подадени на траен носител или са документирани на траен носител, когато са подадени в присъствието на клиента. Нарежданията по изречение първо ще се считат за равностойни на нарежданията, подадени съгласно ал. 1.

Записи на телефонни разговори и електронна комуникация

Чл. 97. *(1)* Инвестиционният посредник изготвя и съхранява записи на всички телефонни разговори и съобщения или на разговори и съобщения чрез електронни способи за комуникация, които се отнасят до сключването на сделки за собствена сметка или с приемането, предаването и изпълнението на нареждания на клиенти, независимо от това дали сделката е сключена.

(2) Документите и записите, изготвени съгласно ал. 1 и чл. 96, ал. 3, се предоставят на съответния клиент при поискване и се съхраняват от инвестиционния посредник за период не по-малко от 5 години от тяхното създаване. Заместник-председателят може да определи по реда на чл. 276 по-дълъг период за съхраняване на документите и записите, който не може да е по-дълъг от 7 години от тяхното създаване.

Прилагане на изискванията спрямо клонове на инвестиционни посредници

Чл. 98. Изискванията по чл. 96 и 97 се прилагат и за клоновете на инвестиционни посредници, извършващи дейност на територията на Република България, за сделките и операциите, извършени чрез клоновете.

Раздел VII
Създаване и предлагане на финансови инструменти

Вътрешна организация при създаването на финансови инструменти

Чл. 99. (Доп. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) *(1)* Инвестиционен посредник, който емитира, разработва или по друг начин създава с цел продажба на крайни клиенти финансови инструменти, въвежда и поддържа процеси и вътрешноорганизационни механизми за одобряване на всеки нов финансов инструмент или на значителна промяна в съществуващ вече финансов инструмент, преди да е предлаган за продажба на клиентите.

(2) На одобряване съгласно ал. 1 подлежи и определянето на целевата група от крайни клиенти в рамките на съответната категория клиенти за всеки финансов инструмент, както и оценката на всички относими рискове за тази целева група и стратегията за разпространяване на тези финансови инструменти, която трябва да е съобразена с характеристиките на целевата група клиенти.

(3) Финансовите инструменти, създавани от инвестиционния посредник, подлежат на периодичен преглед с цел установяване на нововъзникнали обстоятелства, които могат да повлияят съществено върху потенциалните рискове за клиентите от целевата група. Инвестиционният посредник извършва оценка дали финансовият инструмент продължава да отговаря на нуждите на целевата група клиенти, както и дали определената стратегия за разпространение е адекватна.

(4) Инвестиционният посредник предоставя на всяко лице, което разпространява създадени от него финансови инструменти, цялата необходима информация за

финансовите инструменти и за процеса на одобряване по ал. 1, включително определената целева група от клиенти за съответния финансов инструмент.

(5) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Инвестиционният посредник се освобождава от изискванията, посочени в ал. 1 - 4, когато предоставяната от него инвестиционна услуга е свързана с облигации без друг внедрен дериват освен клауза „make-whole" или когато финансовите инструменти се предлагат или разпространяват изключително на приемливи насрещни страни.

Предлагане на създадени от трети лица финансови инструменти

Чл. 100. Когато инвестиционният посредник предлага или препоръчва финансови инструменти, които не са създадени от него, предприема необходимите мерки, за да получи съответната информация съгласно чл. 99, ал. 4 и да е надлежно запознат с характеристиките на финансовия инструмент и с определената целева група клиенти за инструмента.

Други изисквания

Чл. 101. Други изисквания във връзка със създаването и разпространяването на финансови инструменти се определят с наредба.

Глава осма
СИСТЕМИ ЗА ТЪРГОВИЯ
Раздел I
Изисквания при алгоритмична търговия

Изисквания към системите за търговия

Чл. 102. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) *(1)* Инвестиционен посредник, който извършва алгоритмична търговия, трябва да разполага с ефективни системи и механизми за контрол на риска съобразно извършваната от него дейност, които гарантират, че системите му за търговия:

1. (доп. - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) са устойчиви и са с необходимия капацитет в съответствие с изискванията на глава II от Регламент (ЕС) 2022/2554;

2. работят при определени подходящи прагове и лимити за търговия;

3. не допускат да се подават грешни нареждания или по друг начин не допускат смущения във функционирането на пазара;

4. не могат да се използват за цели, които противоречат на Регламент (ЕС) № 596/2014 или на правилата на съответното място на търговия, с което са свързани.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) Инвестиционният посредник приема и прилага ефективни правила за осигуряване на непрекъснатост на дейността при срив на системите му за търговия, включително политика и планове за непрекъснатост на дейността на ИКТ и планове за реакция и възстановяване на ИКТ, съставени в съответствие с чл. 11 от Регламент (ЕС) 2022/2554, и гарантира, че системите му са подложени на пълни изпитвания и се наблюдават по подходящ начин, за да се осигури спазването на общите изисквания, предвидени в тази алинея, както и на особените изисквания, предвидени в глави II и IV от Регламент (ЕС) 2022/2554.

Уведомяване на компетентния орган

Чл. 103. *(1)* Инвестиционен посредник със седалище в Република България, който възнамерява да извършва алгоритмична търговия в друга държава членка, уведомява предварително комисията и компетентния орган на мястото на търговия, на което инвестиционният посредник ще извършва алгоритмична търговия в качеството си на член или участник на мястото на търговия.

(2) Инвестиционен посредник от държава членка, който възнамерява да извършва алгоритмична търговия на място на търговия в Република България, уведомява предварително за това комисията и компетентния орган на своята държава членка по произход.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 предварителното уведомяване до комисията съдържа следната информация:

1. описание на естеството на стратегиите за алгоритмична търговия;

2. данни за параметрите или лимитите за търговията, заложени в системата за търговия;

3. данни за основните механизми за контрол на риска и за спазване на изискванията по чл. 102, и

4. подробна информация за извършените тестове на системите на инвестиционния посредник.

(4) Комисията за финансов надзор може да изисква от инвестиционния посредник по ал. 1 редовно или инцидентно да предоставя информацията по ал. 3, както и по всяко време да изисква от него допълнителна информация за извършваната от него алгоритмична търговия и използваните за целта системи.

(5) При поискване от компетентен орган на място на търговия, на което инвестиционният посредник от Република България извършва алгоритмична търговия в качеството си на член или участник на мястото на търговия, комисията предоставя информацията, посочена в ал. 3 и 4, която е получила от инвестиционния посредник, извършващ алгоритмична търговия.

Съхранение на информация относно алгоритмичната търговия

Чл. 104. *(1)* Инвестиционният посредник съхранява цялата информация, свързана с изпълнението на изискванията по чл. 103, необходима да удостовери изпълнението на изискванията на закона.

(2) Инвестиционен посредник, който прилага високочестотен способ за алгоритмична търговия, съхранява във формат, определен с Делегиран регламент (ЕС) 2017/589 на Комисията от 19 юли 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за определяне на организационните изисквания към инвестиционните посредници, които извършват алгоритмична търговия (ОВ, L 87/417 от 31 март 2017 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2017/589", точна информация в хронологичен ред за всички подадени нареждания, включително за отменяне на нареждания, за изпълнените нареждания и котировките на местата на търговия.

(3) Инвестиционният посредник предоставя при поискване от заместник-председателя информацията по ал. 1 и 2.

Алгоритмична търговия при следване на маркет мейкинг стратегия

Чл. 105. *(1)* Инвестиционен посредник, който извършва алгоритмична търговия при следване на маркет мейкинг стратегия, изпълнява следните изисквания:

1. действа като маркет мейкър непрекъснато в определен интервал от работните часове на мястото на търговия (освен при изключителни обстоятелства) и по този начин осигурява регулярно и предвидимо ликвидност на това място на търговия;

2. е сключил договор с мястото на търговия, в който са определени най-малко задълженията му съгласно т. 1, и

3. разполага с ефективни системи и механизми за контрол, за да гарантира, че изпълнява по всяко време своите задължения по договора по т. 2.

(2) За целите на този раздел инвестиционният посредник следва маркет мейкинг стратегия, когато в качеството си на член или като участник на едно или повече места на търговия, при сделки за собствена сметка едновременно обявява твърди котировки „купува" и „продава" за сравним обем и на конкурентни цени за финансови инструменти на едно или повече места на търговия, като по този начин осигурява редовно и постоянно ликвидност за пазара.

(3) Други изисквания във връзка със задължението на инвестиционния посредник да сключи договор по ал. 1, т. 2 с мястото на търговия, съдържанието на договора, случаите, в които мястото на търговия е задължено да прилага схема за маркет

мейкинг, както и случаите, в които са налице изключителни обстоятелства съгласно ал. 1, се определят с Делегиран регламент (ЕС) 2017/578 на Комисията от 13 юни 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти във връзка с регулаторните технически стандарти, с които се уточняват изискванията за споразуменията и схемите за поддържане на пазара (ОВ, L 87/183 от 31 март 2017 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2017/578".

Задължения при осигуряване на пряк електронен достъп до място на търговия

Чл. 106. *(1)* Инвестиционен посредник, който осигурява пряк електронен достъп до място на търговия, разполага с ефективни системи и механизми за контрол, които осигуряват изпълнението на следните изисквания:

1. извършва се оценка, както и редовен преглед на оценката на клиентите дали услугата е уместна и целесъобразна за тях;

2. клиентите, ползващи услугата, не могат да надвишат съответните предварително зададени прагове за търговия и кредитни лимити;

3. инвестиционният посредник надлежно наблюдава извършваната търговия от клиентите, ползващи услугата;

4. механизмите за контрол на риска не допускат извършване на сделки, които могат да създадат рискове за инвестиционния посредник, да доведат до смущения във функционирането на пазара, или на сделки, които са в противоречие с Регламент (ЕС) № 596/2014 или с правилата на мястото на търговия.

(2) Инвестиционен посредник, който не е изпълнил едно или повече от задълженията си по ал. 1, не може да осигурява пряк електронен достъп до място на търговия.

(3) Инвестиционният посредник отговаря за изпълнението на изискванията на закона и на правилата на съответното място на търговия от клиентите, на които предоставя услугата по осигуряване на пряк електронен достъп до място на търговия. Инвестиционният посредник извършва наблюдение на сключваните от тези клиенти сделки с цел установяване на нарушения на изискванията по изречение първо, неправомерна търговия или на поведение, които може да са свързани с пазарни злоупотреби и за които уведомява комисията.

(4) Инвестиционният посредник осигурява на клиента пряк електронен достъп до място на търговия въз основа на писмен договор. В договора се уреждат основните права и задължения във връзка с предоставянето на услугата, както и условието, че инвестиционният посредник носи отговорност за спазване изискванията на закона и на правилата на мястото на търговия от страна на клиента.

(5) Инвестиционният посредник, който осигурява пряк електронен достъп до място на търговия, уведомява за това комисията в срок до три дни от предоставянето на достъпа, както и компетентния орган за надзор на мястото на търговия, до което посредникът осигурява пряк електронен достъп. С уведомлението по изречение първо инвестиционният посредник предоставя на комисията описание на системите и механизмите за контрол по ал. 1, както и доказателства за прилагането им. Описанието и доказателствата по изречение второ се предоставят на комисията и при последваща промяна в системите и механизмите за контрол по ал. 1, в срок три дни от промяната.

(6) При поискване от компетентен орган на място на търговия, до което инвестиционният посредник предоставя пряк електронен достъп, комисията предоставя информацията по ал. 5.

(7) Инвестиционният посредник съхранява цялата информация, необходима за установяване изпълнението на изискванията по този член, при условията и в сроковете, определени с Делегиран регламент (ЕС) 2017/589.

Задължения при осигуряване на услуга по клиринг

Чл. 107. *(1)* Инвестиционен посредник, който действа като основен клирингов член за други лица, прилага ефективни системи и механизми за контрол, които осигуряват предоставянето на услугата по клиринг само на лица, за които услугата е подходяща и които отговарят на предварително определени от инвестиционния посредник критерии и изисквания, така че да са ограничени рисковете за инвестиционния посредник и за пазара.

(2) Инвестиционният посредник по ал. 1 сключва писмен договор с лицата, на които осигурява предоставянето на услугата по клиринг, в който се уреждат основните права и задължения във връзка с предоставянето на тази услуга.

Други изисквания във връзка с алгоритмичната търговия

Чл. 108. Други изисквания към вътрешната организация на дейността на инвестиционния посредник при извършването на алгоритмична търговия, включително високочестотна алгоритмична търговия, при осигуряването на пряк достъп до място на търговия, изисквания при спонсориран достъп до място на търговия, както и при осигуряване на услугата по клиринг се определят с Делегиран регламент (ЕС) 2017/589 и с Делегиран регламент (ЕС) 2017/584 на Комисията от 14 юли 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти, с които се уточняват организационните изисквания към местата на търговия (ОВ, L 87/350 от 31 март 2017 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2017/584".

Раздел II

Търговия и приключване на сделки на МСТ и ОСТ

Допълнителни организационни изисквания

Чл. 109. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционен посредник, който организира МСТ или ОСТ, в допълнение на изискванията по чл. 65, 65а, 69 и чл. 92 - 98 приема и прилага ясни правила и процедури, осигуряващи честна и надлежна търговия, и определя и прилага обективни критерии за ефективно изпълнение на нарежданията.

(2) Инвестиционният посредник по ал. 1 изпълнява следните изисквания:

1. създава условия за надеждното управление на техническите операции на системата за търговия, включително приема и прилага план за непрекъснатост на търговията, с цел управление на рисковете от срив в системата;

2. приема ясни правила, с които определя критериите, на които трябва да отговарят финансовите инструменти, за да се търгуват на организираната от него МСТ, съответно ОСТ;

3. предприема необходимите мерки, за да осигури достъп до съответната публично достъпна информация, когато такава е налична и която е необходима за вземането на информирано инвестиционно решение от участниците в системата за търговия, съобразно вида на участниците и на търгуваните чрез системата финансови инструменти;

4. приема и прилага ясни и недискриминационни правила, основани на обективни критерии, с които се урежда достъпът до системата за търговия и които осигурява на разположение на интернет страницата си;

5. предприема мерки за установяване и управление на потенциалните неблагоприятни последици за функционирането на МСТ или ОСТ или за членовете, участниците или ползвателите на системата за търговия, произтичащи от конфликти на интереси между интересите на МСТ, съответно ОСТ, техните притежатели или инвестиционния посредник, организиращ МСТ или ОСТ, и надлежното функциониране на МСТ или ОСТ;

6. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) спазва изискванията по чл. 170 - 178, за което е предприел необходимите мерки, и е създал и поддържа необходимите ефективни системи, процедури и механизми;

7. осигурява наличието на поне трима реално активни членове или ползватели на МСТ, съответно на ОСТ, като всеки от тях може да взаимодейства с останалите във връзка с определянето на цената на търгуваните финансови инструменти.

8. (нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) приема правила, гарантиращи спазването на стандартите за качество на данните съгласно чл. 22б от Регламент (ЕС) № 600/2014.

(3) В случаите, когато прехвърлими ценни книжа, допуснати до търговия на регулиран пазар, се търгуват и на МСТ или ОСТ без съгласието на емитента, емитентът не може да бъде задължаван да разкрива първоначално, последващо или инцидентно информация във връзка с търговията на съответната МСТ или ОСТ.

Задължения във връзка със сетълмента на сключените сделки

Чл. 110. *(1)* Инвестиционният посредник информира ясно членовете или участниците на МСТ, съответно на ОСТ, организирана от него, за отговорността, която носят за сетълмента на сделките, изпълнени чрез системата за търговия.

(2) Инвестиционният посредник предприема необходимите мерки, за да улесни сетълмента на сделките, сключени чрез организираната от него МСТ, съответно ОСТ.

Предоставяне на информация относно МСТ и ОСТ

Чл. 111. (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) *(1)* При подаване на искане за издаване на лиценз за организирането на МСТ или ОСТ, както и при поискване от страна на заместник-председателя инвестиционният посредник, който организира МСТ или ОСТ, предоставя в комисията:

1. подробно описание на функционирането на МСТ или ОСТ, включително информация за всяка връзка със или участие на регулиран пазар, друга МСТ, ОСТ или систематичен участник, притежавани от същия инвестиционен посредник;

2. списък на членовете, участниците и/или ползвателите на МСТ, съответно на ОСТ.

(2) Комисията за финансов надзор уведомява ЕОЦКП за всеки издаден лиценз за организиране на МСТ или ОСТ.

(3) Инвестиционният посредник уведомява комисията за всяка промяна в обстоятелствата по ал. 1.

(4) Комисията за финансов надзор предоставя информацията по ал. 1 и 3 на ЕОЦКП при поискване.

(5) Съдържанието и формата на информацията по ал. 1, както и на уведомлението по ал. 3 се определят с Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/824.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Във връзка с правомощията на министъра на финансите по чл. 17а от Закона за държавния дълг, в качеството му на компетентен орган по смисъла на чл. 32, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. относно късите продажби и някои аспекти на суапите за кредитно неизпълнение (ОВ, L 86/1 от 24 март 2012 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 236/2012", комисията му предоставя информация за сключените сделки с държавни ценни книжа, получена на основание чл. 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014, регулярно или при поискване, по начин, определен в споразумение за сътрудничество между двата органа.

Раздел III
Специфични изисквания за МСТ

Специфични изисквания

Чл. 112. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Инвестиционен посредник, който организира МСТ, в допълнение на изискванията по чл. 65, чл. 69, чл. 92 - 98 и чл. 109 - 111 изпълнява и следните изисквания:

1. приема и прилага правилата за достъп до системата за търговия на МСТ по чл. 109, ал. 2, т. 4, които отговарят на изискванията по чл. 183, ал. 1;

2. приема и прилага недискреционни правила за изпълнение на нареждания чрез системата за търговия, които не дават възможност за преценка от страна на

инвестиционния посредник как да се срещат нарежданията, като в резултат на срещането се стига до сключване на сделка в съответствие с правилата на МСТ;

3. разполага с необходимите ресурси за управление на рисковете, на които е изложена МСТ, и прилага подходящи мерки и системи за идентифицирането и ограничаването на всички значителни рискове за нейното функциониране;

4. прилага ефективни мерки за улесняване на безпрепятственото и навременно приключване на сделките, които се изпълняват чрез системите на МСТ, и

5. разполага по всяко време с достатъчно финансови ресурси за нормално функциониране на системата за търговия съобразно естеството и обхвата на сделките, които се сключват на МСТ, и рисковете, на които е изложена.

(2) Изискванията на чл. 70 - 74, чл. 77 - 80, чл. 82, чл. 84, чл. 85, ал. 5 и чл. 86 - 88 не се прилагат за сделки, сключени на МСТ съгласно правилата на системата, както и в отношенията между участниците в системата и между тези лица и организатора на МСТ във връзка с ползването на МСТ. Участниците в системата не са освободени от спазването на посочените изисквания в отношенията си с клиенти, когато за тяхна сметка сключват сделки чрез такава система.

(3) Инвестиционен посредник, който организира МСТ, когато изпълнява нареждания на клиенти, не може да сключва сделки за собствена сметка, нито да участва в търговия за собствена сметка, опосредяваща насрещни сделки.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Инвестиционен посредник по ал. 1 има право да използва централен контрагент, клирингова къща или система за сетълмент на друга държава членка с цел осигуряване на клиринг и сетълмент на сделки, сключени чрез организираната от него система, след предварително одобрение от комисията.

(5) За издаване на одобрение по ал. 4 се подава заявление, към което се прилагат документи и данни, определени с наредба.

(6) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя издава или отказва да издаде одобрение по ал. 4 в срок един месец от получаването на заявлението, а когато са поискани допълнителни сведения и документи - в срок един месец от получаването им. Член 18, ал. 6, изречения второ и трето се прилагат съответно.

(7) Комисията за финансов надзор отказва да издаде одобрение, когато действието по ал. 4 би попречило на функционирането на организираната от инвестиционния посредник многостранна система за търговия, не е осигурен бърз и ефективен сетълмент или техническите условия не позволяват доброто функциониране на системата.

(8) За организирането на многостранна система за търговия на държавни ценни книжа на територията на Република България се изисква предварително одобрение от министъра на финансите и от управителя на Българската народна банка на правилата за допускане до търговия, на критериите за изпълнение на поръчките, регистрацията и сетълмента на държавните ценни книжа.

(9) Одобрението или отказът за издаване на предварително одобрение по ал. 8 се издава и се предоставя на комисията в срок един месец от получаването на искане от комисията.

Раздел IV
Специфични изисквания за ОСТ

Ограничения при сключването на сделки за собствена сметка

Чл. 113. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Инвестиционен посредник, който организира ОСТ, предприема мерки, за да не допусне сключването на сделки за собствена сметка при изпълнението на нареждания на клиенти чрез системата, нито за сметка на лица, които са част от същата група или от същото юридическо лице като инвестиционния посредник.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционният посредник може да извършва търговия за собствена сметка, опосредяваща насрещни сделки с предмет - облигации, структурирани финансови продукти, квоти за емисии и деривати, с изключение на дериватите, които подлежат на задължителен клиринг съгласно чл. 5 от Регламент (ЕС) № 648/2012 , при условие че клиентът е дал съгласие сделката да се сключи по този начин. В този случай ал. 1 не се прилага.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) Инвестиционният посредник, който организира ОСТ, може да сключва сделки за собствена сметка, различни от търговия за собствена сметка, опосредяваща насрещни сделки, когато сделките са с предмет - държавни дългови ценни книжа, за които няма ликвиден пазар по смисъла на § 1, т. 19 от допълнителните разпоредби. В този случай ал. 1 и 2 не се прилагат.

Ограничения при взаимодействие със систематичен участник, друга ОСТ и маркет мейкър

Чл. 114. *(1)* Едно и също юридическо лице не може да организира ОСТ и да извършва дейност като систематичен участник.

(2) Инвестиционният посредник не допуска организираната от него ОСТ:

1. да е свързана със систематичен участник по начин, който позволява взаимодействие между нарежданията, подадени в ОСТ, и нарежданията и котировките при систематичния участник;

2. да е свързана с друга ОСТ, така че нарежданията, подадени в двете системи, да си взаимодействат.

(3) Инвестиционен посредник, който организира ОСТ, може да сключи договор с друг инвестиционен посредник, който да извършва дейност като маркет мейкър на организираната от него ОСТ, при условие че не е свързано лице с инвестиционния посредник, който организира ОСТ.

Изпълнение на нареждания на дискреционна основа

Чл. 115. *(1)* Инвестиционният посредник, който организира ОСТ, осигурява изпълнението на нареждания на ОСТ по своя преценка съгласно ал. 2 - 4.

(2) Преценката по ал. 1 се извършва само в единия или в двата от следните случаи:

1. дали да въведе подадено от клиента нареждане за изпълнение, както и дали да изпълни искане за оттегляне на подадено на ОСТ нареждане, и/или

2. когато решава да не срещне конкретна поръчка на клиент с други нареждания, налични в системата в даден момент, при условие че това е в съответствие с конкретните инструкции на клиента и с изискванията на чл. 84 - 86.

(3) При ОСТ, която среща нареждания на клиенти, инвестиционният посредник има право на преценка дали, кога и колко от подадени две или повече нареждания да се срещнат в системата.

(4) Инвестиционен посредник, който организира ОСТ, чрез която се сключват сделки с недялови ценни книжа, включително държавни дългови ценни книжа, може да съдейства на страните при воденето на преговори, което да доведе до сключването на сделка като резултат от срещането на два или повече потенциално съвместими интереса. Изречение първо се прилага при спазване изискванията на чл. 84 - 86, чл. 109 - 111, чл. 113 и чл. 114.

Предоставяне на информация относно ОСТ

Чл. 116. При подаване на искане за издаване на лиценз за организирането на ОСТ, както и при поискване от страна на заместник-председателя инвестиционният посредник предоставя в допълнение на информацията по чл. 111 и следната информация:

1. подробно обяснение защо системата не представлява и не може да действа като регулиран пазар, МСТ или систематичен участник;

2. условията и реда за упражняване на правото на преценка по чл. 115, включително в кои случаи може да бъде оттеглено нареждане, въведено на ОСТ, както и кога и как две или повече нареждания на клиенти ще бъдат срещнати в рамките на ОСТ;

3. описание на начина, по който инвестиционният посредник използва търговията за собствена сметка, опосредяваща насрещни сделки при оперирането на ОСТ.

Спазване на изискванията за защита на инвеститорите

Чл. 117. Инвестиционният посредник изпълнява нареждания на клиенти чрез организираната от него ОСТ при спазване на изискванията по чл. 70 - 74, чл. 77 - 80, чл. 82 и чл. 84 - 88.

Раздел V
Контрол за спазване на правилата на МСТ и ОСТ

Системи и правила за наблюдение и контрол

Чл. 118. (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционният посредник, който организира МСТ или ОСТ, прилага ефективни системи, правила и процедури за постоянно наблюдение и контрол за спазване на прилаганите от него правила по чл. 109, ал. 2, т. 2 и 8 от членовете и участниците в системата за търговия.

(2) Инвестиционният посредник извършва наблюдение и контрол на подадените в системата нареждания, включително на отменените нареждания и на извършени операции от членовете, участниците или ползвателите в системата за търговия, с цел установяване на нарушения на правилата по чл. 109, ал. 2, т. 2, на неправомерни условия за търговия, на действия, които могат да индикират за поведение, което е забранено съгласно Регламент (ЕС) № 596/2014, или за срив в системата за търговия с даден финансов инструмент.

(3) Инвестиционният посредник осигурява необходимите ресурси за ефективното функциониране на системите за наблюдение и контрол по ал. 1.

Уведомяване за нарушения

Чл. 119. *(1)* Инвестиционният посредник уведомява заместник-председателя незабавно, но не по-късно от края на работния ден, и при спазване на изискванията на чл. 81 и 82 на Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 за установените от него съществени нарушения на правилата по чл. 109, ал. 2, т. 2, неправомерни условия за търговия, действия, които индикират за поведение, което е забранено съгласно Регламент (ЕС) № 596/2014, или за срив в системата за търговия с даден финансов инструмент.

(2) В случаите на данни за извършено престъпление, свързано с пазарни злоупотреби, инвестиционният посредник незабавно уведомява прокуратурата.

(3) При получаването на информация за действия, които могат да индикират за поведение, което е забранено съгласно Регламент (ЕС) № 596/2014, заместник-председателят започва проверка в срок не по-късно от края на следващия работен ден.

(4) Комисията за финансов надзор предоставя незабавно, но не по-късно от края на следващия работен ден, информацията по ал. 1 на ЕОЦКП и на компетентните органи на държавите членки. В случаите на информация за действия, които индикират за поведение, което е забранено съгласно Регламент (ЕС) № 596/2014, комисията предоставя съответната информация, ако заместник-председателят е установил в резултат на проверката по ал. 3 наличието на такова поведение.

Раздел VI
Спиране на търговия и отстраняване от търговия на МСТ и ОСТ

Спиране на търговията с финансови инструменти и отстраняване на финансови инструменти от търговия на МСТ или ОСТ

Чл. 120. *(1)* Инвестиционният посредник може да спре или да отстрани от търговия финансов инструмент, който е престанал да отговаря на правилата на МСТ или ОСТ, освен ако спирането или отстраняването може да увреди съществено интересите на инвеститорите или нормалното функциониране на пазара съгласно чл. 80 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

(2) Инвестиционният посредник спира или отстранява и съответните деривати по чл. 4, т. 4 - 10, които съгласно чл. 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/569 на Комисията от 24 май 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти относно спирането на търговията с финансови инструменти и отстраняването на финансови инструменти от търговия (ОВ, L 87/122 от 31 март 2017 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2017/569", са свързани със или реферират към финансовия инструмент по ал. 1, ако това е необходимо за целите на спирането или отстраняването на базовия финансов инструмент.

(3) Инвестиционният посредник публикува на интернет страницата си решенията за спиране, отстраняване от търговия на финансови инструменти по ал. 1 и 2, съответно за отменяне на спирането, съответно за отменяне на отстраняването от търговия, и уведомява комисията за тях в срок до края на работния ден и при спазване изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2017/569.

Спиране и отстраняване от търговия на други места на търговия

Чл. 121. *(1)* В случаите, когато спирането или отстраняването от търговия на финансов инструмент и дериват по чл. 120 е поради съмнение за пазарни злоупотреби, е свързано с търгово предложение или с нарушение на изискванията за разкриване на вътрешна информация по чл. 7 и 17 от Регламент (ЕС) № 596/2014, комисията по предложение на заместник-председателя взема решение за спиране или за отстраняване от търговия на този финансов инструмент и на съответните деривати от всички места на търговия и системи на систематични участници, действащи на територията на Република България, на които са приети за търговия тези финансови инструменти, освен ако спирането или отстраняването може да увреди съществено интересите на инвеститорите или нормалното функциониране на пазара съгласно чл. 80 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

(2) Комисията за финансов надзор уведомява незабавно, но не по-късно от края на работния ден, ЕОЦКП и компетентните органи на държавите членки за решението по ал. 1, както и за последващо решение на комисията, взето по предложение на заместник-председателя, за отменяне на спирането, съответно отстраняването от търговия. В случай че комисията не вземе решение за спиране или отстраняване, уведомлението съдържа и мотиви за това.

(3) Когато комисията получи уведомление от компетентен орган на държава членка за спиране или за отстраняване от търговия на финансови инструменти поради наличие на основанията по ал. 1, в случай че тези финансови инструменти се търгуват на място на търговия или чрез систематичен участник, действащи на територията на Република България, комисията по предложение на заместник-председателя взема решение за спиране или за отстраняване на тези финансови инструменти от търговия съгласно ал. 1. Алинея 2 се прилага съответно.

Раздел VII
Пазари за растеж

Понятие за пазар за растеж

Чл. 122. *(1)* Пазар за растеж е МСТ, за която е изпълнено условието - не по-малко от 50 на сто от емитентите, чиито финансови инструменти са допуснати до търговия на тази МСТ, да са малки и средни предприятия, определени съгласно чл. 77 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565, и която разполага с ефективни системи, правила и

процедури, осигуряващи изпълнение на изискванията по този закон, включително на Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

(2) Правилата и процедурите по ал. 1 трябва да отговарят на изискванията по чл. 123.

(3) Многостранна система за търговия не може да действа като пазар за растеж, преди да е регистрирана по реда на чл. 123, както и ако спре да отговаря на изискванията по ал. 1.

Условия за регистриране на МСТ като пазар за растеж

Чл. 123. *(1)* Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя взема решение за регистриране на МСТ като пазар за растеж въз основа на заявление, подадено от инвестиционния посредник, който организира съответната МСТ, ако са изпълнени изискванията съгласно този закон относно организирането на МСТ, както и най-малко следните изисквания:

1. МСТ отговаря на условията по чл. 122 към момента на подаване на заявлението;

2. правилата по чл. 122 отговарят на изискванията по чл. 78 на Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 и включват най-малко следното:

а) ясни критерии за допускане и последваща търговия на финансовите инструменти;

б) изискване при първоначалното допускане до търговия на финансовите инструменти да е налице достатъчна и достъпна за инвеститорите информация, за да вземат информирано решение дали да инвестират във финансовия инструмент, като в случаите на публично предлагане на ценни книжа е изготвен подходящ документ за допускане до търговия или проспект в съответствие с изискванията на глава шеста от ЗППЦК;

в) изискване за текущо разкриване на пазара на периодични финансови отчети или на друга финансова информация от емитента или от името на емитента съгласно чл. 78 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565;

г) изискване емитентите по смисъла на чл. 3, параграф 1, т. 21 от Регламент (ЕС) № 596/2014, чиито финансови инструменти се търгуват на съответната МСТ, лицата с ръководни функции по чл. 3, параграф 1, т. 25 от Регламент (ЕС) № 596/2014, както и тясно свързаните с тях лица съгласно чл. 3, паратраф 1, т. 26 от Регламент (ЕС) № 596/2014 да отговарят на съответните приложими за тях изисквания на Регламент (ЕС) № 596/2014;

д) изискване съответната регулирана информация относно емитентите, чиито финансови инструменти се допускат до търговия на тази МСТ, да се съхранява и да се разпространява публично;

3. инвестиционният посредник е създал и прилага ефективни системи и контроли за предотвратяване и установяване на пазарни злоупотреби на тази МСТ в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 596/2014.

(2) Изпълнението на условието по ал. 1, т. 1 се преценява при спазване на изискванията по чл. 78, параграф 1 на Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

(3) Инвестиционният посредник може да предвиди допълнителни на посочените в ал. 1 изисквания за допускане на финансови инструменти до търговия на МСТ, регистрирана като пазар за растеж, както и за функционирането на пазара за растеж.

(4) Инвестиционният посредник представя доказателства пред комисията за изпълнението на изискването по ал. 1, т. 1 за всяка календарна година до 31 януари на следващата календарна година.

Вписване в регистъра на пазарите за растеж

Чл. 124. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя се произнася по заявлението за вписване в срок два месеца

от получаването му заедно с всички документи към него, определени с наредба, а когато са били изискани допълнителни данни и документи - в срок един месец от получаването на изисканите документи. Член 15, ал. 3 и 4 се прилагат съответно.

(2) Комисията за финансов надзор вписва МСТ в Регистъра на пазарите за растеж, когато са изпълнени изискванията по чл. 123.

(3) Комисията за финансов надзор отказва да впише МСТ в Регистъра на пазарите за растеж, когато не е изпълнено някое от посочените в чл. 123 изисквания.

Отписване на МСТ от Регистъра на пазарите за растеж

Чл. 125. *(1)* Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя взема решение за отписване на МСТ от Регистъра на пазарите за растеж, когато:

1. инвестиционният посредник не е изпълнил изискването по чл. 122, ал. 1 в определения от комисията за това срок и не е представил план за изпълнение на изискването за следващата календарна година; или

2. инвестиционният посредник не изпълнява условието по чл. 122, ал. 1 за три последователни календарни години; или

3. МСТ е престанала да отговаря на някое от останалите изисквания по чл. 123, ал. 1, т. 2 и 3;

4. инвестиционният посредник е поискал отписване на МСТ от Регистъра на пазарите за растеж.

(2) В случаите по ал. 1, т. 4 инвестиционният посредник подава заявление, към което прилага данни и документи, определени с наредба. Комисията за финансов надзор се произнася по заявлението в срок 14 работни дни. Комисията за финансов надзор може да откаже да отпише МСТ от Регистъра на пазарите за растеж, ако по този начин могат да се застрашат интересите на инвеститорите или нормалното функциониране на пазара.

Търгуване на финансов инструмент на повече от един пазар за растеж

Чл. 126. *(1)* Финансови инструменти, допуснати до търговия на пазар за растеж, могат да се търгуват на друг пазар за растеж, когато емитентът е бил уведомен предварително за това и не е възразил в определения при уведомяването срок.

(2) Допускането на финансови инструменти до търговия на друг пазар за растеж съгласно ал. 1 не води до допълнителни задължения за емитента относно корпоративното му управление или предварителното, текущото или инцидентното разкриване на информация.

Уведомяване на ЕОЦКП

Чл. 127. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.) Комисията за финансов надзор уведомява в срок не по-късно от края на работния ден ЕОЦКП за всяко вписване на МСТ в регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор, както и за всяко отписване на МСТ от този регистър.

Глава девета
ОТЧЕТНОСТ И РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ

Финансова отчетност. Отчетност относно капиталова адекватност и ликвидност

Чл. 128. (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 51 от 2022 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Инвестиционният посредник изготвя отчети за капиталова адекватност и ликвидност съгласно Регламент (ЕС) 2019/2033 или Регламент (ЕС) № 575/2013.

(2) Инвестиционният посредник изготвя годишен финансов отчет съгласно изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане.

(3) Годишният финансов отчет на инвестиционния посредник се заверява от регистриран одитор. Резултатите от извършената от одитора проверка на годишния

финансов отчет се отразяват в отделен доклад по образец, утвърден от заместник-председателя, който се включва в годишния отчет.

(4) Инвестиционният посредник представя в комисията отчета по ал. 2 в срок до 90 дни от завършването на финансовата година.

(5) Инвестиционният посредник е длъжен да отстрани посочените от комисията непълноти и други несъответствия с приложимите нормативни изисквания, включително с Международните стандарти за финансово отчитане, допуснати в отчетите за капиталова адекватност и ликвидност, както и във финансовите отчети, регистри и в други счетоводни документи в определен от комисията разумен срок.

(6) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Допълнителни изисквания към реда и формата, в който се изготвят отчетите по ал. 1, се определят с наредба.

Предоставяне на информация от регистрирания одитор

Чл. 129. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.; изм. и доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 79 от 2024 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Регистриран одитор, който извършва задължителен финансов одит на финансов отчет на инвестиционен посредник, регулиран пазар, одобрен механизъм за докладване или одобрен механизъм за публикуване по чл. 1, т. 3, е длъжен да уведоми писмено комисията за всяка информация, която е установил при извършване на задължителния финансов одит и която може да:

1. (доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) представлява съществено нарушение на законови, подзаконови и административни разпоредби;

2. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) засяга непрекъснатото функциониране на инвестиционния посредник, регулирания пазар, одобрения механизъм за докладване или одобрения механизъм за публикуване по чл. 1, т. 3;

3. (изм. - ДВ, бр. 79 от 2024 г.) представлява основание за отказ от одиторско мнение, отрицателно или квалифицирано одиторско мнение по чл. 51, ал. 3, т. 5 от Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта.

(2) Одиторът по ал. 1 е длъжен да уведоми писмено комисията и за всяка информация по ал. 1, която е установил при извършването на задължителен финансов одит на свързано с инвестиционен посредник лице.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.) Уведомяването по ал. 1 и 2 се извършва незабавно.

(4) Добросъвестното оповестяване пред комисията, съответно пред заместник-председателя, от регистрирания одитор на информацията по ал. 1 и 2 не представлява нарушение на договорно или правно ограничение относно разкриването на информация.

Уведомяване на комисията за корпоративни промени

Чл. 130. *(1)* Инвестиционният посредник уведомява комисията за:

1. откриване или закриване на клон;

2. изменение на наименованието, вписано в издадения лиценз, както и за изменение на седалището или адреса на управление;

3. изменения и допълнения в устава или в дружествения договор, както и в другите документи, които са послужили като основание за издаване на лиценза на инвестиционния посредник;

4. промени в състава на лицата по чл. 13;

5. други обстоятелства, определени с наредба.

(2) Задължението по ал. 1 се изпълнява от инвестиционния посредник в 7-дневен срок от вземането на решението, от внасянето или от узнаването на изменението или допълнението, а в случаите, когато обстоятелството подлежи на вписване в търговския регистър - от вписването.

Уведомяване за сключени сделки с финансови инструменти

Чл. 131. Инвестиционният посредник предоставя информация във връзка със сключените от него сделки с финансови инструменти на комисията при условията и в сроковете по Регламент (ЕС) № 600/2014.

Уведомяване на Националната агенция за приходите

Чл. 132. *(1)* Инвестиционният посредник уведомява Националната агенция за приходите за сделките по придобиване на акции на публични дружества от дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, и техните действителни собственици по смисъла на Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици.

(2) Задължението по ал. 1 се изпълнява от инвестиционния посредник по електронен път в 7-дневен срок от сключването на сделката.

Идентифициране на клиентите на чуждестранни лица, извършващи инвестиционни услуги и дейности

Чл. 133. Чуждестранни лица, имащи право по националното си законодателство да извършват услугите и дейностите по чл. 6, ал. 2, които при условията на чл. 49 или като клиенти на инвестиционен посредник, за който Република България е държава по произход, са придобили финансови инструменти на свое име, но за сметка на други чуждестранни лица, са длъжни да идентифицират клиентите си и извършените за тяхна сметка сделки пред комисията в срок три работни дни от писменото искане.

Ежегодно оповестяване на информация за дейността

Чл. 134. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Инвестиционен посредник, който не отговаря на условията за малки и невзаимносвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033, оповестява ежегодно, поотделно за Република България, за държавите членки и за третите държави, в които има дъщерни дружества, които са финансова институция по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 26 от Регламент (ЕС) № 575/2013, или е установил клонове, следната информация:

1. наименование, описание на дейностите и местоположение на всяко дъщерно дружество и клон;

2. размер на оборота;

3. брой служители на пълен работен ден (еквивалентна база);

4. финансов резултат от дейността преди данъчно облагане;

5. начислени данъци върху финансовия резултат от дейността;

6. получени държавни субсидии, ако има такива.

(2) Информацията по ал. 1 подлежи на независим финансов одит и се публикува като приложение към годишния финансов отчет на индивидуална или, когато е приложимо, на консолидирана основа.

Глава десета
ПРЕОБРАЗУВАНЕ, ОЗДРАВЯВАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОСРЕДНИК
Раздел I
Преобразуване на инвестиционен посредник

Преобразуване на инвестиционен посредник

Чл. 135. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Преобразуване на инвестиционен посредник може да се извърши само след предварителното одобрение от комисията.

(2) За издаване на одобрение по ал. 1 се подава заявление до комисията, към което се прилагат документи и данни, определени с наредба.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя издава или отказва да издаде

одобрение по ал. 1 в срок един месец от получаването на заявлението, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи - от получаването им. Член 15, ал. 3 и 4 се прилагат съответно.

(4) Комисията за финансов надзор отказва да издаде одобрение, когато преобразуването по ал. 1 не отговаря на изискванията на закона, заявителят е представил неверни данни или документи с невярно съдържание или не са осигурени интересите на клиентите на инвестиционния посредник.

(5) Агенцията по вписванията вписва в търговския регистър промяната по ал. 1, след като й бъде представено издаденото от комисията одобрение.

Раздел II
Оздравителна програма. Оздравителни мерки

Оздравителна програма

Чл. 136. Инвестиционен посредник с изключение на тези по чл. 1, ал. 1, т. 2 от Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници представя на комисията за одобряване оздравителна програма при значително влошаване на финансовото му състояние. Изискванията към оздравителната програма и редът за одобряването й се определят с наредба.

Оздравителни мерки

Чл. 137. *(1)* Оздравителни мерки са мерките, които имат за цел да запазят или да възстановят финансовото състояние на инвестиционен посредник по чл. 10, ал. 1 и 2 и които биха могли да засегнат съществуващите права на трети лица, включително мерки, свързани с възможността за спиране на плащания, спиране на изпълнителни действия или намаляване на вземанията. Тези мерки включват и прилагане на мерките и действията по възстановяване и на инструментите за преструктуриране и упражняване на правомощията за преструктуриране по Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници или по съответно приложимо законодателство на друга държава членка.

(2) Мерките по ал. 1 са прилаганите от комисията, съответно от заместник-председателя и от компетентните органи на друга държава членка, мерки в качеството им на надзорни органи и органи за преструктуриране.

(3) В случай че се прилага чл. 114 от Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, разпоредбите на чл. 138, ал. 3 не се прилагат.

(4) В случай на прилагане на инструментите за преструктуриране по Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници разпоредбите на този раздел се прилагат за лицата по чл. 1, ал. 1, т. 3 - 7 от Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници.

Прилагане на оздравителни мерки и компетентни органи

Чл. 138. *(1)* Комисията за финансов надзор, съответно заместник-председателят, са компетентни органи по прилагането на оздравителни мерки по чл. 136 и 137 спрямо инвестиционен посредник, включително спрямо неговите клонове в други държави членки.

(2) Условията и процедурата за прилагането на такива мерки, както и правните им последици се уреждат от българското законодателство, освен ако е предвидено друго.

(3) Когато прилага оздравителни мерки спрямо инвестиционен посредник по чл. 10, ал. 1 и 2, който има клонове в други държави членки, комисията уведомява незабавно, преди прилагането на мерките, компетентните органи на тези държави членки за решението си, а когато това е невъзможно - едновременно с прилагането им. В уведомлението комисията посочва последиците от прилагането на мярката.

(4) Извлечение от актовете на комисията, съответно на заместник-председателя, за прилагането на оздравителни мерки се публикуват на интернет страницата на

комисията и в два централни ежедневника в Република България в срок до два работни дни от датата на издаването им.

(5) Когато прилагането на оздравителни мерки може да засегне правата на трети лица в друга държава членка, извлечение от актовете на комисията, съответно на заместник-председателя, за прилагането на оздравителни мерки, включително актовете за прилагането на оздравителни мерки спрямо клон на инвестиционен посредник от държава членка, се публикува в „Официален вестник" на Европейския съюз с цел осигуряване на възможност за обжалване.

(6) Извлечението на акта по ал. 4 следва да съдържа описание на правните и фактическите основания за издаването на акта, името и адреса на съда, пред който актът може да се обжалва, както и срока за обжалване.

Оздравителни мерки спрямо клон от трета държава

Чл. 139. Преди да приложи оздравителни мерки спрямо клон на инвестиционен посредник от трета държава, който има клонове и на територията на една или повече държави членки, комисията уведомява компетентните органи на тези държави членки за намерението си да приложи оздравителни мерки спрямо такъв клон, както и техните последици. В случаите, когато не е възможно предварително уведомяване на компетентните органи, комисията ги уведомява незабавно след прилагането на мерките.

Оздравителни мерки спрямо инвестиционен посредник от държава членка

Чл. 140. *(1)* Оздравителните мерки, предприети от компетентен орган на държава членка спрямо инвестиционен посредник, лицензиран в тази държава членка, се признават пряко и без формалности в Република България и от момента, в който подлежат на изпълнение, имат действие спрямо клона на този инвестиционен посредник, извършващ дейност в Република България, както и спрямо третите лица в Република България. Правните последици на оздравителните мерки се уреждат от законодателството на съответната държава членка, освен ако в този закон е предвидено друго.

(2) Лицата, които администрират на територията на Република България оздравителни мерки, предприети от компетентен орган на държава членка, се ползват със същия статут и правомощия, каквито имат според законодателството на тази държава членка. Тези лица прилагат българското законодателство при реализацията на активи на инвестиционния посредник на територията на Република България и при уреждането на трудови правоотношения, възникнали на територията на Република България.

(3) Оздравителните мерки, предприети от компетентен орган на държава членка спрямо клон на инвестиционен посредник, лицензиран в трета държава, се признават пряко и без формалности в Република България и от момента, в който подлежат на изпълнение, имат действие спрямо третите лица в Република България.

Раздел III
Прекратителни процедури

Компетентни органи и приложимо право в производствата по ликвидация и несъстоятелност

Чл. 141. *(1)* Прекратителни процедури са процедурите по ликвидация и несъстоятелност на инвестиционен посредник по чл. 10, ал. 1 и 2, включително спрямо клоновете на инвестиционния посредник в други държави членки, както и всяка подобна процедура, свързана с прекратяване на дейността и провеждане на колективно производство по осребряване и разпределение на активите на инвестиционен посредник, открито и контролирано от съответните административни или съдебни органи на държава членка, включително когато производството приключва със споразумение или по друг подобен начин.

(2) Компетентни за ликвидация или за откриване на производство по несъстоятелност на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, са българските съдебни или административни органи. Решението на тези органи има действие и спрямо клоновете на инвестиционния посредник в други държави членки.

(3) Освен ако в този закон е предвидено друго, по отношение на производството по ликвидация и производството по несъстоятелност на инвестиционния посредник, лицензиран в Република България, се прилага българското законодателство, включително относно:

1. движимите вещи, които са обект на производството, и правния режим относно движимите вещи, придобити от инвестиционния посредник след откриване на производството;

2. правата на инвестиционния посредник и правомощията на неговия ликвидатор, съответно синдик;

3. условията, при които могат да се правят прихващания;

4. последиците от откриването на производството върху текущите договори, по които инвестиционният посредник е страна;

5. действието на производството върху делата, водени от отделни кредитори срещу инвестиционния посредник;

6. вземанията, които се предявяват към инвестиционния посредник, както и правния им режим, когато те са възникнали след откриването на производството;

7. реда и изискванията за предявяване и приемане на вземанията към инвестиционния посредник;

8. правилата за разпределението на набраните парични средства от осребряването на активи, поредността на вземанията на кредиторите на инвестиционния посредник, както и правата на кредиторите, които са получили частично удовлетворение след откриването на производството по несъстоятелност в резултат на реализация на вещни обезпечения или чрез прихващане;

9. условията за прекратяване на производство по несъстоятелност и последиците от това;

10. правата на кредиторите след прекратяване на производството;

11. режима за разноските в производството;

12. условията и реда за обявяване на правните актове, увреждащи интересите на кредиторите, за нищожни, унищожаеми или непротивопоставими спрямо тях.

Прекратяване на инвестиционен посредник с клон в държава членка

Чл. 142. *(1)* Комисията за финансов надзор уведомява своевременно компетентния орган на съответните държави членки, в които инвестиционният посредник осъществява дейност чрез клон, че е поискано започването на принудителна ликвидация или откриването на производство по несъстоятелност, като го информира за последиците, произтичащи от съответното производство.

(2) Комисията за финансов надзор уведомява компетентния орган на съответните държави членки, в които инвестиционният посредник осъществява дейност чрез клон, че е започнала принудителна ликвидация или за откриване на производство по несъстоятелност, като го информира за последиците, произтичащи от съответното производство.

(3) Редът за уведомяване по ал. 1 и 2 се прилага и в случаите на прекратяване на клон в Република България на инвестиционния посредник със седалище в трета държава, когато същият инвестиционен посредник има открит клон и в друга държава членка. В тези случаи комисията и компетентният орган координират действията си в рамките на производството със съответните компетентни административни и съдебни органи в другите приемащи държави членки.

(4) Ликвидаторът, съответно синдикът на инвестиционен посредник по чл. 10, ал. 1 и 2 с клонове в други държави членки, публикува извлечение от решението за

започване на ликвидация, съответно за откриване на производство по несъстоятелност, в „Официален вестник" на Европейския съюз.

(5) Поканата на ликвидатора по чл. 267 от Търговския закон е със заглавие на всички официални езици на Европейския съюз „Покана за предявяване на вземане. Срокове, които трябва да се спазят".

(6) Всеки кредитор в производството по ликвидация, включително когато е публичен орган, има право да предяви вземанията си или да представи възражение във връзка с тях на официалния език или на един от официалните езици на съответната държава членка. В този случай предявяването на вземането става под заглавие на български език „Предявяване на вземане".

(7) Ликвидаторът, съответно синдикът, има право да изиска представянето на превод на български език на документите по ал. 4.

(8) Освен ако в закон е предвидено друго, всеки кредитор изпраща копия от удостоверяващите вземането му документи и посочва вида на вземането, датата на възникването и размера му, позоваването на привилегия, предоставеното вещно обезпечение или правото на задържане, както и какви активи са обхванати от обезпечението му.

(9) Вземанията на всички кредитори на инвестиционния посредник по чл. 10, ал. 1 и 2, за който се извършва ликвидация или е открито производство по несъстоятелност, се третират равнопоставено и имат поредност на изплащане въз основа на едни и същи критерии, независимо от това дали са възникнали на територията на Република България или на територията на други държави членки.

(10) Ликвидаторът, съответно синдикът, редовно и по подходящ начин информира кредиторите на инвестиционния посредник по чл. 10, ал. 1 и 2, за когото се извършва ликвидация, съответно има открито производство по несъстоятелност, относно хода на производството.

Раздел IV
Правни последици при оздравителни мерки и прекратителни процедури

Уредба на правните последици

Чл. 143. При прилагането на оздравителни мерки или откриването на прекратителни процедури за инвестиционен посредник по чл. 10, ал. 1 и 2 правните последици се уреждат, както следва:

1. за трудовите договори и отношенията, свързани с тях - от законодателството на държавата членка, приложимо към съответния трудов договор;

2. за договорите, даващи право на ползване или придобиване на недвижима вещ - от законодателството на държавата членка по местонахождението на вещта, според което се определя и кои вещи са недвижими и движими;

3. за правата на инвестиционния посредник във връзка с недвижима вещ, кораб или самолет, които права подлежат на регистрация в публичен регистър - от законодателството на държавата членка, където се води регистърът.

Права, произтичащи от вещни обезпечения

Чл. 144. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) *(1)* Прилагането на оздравителни мерки или откриването на прекратителни процедури спрямо инвестиционен посредник по чл. 10, ал. 1 и 2 не засяга произтичащи от вещни обезпечения права на кредитори или на трети лица във връзка с материални или нематериални активи, включително недвижими или движими, индивидуално или родово определени вещи или съвкупности от вещи, които принадлежат на инвестиционния посредник, но се намират на територията на друга държава членка по време на прилагането на тези мерки или на откриването на прекратителната процедура.

(2) Правата по ал. 1 включват правото:

1. да се иска осребряване или да осребри активи и да се удовлетвори от получените при осребряването приходи, включително когато активите са обект на залог или ипотека;

2. на предпочтително удовлетворение, включително по силата на залог върху вземане или по силата на прехвърляне на вземане като обезпечение;

3. на лицето, което има права върху вещ, да изисква нейното връщане или възстановяване от този, който я владее или ползва без правно основание;

4. на ползване на плодовете на предоставените като обезпечение активи.

(3) Право, вписано в публичен регистър и противопоставимо на трети лица, по силата на което може да се придобие право по ал. 1, се смята за право по ал. 1.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) Разпоредбата на ал. 1 и 2 не изключва възможността да се иска обявяване на определени правни актове за нищожни, унищожаеми или непротивопоставими по реда на чл. 141, ал. 3, т. 12.

(5) Прилагането на оздравителни мерки или откриването на прекратителна процедура за инвестиционен посредник по чл. 10, ал. 1 и 2, който е купувач на вещ, не засяга правата на продавача върху тази вещ по договор за продажба със запазване на собствеността до пълно изплащане на цената, когато по времето на прилагането на тези мерки или на откриването на прекратителна процедура за инвестиционния посредник вещта се е намирала на територията на друга държава членка.

(6) Прилагането на оздравителни мерки или откриването на прекратителна процедура за инвестиционен посредник по чл. 10, ал. 1 и 2, който е продавач на вещ по договор по ал. 1, не дава основание за разваляне или прекратяване на договора, ако вещта е била доставена, както и не представлява пречка за придобиване на собствеността върху вещта от купувача, когато по времето на прилагането на тези мерки или на откриването на прекратителната процедура за инвестиционния посредник вещта - предмет на покупко-продажбата, се е намирала на територията на друга държава членка.

Права на кредиторите за прихващане

Чл. 145. *(1)* Прилагането на оздравителни мерки или откриването на прекратителна процедура за инвестиционния посредник по чл. 10, ал. 1 и 2 не засяга правото на кредиторите му за прихващане на свои вземания срещу вземания на инвестиционния посредник към тях, когато са налице условията за това съгласно закона.

(2) Разпоредбата на ал. 1 не изключва възможността да се иска обявяване на определени правни актове за нищожни, унищожаеми или непротивопоставими по реда на чл. 141, ал. 3, т. 12.

Приложимо право при оздравителни мерки и прекратителни процедури

Чл. 146. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) При прилагането на оздравителни мерки или откриването на прекратителна процедура за инвестиционен посредник по чл. 10, ал. 1 и 2 приложимото законодателство е, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) за правото на собственост или други права върху финансови инструменти по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 50, буква „б" от Регламент (ЕС) № 575/2013, съществуването или прехвърлянето на които права предполага вписването им в регистър, в сметка или в депозитарна институция, която се намира или се води в държава членка - законодателството на държавата членка, където се намира или се води съответният регистър, сметка или депозитарна институция;

2. за споразуменията за нетиране - законодателството, което се прилага към договора, който предвижда нетиране;

3. за споразуменията за обратно изкупуване - законодателството, което се прилага към договора за обратно изкупуване, при условие че не се нарушава т. 1;

4. за сделките, извършвани на регулиран пазар - законодателството, приложимо към договора относно тези сделки, при условие че не се нарушава т. 1;

5. за висящите съдебни дела относно вещи или права, отнети от инвестиционния посредник по чл. 10, ал. 1 и 2 - законодателство на държавата членка, където се води съответното дело.

Вписване на оздравителни мерки и на прекратителни процедури

Чл. 147. *(1)* Лицата, които администрират оздравителни мерки, ликвидаторът или друг компетентен съдебен или административен орган на държавата членка по произход предприемат всички необходими мерки за вписване на оздравителните мерки или за започване на прекратителна процедура за инвестиционен посредник в съответния търговски, имотен или друг публичен регистър на територията на Република България в случаите, когато тази регистрация е задължителна съгласно българското законодателство.

(2) Разноските по вписването се смятат за част от разноските по оздравителните мерки или по прекратителната процедура за инвестиционния посредник.

Правила относно нищожност, унищожаемост или непротивопоставимост на увреждащите кредиторите актове

Чл. 148. *(1)* Разпоредбата на чл. 141, ал. 3 не се прилага към правилата за обявяване на нищожност, унищожаемост или непротивопоставимост на актове, увреждащи всички кредитори, когато лицето, ползващо се от акта, представи доказателства, че към акта, увреждащ всички кредитори, се прилага законодателството на друга държава членка и това законодателство не допуска оспорването на съответния акт в конкретния случай.

(2) Когато оздравителна мярка, определена от съдебен орган, съдържа правила за нищожност, унищожаемост или непротивопоставимост на актове, увреждащи всички кредитори, които актове са били извършени преди прилагането на самата мярка, правилото по чл. 140, ал. 1, изречение второ, не се прилага в случаите по ал. 1.

Приложимо право спрямо акт, сключен след оздравителна мярка или след започването на прекратителна процедура

Чл. 149. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Действителността на акт, сключен след прилагането на оздравителна мярка или след започването на прекратителна процедура за инвестиционен посредник по чл. 10, ал. 1 и 2, по силата на който инвестиционният посредник се разпорежда възмездно с недвижима вещ, кораб или самолет, подлежащи на регистрация в публичен регистър, или с финансови инструменти по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 50, буква „б" от Регламент (ЕС) № 575/2013, или права по такива инструменти, съществуването или прехвърлянето на които предполага вписването им в регистър, в сметка или в депозитарна институция, която се намира или води в държава членка, се определя от законодателството на тази държава членка, където се намира тази недвижима вещ или се води регистърът, сметката или депозитарната институция.

Раздел V
Правомощия на администриращите лица и професионална тайна

Опазване на професионална тайна

Чл. 150. Всички лица, които дават или получават информация във връзка с уведомителните или консултативните процедури по тази глава, са длъжни да опазват професионалната тайна.

Правомощия на лицата, назначени да администрират оздравителните мерки или прекратителните процедури

Чл. 151. *(1)* Решението на компетентния орган в държава членка за назначаването на лице, което администрира оздравителните мерки или

прекратителните процедури за инвестиционен посредник, лицензиран в държавата членка, има действие на територията на Република България. Лицата доказват своето назначение с представяне на заверен препис от акта за назначаването, придружен от превод на български език, който не се легализира.

(2) Назначените лица по ал. 1, както и упълномощените от тях лица имат право да упражняват правомощията си, които произтичат от законодателството на държавата членка, и спрямо клона на инвестиционния посредник на територията на Република България, освен ако в този закон е предвидено друго. Те подпомагат кредиторите на съответния инвестиционен посредник в Република България във връзка с упражняването на техните права.

(3) Когато упражняват правомощията си на територията на Република България, назначените лица по ал. 1, както и упълномощените от тях лица са длъжни да спазват българското законодателство, включително процедурите за осребряване на активите и предоставяне на информация на работниците и служителите. При упражняването на тези правомощия те не могат да упражняват принуда или да разрешават правни спорове.

ДЯЛ ВТОРИ
РЕГУЛИРАНИ ПАЗАРИ
Глава единадесета
ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ
Раздел I
Общи положения

Понятие за регулиран пазар. Пазарен оператор

Чл. 152. (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Регулиран пазар е многостранна система, организирана и/или управлявана от пазарен оператор, която среща или съдейства за срещането на интересите за покупка и продажба на финансови инструменти на множество трети страни чрез системата и в съответствие с нейните недискреционни правила по начин, резултатът от който е сключването на договор във връзка с финансовите инструменти, допуснати до търговия съгласно нейните правила и/или системи, лицензирана и функционираща редовно в съответствие с изискванията на този закон и актовете по прилагането му.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Регулиран пазар е и всяка многостранна система, която е лицензирана и функционира като регулиран пазар в съответствие с изискванията на Директива 2014/65/ЕС.

(3) Пазарният оператор е акционерно дружество със седалище и адрес на управление на територията на Република България, което организира дейността и операциите на регулиран пазар. Пазарният оператор може да е самият регулиран пазар.

(4) Пазарният оператор отговаря за спазването на изискванията на закона и на актовете по прилагането му от организирания от него регулиран пазар. Пазарният оператор има право да упражнява правата, свързани с регулирания пазар.

(5) Пазарният оператор издава само безналични акции с право на един глас.

Лиценз за извършване на дейност като регулиран пазар

Чл. 153. *(1)* За организиране и извършване по занятие на дейност като регулиран пазар се изисква лиценз от комисията.

(2) Когато на регулирания пазар ще се осъществява и търговия с държавни ценни книжа, емитирани на вътрешния пазар, комисията издава лиценз след предварително одобряване от министъра на финансите и от управителя на Българската народна банка на правилата за търговия, регистрацията и сетълмента на държавни ценни книжа. Изискването по изречение първо се прилага и при последващи промени в правилата.

Разрешение за организиране на МСТ и/или ОСТ от пазарен оператор

Чл. 154. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Пазарен оператор може да организира МСТ и/или ОСТ, когато е получил разрешение от комисията. Разпоредбите на чл. 17, ал. 2, чл. 18 - 23 и чл. 43, ал. 8 и 9 се прилагат съответно.

(2) За организиране на МСТ и ОСТ пазарният оператор спазва изискванията на чл. 109 - 121.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Пазарен оператор може да организира и МСТ, която отговаря на изискванията за пазар за растеж. Членове 122 - 127 се прилагат съответно.

Управление на платформа за търговия с криптоактиви

Чл. 154а. (Нов - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) *(1)* Лицензиран пазарен оператор може да управлява платформа за търговия с криптоактиви, когато е уведомил комисията в съответствие с чл. 60, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2023/1114.

(2) Пазарният оператор, който предоставя услуги за криптоактиви по ал. 1, прилага и изискванията на Регламент (ЕС) 2023/1114, на Закона за пазарите на криптоактиви и на актовете по прилагането им.

Приложимо право спрямо търговията на регулиран пазар

Чл. 155. Търговията с финансови инструменти на регулиран пазар, лицензиран по реда на този закон, се извършва при условията и по реда на българското законодателство.

Изисквания към капитала на пазарния оператор, финансови ресурси за регулирания пазар

Чл. 156. (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) Пазарният оператор разполага по всяко време с капитал не по-малко от 2 500 000 евро.

(2) Пазарният оператор осигурява необходимите финансови ресурси за надлежното функциониране на организирания от него регулиран пазар съобразно естеството и обхвата на сделките, сключвани чрез системата на регулирания пазар, и в зависимост от обхвата и степента на рисковете, на които е изложен.

(3) С наредба могат да се определят допълнителни изисквания във връзка с капиталовата адекватност на пазарния оператор, както и с финансовите ресурси за регулирания пазар.

(4) В случаите, когато регулираният пазар и пазарният оператор са отделни юридически лица, разпоредбите на ал. 1 - 3, чл. 157 и 158 се прилагат и за регулирания пазар.

Квалифицирано дялово участие в пазарния оператор

Чл. 157. *(1)* Лицата, които притежават квалифицирано дялово участие в пазарен оператор, трябва да са подходящи в зависимост от влиянието, което могат да упражняват върху дейността на регулирания пазар. За лицата, притежаващи квалифицирано дялово участие в пазарен оператор, се прилагат изискванията на чл. 16 и чл. 53 - 60.

(2) Пазарният оператор публикува на интернет страницата си информация за лицата, притежаващи пряко и непряко квалифицирано дялово участие, и данни за притежаваните от тях гласове в общото събрание на акционерите, както и всяка промяна не по-късно от края на следващия работен ден от узнаването.

Изисквания към управителните и контролните органи на пазарния оператор

Чл. 158. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 51 от 2022 г.; доп., бр. 65 от 2023 г.) *(1)* Членовете на управителния и контролния орган на пазарния оператор, както и лицата, които управляват дейността му, са лица с добра репутация, с необходимите знания, умения и с разнообразна квалификация и професионален опит, съответстващи на дейността на пазарния оператор и на основните рискове, свързани с дейността на регулирания пазар, и осигуряващи стабилното и разумно управление и функциониране на регулирания пазар. Лицата по изречение първо трябва:

1. да притежават висше образование, квалификация и професионален опит поне три години в областта на икономиката, правото, финансите, банковото дело или информатиката;

2. (доп. - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) да не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;

3. да не са били членове на управителен или контролен орган или неограничено отговорни съдружници в дружество, прекратено поради несъстоятелност, ако са останали неудовлетворени кредитори;

4. да не са обявявани в несъстоятелност или да не се намират в производство за обявяване в несъстоятелност;

5. да не са свързани лица по смисъла на този закон;

6. да не са лишени от право да заемат материалноотговорна длъжност;

7. да не застрашават по друг начин стабилността и благоразумното управление и операциите на регулирания пазар.

(2) Управителният орган, съответно контролният орган на пазарния оператор, в зависимост от вътрешното разпределение на функциите отговаря за:

1. ефективното и надеждно управление на пазарния оператор и на организирания от него регулиран пазар в съответствие с нормативните изисквания, включително за подходящото разпределение на задълженията и отговорностите при определянето на организационната структура;

2. приемането на правилника по чл. 167 и за контрола за неговото изпълнение;

3. предотвратяване и установяване на конфликти на интереси по начин, който осигурява целостта на пазара;

4. ефективността на системите за управление на регулирания пазар и на пазарния оператор, като при необходимост предприема мерки за отстраняване на констатираните несъответствия.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 51 от 2022 г.) За членовете на управителните и контролните органи, както и за лицата, които управляват дейността, се прилагат съответно изискванията по чл. 14, ал. 1, чл. 15, ал. 1 и ал. 3 - 8, чл. 62, ал. 1, чл. 63, ал. 1, 2 и ал. 3, изречение първо, ал. 4 - 6 и чл. 64, ал. 1 и ал. 3 - 8.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) В случаите когато пазарен оператор е значим, изискванията към управителните и контролните органи по чл. 14, ал. 1 - 5 (освен в случаите, когато член на управителния или на контролния орган е представител на държавата), както и изискванията на чл. 63 се прилагат съответно.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) В случаите, когато пазарният оператор и регулираният пазар са отделни юридически лица, изискванията по ал. 1 - 4 се прилагат съответно и за регулирания пазар.

(6) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Пазарният оператор поддържа подходящи и ефективни процедури за подаване на вътрешни сигнали от служителите в пазарния оператор по специален и независим канал за действителни или възможни нарушения в пазарния оператор.

Регулиране и надзор

Чл. 159. *(1)* Комисията за финансов надзор и заместник-председателят упражняват надзор върху регулираните пазари и пазарните оператори.

(2) С наредба могат да се определят допълнителни изисквания към дейността на регулирания пазар, насочени към защита интересите на инвеститорите и стабилността на пазара, включително към начина на разпределение на задълженията съгласно закона във връзка с дейността на регулирания пазар между регулирания пазар и пазарния оператор в случаите, когато са отделни юридически лица.

Раздел II
Издаване и отнемане на лиценз за дейност като регулиран пазар

Издаване на лиценз

Чл. 160. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* За издаване на лиценз за извършване на дейност като регулиран пазар се подава заявление до комисията по образец, определен от заместник-председателя, към което се прилагат следните данни и документи:

1. устав на пазарния оператор;

2. правилник за дейността на организирания регулиран пазар;

3. данни за внесения капитал;

4. данни за членовете на управителния и контролния орган на пазарния оператор и за всички други лица, които имат право да управляват дейността на пазарния оператор, както и документи, удостоверяващи изпълнение на изискванията по чл. 158;

5. данни за лицата, които имат квалифицирано дялово участие в пазарния оператор, както и документи, удостоверяващи изпълнението на изискванията по чл. 157, ал. 1;

6. данни за помещенията и техническото оборудване на регулирания пазар;

7. програма за дейността на регулирания пазар, която съдържа:

а) видовете дейности, които регулираният пазар ще извършва;

б) организационната структура на регулирания пазар;

8. в случаите, когато регулираният пазар е отделно юридическо лице от пазарния оператор, и следните данни и документи:

а) данните по т. 1, 4 и 5 - за регулирания пазар;

б) документите, удостоверяващи разпределението на задълженията между регулирания пазар и пазарния оператор, при спазване на изискването по чл. 152;

в) (отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

9. (нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) други документи, определени с наредба.

(2) Когато представените данни и документи са непълни или нередовни или е нужна допълнителна информация или доказателства за верността на данните, заместник-председателят изпраща съобщение и определя срок за отстраняване на установените непълноти и несъответствия или за представяне на допълнителна информация и документи, който срок не може да е по-кратък от един месец и по-дълъг от два месеца.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато съобщението по ал. 2 не е прието на посочения от заявителя адрес за кореспонденция, срокът за представянето им тече от оповестяването на съобщението на интернет страницата на комисията. Оповестяването се удостоверява с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на заместник-председателя.

(4) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя се произнася по заявлението, като взема решение дали ще издаде лиценз по ал. 1 в срок до три месеца от получаването му, а когато са били поискани допълнителни сведения и

документи - в срок до три месеца от получаването им, съответно от изтичането на срока по ал. 2.

(5) Комисията за финансов надзор издава лиценз за извършване на дейност като регулиран пазар само ако системата за търговия и нейният пазарен оператор отговарят на изискванията на този закон и на актовете по прилагането му.

(6) В случай че комисията е взела решение, че ще издаде лиценз, уведомява писмено заявителя в срока по ал. 4, че за да се издаде лиценз, в срок до 14 дни от получаването на уведомлението той трябва да удостовери, че изискуемият капитал по чл. 156 е изцяло внесен.

(7) Комисията за финансов надзор издава лиценз и уведомява заявителя за това в срок до 14 дни от получаването на документите, удостоверяващи изпълнението на изискванията по ал. 6.

(8) Регулираният пазар и неговият пазарен оператор трябва по всяко време да отговарят на условията, при които е издаден лицензът по ал. 1.

(9) Пазарният оператор уведомява комисията за изменения и допълнения в документите, послужили като основание за издаване на лиценза, в 7-дневен срок, с изключение на измененията и допълненията на правилника по ал. 1, т. 2, които подлежат на предварително одобряване от комисията съгласно чл. 167. Срокът по изречение първо тече от вземането на решението или от узнаването на изменението или допълнението.

Уведомяване на Европейския орган за ценни книжа и пазари

Чл. 161. Комисията за финансов надзор уведомява ЕОЦКП за всеки издаден лиценз за извършване на дейност като регулиран пазар.

Отказ от издаване на лиценз

Чл. 162. *(1)* Комисията за финансов надзор отказва издаването на лиценз, когато:

1. капиталът на заявителя не отговаря на чл. 156 или не е изцяло внесен;

2. лицата, които са членове на управителния или контролния орган на пазарния оператор или които управляват дейността на пазарния оператор, не са с достатъчно добра репутация, не притежават достатъчно знания, умения и опит и не отделят достатъчно време на изпълнението на задълженията си, или ако са налице обективни и очевидни причини да се счита, че управителният или контролният орган на пазарния оператор може да представлява заплаха за неговото ефективно, стабилно и разумно управление, както и за адекватното съблюдаване на целостта на пазара или не отговарят на изискванията на този закон и на актовете по прилагането му или на устава на дружеството;

3. лицата, които притежават квалифицирано дялово участие в пазарния оператор, не отговарят на изискванията на чл. 158 или могат по друг начин да застрашат стабилното и разумно управление на регулирания пазар;

4. правилникът за дейността на регулирания пазар не отговаря на изискванията на този закон;

5. принципите или методите на търговия не осигуряват на членовете или на участниците на регулирания пазар равни условия за участие в търговията;

6. пазарният оператор или системата за търговия на регулирания пазар не отговарят на изискванията на закона;

7. не са спазени други изисквания на този закон, актовете по прилагането му и приложимото законодателство на Европейския съюз;

8. произходът на средствата, с които лицата, записали 10 и над 10 на сто от капитала, са направили вноски, не е ясен или не е законен;

9. не могат да се идентифицират действителните собственици на акционер с квалифицирано дялово участие;

10. заявителят е представил неверни данни или документи с невярно или с противоречиво съдържание.

(2) В случаите по ал. 1, т. 1 - 8 комисията отказва издаването на лиценз само когато заявителят не е отстранил констатираните непълноти и несъответствия или не е представил изискуемата допълнителна информация и документи в определения от нея срок.

(3) Отказът на комисията да издаде лиценз се мотивира писмено.

Последващо подаване на заявление

Чл. 163. В случаите на отказ заявителят може да подаде ново заявление за издаване на лиценз не по-рано от 6 месеца след влизането в сила на решението за отказ.

Вписване в търговския регистър

Чл. 164. *(1)* Агенцията по вписванията вписва в търговския регистър пазарния оператор, а в случаите, когато регулираният пазар и пазарният оператор са отделни юридически лица - и регулирания пазар, след като й е представен лицензът, издаден от комисията.

(2) Пазарният оператор, съответно регулираният пазар, когато са отделни юридически лица, подава заявление в срок до 7 дни от получаването на лиценза по чл. 160 за вписване в търговския регистър към Агенцията по вписванията.

Ограничение при използването на означението „пазарен оператор" и „регулиран пазар"

Чл. 165. *(1)* Лицата, които не притежават лиценз за извършване на дейност като регулиран пазар, не могат да използват в своето наименование и в рекламна или друга дейност думите „регулиран пазар", съответно „пазарен оператор", или тяхна производна на български или на чужд език, или друга дума, означаваща извършването на такава дейност.

(2) Не се издава лиценз за извършване на дейност като пазарен оператор или регулиран пазар на заявител с наименование, което наподобява наименованието на съществуващ в страната пазарен оператор или регулиран пазар.

(3) При констатирането на нарушения на ал. 1 заместник-председателят може да приложи мярка по чл. 276, ал. 1, т. 1 и/или комисията по предложение на заместник-председателя да приложи мярка по чл. 276, ал. 1, т. 3.

Отнемане на лиценз

Чл. 166. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 16 от 2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя може да отнеме издадения лиценз на регулиран пазар, когато:

1. регулираният пазар не започне да извършва дейност до 12 месеца от издаването на лиценза;

2. пазарният оператор изрично поиска отнемане на лиценза;

3. регулираният пазар не извършва никаква дейност съгласно лиценза си в продължение на 6 месеца;

4. са предоставени неверни сведения, които са послужили като основание за издаване на лиценза, или регулираният пазар е получил лиценза въз основа на неверни данни, които са послужили като основание за издаване на лиценза, или е използвал други неправомерни способи за получаване на лиценз;

5. (доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 16 от 2022 г.) регулираният пазар извършва системни и груби нарушения на този закон и на актовете по прилагането му, както и на Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти, на Закона за мерките срещу изпирането на пари, на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение, на Регламент (ЕС) № 596/2014, на Регламент (ЕС) № 600/2014 и актовете по прилагането им;

6. пазарният оператор или организираният от него регулиран пазар престанат да отговарят на изискванията на закона и на актовете по прилагането му за извършване на дейност като регулиран пазар;

7. регулираният пазар не е изпълнил приложена принудителна административна мярка по този закон.

(2) С решението за отнемане на лицензa комисията назначава един или няколко квестори.

(3) От уведомяването за решението за отнемане на лицензa на регулирания пазар не могат да се сключват нови сделки.

(4) След влизането в сила на решението за отнемане на лицензa комисията незабавно изпраща копие от него на Агенцията по вписванията за образуване на производство по ликвидация на пазарния оператор, съответно на регулирания пазар и го публикува в два централни ежедневника. В тези случаи комисията назначава ликвидатор, определя срок за извършване на ликвидацията и възнаграждението на ликвидатора.

(5) Комисията за финансов надзор уведомява за решението за отнемане на лицензa ЕОЦКП.

Глава дванадесета
ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДЕЙНОСТТА НА РЕГУЛИРАНИЯ ПАЗАР
Раздел I
Организация на дейността

Правилник за дейността на регулирания пазар

Чл. 167. *(1)* Организацията и управлението на регулиран пазар се извършват въз основа на правилник за дейността на регулирания пазар, който се приема от управителния орган на пазарния оператор.

(2) Правилникът по ал. 1 определя:

1. правила за достъп по чл. 182;

2. условията и реда за разглеждане на искове срещу членове или участници на регулирания пазар от арбитраж;

3. други правила и процедури, предвидени в този закон.

(3) Измененията и допълненията в правилника за дейността на регулирания пазар се извършват след предварително одобряване на комисията.

(4) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя издава или отказва да издаде одобрение по ал. 3 в срок един месец от получаването на заявлението. Когато представените данни и документи са непълни или нередовни или е нужна допълнителна информация или доказателства за верността на данните, заместник-председателят изпраща съобщение и определя срок за отстраняване на констатираните непълноти и несъответствия или за представяне на допълнителна информация и документи, който не може да е по-кратък от 14 дни и по-дълъг от един месец. Член 160, ал. 3 и 6 се прилагат съответно.

(5) Комисията за финансов надзор отказва да издаде одобрение, когато правилникът по ал. 1 не отговаря на изискванията на закона, застрашено е стабилното и разумно управление на регулирания пазар, заявителят е представил неверни данни или документи с невярно съдържание или не са осигурени интересите на инвеститорите и членовете на регулирания пазар.

Други изисквания към организацията на дейността

Чл. 168. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм. и доп., бр. 54 от 2025 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Регулираният пазар прилага подходящи мерки, правила и процедури:

1. за установяване, за предотвратяване и за преустановяване на възможни неблагоприятни последици за операциите на регулирания пазар или за неговите

членове или участници, които са резултат от конфликти на интереси между интереса на пазарния оператор, съответно на регулирания пазар, на лицата, които притежават квалифицирано дялово участие в пазарния оператор, съответно в регулирания пазар, от една страна, и стабилното функциониране на регулирания пазар, от друга страна, и по-конкретно, когато могат да попречат на надлежното осъществяване на функциите на регулирания пазар;

2. (изм. - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) за управление на рисковете, на които е изложен, включително да управлява риска в областта на ИКТ в съответствие с глава II от Регламент (ЕС) 2022/2554, да прилага подходящи за целта механизми и системи за идентифицирането на значителни рискове за неговото функциониране и да въведе ефективни мерки за смекчаването на тези рискове;

3. (отм. - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) ;

4. предвиждащи прозрачни и недискреционни правила, които да осигурят справедлива и надлежна търговия и обективни критерии за ефективното изпълнение на нарежданията за сключването на сделки с финансови инструменти;

5. за гарантиране на ефективен и навременен сетълмент на сделките, сключени на регулирания пазар;

6. за разкриване и предотвратяване на манипулации на пазара на финансови инструменти.

7. (нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) за подаване на вътрешни сигнали, които отговарят на изискванията по чл. 65, ал. 1, т. 15.

8. (нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) за гарантиране спазването на стандартите за качество на данните съгласно чл. 22б от Регламент (ЕС) № 600/2014;

9. (нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) за осигуряване на наличието на поне трима реално активни членове или ползватели, като всеки от тях може да взаимодейства с останалите във връзка с определянето на цената на търгуваните финансови инструменти.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Мерките, правилата и процедурите по ал. 1 се определят с правилника по чл. 167 и при спазване на изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2017/584.

(3) За регулираните пазари се прилагат съответно чл. 90 и 91.

Забрана за сключване на сделки за собствена сметка

Чл. 169. Пазарният оператор не може да изпълнява подадени нареждания на клиенти, като извършва сделки за собствена сметка или като извършва търговия за собствена сметка, опосредяваща насрещни сделки.

Раздел II

Изисквания при извършването на търговия на регулирания пазар

Изисквания към системите за търговия

Чл. 170. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; изм. и доп., бр. 54 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; доп., бр. 54 от 2025 г.) Регулираният пазар разполага със системи, механизми и процедури, изградени и поддържани в съответствие с изискванията по глава II от Регламент (ЕС) 2022/2554, които осигуряват устойчивост на системата за търговия и необходимия капацитет за обработка на всички нареждания за сделки на регулирания пазар, включително в най-интензивните часове на търговия, както и в условията на нестабилен пазар. Регулираният пазар спазва изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2017/584.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) Системите, механизмите и процедурите по ал. 1 осигуряват непрекъснато предоставяне на услугите на регулирания пазар, включително на използваните от регулирания пазар ИКТ, при спазване на изискванията на Регламент (ЕС) 2022/2554 и Делегиран регламент (ЕС) 2017/584, а при

срив в търговската система включват планове за реакция и възстановяване на ИКТ, съставени в съответствие с чл. 11 от Регламент (ЕС) 2022/2554.

(3) Системите, механизмите и процедурите по ал. 1 подлежат на предварително тестване от регулирания пазар за изпълнение на посочените в ал. 1 и 2 изисквания, което се удостоверява документално.

(4) Процедурите по ал. 1 са част от правилника по чл. 167.

(5) При поискване от заместник-председателя регулираният пазар предоставя данни относно дневник на нарежданията, въведени в системата за търговия на регулирания пазар, или достъп до дневник на нарежданията с цел наблюдение на търговията.

Дейност като маркет мейкър на регулирания пазар

Чл. 171. *(1)* Дейността като маркет мейкър на регулирания пазар се извършва при спазване на изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2017/578 и при условия и по ред, определени с правилника по чл. 167, въз основа на писмен договор между инвестиционния посредник, действащ като маркет мейкър, и пазарния оператор, съответно регулирания пазар.

(2) В зависимост от естеството и обхвата на търговията на регулирания пазар и при спазване на изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2017/578 регулираният пазар прилага схема за поддържане на необходимия брой маркет мейкъри, които да обявяват обвързващи (твърди) котировки при конкурентни цени, така че да се осигури регулярна и предвидима ликвидност на пазара.

(3) Договорът по ал. 1 урежда най-малко следното:

1. задълженията за инвестиционния посредник във връзка с осигуряването на ликвидност;

2. всякакви стимули и отстъпки, предлагани от регулирания пазар на инвестиционен посредник, с цел осигуряване на ликвидност на пазара на постоянна и предвидима основа;

3. други права и задължения за инвестиционния посредник, произтичащи от участието му в схемата по ал. 2.

(4) Пазарният оператор уведомява комисията за всеки сключен договор по ал. 1, както и за всяка промяна в договора в 5-дневен срок от сключването. Към уведомлението се прилага заверено копие от договора.

(5) Регулираният пазар следи за спазването на условията на договора по ал. 1 и при необходимост предприема мерки, за да се осигури спазването им от страна на инвестиционния посредник.

Ограничения и прагове при подаването на нареждания

Чл. 172. *(1)* Регулираният пазар прилага системи, механизми и процедури за отказване (за неприемане) на нареждания, които превишават предварително определени обеми и ценови прагове, или на нареждания, които очевидно се отклоняват съществено от текущите пазарни условия.

(2) Процедурите по ал. 1 са част от правилника по чл. 167.

Временно спиране и ограничаване на търговията

Чл. 173. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Регулираният пазар може временно да спре или да ограничи търговията с даден финансов инструмент при извънредни ситуации или съществена промяна в цената на финансовия инструмент на този регулиран пазар или на свързан с него пазар за кратък период.

(2) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Условията и редът за спиране и за ограничаване на търговията на регулирания пазар в случаите по ал. 1 и 3 се определят с правила, които са част от правилника по чл. 167, които отчитат по подходящ начин ликвидността на различните класове и подкласове активи (финансови инструменти), естеството на пазарния модел и видовете ползватели на системата, като осигуряват

избягването на значителни смущения на установения ред за извършване на търговията.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) В изключителни случаи, при наличието на обстоятелствата по ал. 1 и при условия, определени в правилника по чл. 167, регулираният пазар може да отмени, измени или коригира дадена сделка.

(4) Комисията за финансов надзор уведомява ЕОЦКП за основанията за спиране на търговията, както и за всяко тяхно изменение и/или допълнение.

(5) В случаите, когато регулиран пазар, лицензиран по реда на този закон, е значим за ликвидността на даден финансов инструмент съгласно изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2017/570 на Комисията от 26 май 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти по отношение на регулаторните технически стандарти за определяне на даден пазар като значим по отношение на ликвидността във връзка с уведомленията за временно спиране на търговията (ОВ, L 87/124 от 31 март 2017 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2017/570", той разполага с необходимите системи и процедури за уведомяването на компетентните органи на всички държави членки, където този финансов инструмент се търгува, при вземане на решение за спиране на търговията с този финансов инструмент.

(6) В случаите, когато комисията получи уведомление от регулиран пазар, установен в друга държава членка, за спиране на търговията с финансов инструмент, когато този регулиран пазар е значим за ликвидността на финансовия инструмент и този финансов инструмент е допуснат до търговия и на регулиран пазар в Република България, комисията по предложение на заместник-председателя може да взема решение за спиране на търговията с финансовия инструмент на местата за търговия в Република България до възобновяване на търговията на пазара, от който е получено уведомлението.

(7) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Регулираният пазар оповестява публично на интернет страницата си решенията за спиране или ограничаване на търговията на финансови инструменти по ал. 1 и 3, които включват най-малко описание на обстоятелствата, довели до спирането или ограничаването на търговията, както и основанията и параметрите за вземането на решенията.

(8) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Когато регулираният пазар не вземе решение по ал. 7 въпреки настъпила съществена промяна в цената на даден финансов инструмент или на свързани финансови инструменти, което е довело до извършване на търговия в нарушение на установения ред на един или повече пазари, комисията, съответно заместник-председателят, може да приложи мерките по чл. 276, ал. 1, т. 1, 4, 9 и чл. 278, т. 1 и 2.

Изисквания при алгоритмична търговия на регулиран пазар

Чл. 174. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) *(1)* Регулираният пазар прилага ефективни системи и процедури, които осигуряват изпълнението на следните изисквания:

1. функционирането на системите за алгоритмична търговия не създава или не води до създаването на условия в нарушение на установените изисквания;

2. прилагането на механизми за преодоляване на условия за ненадлежна търговия на пазара, възникнали в резултат на алгоритмична търговия, включително определянето на съотношение на неизпълнени нареждания, спрямо трансакции, които могат да се въведат в системата от член или участник;

3. възможност за забавяне на подаването на нареждания, когато е налице риск от достигане на максималния обем от нареждания, който може да се обработи чрез системата за търговия;

4. възможност за ограничаване и прилагане на минимална стъпка на котиране, при която се изпълняват нареждания на регулирания пазар.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) За изпълнение на изискванията по ал. 1, т. 1 и 2 регулираният пазар изисква от своите членове да прилагат подходящи механизми за изпитване на използваните алгоритми в съответствие с разпоредбите на глави II и IV от Регламент (ЕС) 2022/2554. Регулираният пазар осигурява необходимите условия и среда за улесняване на изпитването на алгоритмите. Изискванията по изречение първо се прилагат при спазване и на Делегиран регламент (ЕС) 2017/584.

(3) Регулираният пазар прилага механизми и процедури, които дават възможност за идентифициране посредством обозначаване от членовете или участниците на нарежданията, генерирани при алгоритмична търговия, на различните алгоритми, използвани за създаване на нареждания, както и на лицата, инициирали тези нареждания. Информация за нарежданията, генерирани при алгоритмична търговия, за различните алгоритми, използвани за създаване на нареждания, както и за лицата, инициирали тези нареждания, се предоставя при поискване от заместник-председателя.

(4) Процедурите по ал. 1 и 3 са част от правилника по чл. 167.

Пряк електронен достъп до регулирания пазар

Чл. 175. *(1)* Регулираният пазар, който предоставя директен електронен достъп до търговската си система, разполага с ефективни системи, процедури и правила, които осигуряват изпълнение на следните изисквания:

1. услугата по осигуряване на пряк електронен достъп се предоставя единствено от членове или участници на регулирания пазар, които са инвестиционни посредници или банки - инвестиционни посредници, и

2. определени са подходящи критерии, на които трябва да отговарят лицата, за да се считат за подходящи да получат пряк електронен достъп;

3. членовете или участниците на регулирания пазар носят отговорност за нарежданията и търговията на лицата, на които е предоставен пряк електронен достъп.

(2) Регулираният пазар по ал. 1 прилага подходящи системи за управление и контрол на риска, определя прагове за търговия посредством пряк електронен достъп и във всеки момент трябва да може да разграничи нарежданията или търговията, извършвани от лице с директен електронен достъп, от нарежданията или сделките на друг член или участник, както и да спре нарежданията и търговията, извършени от лице, използващо пряк електронен достъп.

(3) Регулираният пазар прилага механизми за спиране или прекратяване на пряк електронен достъп, осигуряван от негов член или участник, на клиент в случаите на неизпълнение на изискванията по този член.

Съвместно ползване на инфраструктура

Чл. 176. Регулираният пазар предвижда и прилага ясни, справедливи и недискриминационни правила при предоставяне на услуги за съвместно ползване на инфраструктура и при спазване изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2017/573 на Комисията от 6 юни 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти по отношение на регулаторните технически стандарти относно изискванията за гарантиране на справедливи и недискриминационни услуги за съвместно ползване на инфраструктура и справедлива и недискриминационна структура на таксите (ОВ, L 87/145 от 31 март 2017 г.) (Делегиран регламент (ЕС) 2017/573). Правилата са част от правилника по чл. 167.

Такси

Чл. 177. *(1)* Таксите на регулирания пазар за предоставяните от него услуги, включително таксите за изпълнение на нареждания, както и всички допълнителни такси и отстъпки от дължими такси, се определят по прозрачен, справедлив и недискриминационен начин и при спазване на изискванията на Делегиран регламент

(ЕС) 2017/573. Таксите на регулирания пазар се определят така, че да не създават стимули за въвеждане, промяна или отменяне на нареждания, по начин, който води до неправомерни условия за търговия или до пазарни злоупотреби.

(2) Регулираният пазар обвързва предоставянето на отстъпки от дължими такси със задължение за извършване на дейност като маркет мейкър по отношение на отделни емисии акции или на подходяща кошница от акции при спазване на договора по чл. 171, ал. 1.

(3) Регулираният пазар може да определи таксите си за отменени нареждания в зависимост от продължителността, през която дадено нареждане е било валидно, преди да се отмени, както и по отделни финансови инструменти.

(4) С цел осигуряване на надлежното функциониране на системата за търговия и с оглед на отразяване на допълнително натоварване на системата регулираният пазар може да определи по-високи такси за:

1. нареждания, които впоследствие са отменени;

2. нареждания на членове или участници с високо съотношение на отменени спрямо изпълнени нареждания, определени при спазване изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2017/566 на Комисията от 18 май 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти по отношение на регулаторните технически стандарти за съотношението между неизпълнените нареждания и сделките с цел предотвратяване на търговия в нарушение на установения ред (ОВ, L 87/84 от 31 март 2017 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2017/566";

3. нареждания на членове или участници, които използват с високочестотен способ за алгоритмична търговия.

Изисквания за определяне на стъпки на котиране

Чл. 178. (Доп. - ДВ, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.) Регулираният пазар определя и прилага режими на стъпки на котиране за акции, депозитарни разписки, борсово търгувани фондове, сертификати, други подобни финансови инструменти, както и за други финансови инструменти съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2017/588 на Комисията от 14 юли 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти във връзка с режимите за стъпки на котиране за акции, депозитарни разписки и борсово търгувани фондове (ОВ, L 87/411 от 31 март 2017 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2017/588". Прилагането на стъпките на котиране не възпрепятства регулирания пазар да съпоставя големи по размер нареждания със средната стойност в рамките на котировките „купува" и „продава".

(2) Режимите за стъпки на котиране, посочени в ал. 1:

1. се калибрират така, че да отразяват ликвидния профил на финансовия инструмент на различните пазари и средната стойност на разликата между котировки „продава" и „купува" (спред), като се отчита интересът от осигуряване на разумно стабилни цени без прекомерно ограничаване на стесняването на спредовете;

2. определят подходяща стъпка на котиране спрямо всеки финансов инструмент.

(3) Изискванията по ал. 1 и 2 се прилагат при спазване на разпоредбите на Делегиран регламент (ЕС) 2017/588.

(4) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Регулираният пазар може да определи същата стъпка на котиране, която се прилага на място на търговия в трета държава, което е най-относимият пазар по отношение на ликвидността за акции, в съответствие с чл. 23, параграф 1, буква „а" от Регламент (ЕС) № 600/2014, когато акциите:

1. имат международен идентификационен код на ценни книжа, издаден извън Европейското икономическо пространство, или

2. имат международен идентификационен код на ценни книжа, издаден в Европейското икономическо пространство, и се търгуват на място на търговия в трета държава, в местна валута или във валута на държава извън Европейското икономическо пространство.

Синхронизиране на времето на отчитане

Чл. 179. (Отм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.).

Допускане на финансови инструменти до търговия

Чл. 180. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.) *(1)* Регулираният пазар приема и прилага ясни и прозрачни правила за допускане на финансови инструменти до търговия.

(2) Правилата по ал. 1 гарантират, че финансовите инструменти, допуснати до търговия на регулирания пазар, се търгуват справедливо, надлежно и ефективно, а в случай на прехвърлими ценни книжа - са свободно прехвърлими.

(3) В случаите на търговия с деривати правилата по ал. 1 предвиждат изискване структурата и съдържанието на дериватите да позволяват правилното им оценяване, както и за наличието на условия за ефективен сетълмент.

(4) Регулираният пазар прилага подходящи процедури за установяване дали емитентът, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулирания пазар, изпълнява задълженията си съгласно правото на Европейския съюз във връзка с първоначалното, последващото и инцидентното разкриване на информация. Регулираният пазар осигурява на своите членове и участници улеснен достъп до информацията, която е станала публична съгласно правото на Европейския съюз.

(5) Регулираният пазар осъществява редовен преглед за изпълнение на изискванията за допускане до търговия на регулирания пазар на финансовите инструменти, допуснати до търговия.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.) Прехвърлими ценни книжа, които са допуснати до търговия на регулиран пазар, могат да се допуснат последващо до търговия и на друг регулиран пазар и без съгласието на емитента, когато са изпълнени изискванията на Регламент (ЕС) 2017/1129 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно проспекта, който трябва да се публикува при публично предлагане или допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар, и за отмяна на Директива 2003/71/ЕО (ОВ, L 168/12 от 30 юни 2017 г.) и Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

(7) В случаите по ал. 6 регулираният пазар, на който е извършено последващо допускане до търговия, уведомява емитента за допускането на ценните книжа до търговия на този регулиран пазар. Емитентът не може да се задължава да предоставя пряко или непряко информацията по ал. 4 на регулирания пазар, на който ценните книжа са допуснати без неговото съгласие.

(8) Изискванията по ал. 1 - 7 се прилагат при спазване на Делегиран регламент (ЕС) 2017/568 на Комисията от 24 май 2016 г. за допълнение на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за допускане на финансовите инструменти до търговия на регулирани пазари (ОВ, L 87/117 от 31 март 2017 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2017/568".

Раздел III
Спиране на търговията с финансови инструменти и отстраняване на финансови инструменти от търговия на регулиран пазар

Спиране на търговията с финансови инструменти и отстраняване на финансови инструменти от търговия на регулиран пазар. Спиране и отстраняване от търговия на други места на търговия

Чл. 181. *(1)* Пазарният оператор може да спре или да отстрани от търговия финансов инструмент, който е престанал да отговаря на правилата на регулирания пазар, освен ако спирането или отстраняването може да увреди съществено интересите на инвеститорите или нормалното функциониране на пазара съгласно чл. 80 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

(2) Пазарният оператор спира или отстранява и съответните деривати по чл. 4, т. 4 - 10, които съгласно чл. 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/569 са свързани със или реферират към финансовия инструмент по ал. 1, ако това е необходимо за целите на спирането или отстраняването на базовия финансов инструмент.

(3) Пазарният оператор публикува на интернет страницата си решенията за спиране, отстраняване от търговия на финансови инструменти по ал. 1 и 2, съответно за отменяне на спирането, съответно за отменяне на отстраняването от търговия, и уведомява комисията за тях в срок до края на работния ден и при спазване изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2017/569.

(4) В случаите, когато спирането или отстраняването от търговия на финансов инструмент и дериват е поради съмнение за пазарни злоупотреби и е свързано с търгово предложение или с нарушение на изискванията за разкриване на вътрешна информация по чл. 7 и 17 от Регламент (ЕС) № 596/2014, комисията по предложение на заместник-председателя взема решение за спиране или за отстраняване от търговия на този финансов инструмент и на съответните деривати от всички места на търговия и системи на систематични участници, действащи на територията на Република България, на които са приети за търговия тези финансови инструменти, освен ако спирането или отстраняването може да увреди съществено интересите на инвеститорите или нормалното функциониране на пазара съгласно чл. 80 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

(5) Комисията за финансов надзор уведомява незабавно, но не по-късно от края на работния ден, ЕОЦКП и компетентните органи на държавите членки за решението по ал. 4, както и за последващо решение на комисията по предложение на заместник-председателя за отменяне на спирането, съответно на отстраняването от търговия. В случай че комисията не вземе решение за спиране или отстраняване, уведомлението съдържа и мотиви за това.

(6) Когато комисията получи уведомление от компетентен орган на държава членка за спиране или за отстраняване от търговия на финансови инструменти поради наличие на основанията по ал. 4, в случай че тези финансови инструменти се търгуват на място на търговия или чрез систематичен участник, действащи на територията на Република България, комисията по предложение на заместник-председателя взема решение за спиране или за отстраняване на тези финансови инструменти от търговия съгласно ал. 4. Алинея 5 се прилага съответно.

Раздел IV
Достъп до регулирания пазар

Правила за достъп до регулирания пазар

Чл. 182. *(1)* Регулираният пазар прилага ясни и недискриминационни правила, основани на обективни критерии, с които се урежда достъпът до регулирания пазар или членството на регулирания пазар. Правилата са част от правилника по чл. 167.

(2) Правилата по ал. 1 определят задълженията за членовете и участниците на регулирания пазар във връзка със:

1. учредяването и администрирането на регулирания пазар;

2. правилата относно сделките, сключвани на регулирания пазар;

3. професионалните стандарти, които трябва да се покрият от служителите на инвестиционните посредници или на кредитните институции, които извършват операции на регулирания пазар;

4. условията, на които трябва да отговарят членовете или участниците на регулирания пазар, когато не са инвестиционни посредници или кредитни институции по чл. 183, ал. 1;

5. правилата и процедурите за клиринг и сетълмент на сделките, сключени на регулирания пазар.

Членове и участници на регулирания пазар

Чл. 183. *(1)* Регулираният пазар може да допуска до участие в търговията или да приема за членове инвестиционни посредници, кредитни институции, както и други лица, които отговарят на следните условия:

1. имат необходимата професионална квалификация и опит, както и добра репутация;

2. имат необходимите търговски умения и компетентност;

3. разполагат с адекватна организационна структура съобразно дейността, която извършват;

4. разполагат с необходимите ресурси за функциите, които ще извършват във връзка с дейността на регулирания пазар, като се вземат предвид различните финансови споразумения, които регулираният пазар предвижда да сключи или е сключил за осигуряване на адекватен сетълмент за сделките.

(2) При извършването на сделки на регулирания пазар помежду си участниците и членовете на регулирания пазар могат да не спазват изискванията на чл. 84 - 88. Участниците и членовете на регулирания пазар са длъжни да спазват изискванията по изречение първо в отношенията с техните клиенти, когато, действайки за сметка на клиенти, изпълняват техни нареждания на регулирания пазар.

(3) Инвестиционните посредници и кредитните институции участват или членуват присъствено или дистанционно на регулирания пазар при условия, определени в правилата по чл. 182.

(4) Пазарният оператор предоставя на комисията информация за членовете или участниците на регулирания пазар и я уведомява за всяка промяна на тази информация в тридневен срок от настъпването ѝ.

Достъп до системите за търговия на регулиран пазар от друга държава членка

Чл. 184. *(1)* Регулиран пазар, получил разрешение за извършване на дейност от компетентен орган на друга държава членка, може да сключва споразумения на територията на Република България за улесняване на достъпа до системите си за търговия и извършването на търговия на този пазар от местни лица като дистанционни членове или участници на този регулиран пазар след получаването на уведомление от компетентния орган на другата държава членка.

(2) Във връзка с упражняването на надзорните си функции комисията може да поиска от компетентния орган на държава членка информация за членовете или участниците на регулирания пазар по ал. 1, установени в Република България.

Достъп на лица от друга държава членка до системите за търговия на регулиран пазар в Република България

Чл. 185. *(1)* Регулиран пазар, получил лиценз за извършване на дейност в Република България, може да сключва споразумения на територията на друга държава членка за улесняване на достъпа до системите си за търговия и извършването на търговия на този пазар от лица от другата държава членка като дистанционни членове или участници на този регулиран пазар, след като уведоми за това комисията. В уведомлението се посочва държавата, на чиято територия регулираният пазар възнамерява да сключва споразумения за улеснен достъп, и информация за видовете споразумения.

(2) Комисията за финансов надзор предоставя на съответния компетентен орган по ал. 1 информацията, съдържаща се в уведомлението, в срок един месец от

получаването му. Комисията за финансов надзор уведомява незабавно регулирания пазар за предоставянето на информацията.

(3) В срока по ал. 2 комисията може да откаже да предостави информацията, съдържаща се в уведомлението, на съответния компетентен орган по ал. 1 с мотивирано решение, когато предвидените от регулирания пазар споразумения не осигуряват в достатъчна степен свободен достъп до неговите системи за търговия или по друг начин не са осигурени интересите на участниците в търговията на регулирания пазар.

(4) По искане на компетентния орган на другата държава членка комисията му предоставя информация за членовете или участниците на регулирания пазар, установени в тази държава членка.

Раздел V
Контрол за спазване изискванията на закона и на правилата на регулирания пазар

Контрол

Чл. 186. *(1)* Регулираният пазар прилага ефективни правила и процедури и разполага с необходимите ресурси за постоянно наблюдение за спазване на неговите правила от членовете или участниците на регулирания пазар. Правилата и процедурите са част от правилника по чл. 167.

(2) Регулираният пазар осъществява наблюдение спрямо подадените нареждания, включително отменените нареждания, както и спрямо сделките, извършвани от участниците или от членовете чрез неговите системи за търговия, с цел установяване на:

1. нарушения на правилата на регулирания пазар;

2. условия за ненадлежна търговия;

3. поведение, което може да индикира за поведение, което е забранено по силата на Регламент (ЕС) № 596/2014, или

4. срив в системата във връзка с търговията с даден финансов инструмент.

(3) Пазарният оператор уведомява незабавно комисията при установяване на посоченото в ал. 2.

(4) Пазарният оператор предоставя съответната информация без необосновано забавяне и оказва пълно съдействие на комисията, заместник-председателя и на други компетентни органи във връзка с разследване и наказателно преследване на пазарни злоупотреби с финансови инструменти, възникващи в рамките или чрез системите на регулирания пазар.

(5) При получаването на информация за действия, които могат да индикират за поведение, което е забранено съгласно Регламент (ЕС) № 596/2014, заместник-председателят започва проверка в срок не по-късно от края на следващия работен ден.

(6) Комисията за финансов надзор предоставя информацията по ал. 3 на ЕОЦКП и на компетентните органи на държавите членки. В случаите на информация за действия, които могат да индикират за поведение, което е забранено съгласно Регламент (ЕС) № 596/2014, комисията предоставя на ЕОЦКП съответната информация, когато е установено в резултат на проверката по ал. 5 наличието на такова поведение.

Раздел VI
Централен контрагент и споразумения за клиринг и сетълмент. Списък на регулираните пазари
(Загл. изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.)

Системи за клиринг и сетълмент, прилагани от регулирания пазар

Чл. 187. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Регулираният пазар прилага система за клиринг, включително чрез централен контрагент или клирингови къщи, и за сетълмент на сключените сделки с финансови инструменти, която да осигурява тяхното ефективно и навременно приключване.

(2) Регулираният пазар дава право на своите членове и участници да определят система за сетълмент на сделките с финансови инструменти, сключени на регулирания пазар, само ако са изпълнени следните условия:

1. осигурени са необходимите връзки и споразумения между определената система за сетълмент и всяка друга система или способ за сетълмент с цел постигане на ефективен и икономичен сетълмент на сделките;

2. комисията по предложение на заместник-председателя е издала одобрение сетълментът на сделките с финансови инструменти, сключени на регулирания пазар, да се извършва чрез система за сетълмент, различна от тази, която регулираният пазар прилага.

(3) При издаването на одобрение по ал. 2, т. 2 комисията взема предвид надзора, който се упражнява върху участниците в системата за сетълмент. Правомощието на комисията за издаване на одобрение по ал. 2, т. 2 не засяга надзорните функции на съответната централна банка или на друг орган, осъществяващ надзор върху системата за сетълмент.

(4) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя отказва да издаде одобрение по ал. 2, т. 2, когато техническите условия за сетълмент на сделките, сключени на регулирания пазар, не осигуряват безпрепятственото и надлежно функциониране на финансовите пазари. Член 167, ал. 4 и 5 се прилагат съответно.

Връзки със системи за клиринг и сетълмент в други държави членки

Чл. 188. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Регулираният пазар може да сключва споразумения с централен контрагент или клирингова къща и система за сетълмент в друга държава членка за извършване на клиринг и/или сетълмент на някои или на всички сделки, сключени от участници в пазара чрез неговата система за търговия.

(2) За сключването на споразумение по ал. 1 се изисква предварително одобрение от комисията. По отношение на търговията с държавни ценни книжа, емитирани на вътрешния пазар, комисията издава одобрение след предварителното съгласие на министъра на финансите и управителя на Българската народна банка.

(3) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя се произнася по искането за издаване на одобрение по ал. 2, като отчита условията, на които трябва да отговарят системите за сетълмент съгласно чл. 187. Комисията за финансов надзор не може да откаже издаването на одобрение по ал. 2, освен когато сключването на споразумението по ал. 1 може да застраши надлежното функциониране на регулирания пазар. Член 187, ал. 4 се прилага съответно.

(4) При упражняването на надзорните си функции комисията и заместник-председателят вземат предвид надзора по отношение на системата за клиринг и сетълмент по ал. 1, упражняван от съответната централна банка или от друг надзорен орган на държавите членки.

Списък на регулираните пазари

Чл. 189. *(1)* Комисията за финансов надзор изготвя и поддържа актуален списък на регулираните пазари, за които Република България е държава по произход. Комисията за финансов надзор публикува списъка на интернет страницата си и го предоставя на съответните компетентни органи на другите държави членки и на ЕОЦКП.

(2) Комисията за финансов надзор уведомява държавите членки и ЕОЦКП за всяка промяна в списъка по ал. 1.

Глава тринадесета
ОТЧЕТНОСТ И РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПАЗАРИ

Отчетност на регулирания пазар

Чл. 190. *(1)* Пазарният оператор представя в комисията годишен отчет до 31 март на следващата година, както и 6-месечен отчет до 31 август на съответната година. Съдържанието на отчетите се определя с наредба.

(2) За целите на ал. 1 отчетът съдържа съответната информация и когато препраща към един или повече представени в комисията документи.

Информация за квалифицирано дялово участие

Чл. 191. (Отм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.).

Глава тринадесета „а"
(Нова - ДВ, бр. 8 от 2023 г.)
ЦЕНТРАЛНИ КОНТРАГЕНТИ
Раздел I
(Нов - ДВ, бр. 8 от 2023 г.)
Общи положения

Компетентен орган

Чл. 191а. (Нов - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор е компетентен орган по смисъла на чл. 22, параграф 1, ал. 1 от Регламент (ЕС) № 648/2012 и упражнява правомощията на компетентен орган по чл. 14 - 17 и 20 от Регламент (ЕС) № 648/2012.

(2) Комисията за финансов надзор е компетентен орган за сътрудничество с другите органи съгласно чл. 23 от Регламент (ЕС) № 648/2012.

(3) Комисията за финансов надзор упражнява предоставените є правомощия като компетентен орган по Регламент (ЕС) № 648/2012 и взема съответните решения по предложение на заместник-председателя.

Лиценз за извършване на дейност като централен контрагент

Чл. 191б. (Нов - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) *(1)* Комисията издава лиценз за извършване на дейност като централен контрагент на юридическо лице със седалище и адрес на управление на територията на Република България, което отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) № 648/2012 и на актовете по прилагането му.

(2) При извършване на своята дейност централните контрагенти спазват и изискванията на приложимите насоки, приети от ЕОЦКП и ЕБО, за които комисията е взела решение за прилагането им съгласно чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор.

Раздел II
(Нов - ДВ, бр. 8 от 2023 г.)
Възстановяване и преструктуриране на централни контрагенти

Компетентен орган по възстановяване

Чл. 191в. (Нов - ДВ, бр. 8 от 2023 г.; изм., бр. 65 от 2023 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор упражнява правомощията на компетентен орган по чл. 6, параграфи 1 и 3, чл. 8, параграф 1, чл. 11, параграфи 4 и 5, чл. 12, параграф 6, ал. 2, чл. 13, параграф 1, ал. 2 и параграф 3, чл. 18, чл. 19, чл. 20, параграф 1, ал. 1, чл. 22, параграф 2, чл. 35, параграф 1, чл. 38, параграфи 1 и 3, чл. 40, параграф 7, ал. 2 и параграф 8, чл. 43, чл. 70, параграфи 2 и 3, чл. 79, параграфи 2 и 5 и чл. 80, параграф

1 на Регламент (ЕС) 2021/23 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно рамка за възстановяване и преструктуриране на централни контрагенти и за изменение на регламенти (ЕС) № 1095/2010, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 806/2014 и (ЕС) 2015/2365 и на директиви 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2007/36/ЕО, 2014/59/ЕС и (ЕС) 2017/1132 (ОВ, L 22/1 от 21 януари 2021 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2021/23".

(2) Комисията за финансов надзор е компетентен орган за сътрудничество с другите органи по чл. 6 от Регламент (ЕС) 2021/23.

(3) Комисията за финансов надзор упражнява предоставените є правомощия като компетентен орган по Регламент (ЕС) 2021/23 и взема съответните решения по предложение на заместник-председателя.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) Заместник-председателят упражнява правомощията на компетентен орган по Регламент (ЕС) 2021/23 с изключение на тези, които са предоставени в изричната компетентност на комисията.

(5) Комисията за финансов надзор извършва уведомяванията до ЕОЦКП.

Орган за преструктуриране на централни контрагенти

Чл. 191г. (Нов - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор упражнява правомощията на орган за преструктуриране на централните контрагенти, установени в Република България по смисъла на Регламент (ЕС) № 2021/23.

(2) Решенията на комисията като орган за преструктуриране се вземат по предложение на члена на комисията по чл. 3, т. 5 от Закона за Комисията за финансов надзор.

(3) Комисията за финансов надзор определя самостоятелно структурно звено, което подпомага комисията и члена на комисията по чл. 3, т. 5 от Закона за Комисията за финансов надзор при упражняване на функциите им по ал. 1 и 2, което е отделно и независимо от функциите, свързани с упражняване на надзор на инвестиционната дейност, и от другите функции на комисията. В правилника за устройството и дейността на комисията се уреждат структурата, функциите и правилата за работата на звеното.

Информиране и участие на министъра на финансите

Чл. 191д. (Нов - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) *(1)* Министърът на финансите е компетентен орган по смисъла на чл. 3, параграф 8 от Регламент (ЕС) 2021/23.

(2) Комисията за финансов надзор информира незабавно министъра на финансите за решенията си за предприемане на действия по преструктуриране и за прилагане на инструменти за преструктуриране в предвидените в Регламент (ЕС) 2021/23 случаи.

Допълнителни правила относно инструментите за преструктуриране по дял V, глава III от Регламент (ЕС) 2021/23

Чл. 191е. (Нов - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) *(1)* Всички разумни разноски, направени от комисията във връзка с прилагането на инструменти или упражняването на правомощия за преструктуриране, и всички публични средства, използвани при прилагането на държавните инструменти за финансово стабилизиране, подлежат на възстановяване в разумен срок като привилегировани вземания по начините, посочени в чл. 27, параграф 10, изречение второ от Регламент (ЕС) 2021/23.

(2) Българското законодателство в областта на несъстоятелността, свързано с недействителност на действия и сделки и липсата на изпълнителна сила на правни актове, които ощетяват кредиторите, включително, но не само чл. 646 и 647 от Търговския закон, не се прилага по отношение на прехвърлянето на активи, права, задължения или пасиви от централен контрагент в режим на преструктуриране към друго лице чрез прилагането на инструмент за преструктуриране или упражняването на правомощие за преструктуриране, или чрез използването на държавен инструмент за финансово стабилизиране.

(3) При прилагането на инструмента за обезценяване и преобразуване съгласно чл. 33 от Регламент (ЕС) 2021/23 комисията упражнява правомощията за обезценяване и преобразуване по отношение на задълженията на централния контрагент след отчитане на изключенията по чл. 33, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/23, независимо дали задълженията се уреждат от законодателството на Република България, на друга държава членка или от правото на трета държава, при спазване на принципите за преструктуриране по чл. 23 от Регламент (ЕС) 2021/23 и в съответствие с реда на вземанията по чл. 722, ал. 1 от Търговския закон.

(4) За прехвърлянето на инструменти на собственост, емитирани от централен контрагент в режим на преструктуриране, или активи, права, задължения или пасиви на централен контрагент в режим на преструктуриране при прилагане на инструмента за продажба на стопанска дейност по чл. 40 от Регламент (ЕС) 2021/23 и на инструмента „Мостов централен контрагент" по чл. 42 от същия регламент не се изисква съгласието на акционерите на централния контрагент или на трето лице, различно от купувача. Ограниченията, произтичащи от Търговския закон или от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, не се прилагат.

Държавни инструменти за стабилизиране

Чл. 191ж. (Нов - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) *(1)* В случай на системна криза, като крайна мярка, ако целите на преструктурирането за централен контрагент в режим на преструктуриране не са постигнати, след като инструментите за преструктуриране са приложени от комисията в максимално подходяща степен с оглед запазване на финансовата стабилност и няма вероятност да бъдат постигнати чрез други действия по преструктуриране, комисията уведомява министъра на финансите. Уведомлението съдържа най-малко следната информация:

1. текущото финансово състояние на централния контрагент;

2. плана за преструктуриране на централния контрагент;

3. друга информация от значение за случая по преценка на комисията или по искане на министъра на финансите.

(2) С уведомлението по ал. 1 комисията може да предложи на министъра на финансите да бъде предоставено финансиране за централен контрагент в режим на преструктуриране чрез използване на държавните инструменти за финансово стабилизиране по дял V, глава III, раздел 7 от Регламент (ЕС) 2021/23, при условие че:

1. финансирането се предоставя при спазване на Закона за държавните помощи и правната рамка на Европейския съюз за държавната помощ и след постановяване на положително решение от страна на Европейската комисия;

2. са спазени изискванията по чл. 45, параграф 1, букви „а - д" от Регламент (ЕС) 2021/23.

(3) Въз основа на уведомлението по ал. 1 и оценката на комисията относно възможностите за преструктуриране министърът на финансите, включително след консултации с Българската народна банка в случаите по чл. 45, параграф 3, буква „а" от Регламент (ЕС) 2021/23, може да отправи мотивирано предложение до Министерския съвет за вземане на решение за прилагане на държавните инструменти за финансово стабилизиране по дял V, глава III, раздел 7 от Регламент (ЕС) 2021/23, при спазване на правилата за държавните помощи, при условие че прилагането на останалите инструменти за преструктуриране не би било достатъчно за избягване на значителни неблагоприятни последици за финансовата система, а за държавния инструмент за финансово стабилизиране по чл. 45, параграф 3, буква „в" от Регламент (ЕС) 2021/23, прилагането на останалите инструменти за преструктуриране не би било достатъчно за защита на обществения интерес, ако преди това на централния контрагент е предоставена публична капиталова подкрепа чрез инструмента за капиталова подкрепа по чл. 46 от Регламент (ЕС) 2021/23.

(4) Министерският съвет приема решение по предложение на министъра на финансите по ал. 3, с което определя:

1. целите, които трябва да бъдат постигнати с прилагането на държавните инструменти за финансово стабилизиране;

2. конкретния държавен инструмент по чл. 46 и 47 от Регламент (ЕС) 2021/23;

3. сумата, с която държавата ще участва в капитала на централен контрагент в режим на преструктуриране, и вида на финансовите инструменти, срещу които се предоставя капиталовата подкрепа;

4. други условия, които следва да бъдат изпълнени при прилагане на съответния държавен инструмент за финансово стабилизиране, и мерки, които следва да бъдат приложени.

(5) Министърът на финансите отговаря за изпълнението на решението на Министерския съвет по ал. 4.

(6) В случай на прилагане на държавен инструмент за финансово стабилизиране министърът на финансите има всички правомощия на органа за преструктуриране по чл. 48 - 58 от Регламент (ЕС) 2021/23. В тези случаи министърът на финансите е и администратор на помощ по смисъла на чл. 9 от Закона за държавните помощи.

Обжалване на решенията на Министерския съвет и на комисията

Чл. 191з. (Нов - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) *(1)* Решенията на Министерския съвет по чл. 191ж, ал. 4 и решенията на комисията за упражняване на правомощия по преструктуриране по Регламент (ЕС) 2021/23 подлежат на обжалване пред Върховния административен съд от всички засегнати лица.

(2) Обжалването на решенията по ал. 1 не спира тяхното изпълнение.

(3) Решенията по ал. 1 и решенията на съда се обявяват в търговския регистър по партидата на централния контрагент в режим на преструктуриране.

(4) Отмяната на решенията по ал. 1 не засяга валидността на постановените административни актове и правата на трети добросъвестни лица, придобити въз основа на отменените решение или на административните актове, постановени въз основа на него, до датата на обявяване на съдебното решение в търговския регистър. В този случай може да се търси единствено обезщетение за претърпените вреди.

Оповестяване на назначаването на извънреден управител

Чл. 191и. (Нов - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) По искане на комисията назначаването на извънреден управител по чл. 50 от Регламент (ЕС) 2021/23 се обявява в търговския регистър по партидата на централния контрагент. Назначаването се оповестява и на интернет страницата на Комисията за финансов надзор.

Неприложимост

Чл. 191к. (Нов - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) При прилагане на инструменти за преструктуриране и упражняване на правомощия за преструктуриране по отношение на централни контрагенти не се прилагат чл. 72, чл. 150 - 153, чл. 192, ал. 2 и 3, чл. 192а, 193, 194, чл. 196, ал. 1, чл. 197, чл. 199 - 202, чл. 222, ал. 3, чл. 231, ал. 3 и 4 и разпоредбите относно преобразуване съгласно глава шестнадесета, раздели II и V от Търговския закон.

Несъстоятелност

Чл. 191л. (Нов - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) *(1)* Производство по несъстоятелност на централен контрагент се открива само по искане на комисията след постановяване на решение за отнемане на лицензa на основанията по чл. 20 от Регламент (ЕС) № 648/2012 или след предварително съгласие на комисията в случаите по ал. 3.

(2) Съдът уведомява комисията за всяка молба за откриване на производство по несъстоятелност на централен контрагент, независимо дали е в режим на преструктуриране.

(3) Съдът се произнася по молбата по ал. 2 само след като получи информация от комисията, че не възнамерява да предприема действия по преструктуриране по

отношение на централния контрагент или когато комисията не подаде информация в 7-дневен срок от получаването на уведомлението по ал. 2.

(4) Комисията може да поиска от съда спиране на всяко съдебно действие или производство, по което централният контрагент в режим на преструктуриране е страна или е налице възможност да бъде страна, ако това е необходимо за целите на преструктурирането.

ДЯЛ ТРЕТИ
ОГРАНИЧЕНИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ПОЗИЦИИТЕ В СТОКОВИ ДЕРИВАТИ. ДОКЛАДВАНЕ НА ПОЗИЦИИ В СТОКОВИ ДЕРИВАТИ

Глава четиринадесета
ОГРАНИЧЕНИЯ НА ПОЗИЦИИТЕ И РЕЖИМ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПОЗИЦИИТЕ В СТОКОВИ ДЕРИВАТИ И ДЕРИВАТИ ВЪРХУ КВОТИ НА ЕМИСИИ
(Загл. доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.)

Условия и ред за определяне на ограниченията

Чл. 192. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) *(1)* (Изм. и доп. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя с решение определя ограничения на размера на нетните позиции в търгуваните на места за търговия деривати върху селскостопански стоки и критични или значими стокови деривати, както и в икономически еквивалентни на тях извънборсови деривати (договори) по смисъла на чл. 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/591 на Комисията от 1 декември 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за прилагане на ограничения на позициите по отношение на стокови деривати (ОВ, L 87/479 от 31 март 2017 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2017/591", които едно лице може да държи по всяко време. Стоковите деривати се считат за критични или значими, когато сборът от всички нетни позиции на притежателите на крайни позиции се равнява на размера на откритите им позиции и е най-малко 300 000 обособени открити позиции средно за период от една година.

(2) Ограниченията по ал. 1 се определят с цел:

1. предотвратяване на пазарни злоупотреби;

2. осигуряване на необходимите условия за правилното определяне на цените и за сетълмента на сделките, включително недопускане на позиции, водещи до изкривяване на пазара;

3. (доп. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) осигуряване на (сближаване на) цените на дериватите, валидни за месеца на доставка, и на спот цените на базовия актив на деривата, без да се засяга разкриването на цените на пазара за тази базова стока.

(3) Ограниченията се определят по ясен и недискриминационен начин при отчитане на спецификите и видовете участници на пазара на деривати върху стоки, като са придружени от пояснение как следва да се прилагат от лицата.

(4) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Ограниченията на позициите по ал. 1 не се прилагат за:

1. позиции, държани от нефинансов субект или от негово име, които са обективно измерими като намаляващи рисковете, пряко свързани с търговската дейност на този нефинансов субект;

2. позиции, държани от финансов субект или от негово име - като този субект е част от предимно търговска група и действа от името на нефинансов субект от предимно търговската група, когато тези позиции са обективно измерими като

намаляващи рисковете, пряко свързани с търговската дейност на този нефинансов субект;

3. позиции, държани от финансови и нефинансови контрагенти, които са обективно измерими като произтичащи от сделки, сключени в изпълнение на задълженията за осигуряване на ликвидност на място на търговия, както е посочено в чл. 5, ал. 12, т. 3;

4. всякакви други ценни книжа по смисъла на § 1, т. 1, буква „в" от допълнителните разпоредби, които се отнасят до стока или базова стока, както са посочени в чл. 4, т. 10.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Ограниченията на позициите по ал. 1 се определят съгласно методология, предвидена в Делегиран регламент (ЕС) 2017/591, и съдържат точни количествени прагове за максималния размер на дадена позиция в дериват върху стока, който може да се държи от едно лице.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) При определянето на ограниченията на позициите по ал. 1 се вземат предвид всички позиции в съответния дериват, държани от лицето, както и позициите, държани за негова сметка на агрегирано групово ниво.

(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) С решението по ал. 1 комисията при спазване на изискванията по чл. 9 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/591 определя лимити на позициите за търгувани на места на търговия критични или значими стокови деривати, деривати върху селскостопански стоки и икономически еквивалентни на тях извънборсови деривати по смисъла на чл. 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/591.

(8) (Предишна ал. 7, доп. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Комисията за финансов надзор преразглежда и коригира определените от нея ограничения на позициите по ал. 1 при наличието на значителна промяна на пазара, включително значителна промяна в обема на стоките, които съгласно чл. 10 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/591 могат да се доставят на пазара, и на откритите позиции в деривати върху такива стоки, основана на оценката й за доставяните стоки и откритите позиции и при спазване на другите изисквания на Делегиран регламент (ЕС) 2017/591.

Становище на ЕОЦКП по определените ограничения. Уведомяване на ЕОЦКП за прилаганите ограничения и механизми за контрол от местата за търговия

Чл. 193. *(1)* Преди вземането на решението по чл. 192, ал. 1 комисията уведомява ЕОЦКП за ограниченията на позициите, които възнамерява да определи.

(2) В срок два месеца от получаването на становището на ЕОЦКП относно съответствието на ограниченията на позициите по ал. 1 с изискванията на Директива 2014/65/ЕС, както и с методологията по чл. 9 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/591, комисията извършва следното:

1. променя ограниченията на позициите в съответствие със становището на ЕОЦКП, или

2. предоставя на ЕОЦКП обосновка защо счита, че не е необходима промяна в определените от нея ограничения.

(3) В случаите по ал. 2, т. 2 комисията публикува на интернет страницата си съобщение, в което излага подробни мотиви защо не приема становището на ЕОЦКП.

(4) Комисията за финансов надзор уведомява ЕОЦКП за определените от нея ограничения на позиции в деривати върху стоки. Комисията за финансов надзор предоставя на ЕОЦКП подробно описание на прилаганите механизми за контрол на позициите в деривати върху стоки от местата за търговия на територията на Република България.

Изключения от изискването за прилагане на ограничения на позиции

Чл. 194. *(1)* Определените съгласно чл. 192, ал. 1 ограничения не се прилагат за позиции, държани от или от името на нефинансово предприятие по смисъла на чл. 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/591, ако са изпълнени следните условия:

1. тези позиции целят и водят до намаляване на рисковете, които съгласно чл. 7 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/591 са пряко свързани с търговската дейност на това нефинансово предприятие;

2. комисията е разрешила прилагането на освобождаването.

(2) За издаването на разрешението по ал. 1, т. 2 лицето подава заявление в комисията, към което прилага съответните данни и документи съгласно чл. 8 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/591. Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя се произнася в сроковете по чл. 8 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/591.

Определяне на ограничения за позиции в стоков дериват, търгуван на места на търговия в няколко държави членки

Чл. 195. (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) *(1)* Когато деривати върху селскостопански стоки с еднаква базова стока и характеристика се търгуват в значителни обеми на места за търговия в повече от една държава членка или когато критични или значими стокови деривати с еднаква базова стока и характеристики се търгуват на места на търговия в повече от една държава членка и най-големият обем на търговия се извършва на място на търговия в Република България, комисията изпълнява функцията на централен компетентен орган и определя ограничения за единна позиция, която трябва да се прилага при търговията с тези деривати.

(2) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя определя ограниченията за единната позиция, съответно променя определените ограничения, след консултация с компетентните органи от другите държави членки, където се намират местата за търговия, на които тези деривати за селскостопански стоки се търгуват в значителен обем или на които се търгуват тези критични или значими стокови деривати.

(3) Комисията за финансов надзор, когато счита, че ограниченията за единната позиция в деривати, търгувани в Република България, са определени в нарушение на изискванията на Директива 2014/65/ЕС от съответния централен компетентен орган, предоставя на този орган в писмена форма изчерпателни и подробни мотиви за становището си.

Споразумения за сътрудничество между компетентните органи

Чл. 196. (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор сключва споразумения за сътрудничество с компетентните органи от държави членки за обмен на съответни данни с цел осигуряване на наблюдение и контрол за спазване на определените единни ограничения съгласно чл. 195.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Изискванията по ал. 1 се прилагат в случаите, когато дериват върху стока, отговарящ на изискванията по чл. 195, се търгува на място на търговия в Република България, както и когато комисията е компетентен орган за надзор съгласно действащото законодателство спрямо дейността на притежателите на позиции в такива деривати.

Определяне на по-строги ограничения за позиции в деривати върху стоки

Чл. 197. *(1)* Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя с решение може да определи по-строги ограничения за позициите в деривати върху стоки от определените съгласно чл. 192, когато са налице изключителни обстоятелства, като взема предвид ликвидността на съответния пазар и при условие че това няма да засегне неговото надлежно функциониране.

(2) Допълнителните ограничения по ал. 1 се публикуват на интернет страницата на комисията в деня на решението за определянето им и важат за период, който не може да е по-дълъг от 6 месеца, считано от датата на решението на комисията.

(3) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя може да вземе решение за удължаване срока на ограниченията по ал. 1 за

допълнителен 6-месечен период. Решението се публикува на интернет страницата на комисията.

(4) Комисията за финансов надзор уведомява ЕОЦКП за решенията по ал. 2 и 3, както и за мотивите за решенията. В случай че комисията е определила ограниченията в противоречие на дадено становище от ЕОЦКП, тя публикува на интернет страницата си съобщение, съдържащо подробни мотиви за това.

Управление и контрол на позициите в деривати върху стоки или деривати върху квоти на емисии

Чл. 198. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.; доп., бр. 65 от 2023 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционен посредник или пазарен оператор, който организира място на търговия, на което се търгуват деривати върху стоки или деривати върху квоти на емисии, прилага системи и механизми за управление и контрол на позициите в такива деривати, включително осигурява на мястото на търговия възможност:

1. за наблюдение на откритите позиции;

2. (доп. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) за достъп до информацията, включително до цялата относима документация, свързана с размера и целта на формираната позиция или експозиция, до информацията относно бенефициентите или крайните притежатели, относно всякакви уговорки за съгласувани действия и относно свързани активи или пасиви на базовия пазар, включително, когато е уместно, за притежаваните чрез членове и участници позиции в деривати върху квоти за емисии или притежаваните позиции в стокови деривати с еднаква базова стока и характеристики, търгувани на други места на търговия и в икономически еквивалентни извънборсови договори;

3. (изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.; доп., бр. 65 от 2023 г.) да поиска дадено лице да закрие или да намали определена позиция временно или постоянно, а в случай на бездействие от страна на лицето да предприеме необходимите действия, за да осигури прекратяването или намаляването на позицията;

4. (изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) с цел ограничаване ефекта от голяма или доминираща позиция в дериват върху стока или дериват върху квоти на емисии да поиска от лице с позиция в такъв дериват да осигури временно ликвидност на пазара по предварително договорена цена и в предварително договорен обем.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Механизмите за управление и контрол на позициите в деривати върху стоки или деривати върху квоти на емисии се определят и прилагат по ясен и недискриминационен начин при отчитане на спецификите и видовете участници на пазара на деривати върху стоки или деривати върху квоти на емисии.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционният посредник, съответно пазарният оператор, който организира място на търговия, на което се търгуват деривати върху стоки или деривати върху квоти на емисии, предоставя на комисията подробно описание на прилаганите от него системи и механизми за управление и контрол на позициите в такива деривати. Описанието по изречение първо се предоставя не по-късно от датата, на която чрез системата на мястото на търговия започват да се сключват сделки с деривати върху стоки или деривати върху квоти на емисии.

Надзорни правомощия във връзка с позициите в деривати върху стоки

Чл. 199. *(1)* Заместник-председателят може да прилага мерките по чл. 276, ал. 1 спрямо всяко лице, установено или пребиваващо на територията на Република България, което държи позиции в деривати върху стоки в нарушение на определените по чл. 192, 195 и 197 ограничения, както и в нарушение на определени от компетентен орган на държава членка ограничения на такива позиции.

(2) Заместник-председателят има право да изисква представяне на информация, обяснения и документация от всяко лице относно размера и целта на позицията или

експозицията, която е формирана посредством стоковия дериват, и относно активи и пасиви на базовия пазар.

Глава петнадесета
ДОКЛАДВАНЕ И РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПОЗИЦИИ В ДЕРИВАТИ ВЪРХУ СТОКИ И ДЕРИВАТИ ВЪРХУ КВОТИ ЗА ЕМИСИИ
(Загл. изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.)

Докладване на позиции

Чл. 200. (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционен посредник, съответно пазарен оператор, организиращ място на търговия, на което се търгуват деривати върху стоки или деривати върху квоти за емисии, предоставя на комисията доклад с подробна разбивка на позициите на всички лица, включително на членовете или на участниците на мястото на търговия, както и на техните клиенти на дневна база.

(2) Докладът по ал. 1 се предоставя не по-късно от края на следващия работен ден.

Разкриване на информация за позиции

Чл. 201. (Доп. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционният посредник, съответно пазарният оператор, който организира място на търговия, на което се търгуват стокови деривати или деривати върху квоти за емисии, и на което не се търгуват опции, в края на работната седмица изготвя седмичен доклад със следното съдържание:

1. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) агрегираните позиции, държани от различните категории лица, по различните стокови деривати или деривати върху квоти за емисии;

2. броят на дългите и късите позиции, държани от различните категории лица по чл. 204;

3. настъпилите промени в данните по т. 1 и 2 след последния изготвен седмичен доклад;

4. процентът на общо откритите позиции, представен за всяка категория лица;

5. броят на лицата, които държат позиции в такива инструменти, за всяка категория лица съгласно чл. 204.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Когато на мястото на търговия се търгуват и опции, инвестиционният посредник, съответно пазарният оператор изготвя два седмични доклада със съдържанието по ал. 1, в единият от които се изключват опциите.

(3) Докладът по ал. 1 се изготвя във формат, определен с Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/953 на Комисията от 6 юни 2017 г. за определяне, по силата на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на формата и периодичността на докладването на позициите от страна на инвестиционните посредници и пазарните оператори на местата на търговия (ОВ, L 144/12 от 7 юни 2017 г.) (Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/953) и се публикува на интернет страницата на инвестиционния посредник, съответно на пазарния оператор, и се предоставя на комисията и на ЕОЦКП.

(4) Изискванията по ал. 1 и 2 се прилагат в случаите, когато броят на лицата, както и броят на откритите от тях позиции надвишават минималните прагове, определени съгласно чл. 83 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

(5) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Докладването по ал. 1 и 2 и чл. 200, ал. 1 на позициите не се прилага за всякакви други ценни книжа по смисъла на § 1, т. 1, буква „в" от допълнителните разпоредби, които се отнасят до стока или базова стока, както са посочени в чл. 4, т. 10.

Докладване на сделки, сключени извън място на търговия

Чл. 202. (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.; изм. и доп., бр. 65 от 2023 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.; изм. и доп., бр. 65 от 2023 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционен посредник, който извършва сделки със стокови деривати или деривати върху квоти за емисии извън място на търговия, предоставя на комисията, когато тя изпълнява функциите на централен компетентен орган или на съответния централен компетентен орган на друга държава членка, а когато няма централен компетентен орган - на съответния компетентен орган на друга държава членка, където инструментите се търгуват, най-малко веднъж дневно доклад с подробна разбивка на позициите си в икономически еквивалентните извънборсови деривати по смисъла на чл. 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/591.

(2) Докладът по ал. 1 включва и подробна разбивка на позициите в посочените финансови инструменти на клиентите на инвестиционния посредник, а когато тези клиенти държат позициите за свои клиенти, се предоставя съответната информация за крайния клиент, за когото се държат позициите.

(3) Докладът по ал. 1 се изготвя във формат, определен с Делегиран акт, който Европейската комисия приема на основание чл. 58, параграф 5 от Директива 2014/65/ЕС, и се предоставя в съответствие с чл. 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014, както и в съответствие с чл. 8 от Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия (ОВ, L 326/1 от 8 декември 2011 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 1227/2011", когато това е приложимо.

Докладване на позиции пред място на търговия

Чл. 203. *(1)* Членовете или участниците на място на търговия уведомяват инвестиционния посредник, съответно пазарния оператор, който организира мястото за търговия, за държаните от тях позиции посредством договори (финансови инструменти), търгувани на това място на търговия.

(2) Информацията по ал. 1 се предоставя на дневна база не по-късно от края на съответния работен ден.

(3) В информацията по ал. 1 се включват и данни за позициите на клиентите на съответния член или участник, а когато тези клиенти държат позициите за свои клиенти, се предоставят съответните данни за крайния клиент, за когото се държат позициите.

Класификация на лицата, които държат позиции

Чл. 204. (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционен посредник или пазарен оператор, организиращ място на търговия, класифицира лицата, които държат позиции в стокови деривати или деривати върху квоти за емисии, в зависимост от извършваната от тях стопанска дейност, включително когато тази дейност подлежи на лицензиране и надзор, както следва:

1. инвестиционни посредници или кредитни институции;

2. инвестиционни фондове, предприятия за колективно инвестиране или лица, управляващи фондове за алтернативно инвестиране по смисъла на Директива 2011/61/ЕС/Закон за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ);

3. други финансови институции, включително застрахователни и презастрахователни дружества, и пенсионноосигурителни дружества, или

4. търговски предприятия;

5. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) в случаите на деривати върху квоти за емисии - оператори, които са задължени да спазват изискванията на Директива 2003/87/ЕС.

ДЯЛ ЧЕТВЪРТИ

(Отм. и нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)

ОДОБРЕНИ МЕХАНИЗМИ ЗА ДОКЛАДВАНЕ И ОДОБРЕНИ МЕХАНИЗМИ ЗА ПУБЛИКУВАНЕ

Глава шестнадесета

(Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)

ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ

Общи положения

Чл. 205. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; отм. и нов, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор упражнява правомощията на компетентен орган по чл. 27а от Регламент (ЕС) № 600/2014 и взема съответните решения по предложение на заместник-председателя.

(2) Лицензирането и надзорът на одобрените механизми за докладване и одобрените механизми за публикуване по чл. 1, т. 3 се извършват съгласно Регламент (ЕС) № 600/2014, този закон и актовете по прилагането им.

(3) Комисията за финансов надзор извършва уведомяванията до ЕОЦКП и съответните компетентни органи, предвидени в Регламент (ЕС) № 600/2014.

Организационни изисквания

Чл. 206. (Отм. и нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Организационните изисквания към одобрените механизми за публикуване и одобрените механизми за докладване по чл. 1, т. 3 са съгласно Регламент (ЕС) № 600/2014 и актовете по прилагането му.

Глава седемнадесета

(Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)

УПРАВЛЕНИЕ НА ДОСТАВЧИК НА УСЛУГИ ЗА ДОКЛАДВАНЕ НА ДАННИ

Допълнителни изисквания

Чл. 207. (Отм. и нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Одобрените механизми за публикуване и одобрените механизми за докладване по чл. 1, т. 3 поддържат подходящи и ефективни процедури за подаване на вътрешни сигнали от служителите им по специален и независим канал за действителни или възможни нарушения в съответния одобрен механизъм за публикуване или одобрен механизъм за докладване.

(2) Допълнителни изисквания към одобрените механизми за публикуване по чл. 1, т. 3 относно оповестяването на пазарни данни се определят с наредба.

Предоставяне на услуги за докладване на данни от инвестиционен посредник или от пазарен оператор

Чл. 208. (Отм. и нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Инвестиционен посредник или пазарен оператор, който организира място на търговия, може да предоставя услуги за докладване на данни като одобрен механизъм за публикуване или одобрен механизъм за докладване по чл. 1, т. 3, ако тези услуги са включени в издадения му лиценз.

(2) В случаите, когато инвестиционен посредник или пазарен оператор, който организира място на търговия, иска да извършва услуги по ал. 1, които не са включени в неговия лиценз, той трябва да подаде заявление до комисията за разширяване обхвата на лиценза, към което прилага данни и документи, определени с Регламент (ЕС) № 600/2014, актовете по прилагането му и с наредба. Комисията за финансов надзор разглежда заявлението при условията и по реда на Регламент (ЕС) № 600/2014 и актовете по прилагането му.

(3) Преди издаването на лиценза по ал. 1, съответно разширяване на издадения лиценз по ал. 2, комисията извършва проверка дали инвестиционният посредник,

съответно пазарният оператор, е създал условия за спазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 600/2014 и на актовете по прилагането му.

Вписване в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел

Чл. 209. (Отм. и нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Лице, получило лиценз по чл. 208, подава заявление за вписване в търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел към Агенцията по вписванията в срок до 7 дни от получаването на лиценза.

(2) Агенцията по вписванията вписва в регистъра дружеството, съответно правото да извършва услуги за докладване на данни, в неговия предмет на дейност, след като й бъде представен издаденият от комисията лиценз.

Глава осемнадесета
(Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)
ИЗДАВАНЕ И ОТНЕМАНЕ НА ЛИЦЕНЗ

Документи за издаване на лиценз. Произнасяне по заявлението

Чл. 210. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Обхват на лиценза

Чл. 211. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Уведомяване на Европейския орган за ценни книжа и пазари

Чл. 212. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Вписване в търговския регистър

Чл. 213. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Разширяване на лиценз

Чл. 214. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Отказ за издаване на лиценз

Чл. 215. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Основания за отнемане на лиценз

Чл. 216. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Уведомяване на Европейския орган за ценни книжа и пазари

Чл. 217. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Глава деветнадесета
(Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)
ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОМП

Публикуване на информация

Чл. 218. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Политики и правила

Чл. 219. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Допълнителни организационни изисквания

Чл. 220. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Глава двадесета
(Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)
ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ДКД

Публикуване на информация по чл. 6 и 20 от Регламент (ЕС) № 600/2014

Чл. 221. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Публикуване на информация по чл. 10 и 21 от Регламент (ЕС) № 600/2014

Чл. 222. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Политики и правила

Чл. 223. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Допълнителни организационни изисквания

Чл. 224. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Глава двадесет и първа
(Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)
ОРГАНИЗАЦИОННИ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОМД

Докладване пред комисията

Чл. 225. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Политики и правила

Чл. 226. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Допълнителни организационни изисквания

Чл. 227. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; отм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

ДЯЛ ПЕТИ
(Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.)
СЕТЪЛМЕНТ НА СДЕЛКИ С ЦЕННИ КНИЖА И ЦЕНТРАЛНИ ДЕПОЗИТАРИ НА ЦЕННИ КНИЖА
Глава двадесет и първа „а"
(Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.)
СИСТЕМИ С ОКОНЧАТЕЛНОСТ НА СЕТЪЛМЕНТА НА ЦЕННИ КНИЖА

Системи с окончателност на сетълмента

Чл. 227а. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* За сетълмент на сделките с ценни книжа централните депозитари на ценни книжа създават и оперират системи с окончателност на сетълмента по смисъла на чл. 128 от Закона за платежните услуги и платежните системи, наричани по-нататък „системи за сетълмент".

(2) В операционните правила на системата за сетълмент се определят участниците в системата за сетълмент.

(3) В операционните правила на системата за сетълмент се определя моментът, след който приетото от системата нареждане за регистриране на прехвърляне не може да бъде отменено от участник в системата или от трето лице, както и изпълнението на такова нареждане не може да бъде осуетено по друг начин.

(4) В операционните правила на системата за сетълмент се определят условията и редът за изпълнение на изискванията по чл. 5 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

(5) Разпоредбите на глава осма, раздел I от Закона за платежните услуги и платежните системи се прилагат съответно към системите за сетълмент.

(6) Изграждането, организирането и функционирането на системата за регистриране и обслужване на търговията с държавни ценни книжа и системата за сетълмент на държавни ценни книжа, емитирани от Република България, се уреждат с отделен нормативен акт.

Сетълмент на сделки с финансови инструменти, допуснати до търговия

Чл. 227б. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Придобиването на финансови инструменти, допуснати до търговия на места на търговия, от добросъвестно лице е действително, независимо дали прехвърлителят е техен притежател.

(2) Сключените и приети за изпълнение сделки с финансови инструменти в системата за сетълмент, управлявана от централен депозитар на ценни книжа, се приключват съгласно правилата на централния депозитар на ценни книжа, независимо от оспорвания и от предявени искове. Изключения се допускат в случаите, предвидени в наредба.

Мерки за предотвратяване на неуспешен сетълмент

Чл. 227в. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Инвестиционните посредници и пазарните оператори предвиждат в правилата на организираните от тях места на търговия условията и реда за изпълнение на изискванията по чл. 5, параграф 2 и чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 909/2014. Инвестиционните посредници предприемат необходимите мерки за осигуряване изпълнението на чл. 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

(2) Централните депозитари на ценни книжа осигуряват изпълнение на изискванията по чл. 6 от Регламент (ЕС) № 909/2014 относно предотвратяване на неуспешен сетълмент и по чл. 7 от Регламент (ЕС) № 909/2014 за справяне с неуспешен сетълмент.

(3) Централните контрагенти, както и пазарните оператори и инвестиционните посредници, които организират места на търговия, осигуряват спазването на съответните изисквания по чл. 7, параграфи 9 - 13 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

Интернализатори на сетълмент

Чл. 227г. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Интернализаторите на сетълмент по смисъла на чл. 2, параграф 1, т. 11 от Регламент (ЕС) № 909/2014 отчитат съответната информация и данни по чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 909/2014 пред комисията.

(2) Допълнителни изисквания във връзка с отчитането по ал. 1 се определят с Делегиран регламент (ЕС) 2017/391 на Комисията от 11 ноември 2016 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета с регулаторни технически стандарти за доуточняване на предоставяната информация за интернализирания сетълмент (ОВ, L 65/44 от 10 март 2017 г.) и с наредба.

(3) Комисията за финансов надзор предоставя на ЕОЦКП информацията съгласно чл. 9, параграф 1, ал. 2 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

Глава двадесет и първа „б"
(Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.)
ЦЕНТРАЛНИ ДЕПОЗИТАРИ НА ЦЕННИ КНИЖА
Раздел I
(Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.)
Общи положения

Надзор

Чл. 227д. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор упражнява правомощията на компетентен орган по чл. 12, параграф 1, буква „а", чл. 16, чл. 18, параграф 3, чл. 19, чл. 20, чл. 23, чл. 25, параграф 6, подпараграф 3, чл. 27, параграфи 7 и 8, чл. 30, параграф 4, чл. 48, параграф 2, чл. 54, параграфи 2, 2а и 6, чл. 56 и чл. 57 на Регламент (ЕС) № 909/2014.

(2) Комисията за финансов надзор упражнява надзор за изпълнение на изискванията по чл. 3 от Регламент (ЕС) № 909/2014 при условията на чл. 4 от същия регламент, по чл. 6 и 7 от същия регламент при условията на чл. 8 от същия регламент, по чл. 9 и чл. 38 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

(3) Комисията за финансов надзор е компетентен орган за сътрудничество с другите органи съгласно чл. 11, параграф 1, подпараграф 2 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

(4) Комисията за финансов надзор упражнява правомощията на компетентен орган за разглеждане на жалбите по чл. 33, параграф 3, чл. 49, параграф 4, чл. 52, параграф 2 и чл. 53, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 909/2014 в случаите на отказан достъп на участник или централен депозитар на ценни книжа до централен депозитар на ценни книжа, чиято държава по произход е Република България, отказ за предоставяне на услуги на емитент от централен депозитар на ценни книжа, чиято държава по

произход е Република България, или на отказан достъп между централен депозитар на ценни книжа и централен контрагент или място на търговия, когато Република България е държава по произход на страната, постановила отказа.

(5) Комисията за финансов надзор упражнява предоставените й правомощия по Регламент (ЕС) № 909/2014 и взема съответните решения по предложение на заместник-председателя.

(6) Заместник-председателят упражнява правомощията на компетентен орган по Регламент (ЕС) № 909/2014, с изключение на тези, които са предоставени в изричната компетентност на комисията или на Българската народна банка.

(7) Комисията за финансов надзор, съответно заместник-председателят, извършва уведомяванията до ЕОЦКП и съответните компетентни органи, предвидени в Регламент (ЕС) № 909/2014.

Издаване на разрешения по чл. 18, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 909/2014

Чл. 227е. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* За издаване на разрешение за придобиване на участие съгласно чл. 18, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 909/2014 се подават до комисията заявление и документи, които доказват изпълнение на изискванията на Регламент (ЕС) № 909/2014 и чл. 39 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/392 на Комисията от 11 ноември 2016 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти относно лицензирането, надзора и оперативните изисквания за централни депозитари на ценни книжа (ОВ, L 65/48 от 10 март 2017 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2017/392".

(2) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя се произнася по заявлението по реда на чл. 15, ал. 3 - 5.

Предоставяне на инвестиционни услуги и извършване на инвестиционни дейности от централен депозитар на ценни книжа

Чл. 227ж. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) В случаите, когато централен депозитар на ценни книжа предоставя една или повече инвестиционни услуги или извършва една или повече инвестиционни дейности по чл. 6 в допълнение на дейностите по раздел А и раздел Б от Приложението към Регламент (ЕС) № 909/2014, се прилагат и изискванията на Регламент (ЕС) № 600/2014 и на този закон с изключение на глави втора и трета.

Предоставяне на спомагателни услуги от банков тип от централните депозитари на ценни книжа

Чл. 227з. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм. и доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) За издаване на допълнителен лиценз за предоставяне на спомагателни услуги от банков тип от централен депозитар на ценни книжа по чл. 54, параграфи 2 и 2а от Регламент (ЕС) № 909/2014, съответно за разширяване обхвата на издадения лиценз по чл. 56 от Регламент (ЕС) № 909/2014, се подава заявление до комисията съгласно чл. 55, съответно чл. 56, параграф 1 от същия регламент.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор се произнася по заявлението по ал. 1 въз основа на предложение на заместник-председателя при спазване на чл. 55 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя може да отнеме допълнителния лиценз за предоставяне на спомагателни услуги от банков тип на централен депозитар на ценни книжа, за който Република България е държава по произход, при наличие на някое от обстоятелствата по чл. 57 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.).

Предоставяне на услуги за криптоактиви

Чл. 227з[1]. (Нов - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) *(1)* Централен депозитар на ценни книжа може да предоставя услуги за попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, когато е уведомил комисията в съответствие с чл. 60, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2023/1114.

(2) Централният депозитар на ценни книжа, който предоставя услуги по ал. 1, спазва изискванията на Регламент (ЕС) 2023/1114, на Закона за пазарите на криптоактиви и на актовете по прилагането им.

Изисквания към членовете на управителния и на контролния орган на централен депозитар на ценни книжа

Чл. 227з[2]. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2025 г.)*(1)* Членовете на управителния и на контролния орган на централния депозитар на ценни книжа трябва по всяко време да отговарят на изискванията по чл. 27, параграфи 1, 2 и 4 от Регламент (ЕС) № 909/2014 и на актовете по прилагането му.

(2) Членовете на управителния и на контролния орган на централен депозитар на ценни книжа подлежат на одобряване от комисията преди вписването им в търговския регистър, а физическите лица, представляващи юридически лица, които са членове на управителния или на контролния орган на централен депозитар на ценни книжа, както и всяко лице, което е упълномощено да представлява или да управлява дейността на централен депозитар на ценни книжа, включително физическите лица, представляващи юридически лица, които са упълномощени да представляват централен депозитар на ценни книжа или да управляват неговата дейност, подлежат на одобряване от комисията преди определянето им, съответно преди упълномощаването им.

(3) За издаване на одобрение по ал. 2 централният депозитар на ценни книжа подава заявление до комисията. Член 15, ал. 3 - 6 се прилагат съответно.

(4) Към заявлението по ал. 3 централният депозитар на ценни книжа представя данни и документи, определени с Делегиран регламент (ЕС) 2017/392 и с наредба.

(5) Комисията за финансов надзор отказва издаването на одобрение, ако някое от лицата по ал. 2 или съставът на управителния или контролния орган на централен депозитар на ценни книжа не отговарят на изискванията по чл. 27, параграфи 1, 2 и 4 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

Квалифицирано дялово участие в централен депозитар на ценни книжа

Чл. 227з[3]. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Всяко физическо или юридическо лице или лица, действащи съгласувано, които са взели решение за планирано придобиване или увеличаване, прехвърляне или намаляване на квалифицирано дялово участие в централен депозитар на ценни книжа, уведомява предварително писмено комисията.

(2) Всяко физическо или юридическо лице или лица, действащи съгласувано, които са взели решение за планирано придобиване или увеличаване, не може да придобие или да увеличи квалифицираното си дялово участие в централен депозитар на ценни книжа преди извършването на оценка от комисията.

(3) Уведомяването по ал. 1 и оценката по ал. 2 се извършват при условията и по реда на чл. 27а и 27б от Регламент (ЕС) № 909/2014 и актовете по прилагането му.

(4) За квалифицираните дялови участия в централен депозитар на ценни книжа се прилагат съответно чл. 59, ал. 6 - 8 и чл. 60, ал. 1.

(5) В уведомлението по ал. 1 се посочва участието, което лицата имат или ще имат преди и след придобиването, увеличаването, прехвърлянето или намаляването, както и предоставят други данни и документи, определени с Делегиран регламент (ЕС) 2017/392 и с наредба.

Други изисквания към дейността

Чл. 227и. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Изисквания към правилата и процедурите на централните депозитари на ценни

книжа за всяка управлявана от тях система за сетълмент на ценни книжа при неизпълнение от страна на един или повече участници в тях се определят с наредба.

(2) Рисковете, които се отчитат в съответствие с чл. 53, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 909/2014, при извършване на цялостна оценка на риска при искане на централен депозитар на ценни книжа за достъп до централен контрагент или до място на търговия, съответно при разглеждане на жалби по чл. 53, параграф 3 от Регламент № 909/2014 при отказан такъв достъп, се определят съгласно Делегиран регламент (ЕС) 2017/392, Делегиран регламент (ЕС) 2017/394 на Комисията от 11 ноември 2016 г. за определяне на технически стандарти за изпълнение по отношение на стандартните формуляри, образци и процедури за лицензиране, преглед и оценка на централните депозитари на ценни книжа, за сътрудничество между органите на държавата членка по произход и приемащата държава членка, за консултация с органите, участващи в издаването на лиценз за предоставяне на спомагателни услуги от банков тип, за достъпа, включващ централни депозитари на ценни книжа, както и по отношение на формата на данните, които трябва да бъдат съхранявани от централните депозитари на ценни книжа в съответствие с Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ, L 65/145 от 10 март 2017 г.), и с наредба.

(3) Допълнителни изисквания във връзка с предоставянето на услугите съгласно Приложението към Регламент (ЕС) № 909/2014 се определят с наредба.

(4) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) При извършване на своята дейност централните депозитари на ценни книжа спазват и изискванията на приложимите насоки, приети от ЕОЦКП и ЕБО, за които комисията е взела решение за прилагането им съгласно чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор.

Право на достъп до информация, свързана със сделки с финансови инструменти

Чл. 227к. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Всеки инвеститор има право на достъп до информация, свързана със сделки с финансови инструменти, по които той е страна, чрез участник в системата за сетълмент на централен депозитар на ценни книжа.

(2) В правилата по чл. 227и, ал. 1 централните депозитари на ценни книжа определят реда и начина за достъпа по ал. 1.

Изключение от приложното поле

Чл. 227л. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Разпоредбите на тази глава се прилагат съответно към централните депозитари на държавни ценни книжа и към системите за сетълмент на държавни ценни книжа съобразно чл. 1, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

Раздел II
(Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.)
Възстановяване на централни депозитари на ценни книжа
(Загл. изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.)

Орган по преструктуриране на централните депозитари на ценни книжа

Чл. 227м. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; отм., бр. 99 от 2025 г.).

Планове за възстановяване и организирана ликвидация

Чл. 227н. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Централният депозитар на ценни книжа изготвя и поддържа планове за възстановяване и организирана ликвидация със съдържание съгласно чл. 22а, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Централният депозитар на ценни книжа извършва преглед и актуализация на плановете за възстановяване и организирана ликвидация най-малко веднъж годишно или след промяна в правната му форма, структурата на управление или организационната му структура, стопанската му дейност или

финансовото му състояние, което може да окаже съществено влияние върху плановете за възстановяване и организирана ликвидация или да наложи промяна в тях.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.).

(4) (Отм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.).

(5) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) В срок до 6 месеца от представянето на плановете за възстановяване и организирана ликвидация и след консултация с органите по чл. 12 от Регламент (ЕС) № 909/2014 комисията извършва преглед и оценка на плановете за възстановяване и организирана ликвидация.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор уведомява централния депозитар на ценни книжа за оценката по ал. 5, като, когато плановете за възстановяване и организирана ликвидация имат съществени слабости или са налице съществени пречки за прилагането им, комисията изисква от централния депозитар на ценни книжа да представи в двумесечен срок преработени планове за възстановяване и организирана ликвидация.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор може да изиска от централния депозитар на ценни книжа да направи конкретни промени в преработените планове за възстановяване и организирана ликвидация, когато смята, че слабостите и пречките не са били отстранени по подходящ начин.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Ако централният депозитар на ценни книжа не представи преработени планове за възстановяване и организирана ликвидация или ако комисията прецени, че установените слабости и пречки не са отстранени по подходящ начин с представените преработени планове и не е налице възможност да бъдат отстранени съгласно ал. 7, комисията изисква в определен от нея срок от централния депозитар на ценни книжа да планира промени в своята дейност с цел отстраняване на слабостите в плановете за възстановяване и организирана ликвидация или пречките за прилагането им.

План за преструктуриране

Чл. 227о. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; отм., бр. 99 от 2025 г.).

Условия за преструктуриране на централните депозитари на ценни книжа

Чл. 227п. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; отм., бр. 99 от 2025 г.).

Други изисквания

Чл. 227р. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; отм., бр. 99 от 2025 г.).

ДЯЛ ШЕСТИ
(Нов - ДВ, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.)
АДМИНИСТРАТОРИ НА БЕНЧМАРКОВЕ

Администратори на бенчмаркове

Чл. 227с. (Нов - ДВ, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; изм., бр. 8 от 2023 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) За осъществяване на дейност като администратор на бенчмарк лице, чието седалище се намира на територията на Република България, трябва да бъде лицензирано или регистрирано от комисията в съответствие с чл. 34 от Регламент (ЕС) 2016/1011 с изключение на случаите, в които подлежи на лицензиране или регистрация от ЕОЦКП или от Българската народна банка.

(2) Допълнителните изисквания, на които трябва да отговарят администраторите на бенчмаркове с малка значимост, относно функцията по наблюдение по чл. 5 от Регламент (ЕС) 2016/1011, входящите данни по чл. 11 от Регламент (ЕС) 2016/1011, прозрачността на методиката по чл. 13 от Регламент (ЕС) 2016/1011 и изискванията за управлението и контрола за поднадзорните доставчици на входящи данни по чл. 16 от Регламент (ЕС) 2016/1011, се определят с наредба.

ДЯЛ СЕДМИ
(Нов - ДВ, бр. 65 от 2023 г.)
ПАЗАРНИ ИНФРАСТРУКТУРИ, ОСНОВАНИ НА ТЕХНОЛОГИЯТА НА ДЕЦЕНТРАЛИЗИРАНИЯ РЕГИСТЪР. ОПЕРАТИВНА УСТОЙЧИВОСТ НА ЦИФРОВИТЕ ТЕХНОЛОГИИ.
(Загл. доп. - ДВ, бр. 54 от 2025 г.)
Глава двадесет и първа „в"
(Нова - ДВ, бр. 65 от 2023 г.)
ПАЗАРНИ ИНФРАСТРУКТУРИ, ОСНОВАНИ НА ТЕХНОЛОГИЯТА НА ДЕЦЕНТРАЛИЗИРАНИЯ РЕГИСТЪР
Раздел I
(Нов - ДВ, бр. 65 от 2023 г.)
Общи положения

Общи положения

Чл. 227т. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) *(1)* Пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър, определени съгласно чл. 2, т. 5 от Регламент (ЕС) 2022/858 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно пилотна уредба на пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър, и за изменение на регламенти (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и Директива 2014/65/ЕС (ОВ, L 151/1 от 2 юни 2022 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2022/858", допускат до търговия и/или регистрират в системи за сетълмент само финансови инструменти, основани на технологията на децентрализирания регистър, при спазване на ограниченията, предвидени в чл. 3 от същия регламент.

(2) Специалните разрешения и освобождаванията, издадени от комисията по реда на този дял, са валидни на територията на Европейския съюз за период до 6 години считано от датата на издаването на съответното специално разрешение или освобождаване съгласно чл. 8, параграф 11, чл. 9, параграф 11 и чл. 10, параграф 11 от Регламент (ЕС) 2022/858 и само за срока на пилотната уредба по същия регламент.

Компетентен орган

Чл. 227у. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор е компетентен орган по смисъла на чл. 12 от Регламент (ЕС) 2022/858.

(2) Комисията за финансов надзор упражнява правомощията на компетентен орган по чл. 3, параграф 6, чл. 4, параграфи 2 и 3, чл. 5, параграфи 2 - 9, чл. 6, чл. 7, параграф 4, ал. 3, параграф 6, ал. 3 и параграф 7, ал. 3, изречение последно, чл. 8 - 10 и чл. 11, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) 2022/858.

(3) Комисията за финансов надзор упражнява предоставените й правомощия на компетентен орган по Регламент (ЕС) 2022/858 и взема съответните решения по предложение на заместник-председателя.

(4) Заместник-председателят упражнява правомощията на компетентен орган по Регламент (ЕС) 2022/858 с изключение на тези, които са предоставени в изричната компетентност на комисията.

(5) Комисията за финансов надзор е компетентен орган за сътрудничество с другите компетентни органи по Регламент (ЕС) 2022/858.

Раздел II
(Нов - ДВ, бр. 65 от 2023 г.)

Специални разрешения, изисквания и освобождавания по чл. 8, параграф 11, чл. 9, параграф 11 и чл. 10, параграф 11 от Регламент (ЕС) 2022/858

Специални разрешения и извършване на дейност

Чл. 227ф. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор издава, отказва да издаде, изменя и отнема специално разрешение за управление на многостранна система за търговия, основана на технологията на децентрализирания регистър, специално разрешение за управление на системи за сетълмент, основани на технологията на децентрализирания регистър, специално разрешение за управление на системи за търговия и сетълмент, основани на технологията на децентрализирания регистър, на юридическо лице със седалище и адрес на управление на територията на Република България, което отговаря на изискванията на Регламент (ЕС) 2022/858 и на актовете по прилагането му. В специалното разрешение се посочват предоставените освобождавания, компенсаторните мерки и евентуалните по-ниски прагове, определени от комисията съгласно чл. 3, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2022/858.

(2) Освобожданията по ал. 1 не се прилагат за пазарна инфраструктура, основана на технологията на децентрализирания регистър, която функционира извън пилотната уредба по Регламент (ЕС) 2022/858.

(3) Комисията за финансов надзор извършва уведомяванията до ЕОЦКП, предвидени в изискванията на Регламент (ЕС) 2022/858.

Изисквания при извършване на дейност

Чл. 227х. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) При извършване на своята дейност пазарните инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър, получили специално разрешение по чл. 227ф, ал. 1, спазват изискванията на този закон, на Регламент (ЕС) 2022/858 и на актовете по тяхното прилагане, насоките, приети от ЕОЦКП, за които комисията е взела решение за прилагането им съгласно чл. 13, ал. 1, т. 26 от Закона за Комисията за финансов надзор, както и останалото приложимо към дейността им законодателство.

Глава двадесет и първа „г"
(Нова - ДВ, бр. 54 от 2025 г.)
ОПЕРАТИВНА УСТОЙЧИВОСТ НА ЦИФРОВИТЕ ТЕХНОЛОГИИ

Чл. 227ц. (Нов - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) *(1)* Комисията, по предложение на заместник-председателя, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2022/2554 и актовете по неговото прилагане взема решения за определяне на инвестиционните посредници, централните депозитари на ценни книжа, централните контрагенти, местата на търговия, одобрените механизми за публикуване и одобрените механизми за докладване по чл. 1, т. 3 и администраторите на критични бенчмаркове, които да извършват тестване за проникване, за потвърждаване на обхвата на тестването и за одобрение използването на вътрешни лица, провеждащи тестване, както и за изискване на промяна при необходимост в честотата на извършване на тестването.

(2) Комисията, по предложение на заместник-председателя, взема решение, че тестването по ал. 1 е извършено в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2022/2554, актовете по неговото прилагане и документацията за тестването, и издава удостоверение за неговото потвърждаване или определя извършване на повторно тестване.

(3) Комисията приема наредба по прилагането на този член.

ЧАСТ ТРЕТА
НАДЗОР
ДЯЛ ПЪРВИ
НАДЗОР НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА

Глава двадесет и втора
НАДЗОР НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА НА ГРУПИ ИНВЕСТИЦИОННИ ПОСРЕДНИЦИ ПО ЧЛ. 9А, АЛ. 1 И НАДЗОРНИ ПРАВОМОЩИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ХОЛДИНГИ, СМЕСЕНИТЕ ФИНАНСОВИ ХОЛДИНГИ И ХОЛДИНГИТЕ СЪС СМЕСЕНА ДЕЙНОСТ, В КОИТО УЧАСТВАТ ТЕЗИ ПОСРЕДНИЦИ
(Загл. изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)

Определяне на компетентен орган за осъществяване на надзор на консолидирана основа на групи инвестиционни посредници и надзор за спазване на капиталов тест за групата

Чл. 228. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор осъществява надзор на консолидирана основа по чл. 7 от Регламент (ЕС) 2019/2033 или надзор за спазване на капиталов тест за групата в случаите, когато:

1. група инвестиционни посредници има инвестиционен посредник майка от Съюза, лицензиран в Република България;

2. предприятието майка на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, е инвестиционен холдинг майка от Съюза или смесен финансов холдинг майка от Съюза;

3. (доп - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) предприятието майка на два или повече инвестиционни посредника, лицензирани в две или повече държави членки, единият от които е лицензиран в Република България, е един и същ инвестиционен холдинг майка от Съюза, учреден в Република България, или смесен финансов холдинг майка от Съюза, учреден в Република България;

4. предприятия майки на един или повече инвестиционни посредника, лицензирани в Република България, и на един или повече инвестиционни посредника, лицензирани в една или повече държави членки, обхващат повече от един инвестиционен холдинг или смесен финансов холдинг с главни управления в различни държави членки и във всяка от тези държави има инвестиционен посредник и инвестиционният посредник, лицензиран в Република България, е с най-голямо балансово число;

5. предприятието майка на един или повече инвестиционни посредника, лицензирани в Република България, и на един или повече инвестиционни посредника, лицензирани в една или повече държави членки, е един и същ инвестиционен холдинг майка от Съюза или смесен финансов холдинг майка от Съюза и нито един от тези инвестиционни посредници не е получил лиценз в държавата членка, в която е учреден инвестиционният холдинг или смесеният финансов холдинг, и инвестиционният посредник, лицензиран в Република България, е с най-голямо балансово число.

(2) Комисията за финансов надзор не прилага ал. 1, т. 3 - 5, когато постигне съгласие с компетентните органи на съответните държави членки, че прилагането на ал. 1, т. 3 - 5 е нецелесъобразно за осъществяване на ефективния надзор на консолидирана основа или надзор за спазване на капиталовия тест за групата предвид съответните инвестиционни посредници и мащаба на дейността им в съответната държава членка, и с решение определят друг компетентен орган, който да осъществява надзор на консолидирана основа или надзор за спазването на капиталовия тест за групата. Преди вземане на решението по изречение първо комисията дава възможност на инвестиционния посредник майка от Съюза, лицензиран в Република България, съответно на инвестиционния холдинг майка от Съюза, учреден в Република България,

или смесения финансов холдинг от Съюза, учреден в Република България, или на инвестиционния посредник, лицензиран в Република България и с най-голямо балансово число, в определен от нея срок да изрази своето мнение по предвижданото решение.

(3) По искане на компетентен орган на друга държава членка комисията участва в консултации и вземане на решение за определянето на компетентен орган, който да осъществява надзор на консолидирана основа или надзор за спазването на капиталовия тест за групата. С решението по изречение първо за компетентен орган може да бъде определена комисията.

(4) Комисията за финансов надзор уведомява Европейската комисия и ЕБО за решенията по ал. 2 и 3.

Изисквания към управителните и контролните органи

Чл. 228а. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Лицата, избрани за членове на управителния или на контролния орган на инвестиционен холдинг или смесен финансов холдинг, трябва да са с добра репутация и да притежават знания, умения и професионален опит, необходими за управление на дейността на холдинга, като се отчита специфичната роля на съответния холдинг.

(2) Допълнителни изисквания към лицата по ал. 1 се определят с наредба.

Информиране на ЕБО при извънредни ситуации

Чл. 228б. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) При възникване на извънредна ситуация, включително в случаите по чл. 18 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ, L 331/12 от 15 декември 2010 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 1093/2010", или при неблагоприятно развитие на пазарите, което може да застраши ликвидността на пазара и стабилността на финансовата система в Република България или в друга държава членка, в която са лицензирани дружества от групата инвестиционни посредници, комисията, когато е консолидиращ надзорен орган, информира незабавно ЕБО и органите по чл. 25, ал. 1, т. 4 и 5 и ал. 11 от Закона за Комисията за финансов надзор, като им предоставя цялата информация от значение за изпълнението на техните функции.

Надзорни колегии, създавани от комисията

Чл. 228в. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор, когато е консолидиращ надзорен орган по чл. 228, може да създава надзорни колегии на компетентните органи за улесняване изпълнението на функциите по този член и за осигуряване на координация и сътрудничество със съответните надзорни органи на трети държави, както и когато това е необходимо за целите на прилагането на чл. 23, параграф 1, ал. 1, буква „в" и чл. 23, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/2033 за обмен и актуализиране на съответната информация с надзорните органи на квалифицираните централни контрагенти относно маржин модела.

(2) При необходимост надзорна колегия може да се създаде и с участие на съответните компетентни органи на дъщерни дружества от трети държави на група инвестиционни посредници, с предприятие майка - инвестиционен посредник от Съюза, инвестиционен холдинг майка от Съюза или смесен финансов холдинг майка от Съюза.

(3) Комисията за финансов надзор може да участва в надзорни колегии, създадени от други компетентни органи, когато те са консолидиращи надзорни органи съгласно Директива (ЕС) 2019/2034 и Регламент (ЕС) 2019/2033.

(4) За създаването и дейността на надзорните колегии комисията след консултации с другите компетентни органи сключва с тях писмени споразумения.

(5) Надзорните колегии по ал. 1 и 2 създават необходимите условия и ред, при които надзорният орган на групата инвестиционни посредници, ЕБО и останалите компетентни органи изпълняват следните задачи:

1. по чл. 228б;

2. за обмен на информация между компетентните органи и ЕБО в съответствие с чл. 21 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, както и с ЕОЦКП в съответствие с чл. 21 от Регламент (ЕС) № 1095/2010;

3. за координиране на исканията за информация, когато това е необходимо за улесняване на надзора на консолидирана основа, в съответствие с чл. 7 от Регламент (ЕС) 2019/2033;

4. за координиране на исканията за информация в случаите, когато няколко компетентни органа на инвестиционните посредници, които са част от една и съща група инвестиционни посредници, имат нужда да поискат от компетентния орган на държавата членка по произход на клиринговия член или от компетентния орган на квалифицирания централен контрагент информация за маржин модела и параметрите, използвани за изчисляване на изискването за маржин на съответния инвестиционен посредник;

5. повишаване ефективността на надзора чрез премахване на излишното дублиране на надзорни изисквания;

6. постигане на съгласие за доброволно разпределяне на задачи и отговорности между компетентните органи при необходимост.

(6) Членове на надзорните колегии по ал. 1 и 2 са:

1. компетентните органи, които отговарят за надзора на дъщерни предприятия на група инвестиционни посредници с предприятие майка - инвестиционен посредник от Съюза, инвестиционен холдинг майка от Съюза или смесен финансов холдинг майка от Съюза;

2. надзорните органи на трета държава, когато са спазени изисквания за поверителност, които по мнението на всички компетентни органи се считат за еквивалентни на изискванията за поверителност на държавите членки съгласно техните национални законодателства.

(7) Създаването и дейността на надзорна колегия не засяга правомощията на комисията, съответно на заместник-председателя, по този закон, по Закона за Комисията за финансов надзор и по Регламент (ЕС) 2019/2033.

Заседания на надзорните колегии

Чл. 228г. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* В случаите, когато е консолидиращ надзорен орган, комисията ръководи заседанията на надзорната колегия и определя компетентните органи, които ще участват във всяко заседание или дейност на колегията, като отчита значението на надзорната дейност, която трябва да се планира или координира от членовете на надзорната колегия.

(2) Като консолидиращ надзорен орган комисията предварително предоставя на всички членове на надзорната колегия информацията относно организацията на заседанието, основните въпроси и действията, които ще се обсъждат. Комисията за финансов надзор предоставя своевременно на всички членове на надзорната колегия и цялата информация относно взетите на тези заседания решения и предприетите мерки.

Отнасяне на въпрос за съдействие до ЕБО

Чл. 228д. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато комисията не е съгласна с решение, прието от надзорния орган на групата инвестиционни посредници относно работата на колегия от надзорни органи, може да отнесе съответния въпрос до ЕБО и да поиска съдействието му в съответствие с чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Предоставяне на информация на компетентните органи

Чл. 228е. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор по своя инициатива или по искане на член на надзорната колегия предоставя на съответните членове на надзорната колегия цялата необходима информация, която се отнася до:

1. установяването на правната, управленската и организационната структура на групата инвестиционни посредници, включително регулирани и нерегулирани субекти, нерегулирани дъщерни дружества и предприятия майки, както и установяването на компетентните органи, упражняващи надзор върху регулираните субекти в групата;

2. процедури за събиране и проверка на информация от инвестиционните посредници в група инвестиционни посредници;

3. затруднения в дейността на инвестиционния посредник или в дейността на други дружества от групата инвестиционни посредници, които могат сериозно да засегнат дейността на инвестиционните посредници;

4. всички съществени административни наказания и надзорни мерки, наложени от комисията или заместник-председателя по реда на този закон, включително налагането на допълнителни капиталови изисквания.

(2) Комисията за финансов надзор си сътрудничи с ЕБО и предоставя цялата необходима информация за изпълнение на задълженията му при условията и по реда на Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Консултации с други компетентни органи

Чл. 228ж. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Преди да вземе решение, което е от значение за дейността на друг компетентен орган, комисията се консултира с него, когато решението се отнася до:

1. промени в акционерната, организационната или управленската структура на инвестиционните посредници от дадената група инвестиционни посредници, за които се изисква одобрение или разрешение на комисията;

2. съществени административни наказания и надзорни мерки, наложени от комисията или заместник-председателя;

3. допълнителни капиталови изисквания, наложени от комисията.

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 комисията се консултира и с консолидиращия надзорен орган.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Изискването по ал. 1 не се прилага, когато е необходимо комисията незабавно да вземе решение, както и когато консултациите могат да затруднят или да осуетят ефективността на съответно решение. В този случай комисията уведомява компетентните органи при първа възможност за решението си да не се консултира.

Консултации с ЕБО

Чл. 228з. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор може да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО по реда на чл. 19, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 в случаите, когато:

1. компетентен орган не й е предоставил своевременно необходимата информация съгласно чл. 228е, ал. 1;

2. искането за обмен на относима информация е отказано или не е изпълнено в разумен срок.

Проверки по инициатива на друг компетентен орган

Чл. 228и. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Когато е необходимо комисията да провери информацията за инвестиционни посредници, инвестиционни холдинги, смесени финансови холдинги, финансови институции, дружества за спомагателни услуги, холдинги със смесена дейност или дъщерни предприятия, намиращи се в друга държава членка, включително дъщерни предприятия, които са застрахователи или презастрахователи, тя отправя искане за тази цел до съответните компетентни органи на другата държава членка.

(2) Когато е необходимо компетентен орган на държава членка да провери информацията за лицата, посочени в ал. 1, и отправи до комисията искане за тази цел, комисията предприема някое от следните действия:

1. извършва проверката или възлага на ресорния заместник-председател извършването ѝ с оглед на правомощията им;

2. дава възможност на отправилия искането компетентен орган да извърши проверката;

3. възлага на одитор или експерт да извърши проверката безпристрастно и да докладва незабавно за резултатите от нея.

(3) Компетентният орган, отправил искането по ал. 2, може да участва в проверките по ал. 2, т. 1 и 3.

Други изисквания

Чл. 228к. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор осъществява надзор върху инвестиционния холдинг и смесения финансов холдинг, когато се прилага капиталовият тест на групата.

Изискване на информация от холдинг със смесена дейност

Чл. 228л. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Когато холдинг със смесена дейност е предприятие майка на един или повече инвестиционни посредника, лицензирани в Република България, комисията може да изисква от холдинга и от неговите дъщерни дружества информация, която е необходима за целите на надзора над дъщерните дружества - инвестиционни посредници.

(2) Комисията за финансов надзор може да извършва самостоятелно или с помощта на назначени за целта лица проверка на място в съответното дружество с цел проверка на получената информация по ал. 1.

Общ надзор върху холдинг със смесена дейност и неговите дъщерни дружества

Чл. 228м. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Когато холдинг със смесена дейност е предприятие майка на един или повече инвестиционни посредника, лицензирани в Република България, комисията упражнява общ надзор както върху сделките между тези инвестиционни посредници и холдинга, така и върху сделките между инвестиционните посредници и другите дъщерни дружества на холдинга.

(2) Инвестиционните посредници по ал. 1 въвеждат адекватни процеси за управление на риска и механизми за вътрешен контрол, включително надеждни процедури за отчитане и осчетоводяване, за да идентифицират, измерват, наблюдават и контролират по подходящ начин сделките с холдинга със смесена дейност и с неговите дъщерни дружества.

(3) Процедурите и сделките по ал. 2 са обект на надзор от комисията.

Съдействие на компетентни органи от други държави членки при консолидиран надзор върху дъщерни дружества, подлежащи на лицензиране от комисията

Чл. 228н. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Когато инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, е дъщерно дружество на предприятие майка със седалище от трета държава и спрямо този инвестиционен посредник не се упражнява надзор на консолидирана основа от комисията или от друг компетентен орган, комисията проверява дали инвестиционният посредник е обхванат от надзор на консолидирана основа, съответстващ на изискванията на този закон и първа част на Регламент (ЕС) 2019/2033.

(2) Когато установи, че не се упражнява надзор на консолидирана основа или че упражняваният надзор не съответства на изискванията на този закон и на Регламент (ЕС) 2019/2033, комисията, в случай че би била надзорен орган на групата инвестиционни посредници, ако предприятието майка беше установено в Съюза, може да приложи спрямо инвестиционния посредник - дъщерно дружество по ал. 1, подходящи надзорни мерки за постигане целите на надзора на консолидирана основа

върху него в съответствие с чл. 7 или 8 от Регламент (ЕС) 2019/2033. Комисията за финансов надзор прилага тези надзорни мерки след консултации със съответните компетентни органи, включително на третата държава, и уведомява за тях другите компетентни органи, ЕБО и Европейската комисия.

(3) В случаите по ал. 2 комисията може да поиска учредяването на инвестиционен холдинг или смесен финансов холдинг в Съюза и спрямо него да се прилагат изискванията на надзора на консолидирана основа, установени в този закон и в съответствие с чл. 7 или 8 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

(4) Комисията за финансов надзор може да отправи искане до Европейската комисия да предостави на Съвета препоръки за преговори за сключване на споразумения с една или повече трети държави относно начините за упражняване на надзор за спазването на капиталовия тест за групата от следните инвестиционни посредници:

1. инвестиционни посредници, чиито предприятия майки имат главно управление в трета държава;

2. инвестиционни посредници в трети държави, чиито предприятия майки имат главно управление в Съюза.

Глава двадесет и втора „а"
НАДЗОР НА КОНСОЛИДИРАНА ОСНОВА НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ ПО ЧЛ. 9А, АЛ. 2 И НАДЗОРНИ ПРАВОМОЩИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ХОЛДИНГИ И ФИНАНСОВИТЕ ХОЛДИНГИ СЪС СМЕСЕНА ДЕЙНОСТ, В КОИТО УЧАСТВАТ ТЕЗИ ПОСРЕДНИЦИ
(Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)

Общи изисквания

Чл. 229. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* За целите на тази глава се прилагат понятията на Регламент (ЕС) № 575/2013.

(2) За целите на чл. 229а - 229в, чл. 230 и 231 понятията „инвестиционен посредник", „институция майка в държава членка", „институция майка от Европейския съюз" и „предприятие майка" включват също и:

1. финансов холдинг и финансов холдинг със смесена дейност, които са получили одобрение в съответствие с чл. 229а;

2. инвестиционен посредник, контролиран от финансов холдинг майка от Европейския съюз, финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, финансов холдинг майка в държава членка или финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка, когато съответният холдинг майка не подлежи на одобрение в съответствие с чл. 229в;

3. финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност или инвестиционен посредник, когато са предприети надзорни мерки за временно определяне на друг финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност или институция в рамките на групата като отговорни за спазване на изискванията, определени в този закон, Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им, на консолидирана основа.

(3) По смисъла на тази глава:

1. „Група" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 138 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

2. „Група от трета държава" е група, чието предприятие майка е със седалище в трета държава.

Одобрение на финансов холдинг и финансов холдинг със смесена дейност

Чл. 229а. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Финансовият холдинг майка в държава членка, финансовият холдинг майка със смесена дейност в

държава членка, финансовият холдинг майка от Европейския съюз и финансовият холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, спрямо които комисията е консолидиращ надзорен орган по чл. 230, подлежат на одобрение за финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност.

(2) Алинея 1 се прилага и за финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, различни от посочените в ал. 1, спрямо които комисията упражнява надзор на консолидирана основа.

(3) За издаването на одобрение по ал. 1 се подава заявление до комисията, към което се прилагат следните данни и документи:

1. организационната структура на групата, част от която е финансовият холдинг или финансовият холдинг със смесена дейност, като ясно се посочват неговите дъщерни дружества, а когато е приложимо - предприятията майки, както и местоположението и видът дейност, извършвана от всеки от субектите в рамките на групата;

2. информация относно назначаването на най-малко две лица, които управляват и представляват финансовия холдинг или финансовия холдинг със смесена дейност, и спазването на изискванията по чл. 232, ал. 1;

3. вътрешната организация и разпределението на дейностите в рамките на групата;

4. всяка друга информация, която може да е необходима за извършване на оценките по чл. 229б и 229в.

(4) Данните и документите по ал. 3 се предоставят на комисията и когато финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност е със седалище в Република България, спрямо които комисията не е консолидиращ надзорен орган.

(5) Когато одобрението по ал. 1 на финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност се извършва едновременно с оценката по чл. 57 и финансовият холдинг или финансовият холдинг със смесена дейност е установен в друга държава членка, комисията се координира с компетентния орган в държавата членка, в която е учреден финансовият холдинг или финансовият холдинг със смесена дейност. В този случай срокът по чл. 56, ал. 1 спира да тече за срок до 30 работни дни, докато приключи производството за одобрение.

Условия за издаване на одобрение

Чл. 229б. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор, когато е консолидиращ надзорен орган, издава одобрение по чл. 229а, ал. 1, когато:

1. вътрешните договорености и разпределението на дейностите в рамките на групата са адекватни с оглед на спазването на изискванията на този закон, Регламент (ЕС) № 575/2013 и на актовете по прилагането им на консолидирана или подконсолидирана основа и, по-специално, са ефективни с цел:

а) координиране на всички дъщерни дружества на финансовия холдинг или финансовия холдинг със смесена дейност, включително, ако е необходимо, чрез подходящо разпределение на дейностите между дъщерните дружества;

б) предотвратяване или управление на конфликти в рамките на групата; и

в) прилагане на политики за цялата група, определени от финансовия холдинг майка или от финансовия холдинг майка със смесена дейност в рамките на групата;

2. организационната структура на групата, от която е част финансовият холдинг или финансовият холдинг със смесена дейност, не възпрепятства или не предотвратява по друг начин ефективния надзор на дъщерните дружества или институциите майки по отношение на индивидуалните, консолидираните или подконсолидираните изисквания, които се прилагат за тях, като при оценката се взема предвид най-малко:

а) позицията на финансовия холдинг или финансовия холдинг със смесена дейност в групата на няколко нива;

б) акционерната структура;

в) ролята на финансовия холдинг или на финансовия холдинг със смесена дейност в рамките на групата;

3. са изпълнени изискванията по чл. 232, ал. 1.

(2) Комисията за финансов надзор, когато е консолидиращ надзорен орган, се произнася по заявлението за одобрение по чл. 229а, ал. 1 в срок 4 месеца от получаването на заявлението, а когато са били поискани допълнителни сведения и документи - в срок 4 месеца от получаването им, но не по-късно от 6 месеца от получаване на заявлението.

Освобождаване от получаване на одобрение

Чл. 229в. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор освобождава от задължението за получаване на одобрение по чл. 229а, ал. 1 финансовия холдинг майка в държава членка, финансовия холдинг майка със смесена дейност в държава членка, финансовия холдинг майка от Европейския съюз и финансовия холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, спрямо които комисията е консолидиращ надзорен орган, когато:

1. основната дейност на финансовия холдинг е придобиването на дялови участия в дъщерни дружества, съответно основната дейност на финансовия холдинг със смесена дейност по отношение на инвестиционните посредници или финансовите институции е придобиването на дялови участия в дъщерни дружества;

2. финансовият холдинг или финансовият холдинг със смесена дейност не е определен като субект за преструктуриране, в която и да било от групите за преструктуриране на групата в съответствие със стратегията за преструктуриране, определена от комисията;

3. финансовият холдинг или финансовият холдинг със смесена дейност не участва във вземането на управленски, оперативни или финансови решения, засягащи групата или нейните дъщерни дружества, които са инвестиционни посредници или финансови институции;

4. не съществуват пречки за упражняването на ефективен надзор над групата на консолидирана основа.

(2) Финансовият холдинг или финансовият холдинг със смесена дейност по ал. 1 не се изключва от обхвата на консолидацията в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013, този закон и актовете по прилагането им.

(3) Когато в резултат на осъществявания надзор по чл. 230 комисията установи, че условията по ал. 1 вече не са спазени, комисията уведомява финансовия холдинг или финансовия холдинг със смесена дейност и определя срок, в който той следва да подаде заявление за одобрение по чл. 229а, ал. 1. Финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност предоставят на комисията информацията, която е необходима за текущо наблюдение на организационната структура на групата и спазването на условията по чл. 229б и ал. 1.

(4) Комисията за финансов надзор, когато е консолидиращ надзорен орган, предоставя информацията по ал. 3 на компетентния орган на държавата членка, в която е учреден финансовият холдинг или финансовият холдинг със смесена дейност.

Други изисквания

Чл. 229г. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) За финансовия холдинг или финансовия холдинг със смесена дейност по чл. 229а, ал. 2 се прилагат съответно чл. 229а - 229в на подконсолидирана основа.

Постигане на съвместно решение с другите компетентни органи

Чл. 229д. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* В случаите, когато съгласно чл. 230 и 231 комисията е консолидиращ надзорен орган или когато не е, но в надзора на консолидирана основа попада инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, който е дъщерно дружество на финансов холдинг

или финансов холдинг със смесена дейност, комисията предприема необходимите действия в рамките на своите правомощия за постигането на съвместно решение с другите компетентни органи относно одобрението по чл. 229а или освобождаването по чл. 229в в срок два месеца от оценката по ал. 2.

(2) Комисията за финансов надзор, когато е консолидиращ надзорен орган съгласно чл. 230 и 231, изготвя оценка относно одобрението по чл. 229а или освобождаването по чл. 229в и я изпраща на другите компетентни органи.

(3) Решението по ал. 1 се изготвя в писмена форма, мотивира се подробно и се предава от комисията, когато тя е консолидиращ надзорен орган, на компетентния орган в държавата членка, в която е учреден финансовият холдинг или финансовият холдинг със смесена дейност. Комисията за финансов надзор уведомява финансовия холдинг или финансовия холдинг със смесена дейност за взетото решение.

(4) В случай на разногласие комисията отнася въпроса до ЕБО в съответствие с чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, освен ако срокът по ал. 1 е изтекъл или е взето съвместно решение.

(5) Комисията за финансов надзор и останалите заинтересовани компетентни органи приемат съвместно решение в съответствие с решението на ЕБО.

Случаи, в които се изисква съгласие на координатора на финансовия холдинг със смесена дейност

Чл. 229е. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* В случаите, когато съгласно чл. 230 и 231 комисията е консолидиращ надзорен орган или когато не е, но в надзора на консолидирана основа попада инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, който е дъщерно дружество на финансов холдинг със смесена дейност и комисията не е координатор по смисъла на чл. 14 от Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати, се изисква съгласие на координатора на финансовия холдинг със смесена дейност относно одобрението по чл. 229а или освобождаването по чл. 229в.

(2) При разногласие комисията според случая отнася въпроса до съответния европейски надзорен орган - ЕБО, Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване или до Европейския орган за ценни книжа и пазари.

(3) Решенията по ал. 1 не засягат задълженията съгласно Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати или Кодекса за застраховането.

Надзор на консолидирана основа, осъществяван от комисията

Чл. 230. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.; изм. и доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор осъществява надзор на консолидирана основа върху инвестиционните посредници, групите, финансовите холдинги или финансовите холдинги със смесена дейност, които имат за дъщерно дружество инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, освен ако в закон е предвидено друго.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.; отм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

(3) В обхвата на надзора на консолидирана основа съгласно този раздел се включват и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, и управляващите дружества по начина и в степента, в която са включени финансовите институции.

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, които са обект на надзор на консолидирана основа от страна на комисията, въвеждат вътрешни правила, процедури и механизми за спазване на изискванията на чл. 13, ал. 1, чл. 14,

ал. 2, чл. 61, чл. 62, ал. 2, чл. 64, ал. 1 и 2, чл. 65, ал. 1, т. 1, 2, 4, 12 - 14 и ал. 5, чл. 65а и 136 и в дъщерните си дружества, включително в тези, които не са обхванати от този закон. Правилата, процедурите и механизмите трябва да са последователни и добре интегрирани и да позволяват дъщерните дружества да изготвят всякакви данни и информация от значение за целите на надзора, включително когато са установени в юрисдикции с преференциален режим. Дъщерните дружества, които не попадат в обхвата на закона, спазват специфичните за своя сектор изисквания на индивидуална основа.

(5) Финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност предоставят цялата необходима информация на комисията за установяване спазването на изискванията на този закон и на актовете по прилагането му и на Регламент (ЕС) № 575/2013, както и за разследване на нарушения на тези изисквания.

(6) Когато инвестиционен посредник, който е институция майка от Европейския съюз, или инвестиционен посредник, контролиран от финансов холдинг майка от Европейския съюз или от финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, докаже пред комисията, че прилагането на изискванията за въвеждане на правила, процедури и механизми по ал. 5 е незаконосъобразно съгласно законодателството на третата държава, в която е установено съответното дъщерно дружество, те не се прилагат за това дъщерно дружество.

(7) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато комисията е консолидиращ надзорен орган по отношение на финансов холдинг майка със смесена дейност, но не е координатор по чл. 14 от Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати, комисията си сътрудничи с координатора за целите на прилагането на този закон и на Регламент (ЕС) № 575/2013. С цел осъществяване на ефективно сътрудничество комисията сключва с координатора писмено споразумение.

Определяне на компетентен орган за осъществяване на надзор на консолидирана основа

Чл. 231. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.; изм. и доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 54 от 2025 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 54 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор осъществява надзор на консолидирана основа върху инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2, лицензирани в Република България, в случаите, когато:

1. (доп. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.) инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, е инвестиционен посредник майка в държава членка или инвестиционен посредник майка от Европейския съюз и нито едно от дъщерните му дружества не е кредитна институция;

2. (доп. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 54 от 2025 г.) предприятието майка на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, е финансов холдинг майка в държава членка, финансов холдинг майка от Европейския съюз, финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз или финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка, и в групата няма друг инвестиционен посредник или кредитна институция;

3. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.) предприятие майка на два или повече инвестиционни посредника, лицензирани в Република България и в една или повече други държави членки, е един и същ финансов холдинг майка в държава членка, финансов холдинг майка от Европейския съюз, финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз или финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка, в групата няма кредитна институция, лицензирана в държава членка, и инвестиционният посредник с най-голямо балансово число в групата е този, който е лицензиран в Република България;

4. (нова - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.; доп., бр. 54 от 2025 г.) е изискана консолидация съгласно чл. 18, параграф 3 или 6 от Регламент (ЕС) № 575/2013 от комисията и инвестиционният посредник, лицензиран в Република България, е с по-голямо балансово число от другите инвестиционни посредници, както и в групата няма кредитна институция.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) В случаите по ал. 1, т. 3, когато комисията осъществява надзор на индивидуална основа над повече от един инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, в рамките на групата, комисията осъществява и надзор на консолидирана основа, когато сумата на балансовите числа на инвестиционните посредници, лицензирани в Република България, е по-голяма от сумата на балансовите числа на инвестиционните посредници, обект на надзор на индивидуална основа от всеки от другите компетентни органи.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.) .

(4) (Отм. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.) .

(5) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 54 от 2025 г.) По споразумение с компетентните органи на съответните държави членки комисията може да не приложи ал. 1, т. 1, 3 и 4, ако прилагането им е неподходящо с оглед участващите институции и относителната значимост на тяхната дейност в отделните държави или необходимостта да се гарантира непрекъснатост на надзора на консолидирана основа. В споразумението се определя компетентният орган, който ще осъществява надзор на консолидирана основа. Преди сключването на споразумението комисията дава възможност на инвестиционния посредник, който е предприятие майка от Европейския съюз, съответно на финансов холдинг майка от Европейския съюз, или на финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, или на кредитната институция, или на инвестиционния посредник, който се явява институцията с най-голямо балансово число, в определен от нея срок да изрази своето мнение.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.) По искане на компетентен орган комисията може да участва в консултации и да подписва споразумения относно определянето на компетентен орган, който ще осъществява надзор на консолидирана основа съгласно ал. 5. В този случай комисията може да започне да осъществява надзор на консолидирана основа, без да са налице изискванията по ал. 1 и 2.

(7) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор уведомява незабавно Европейската комисия и ЕБО за сключените споразумения по ал. 6.

Изисквания към управителните и контролните органи

Чл. 232. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* (Предишен текст на чл. 232 - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Лицата, избрани за членове на управителния или на контролния орган на финансов холдинг или на финансов холдинг със смесена дейност, трябва да са с добра репутация и да притежават професионален опит, необходим за управление на дейността на холдинга. Член 64, ал. 1 се прилага съответно.

(2) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Допълнителни изисквания към лицата по ал. 1 се определят с наредба.

Задължения за консолидиращия надзорен орган

Чл. 233. *(1)* В случаите, когато е консолидиращ надзорен орган съгласно тази глава, в допълнение на задълженията съгласно Регламент (ЕС) № 575/2013 комисията:

1. координира събирането и разпределението на относима или съществена информация в условията на действащо предприятие и в извънредни ситуации;

2. планира и координира надзорната дейност в сътрудничество със съответните компетентни органи, а при необходимост - и с централните банки, при подготовката на действия в случай на извънредна ситуация, включително неблагоприятно развитие на

състоянието на финансовите пазари, като при възможност се използват установени канали за връзка при управлението на кризи.

(2) Планирането по ал. 1, т. 2 включва мерките по чл. 243, ал. 2, т. 4 и чл. 244, ал. 1, изготвянето на съвместни оценки, изпълнението на планове за непредвидени обстоятелства и информиране на обществеността.

(3) В случаите, когато съответните компетентни органи не сътрудничат на комисията в степента, необходима за изпълнението на задълженията й по ал. 1, тя може да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО.

Действия във връзка с надзора на консолидирана основа и съвместни решения на компетентните органи

Чл. 234. Извън случаите по чл. 230 и 231, когато в надзора на консолидирана основа попада инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, и компетентният орган, който осъществява надзора на консолидирана основа, не изпълнява разпоредби на националното си законодателство, въвеждащи изискванията на чл. 112, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС, комисията може да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО.

Съвместно решение с другите компетентни органи

Чл. 235. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* В случаите, когато съгласно чл. 230 и 231 комисията е консолидиращ надзорен орган или когато не е, но в надзора на консолидирана основа попада инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, който е дъщерно дружество на институция майка от Европейския съюз, на финансов холдинг майка от Европейския съюз или на финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, комисията предприема необходимите действия в рамките на своите правомощия за постигането на съвместно решение с другите компетентни органи относно:

1. прилагането на нормативните изисквания за определяне на адекватността на собствения капитал на групата институции на консолидирано ниво по отношение на финансовото състояние и рисковия профил на тази група, както и на изискуемото ниво на собствения капитал за прилагането на чл. 276, ал. 1, т. 11 към всяко лице от групата институции и на консолидирана основа, като в този случай решението се взема в срок 4 месеца, след като комисията, когато е консолидиращ надзорен орган, представи на останалите заинтересовани компетентни органи доклад, съдържащ оценка на риска на групата институции, съответно в срок 4 месеца, след като съответният компетентен орган, упражняващ надзор на консолидирана основа, представи аналогична информация;

2. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) мерките за третиране на всички важни въпроси и съществени констатации, свързани с надзора върху ликвидността, както и с адекватността на организацията и третирането на рисковете и във връзка с необходимостта от специфични за конкретната институция изисквания за ликвидност, като в този случай решението се взема в срок 4 месеца, след като комисията, когато е органът, упражняващ надзор на консолидирана основа, представи доклад, съдържащ оценка на профила на ликвидния риск на групата институции, съответно в срок 4 месеца, след като съответният консолидиращ надзорен орган представи аналогична информация.

3. (нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) относно евентуална препоръка за допълнителен собствен капитал, като в този случай решението се взема в срок 4 месеца, след като комисията, когато е консолидиращ надзорен орган, представи на останалите заинтересовани компетентни органи доклад, съдържащ оценка на риска на групата институции, съответно в срок 4 месеца, след като съответният компетентен орган, упражняващ надзор на консолидирана основа, представи аналогична информация.

(2) При вземането на решение по ал. 1 се отчита оценката на риска на дъщерните дружества, извършена от компетентните органи.

(3) Решението по ал. 1 се изготвя в писмена форма, мотивира се подробно и се предава от комисията, когато тя е консолидиращ надзорен орган, на компетентния орган, упражняващ надзор спрямо институцията майка от Европейския съюз. В случай на разногласие, по искане на някой от останалите заинтересовани компетентни органи, комисията се консултира с ЕБО. Комисията за финансов надзор може да се консултира с ЕБО и по своя инициатива.

Индивидуално решение на консолидиращия надзорен орган

Чл. 236. *(1)* В случай че компетентните органи не достигнат до съвместно решение в сроковете по чл. 235, решението се взема на консолидирана основа от комисията, когато тя е консолидиращ надзорен орган, след отчитане на оценката на риска на дъщерните дружества, извършена от съответните компетентни органи. Когато в сроковете по чл. 235, ал. 1 някой от компетентните органи е отнесъл въпроса до ЕБО, комисията взема решението си съобразно решението на ЕБО по чл. 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

(2) В случаите, когато комисията упражнява надзор на индивидуална или подконсолидирана основа спрямо дъщерни дружества на институция майка от Европейския съюз или на финансов холдинг майка от Европейския съюз, или на финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, при вземане на решения по ал. 1 тя взема предвид становищата и препоръките, дадени от консолидиращия надзорен орган, както и решението на ЕБО по чл. 19, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

(3) Решенията по ал. 1 и 2 се изготвят в писмена форма, мотивират се подробно, като отчитат оценката на риска, становищата и резервите на другите компетентни органи. Комисията за финансов надзор предоставя решението по ал. 1 на съответните компетентни органи и на институцията майка от Европейския съюз.

Прилагане и преразглеждане на решенията на консолидиращия надзорен орган

Чл. 237. *(1)* Комисията за финансов надзор прилага съвместните решения по чл. 235, както и решенията на другите компетентни органи, аналогични на решенията по чл. 236.

(2) Решенията по чл. 235 и 236 се преразглеждат ежегодно или при извънредни обстоятелства, когато компетентен орган, отговарящ за надзора върху дъщерни дружества на институция майка от Европейския съюз или на финансов холдинг майка от Европейския съюз, или на финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, отправи писмено и обосновано искане към комисията за актуализиране на решение по ал. 1. В този случай преразглеждането се извършва съвместно с компетентния орган, отправил искането.

Информиране на ЕБО при извънредни ситуации

Чл. 238. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) При възникване на извънредна ситуация, включително в случаите по чл. 18 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, или при неблагоприятно развитие на пазарите, което може да застраши ликвидността на пазара и стабилността на финансовата система в Република България или в друга държава членка, в която са лицензирани дружества от групата или са установени значими клонове, комисията, когато е консолидиращ надзорен орган, информира незабавно ЕБО и органите по чл. 25, ал. 1, т. 4 и 5 и ал. 11 от Закона за Комисията за финансов надзор, като им предоставя цялата информация от значение за изпълнението на техните функции.

(2) Когато за целите на надзора на консолидирана основа, упражняван от комисията, е необходима информация, която вече е била предоставена на друг компетентен орган, за да се предотврати повторното ѝ предоставяне на

заинтересованите компетентни органи, комисията я изисква от съответния компетентен орган, когато това е възможно.

Споразумения за координация и сътрудничество

Чл. 239. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) За целите на надзора на консолидирана основа комисията сключва писмени споразумения за координация и сътрудничество с компетентните органи за надзор в съответните държави членки. Със споразуменията могат да бъдат възложени допълнителни надзорни задачи на консолидиращия надзорен орган, както и да бъдат предвидени процедури за вземане на решения и за сътрудничество с другите компетентни органи.

(2) Когато инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, е дъщерно дружество на институция от държава членка, комисията може въз основа на споразумение по чл. 28 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 с компетентния орган на институцията майка от Европейския съюз да му делегира отговорността за надзора върху инвестиционния посредник - дъщерно дружество.

(3) Когато инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, е дружество майка на институция в държава членка, комисията може въз основа на споразумение по чл. 28 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 със съответния компетентен орган да поеме отговорност за надзора над институцията - дъщерно дружество.

(4) Комисията за финансов надзор уведомява ЕБО за сключването и съдържанието на споразуменията по ал. 2 и 3.

(5) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор сключва писмени споразумения по ал. 1 и за целите на надзора на консолидирана основа спрямо финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност със:

1. компетентния орган на държавата членка, в която е седалището на холдинга, когато не е в Република България и комисията е консолидиращ надзорен орган;

2. консолидиращия надзорен орган, когато седалището на холдинга е в Република България и попада в обхвата на надзора на индивидуална основа на комисията, но тя не е консолидиращ надзорен орган.

Надзорни колегии, създавани от комисията

Чл. 240. (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор, когато е консолидиращ надзорен орган, създава надзорни колегии на компетентните органи за улесняване изпълнението на функциите по чл. 233 - 237 и осигурява подходящо ниво на координация и сътрудничество, а при необходимост - и участие на съответните компетентни органи на трети държави, когато е целесъобразно, при спазване на изискванията за поверителност и на правото на Европейския съюз. В надзорните колегии могат да участват и компетентните органи, отговарящи за надзора върху дъщерни дружества на институция майка от Европейския съюз, на финансов холдинг майка от Европейския съюз или на финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз, компетентните органи на приемащата държава членка, в която са установени значими клонове, при необходимост - и централните банки от Европейската система на централните банки (ЕСЦБ).

(2) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор може да участва в надзорни колегии, създадени от други компетентни органи, когато те са консолидиращи надзорни органи съгласно Директива 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 575/2013. Комисията за финансов надзор като орган, издал одобрение по чл. 229а на финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност, може да участва в съответната надзорна колегия.

(3) За създаването и дейността на надзорните колегии комисията след консултации с другите компетентни органи сключва с тях писмени споразумения по чл. 239.

(4) Надзорните колегии по ал. 1 създават необходимите условия и ред за:

1. обмен на информация между компетентните органи и ЕБО в съответствие с чл. 21 от Регламент (ЕС) № 1093/2010;

2. постигане на съгласие по възлагане на задачи и делегиране на правомощия на доброволна основа;

3. определяне на план за извършване на надзорни проверки, основан на оценка на риска на групата;

4. повишаване ефективността на надзора чрез премахване на излишното дублиране на надзорни изисквания, включително във връзка с исканията за информация по чл. 238 и чл. 243, ал. 5;

5. последователно прилагане на предвидените в този закон, Регламент (ЕС) № 575/2013 и актовете по прилагането им изисквания за пруденциален надзор по отношение на всички дружества в групата, без да се засягат възможностите и правото на преценка, предоставени от правото на Европейския съюз;

6. прилагане на чл. 233, ал. 1, т. 3 при отчитане дейността на други надзорни колегии или групи, които могат да бъдат създадени в тази област.

(5) Комисията за финансов надзор си сътрудничи с ЕБО и с другите компетентни органи, когато участва в надзорни колегии. Изискванията за поверителност не могат да възпрепятстват обмена на поверителна информация.

(6) Създаването и дейността на надзорна колегия не засяга правомощията на комисията, съответно на заместник-председателя, по този закон, по Закона за Комисията за финансов надзор и по Регламент (ЕС) № 575/2013.

(7) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) За улесняване изпълнението на функциите по чл. 233, ал. 1, чл. 238, ал. 1 и чл. 239, ал. 1 комисията, когато е консолидиращ надзорен орган, създава и колегии от надзорни органи в случаите, когато всички трансгранични дъщерни дружества на институция майка от Европейския съюз, финансов холдинг майка от Европейския съюз или финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз са с главно управление в трети държави, при условие че надзорните органи на третите държави подлежат на изисквания за поверителност, които се считат за еквивалентни на изискванията за поверителност по този закон и Закона за Комисията за финансов надзор.

Заседания на надзорните колегии

Чл. 241. *(1)* В случаите, когато е консолидиращ надзорен орган, комисията ръководи заседанията на надзорната колегия и определя компетентните органи, които ще участват във всяко заседание или дейност на колегията, като отчита значението на тези органи на надзорната дейност, която ще бъде планирана или координирана, включително възможното въздействие върху финансовата стабилност в съответните държави членки, и задълженията във връзка с надзора върху значимите клонове.

(2) Като консолидиращ надзорен орган комисията предварително предоставя на всички членове на надзорната колегия информацията относно организацията на заседанието, основните въпроси и действията, които ще се обсъждат. Комисията за финансов надзор предоставя своевременно на всички членове на надзорната колегия и цялата информация относно взетите на тези заседания решения и предприетите мерки.

(3) Комисията за финансов надзор в качеството си на консолидиращ надзорен орган и при спазване на изискванията за поверителност информира ЕБО за дейността на надзорните колегии, които ръководи, включително при извънредни ситуации, и му предоставя цялата информация от съществено значение за сближаване на надзорните практики.

Отнасяне на въпрос за съдействие до ЕБО

Чл. 242. В случай на разногласие между компетентните органи, участващи в надзорната колегия, комисията като участник в нея може да отнесе съответния въпрос

до ЕБО и да поиска съдействието му в съответствие с чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Предоставяне на информация на компетентните органи

Чл. 243. *(1)* Комисията за финансов надзор по своя инициатива предоставя на съответните компетентни органи информацията, която е съществена и/или относима за упражняване на надзорните им функции за прилагането на Директива 2013/36/ЕС и на Регламент (ЕС) № 575/2013.

(2) За целите на ал. 1 съществена е всяка информация, която би могла да повлияе върху оценката на финансовата стабилност на институция или на финансова институция от съответната държава членка и която включва следното:

1. описание на правната, управленската и организационната структура на групата, включващо всички поднадзорни лица и нерегулирани дъщерни дружества, значимите клонове и предприятията майки в групата, и посочване на компетентните органи, упражняващи надзор върху поднадзорните лица в групата;

2. процедури за събиране и проверка на информация от институциите в групата;

3. затруднения в дейността на институции или в дейността на други дружества от групата, които могат сериозно да засегнат дейността на институциите;

4. административни наказания и надзорни мерки, наложени от комисията по реда на този закон, включително налагането на допълнителни капиталови изисквания или ограничения за използване на усъвършенствания подход за измерване при изчислението на задължителния собствен капитал съгласно чл. 312, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(3) По искане на компетентен орган на държава членка, упражняващ надзор върху дъщерните дружества на институции майки от Европейския съюз или на институции, контролирани от финансови холдинги майки от Европейския съюз или от финансови холдинги майки със смесена дейност от Европейския съюз, спрямо които комисията е консолидиращ надзорен орган, тя предоставя информацията, която е относима за упражняване на надзорните им функции.

(4) Комисията за финансов надзор си сътрудничи с ЕБО и предоставя цялата необходима информация за изпълнение на задълженията му при условията и по реда на Регламент (ЕС) № 1093/2010.

(5) В случаите, когато комисията упражнява надзор върху инвестиционен посредник, контролиран от институция майка от Европейския съюз, при необходимост от информация относно прилагането на подходите и методиките съгласно Директива 2013/36/ЕС и Регламент (ЕС) № 575/2013 комисията се свързва с консолидиращия надзорен орган в съответната държава членка, когато е възможно този орган да разполага с необходимата информация.

Консултации с други компетентни органи

Чл. 244. *(1)* Преди да вземе решение, което е от значение и за дейността на друг компетентен орган, комисията се консултира с него, както и с консолидиращия надзорен орган, когато решението се отнася до съществени надзорни мерки и административни наказания, наложени от комисията, съответно от заместник-председателя, включително налагането на допълнителни капиталови изисквания или ограничения за използването на вътрешни модели за операционния риск при изчисляване на собствения капитал за надзорни цели съгласно чл. 312, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(2) Изискването по ал. 1 не се прилага, когато е необходимо комисията незабавно да вземе решение, както и когато консултациите могат да затруднят или да осуетят ефективността на съответно решение. В този случай комисията уведомява компетентните органи при първа възможност.

Консултации с ЕБО

Чл. 245. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор може да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО по реда на чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 в случаите, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) компетентен орган не й е предоставил своевременно необходимата информация съгласно чл. 243, ал. 1;

2. искането за обмен на относима информация е отказано или не е изпълнено в разумен срок.

Сътрудничество с Държавна агенция „Национална сигурност"

Чл. 245а. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор и Държавна агенция „Национална сигурност" си сътрудничат в рамките на своята компетентност и си предоставят информация, която е необходима за изпълнението на правомощията им по този закон, Регламент (ЕС) № 575/2013, Закона за мерките срещу изпирането на пари и Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение, при условие че това не възпрепятства текуща проверка, разследване или производство съгласно приложимото законодателство.

Проверки по инициатива на друг компетентен орган

Чл. 246. *(1)* По искане на компетентен орган комисията извършва проверка на определена информация за инвестиционен посредник, финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност, финансова институция, дружество за спомагателни услуги, холдинг със смесена дейност, дъщерни дружества, които извършват дейност на територията на Република България, спрямо които комисията упражнява надзор.

(2) Комисията за финансов надзор може да възложи на компетентния орган, изискал информацията, или на външен одитор, или на експерт да извърши проверката.

(3) Когато инвестиционен посредник, финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност, финансова институция, дружество за спомагателни услуги, холдинг със смесена дейност или дъщерно дружество, върху които комисията упражнява надзор, извършва дейност в друга държава членка, комисията може да поиска от съответния компетентен орган да извърши проверка на определена информация за това лице. В този случай комисията може да поиска да извърши и самостоятелно проверката или да участва в извършването й.

Включване на холдинги в консолидирания надзор и изискване на информация от предприятие майка на инвестиционен посредник

Чл. 247. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор предприема всички необходими мерки за включване на одобрените по чл. 229а финансови холдинги и финансови холдинги със смесена дейност в консолидирания надзор.

(2) (Предишна ал. 1 - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато компетентен орган не е включил в надзора на консолидирана основа инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, комисията може да поиска от предприятието майка информация, която може да улесни надзора над този инвестиционен посредник.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато комисията упражнява надзор на консолидирана основа съгласно този закон, тя може да изиска от дъщерните дружества на инвестиционни посредници, лицензирани в Република България, на финансов холдинг или на финансов холдинг със смесена дейност, когато тези дъщерни дружества не са включени в обхвата на надзора на консолидирана основа, информацията по чл. 248. В този случай се прилага процедурата за предоставяне и проверка на информацията съгласно чл. 248.

Изискване на информация от холдинг със смесена дейност

Чл. 248. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато холдинг със смесена дейност е предприятие майка на един или повече инвестиционни посредници, лицензирани в Република България, комисията може да изисква от холдинга и от неговите дъщерни дружества информация, която е подходяща за целите на надзора над дъщерните дружества - инвестиционни посредници.

(2) Комисията за финансов надзор може да извършва самостоятелно или с помощта на назначени за целта лица проверка на място в съответното дружество с цел проверка на получената информация по ал. 1.

(3) Когато холдингът със смесена дейност или едно от неговите дъщерни дружества е застраховател, комисията може да провери получената информация по ал. 1 и по реда на чл. 231.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато холдингът със смесена дейност или едно от неговите дъщерни дружества не са учредени в Република България, получената информация по ал. 1 може да се проверява и по реда на чл. 246.

Общ надзор върху холдинг със смесена дейност и неговите дъщерни дружества

Чл. 249. *(1)* Когато холдинг със смесена дейност е предприятие майка на един или повече инвестиционни посредници, лицензирани в Република България, комисията упражнява общ надзор както върху сделките между тези инвестиционни посредници и холдинга, така и върху сделките между инвестиционните посредници и другите дъщерни дружества на холдинга, без да се нарушават изискванията на част четвърта от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(2) Инвестиционните посредници по ал. 1 въвеждат адекватни процеси за управление на риска и механизми за вътрешен контрол, включително надеждни процедури за отчитане и осчетоводяване, за да идентифицират, измерват, наблюдават и контролират по подходящ начин сделките с холдинга със смесена дейност и с неговите дъщерни дружества.

(3) Инвестиционните посредници по ал. 1 уведомяват комисията за всяка значима сделка с холдинга със смесена дейност и с неговите дъщерни дружества, различна от сделките по чл. 394 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(4) Процедурите и сделките по ал. 2 и 3 са обект на надзор от комисията. Изискванията, на които сделките трябва да отговарят, за да се смятат за значими, се определят с наредба.

Сътрудничество с компетентни органи на други държави членки

Чл. 250. *(1)* Когато предприятие майка и някое от неговите дъщерни дружества - институции, едно от които е инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, са установени в различни държави членки, комисията си сътрудничи и обменя информация със съответните компетентни органи, която да позволи или да подпомогне упражняването на надзора на консолидирана основа.

(2) Когато предприятието майка е учредено в Република България, но комисията не упражнява надзор на консолидирана основа съгласно чл. 251, по искане на органа за надзор на консолидирана основа комисията има право да изисква от предприятието майка информацията, която би била необходима за надзора на консолидирана основа, като я предоставя на този компетентен орган.

(3) Правомощията на комисията за събиране на информация по ал. 2 не водят до задължение за комисията да упражнява надзор на самостоятелна основа върху предприятието майка, когато е финансов холдинг, финансов холдинг със смесена дейност, финансова институция или дружество за спомагателни услуги.

(4) Правомощията на комисията за събиране на информация по чл. 248 не водят до задължения за надзор на самостоятелна основа върху холдинга със смесена дейност

и дъщерните му дружества, които не са инвестиционни посредници и не са включени в обхвата на надзора на консолидирана основа.

Съдействие на компетентни органи от други държави членки при консолидиран надзор върху дъщерни дружества, подлежащи на лицензиране от комисията

Чл. 251. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато упражнява надзор на консолидирана основа върху инвестиционен посредник, финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност, който контролира едно или повече дъщерни дружества, които са застрахователи или други предприятия, предоставящи инвестиционни услуги, които подлежат на лицензиране от комисията, комисията си сътрудничи и обменя информация със съответните компетентни органи с цел да съдейства за упражняване на надзора върху дейността и цялостното финансово състояние на поднадзорните лица.

(2) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато комисията е консолидиращ надзорен орган по отношение на финансов холдинг майка със смесена дейност, но не е координатор по чл. 14 от Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати, комисията си сътрудничи с координатора за целите на прилагането на този закон и на Регламент (ЕС) № 575/2013. С цел осъществяване на ефективно сътрудничество комисията сключва с координатора писмено споразумение.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор поддържа списък на финансовите холдинги и на финансовите холдинги със смесена дейност, върху които упражнява надзор на консолидирана основа. Комисията за финансов надзор предоставя този списък на другите компетентни органи, на Европейската комисия и на ЕБО и ги уведомява за всяка промяна в него.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, е дъщерно дружество на институция, финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност от трета държава и спрямо този инвестиционен посредник не се упражнява надзор на консолидирана основа от комисията или от друг компетентен орган, комисията проверява дали инвестиционният посредник е обхванат от надзор на консолидирана основа, съответстващ на изискванията на този закон и Регламент (ЕС) № 575/2013. Комисията за финансов надзор проверява по своя инициатива или по искане на предприятието майка или на дъщерното дружество, подлежащи на лицензиране и надзор в държава членка, и провежда консултации със съответния компетентен орган.

(5) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) При извършване на проверката по ал. 4 комисията взема предвид становището на Европейския банков комитет дали правилата за надзор на консолидирана основа на съответната трета държава биха постигнали целите на надзора на консолидирана основа съгласно чл. 111 - 127 от Директива 2013/36/ЕС. След приключването на проверката и преди вземането на решение комисията се консултира и с ЕБО.

(6) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Когато установи, че не се упражнява надзор на консолидирана основа или че упражняваният надзор не съответства на изискванията на този закон и на Регламент (ЕС) № 575/2013, комисията може да приложи спрямо инвестиционния посредник - дъщерно дружество по ал. 4, подходящи надзорни мерки за постигане целите на надзора на консолидирана основа върху него. Комисията за финансов надзор прилага тези надзорни мерки след консултации със съответните компетентни органи, включително и на третата държава.

(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) В случаите по ал. 6 комисията може да поиска учредяването на финансов холдинг или на финансов холдинг със смесена дейност със седалище на територията на държава членка и спрямо него да се прилагат изискванията на надзора на консолидирана основа, установени в този закон.

Междинно предприятие

Чл. 251а. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Когато две или повече институции от държави членки, една от които е инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, са част от една и съща група от трета държава, чиято обща стойност на активите в Европейския съюз е над 40 милиарда евро, тези институции трябва да имат едно междинно предприятие майка от Европейския съюз.

(2) Комисията за финансов надзор съвместно с другите компетентни органи на институции по ал. 1 могат да разрешат на институциите да разполагат с две междинни предприятия майки от Европейския съюз, ако установят, че учредяването на едно междинно предприятие майка от Европейския съюз:

1. е несъвместимо с изискване за разделяне на дейностите, определено от законодателството или надзорните органи на третата държава, в която се намира главното управление на крайното предприятие майка на групата от третата държава, или

2. ще направи възможността за преструктуриране по-неефективна, отколкото ако има две междинни предприятия майки от Европейския съюз, съгласно преценката на съответния орган за преструктуриране на междинното предприятие майка от Европейския съюз.

(3) Когато комисията е консолидиращ надзорен орган, междинното предприятие майка от Европейския съюз може да е финансов холдинг или финансов холдинг със смесена дейност, който е получил одобрение в съответствие с чл. 229б. Когато нито една от институциите по ал. 1 не е кредитна институция или когато трябва да бъде учредено второ междинно предприятие майка от Европейския съюз във връзка с инвестиционните дейности, междинното предприятие майка от Европейския съюз или второто междинно предприятие майка от Европейския съюз може да е инвестиционен посредник, получил лиценз съгласно чл. 17.

(4) Общата стойност на активите на групата от трета държава в Европейския съюз е сумата от:

1. общата стойност на активите на всяка институция от държава членка от групата, както са посочени в консолидирания й баланс или в индивидуалните баланси, когато балансът на дадена институция не е консолидиран, и

2. общата стойност на активите на всеки клон на институция, лицензирана да извършва дейност в държава членка чрез клон, част от групата.

(5) Комисията за финансов надзор предоставя на ЕБО за всяка група от трета държава по ал. 1 следната информация:

1. наименованието и общата стойност на активите на инвестиционния посредник, лицензиран в Република България, който е част от групата по ал. 1;

2. наименованията и общата стойност на активите, съответстващи на клоновете на инвестиционния посредник, лицензирани да извършват дейност в Република България, както и видовете дейности, които имат право да извършват;

3. наименованието и вида на междинното предприятие майка от Европейския съюз по ал. 3, когато то е със седалище в Република България, и наименованието на групата от трета държава, от която то е част.

(6) Всеки инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, който е част от група от трета държава, трябва да отговаря на едно от следните условия:

1. има междинно предприятие майка от Европейския съюз;

2. е междинно предприятие майка от Европейския съюз;

3. е единствената институция в Европейския съюз от тази група;

4. е част от група от трета държава с обща стойност на активите в Европейския съюз под 40 милиарда евро.

(7) За целите на този член понятието „институция" включва и инвестиционните посредници.

Приложим закон

Чл. 251б. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор, когато упражнява надзор на консолидирана основа по чл. 231 върху финансов холдинг със смесена дейност, за който се прилагат равностойни разпоредби по този закон и Кодекса за застраховането или съответното законодателство на държава членка, по-специално относно рисково-базиран надзор, прилага по отношение на този холдинг само разпоредбите на закона, който се отнася до най-значимия финансов сектор, определен съгласно чл. 3, ал. 4 от Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати.

ДЯЛ ВТОРИ
ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ НА ДЪРЖАВА ЧЛЕНКА, ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ, ЕВРОПЕЙСКИЯ ОРГАН ЗА ЦЕННИ КНИЖА И ПАЗАРИ И ЕВРОПЕЙСКИЯ БАНКОВ ОРГАН
(Загл. изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)
Глава двадесет и трета
СЪТРУДНИЧЕСТВО И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ С КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ НА ДЪРЖАВА ЧЛЕНКА, ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ, ЕВРОПЕЙСКИЯ ОРГАН ЗА ЦЕННИ КНИЖА И ПАЗАРИ И ЕВРОПЕЙСКИЯ БАНКОВ ОРГАН
(Загл. изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)
Раздел I
Сътрудничество с компетентните органи на държава членка, Европейската комисия, Европейския орган за ценни книжа и пазари и Европейския банков орган"
(Загл. изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)

Компетентен орган

Чл. 252. *(1)* При осъществяване на надзорните си функции съгласно този закон и актовете по прилагането му комисията предоставя информация и си сътрудничи със съответните компетентни органи на други държави членки. Сътрудничеството може да включва и дейности по улесняването на събирането на глоби, имуществени санкции и други дейности, свързани с осъществяването на надзор и наказателно преследване.

(2) Комисията за финансов надзор е компетентен орган за обмен на информация и сътрудничество по смисъла на чл. 79 от Директива 2014/65/ЕС. Комисията за финансов надзор определя лица за контакт, чрез които се приемат искания за предоставяне на информация или за сътрудничество, и уведомява за това Европейската комисия, ЕОЦКП и компетентните органи на другите държави членки.

(3) За целите на ал. 1 комисията използва предоставените й със закон правомощия и в случаите, когато действието - предмет на разследване от компетентните органи на други държави членки, не представлява нарушение на законодателството на Република България.

Мерки за сътрудничество

Чл. 253. *(1)* Когато дейността на място на търговия от държава членка на територията на Република България чрез клон е от изключително значение за функционирането на пазарите на ценни книжа и за защитата на интересите на инвеститорите в Република България, комисията предприема необходимите мерки за сътрудничество със съответния компетентен орган на държавата членка.

(2) Мерките по ал. 1 се предприемат и в случаите, когато място на търговия, получило лиценз, съответно разрешение от комисията, извършва дейност на

територията на друга държава членка и тази дейност е от изключително значение за функционирането на пазарите на ценни книжа и защитата на интересите на инвеститорите в тази държава членка.

(3) Случаите, в които мястото на търговия по ал. 1 и 2 е от изключително значение за функционирането на пазарите на ценни книжа и за защитата на интересите на инвеститорите, са определени с Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/988 на Комисията от 6 юни 2017 г. за определяне на технически стандарти за изпълнение по отношение на стандартните формуляри, образци и процедури за мерките за сътрудничество във връзка с място на търговия, чиито операции са от съществено значение в приемащата държава членка (ОВ, L 149/3 от 13 юни 2017 г.), наричан по-нататък „Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/988".

Уведомяване за нарушения

Чл. 254. *(1)* В случаите, когато комисията има основателни съмнения, че лице, върху чиято дейност тя не осъществява надзорни правомощия, извършва или е извършило действия в нарушение на изискванията на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета или на Регламент (ЕС) № 600/2014 на територията на друга държава членка, тя уведомява за това компетентния орган на съответната държава членка и ЕОЦКП.

(2) В случаите, когато комисията е уведомена от компетентния орган на държава членка, че лице, върху чиято дейност той не осъществява надзорни правомощия, извършва на територията на Република България действия в нарушение на изискванията на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета или на Регламент (ЕС) № 600/2014, тя предприема необходимите мерки и уведомява съответния компетентен орган на държавата членка и ЕОЦКП за резултатите от тях.

Действия във връзка с мерките по чл. 278

Чл. 255. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор уведомява ЕОЦКП и други компетентни органи за приложените мерки по чл. 278.

(2) Уведомлението по ал. 1 включва подробна информация относно приложената мярка по чл. 278, включително данни за лицата, спрямо които тя е приложена, и мотивите за нейното прилагане, обхвата на ограниченията, лицата и финансовите инструменти, които засяга, всякакви ограничения за размера на позициите, които лицето може да държи по всяко време, всякакви изключения от ограниченията, предоставени в съответствие с чл. 192, и основанията за тях.

(3) Уведомяването се извършва не по-късно от 24 часа преди момента, от който се планира действията или мерките да влязат в сила. При извънредни обстоятелства комисията може да извърши уведомяването по изречение първо и по-късно.

(4) Когато комисията получи уведомление по ал. 1 от компетентен орган на държава членка, се прилага съответна мярка по чл. 278, ако мярката е необходима, за да може другият компетентен орган да постигне целта си. В случай че комисията планира да вземе мерки, тя извършва уведомлението по ал. 1 и 2.

(5) Когато мерките по ал. 1 - 4 се отнасят до енергийни продукти на едро, комисията уведомява и Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия, създадена съгласно Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Агенция за сътрудничество между регулаторите на енергия (ОВ, L 211/1 от 14 август 2009 г.).

(6) Когато мерките по ал. 1 - 4 се отнасят до квотите на емисии, комисията си сътрудничи с публичните органи, отговарящи за надзора на спот пазарите и пазарите за търгове, както и с компетентните органи, администраторите на регистри и други публични органи, отговарящи за надзора на спазването на изискванията по Директива 2003/87/ЕО, за да е сигурна, че може да получи консолидирана информация за пазарите за търговия с квоти на емисии.

(7) Когато мерките по ал. 1 - 4 се отнасят до селскостопанските стокови деривати, комисията докладва и сътрудничи на публичните органи, компетентни за надзора, администрирането и регулирането на физическите селскостопански пазари съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (ОВ, L 347/671 от 20 декември 2013 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 1308/2013".

Съдействие при проверки на място

Чл. 256. *(1)* При осъществяване на надзорната си дейност, при извършване на проверки на място или на разследване комисията може да поиска съдействие от съответния компетентен орган на друга държава членка.

(2) В случаите по ал. 1, отнасящи се до инвестиционни посредници, които са дистанционни членове на регулиран пазар в Република България, комисията може да упражни правомощията си по отношение на тях, като директно уведоми за това компетентния орган на държавата членка по произход.

(3) Когато комисията получи искане за съдействие при извършване на проверка на място или на разследване от компетентен орган на друга държава членка, тя в рамките на своите правомощия:

1. извършва проверката или разследването самостоятелно;

2. разрешава извършването на проверката или разследването от компетентния орган на другата държава членка;

3. разрешава извършването на проверката или разследването от одитори или експерти.

(4) Обменът на информация между компетентните органи при сътрудничество, проверките на място и разследванията се извършват при спазване изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2017/586 на Комисията от 14 юли 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за обмена на информация между компетентните органи при сътрудничеството в областта на надзорната дейност, проверките на място и разследванията (ОВ, L 87/382 от 31 март 2017 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2017/586".

Раздел II

Обмен на информация с компетентните органи на държави членки

Предоставяне на информация на компетентен орган на държава членка

Чл. 257. *(1)* Комисията за финансов надзор предоставя незабавно необходимата информация на компетентен орган на държава членка за целите на изпълнението на задълженията му, определени съгласно Директива 2014/65/ЕС или Регламент (ЕС) № 600/2014. За получаване на информацията, необходима за осъществяване на функциите на комисията, комисията подава искане до лицата за контакт от съответния компетентен орган на държава членка.

(2) При получаването на искане за предоставяне на информация комисията предоставя на компетентния орган от държава членка информацията, необходима за осъществяване на надзорните му функции. При предоставянето на информацията комисията може да изиска информацията да не се разкрива пред трети лица без изричното й съгласие.

Предоставяне на информация на Българската народна банка

Чл. 258. (Изм. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Лицата за контакти по чл. 252, ал. 2 могат да предоставят на Българската народна банка при условия и по ред,

определени със съвместна инструкция на комисията и на Българската народна банка, информацията, получена по реда на чл. 129 и чл. 257, ал. 1, и информацията, получена от съответния компетентен орган на трета държава.

(2) Комисията за финансов надзор не може да предоставя информацията по ал. 1, по чл. 129, както и информацията, получена от компетентни органи на трети държави, на други органи или на физически и юридически лица без изричното съгласие на компетентните органи, разкрили информацията, и само за случаите, за които те са дали съгласие, с изключение на случаите, когато надлежно обосновани обстоятелства налагат това, за които комисията незабавно информира компетентните органи, предоставили информацията.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор, заместник-председателят, Българската народна банка, както и други органи или физически и юридически лица, на които е предоставена информация, получена по реда на чл. 129 и чл. 257, ал. 1, и информация, получена от съответния компетентен орган от трета държава, могат да я използват само във връзка с изпълнение на своите функции:

1. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) при проверка за спазване на изискванията за издаване на разрешение за извършване на дейност като инвестиционен посредник и за улесняване надзора на извършването на тази дейност, административните и счетоводните процедури и механизмите за вътрешен контрол;

2. за контрол върху дейността на местата за търговия;

3. при прилагане на принудителни административни мерки и налагане на административни наказания;

4. (изм. - ДВ, бр. 12 от 2021 г., в сила от 12.02.2021 г.) при обжалване по административен или по съдебен ред на актовете на комисията и на заместник-председателя, както и на актовете на Българската народна банка по чл. 16, ал. 2 и чл. 103, ал. 10 от Закона за кредитните институции;

5. при извънсъдебни процедури за решаване на потребителски спорове относно инвестиционните услуги и дейности, предоставени на инвестиционни посредници.

Предоставяне на информация на европейските органи

Чл. 259. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

Уведомяване на ЕОЦКП

Чл. 260. Комисията за финансов надзор може да уведоми ЕОЦКП за случаи на отхвърляне или на непредприемане на действия в разумен срок по направено искане за извършване на надзорна дейност, проверка на място или разследване по чл. 106 или по искане за обмен на информация по чл. 257 - 258.

Отказване на съдействие

Чл. 261. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор може да откаже съдействие при извършване на проверка на място, на разследване или надзорна дейност, както е предвидено в чл. 262, или за предоставяне на информация по чл. 257 и 258, когато:

1. е образувано производство пред органите на съдебната власт в Република България по отношение на същите действия и лица, във връзка с които е поискано съдействие;

2. е налице влязло в сила съдебно решение в Република България по отношение на същите действия и лица, във връзка с които е поискано съдействие.

(2) В случаите по ал. 1 комисията уведомява органа, поискал съдействие, и ЕОЦКП и им предоставя подробна информация за причините за отказа.

Провеждане на консултации

Чл. 262. *(1)* Комисията за финансов надзор провежда консултации със съответния компетентен орган от друга държава членка, преди да се произнесе по заявлението за издаване на лиценз, когато заявителят е:

1. дъщерно дружество на друг инвестиционен посредник, пазарен оператор или кредитна институция, получил/получила разрешение за извършване на дейност от компетентния орган на друга държава членка;

2. дъщерно дружество на предприятие майка на друг инвестиционен посредник или кредитна институция, получил/получила разрешение за извършване на дейност от компетентния орган на друга държава членка;

3. лице, което се контролира от физическо или юридическо лице, което контролира инвестиционен посредник, или кредитна институция, получил/получила разрешение за извършване на дейност от компетентния орган на друга държава членка.

(2) Комисията за финансов надзор провежда консултации с Българската народна банка, преди да се произнесе по заявлението, когато заявителят е:

1. дъщерно дружество на кредитна институция, получила разрешение за извършване на дейност по реда на Закона за кредитните институции;

2. дъщерно дружество на предприятие майка на кредитна институция, получила разрешение за извършване на дейност по реда на Закона за кредитните институции;

3. лице, което се контролира от физическо или юридическо лице, което контролира кредитна институция, получила разрешение за извършване на дейност по реда на Закона за кредитните институции.

(3) Комисията за финансов надзор провежда консултации със съответните компетентни органи по ал. 1 и 2 при преценка на уместността на акционерите или членовете и репутацията и опита на лицата, които ще представляват и управляват инвестиционния посредник, ако участват в действителното управление и на друго лице в групата.

(4) Комисията за финансов надзор провежда предварителни консултации и сътрудничи със съответния компетентен орган, когато лицето по чл. 53 и 54 е:

1. дъщерно дружество на кредитна институция, застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник или управляващо дружество, лицензирани в друга държава членка, или кредитна институция, застраховател или презастраховател, лицензирани в Република България;

2. дружество майка на кредитна институция, застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник или управляващо дружество, лицензирани в друга държава членка, или кредитна институция, застраховател или презастраховател, лицензирани в Република България;

3. физическо или юридическо лице, което контролира кредитна институция, застраховател, презастраховател, инвестиционен посредник или управляващо дружество, лицензирани в друга държава членка, или кредитна институция, застраховател или презастраховател, лицензирани в Република България.

(5) Комисията за финансов надзор предоставя информация на съответния компетентен орган на държава членка във връзка с издаването на разрешение за извършване на дейност като инвестиционен посредник на:

1. дъщерно дружество на инвестиционен посредник, получил лиценз за извършване на дейност по този закон, или застраховател, получил лиценз за извършване на дейност по Кодекса за застраховането;

2. дъщерно дружество на предприятие майка на инвестиционен посредник, получил лиценз за извършване на дейност по този закон, или на застраховател, получил лиценз за извършване на дейност по Кодекса за застраховането;

3. лице, което се контролира от физическо или юридическо лице, което контролира инвестиционен посредник, получил лиценз за извършване на дейност по този закон, или застраховател, получил лиценз за извършване на дейност по Кодекса за застраховането.

(6) Комисията за финансов надзор консултира съответния компетентен орган от държава членка при преценка на репутацията и опита на лицата, които ще представляват и управляват инвестиционния посредник, ако участват в действителното управление и на инвестиционен посредник, получил лиценз за извършване на дейност по този закон.

(7) При придобиването на квалифицирано дялово участие в инвестиционен посредник или в кредитна институция, лицензирани в държава членка, комисията предоставя своевременно по искане на съответния компетентен орган всяка информация за инвестиционен посредник, получил лиценз за извършване на дейност съгласно този закон, която е съществена или има отношение за извършване на оценка на лицето, което придобива квалифицирано дялово участие. Комисията за финансов надзор предоставя по своя инициатива на съответния компетентен орган съществената информация за извършване на оценката.

Текущо предоставяне на информация

Чл. 263. *(1)* За статистически цели комисията може да изисква от инвестиционните посредници от държава членка, които извършват дейност на територията на Република България чрез клон, да представят периодични отчети с форма и съдържание, определени с наредба.

(2) При изпълнението на функциите си комисията изисква от инвестиционните посредници от държава членка, които извършват дейност на територията на Република България чрез клон, необходимата информация за осъществяване на надзора за изпълняване на задълженията им по чл. 48, които не могат да са по-строги от задълженията, установени за инвестиционните посредници, получили лиценз за извършване на дейност по този закон.

Уведомяване за нарушения

Чл. 264. *(1)* Когато са налице данни, че инвестиционен посредник от държава членка, който извършва дейност чрез клон или при условията на свободно предоставяне на услуги на територията на Република България, нарушава изискванията на Директива 2014/65/ЕС, върху които комисията, съответно заместник-председателят, няма правомощия да осъществява надзор, комисията уведомява за това компетентния орган на държавата членка по произход.

(2) Когато въпреки приложените от компетентния орган на държавата членка по произход мерки или когато тези мерки са се оказали недостатъчни или неподходящи и инвестиционният посредник продължава да извършва действия в нарушение на интересите на инвеститорите или на нормалното функциониране на капиталовите пазари на територията на Република България, комисията, съответно заместник-председателят, може:

1. след като комисията уведоми компетентния орган на държавата членка по произход, да предприеме необходимите мерки за защита на инвеститорите и за осигуряване на нормалното функциониране на капиталовите пазари, а ако е необходимо - и да забрани на инвестиционния посредник да извършва дейност на територията на Република България; Комисията за финансов надзор незабавно уведомява ЕОЦКП и Европейската комисия за предприетите мерки;

2. да отнесе въпроса до ЕОЦКП.

Надзорни правомощия

Чл. 265. *(1)* Когато комисията или заместник-председателят установят, че инвестиционен посредник от държава членка, който извършва дейност чрез клон на територията на Република България, нарушава изискванията на чл. 45, ал. 5, комисията разпорежда писмено да се преустановят и отстранят в определен срок допуснатите нарушения и вредните последици от тях.

(2) Когато инвестиционният посредник не изпълни разпореждането по ал. 1, комисията предприема всички необходими мерки за преустановяване на нарушенията

и уведомява за характера на тези мерки компетентния орган на държавата членка по произход.

(3) Когато въпреки приложените по ал. 2 мерки инвестиционният посредник не преустанови нарушението по ал. 1, може:

1. комисията, съответно заместник-председателят, след като комисията уведоми компетентния орган на държавата членка по произход, да предприеме необходимите мерки, за да предотврати нарушението или да накаже нарушителя и ако е необходимо, да забрани на инвестиционния посредник да извършва дейност на територията на Република България; Комисията за финансов надзор незабавно уведомява ЕОЦКП и Европейската комисия за предприетите мерки;

2. комисията да отнесе въпроса до ЕОЦКП.

Уведомяване за нарушения

Чл. 266. *(1)* Когато комисията има очевидни причини да смята, че регулиран пазар, МСТ или ОСТ от държава членка нарушава изискванията на Директива 2014/65/ЕС, тя уведомява за това компетентния орган на държавата членка по произход.

(2) Когато въпреки приложените от компетентния орган на държавата членка по произход мерки или когато тези мерки са се оказали недостатъчни или неподходящи и регулираният пазар, МСТ или ОСТ продължава да извършва действия в нарушение на интересите на инвеститорите или на нормалното функциониране на капиталовите пазари на територията на Република България, комисията може:

1. след като уведоми компетентния орган на държавата членка по произход, да предприеме необходимите мерки за защита на инвеститорите и за осигуряване на нормалното функциониране на капиталовите пазари, като това включва възможността за предотвратяване на предоставянето на системите на този регулиран пазар или МСТ или ОСТ на отдалечени членове или участници, установени в Република България, а когато е необходимо - и да забрани на регулирания пазар, МСТ или ОСТ да извършват дейност на територията на Република България; Комисията за финансов надзор незабавно уведомява ЕОЦКП и Европейската комисия за предприетите мерки;

2. да отнесе въпроса до ЕОЦКП.

Мотивиране на мерките

Чл. 267. Мерките, предприети от комисията или от заместник-председателя по чл. 264 - 266, включващи санкции или ограничения за дейността на инвестиционния посредник, регулирания пазар, МСТ или ОСТ, се мотивират писмено и се съобщават на инвестиционния посредник, съответно на регулирания пазар.

Раздел III
(Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)
Обмен на информация с други компетентни органи и с Европейския банков орган при упражняване на пруденциалния надзор на инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 1

Сътрудничество

Чл. 267а. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор при осъществяване на надзорните си правомощия относно пруденциалния надзор върху инвестиционните посредници по този закон и по Регламент (ЕС) 2019/2033 си сътрудничи тясно със съответните компетентни органи на държавите членки, като незабавно обменя информация, включително за:

1. управленската структура и структурата на дяловото участие на инвестиционния посредник;

2. спазването на капиталовите изисквания от страна на инвестиционния посредник;

3. спазването на изискванията, свързани с риска от концентрация и с ликвидността на инвестиционния посредник;

4. административните и счетоводните процедури и механизмите за вътрешен контрол на инвестиционния посредник;

5. всички други имащи отношение фактори, които могат да окажат влияние върху риска, който поражда инвестиционният посредник.

(2) Комисията за финансов надзор незабавно предоставя на компетентните органи на приемащата държава членка всяка информация и констатации за потенциалните проблеми и рискове, които инвестиционният посредник поражда за защитата на клиентите или стабилността на финансовата система в приемащата държава членка и които са били установени от комисията и от заместник-председателя при надзора на дейността на инвестиционния посредник.

(3) Комисията за финансов надзор действа въз основа на информацията, предоставена от компетентните органи на приемащата държава членка, като предприема всички необходими мерки за предотвратяване или отстраняване на потенциалните проблеми и рискове, посочени в ал. 2. При искане комисията разяснява подробно на компетентните органи на приемащата държава членка как е взела предвид предоставените й от тях информация и констатации.

(4) Когато Република България е приемаща държава членка, комисията, след като получи информацията и констатациите по ал. 2, прецени, че компетентните органи на държавата членка по произход не са предприели необходимите мерки по ал. 3, може, след като информира компетентните органи на държавата членка по произход, ЕБО и ЕОЦКП, да вземе подходящи мерки, за да защити клиентите, на които се предоставят услуги, или стабилността на финансовата система.

(5) Комисията за финансов надзор може да отнесе до ЕБО случаите, при които искане за сътрудничество, по-специално искане за обмен на информация, е било отхвърлено или по него не са били предприети действия в разумен срок.

(6) Когато не е съгласна с мерките на компетентните органи на приемащата държава членка, комисията може да отнесе въпроса до ЕБО за вземане на решение по чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

(7) За целите на оценката на условието в чл. 23, параграф 1, ал. 1, буква „в" от Регламент (ЕС) 2019/2033 комисията може да поиска от компетентния орган на държавата членка по произход на клиринговия член да предостави информация относно маржин модела и параметрите, използвани за изчисляване на изискването за маржин на съответния инвестиционен посредник, лицензиран от комисията.

Раздел IIIа
(Предишен раздел III - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)
Обмен на информация с други компетентни органи и Европейския банков орган при упражняване на упражняване на пруденциалния надзор на инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2
(Загл. изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)

Сътрудничество

Чл. 268. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор при осъществяване на надзорните си правомощия относно пруденциалния надзор на инвестиционни посредници по чл. 9а, ал. 2 си сътрудничи със съответните компетентни органи, когато инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, осъществява дейност чрез клон в друга държава членка или когато инвестиционен

посредник от друга държава членка осъществява дейност чрез клон в Република България.

(2) При осъществяване на сътрудничеството по ал. 1 комисията обменя със съответните компетентни органи информация и документи:

1. относно управлението и собствеността върху инвестиционните посредници, необходими за надзора или проверката на условията за тяхното лицензиране;

2. необходими за осъществяване на надзора над инвестиционните посредници на индивидуална основа и на консолидирана основа, включително тяхната ликвидност, платежоспособност, ограниченията за големите експозиции, други фактори, които могат да повлияят на системния риск, породен от дейността на инвестиционния посредник, административните и счетоводните процедури и механизмите за вътрешен контрол.

(3) По искане на компетентен орган на приемаща държава членка комисията предоставя разяснения за начина, по който са взети предвид информацията и констатациите, предоставени по ал. 2.

(4) В случаите, когато инвестиционен посредник, лицензиран в друга държава членка, извършва дейност в Република България чрез клон, комисията може да отправи до компетентните органи на държавата членка по произход искане за разяснения по какъв начин са взети предвид предоставените от нея информация и констатации.

(5) Когато смята, че предоставената от нея информация по ал. 2 не е довела до предприемане на подходящи мерки, комисията, след като уведоми компетентните органи на държавата членка по произход и ЕБО, предприема подходящи мерки за предотвратяване на последващи нарушения с цел защита на интересите на потребителите на услуги или на стабилността на финансовата система.

(6) Когато комисията не е съгласна с мерките, които компетентният орган на приемащата държава членка възнамерява да приложи въз основа на предоставената от комисията информация и разяснения, тя може да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО съгласно чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Предоставяне на информация

Чл. 269. *(1)* Когато инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, извършва дейност чрез клон в една или в повече държави членки, комисията незабавно изпраща на компетентните органи на приемащата държава членка информацията и направените констатации, получени във връзка с надзора върху ликвидността съгласно част шеста от Регламент (ЕС) № 575/2013 и с надзора на консолидирана основа, доколкото те са от значение за защитата на инвеститорите в съответната приемаща държава членка.

(2) Когато по отношение на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, извършващ дейност в една или в повече държави членки чрез клон, възникнат или има основателни съмнения, че може да възникнат ликвидни затруднения, комисията незабавно информира за това компетентните органи на всички приемащи държави членки, включително за изготвянето и прилагането на план за възстановяване и за предприетите надзорни мерки.

Отнасяне на въпроса за разглеждане от ЕБО

Чл. 270. В случаите, когато компетентен орган на държава членка не е предоставил на комисията съществена информация или искане на комисията за обмен на подходяща информация е отказано или не е изпълнено в разумен срок, комисията може да отнесе въпроса за разглеждане от ЕБО по реда на чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Проверки

Чл. 271. *(1)* В случаите, когато инвестиционен посредник, лицензиран в друга държава членка, извършва дейност в Република България чрез клон, компетентните

органи на държавата членка по произход, след като предварително уведомят комисията, могат самостоятелно или с помощта на упълномощени за целта лица да извършат на място в клона проверка на информацията по чл. 268, ал. 2. Компетентните органи на държавата членка по произход могат за целите на проверката на място да се позоват на една или на повече от проверките по чл. 246.

(2) Комисията за финансов надзор, след като предварително уведоми компетентни органи на приемащата държава членка, може да извършва проверки на място в клон на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България и осъществяващ дейност на територията на приемащата държава членка чрез клон. В тези случаи се прилага правото на съответната държава членка.

(3) Комисията за финансов надзор може за целите на проверката на място на клон на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, да приложи една или повече от проверките по чл. 246.

Проверки на място

Чл. 272. *(1)* Заместник-председателят може да извърши проверка на място в клон на инвестиционен посредник, извършващ дейност на територията на Република България, и да изиска информация за дейността на клона, както и за надзорни цели, когато информацията е от значение за запазване стабилността на финансовата система в Република България.

(2) Преди извършването на проверката комисията провежда консултации с компетентните органи на държавата членка по произход. След извършване на проверката комисията предоставя на компетентните органи на държавата членка по произход получената информация и направените констатации, които са от значение за оценката на риска на инвестиционния посредник или за стабилността на финансовата система на Република България.

(3) При изготвянето на плана за надзорни проверки комисията взема предвид информацията и констатациите, получени от компетентния орган на държавата членка по произход, в резултат на проверки на място в клон на инвестиционен посредник, лицензиран в Република България, включително във връзка със стабилността на финансовата система в приемащата държава членка.

Раздел IV

Предоставяне на информация на Европейската комисия

Уведомяване на Европейската комисия и ЕОЦКП

Чл. 273. *(1)* Комисията за финансов надзор уведомява Европейската комисия и ЕОЦКП за възникнали съществени затруднения за инвестиционни посредници, за които Република България е държава членка по произход, при установяването им или при извършването на услугите и дейностите по чл. 6, ал. 2 и 3 в трета държава.

(2) По искане на Европейската комисия комисията ограничава или спира за срок до три месеца издаването на разрешения за извършване на дейност на територията на Република България от инвестиционен посредник от трета държава, както и производствата във връзка с придобиването на участие от предприятие майка, което се регулира от законодателството на тази трета държава. По решение на Съвета на Европейския съюз този срок може да се удължи.

(3) Алинея 2 не се прилага по отношение на дъщерно дружество на инвестиционен посредник, получил разрешение за извършване на дейност в рамките на Европейския съюз, или дъщерно дружество на такова дъщерно дружество.

(4) По искане на Европейската комисия в случаите, когато трета държава не осигурява на инвестиционни посредници от държава членка извършване на дейност при пазарни условия, равностойни на тези, които правото на Европейската общност гарантира на инвестиционните посредници от тази трета държава, или когато трета държава не предоставя режим на национално третиране при извършване на дейност на

нейна територия от инвестиционни посредници от държава членка, комисията я уведомява за всяко подадено:

1. заявление за издаване на лиценз на инвестиционен посредник, който се явява пряко или непряко дъщерно дружество на предприятие майка, което се регулира от законодателството на тази трета държава;

2. уведомление от предприятие майка, което се регулира от законодателството на тази трета държава и възнамерява да придобие участие в инвестиционен посредник, за който Република България е държава членка по произход, в резултат на което инвестиционният посредник става дъщерно дружество на това предприятие майка.

(5) Уведомяването по ал. 4 се преустановява след постигане на споразумение между Европейския съюз и третата държава за предоставяне от третата държава на условия за извършване на дейността на инвестиционните посредници от Европейската общност, равностойни на условията, които правото на Европейската общност гарантира на инвестиционните посредници от тази трета държава за предоставяне на режим на национално третиране, или след изтичането на срока по ал. 2.

Раздел V

Разкриване на информация от комисията във връзка с изискванията за капиталова адекватност и ликвидност

Оповестяване на информация

Чл. 274. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор оповестява следната информация:

1. разпоредбите на законите, подзаконовите нормативни актове, административните правила и общите указания, приети в Република България в областта на пруденциалното регулиране на инвестиционните посредници;

2. начина на прилагане на правото на избор и правото на преценка, предоставени от правото на Европейския съюз, приложимо спрямо инвестиционните посредници;

3. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) общите критерии и методики, които комисията използва при надзорния преглед и оценка;

4. (доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) обобщени статистически данни по основни аспекти от прилагането на пруденциалната рамка на инвестиционните посредници в Република България, както и броя и вида надзорни мерки, предприети във връзка с прилагане на изискванията за капиталова адекватност и ликвидност, както и наложените административни наказания, без да се засягат разпоредбите за професионалната тайна.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Информацията по ал. 1 трябва да е достатъчно изчерпателна и точна, за да даде възможност за обстойно сравнение на подходите, възприети от комисията и от другите компетентни органи.

(3) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Информацията по ал. 1 се публикува в общоприет формат по подходящ начин на интернет страницата на комисията и се актуализира редовно.

Публикуване на информация

Чл. 275. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

(2) В случай че комисията освободи от прилагането на чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 инвестиционен посредник съгласно чл. 7, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, комисията публикува следната информация:

1. критериите, прилагани от комисията, за да определи, че няма или не се предвиждат съществени практически или правни пречки за бърз трансфер на собствен капитал или за изплащане на задължения;

2. броя на инвестиционните посредници, които се ползват от освобождаването съгласно чл. 7, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, и броя на тези от тях, които имат дъщерни предприятия в трета държава;

3. обобщена информация за:

а) размера на собствения капитал на консолидирана основа на инвестиционния посредник, който се ползва от освобождаването по чл. 7, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, който се държи в дъщерни предприятия в трета държава;

б) процента от общия собствен капитал на консолидирана основа на инвестиционните посредници, които се ползват от освобождаването съгласно чл. 7, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, който представлява собственият капитал, държан в дъщерни предприятия в трета държава;

в) процента от общия собствен капитал, изискван по чл. 92 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на консолидирана основа на инвестиционни посредници майки, които се ползват от освобождаването по чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 съгласно чл. 7, ал. 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013, който представлява собственият капитал, държан в дъщерни предприятия в трета държава.

(3) В случай че комисията освободи от прилагането на чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 инвестиционен посредник съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, тя публикува:

1. критериите, прилагани от комисията, за да определи, че няма или не се предвиждат съществени практически или правни пречки за бърз трансфер на собствен капитал или за изплащане на задължения;

2. броя на инвестиционните посредници, които са освободени от прилагането на чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 и броя на тези инвестиционни посредници майки, които имат дъщерни предприятия в трета държава;

3. обобщена информация за:

а) размера на собствения капитал на инвестиционните посредници, които са освободени от прилагането на чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, който се държи в дъщерни предприятия в трета държава;

б) процента от общия размер на собствения капитал на инвестиционните посредници, които са освободени от прилагането на чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, който представлява собственият капитал, държан в дъщерни предприятия в трета държава;

в) процента на минималните капиталови изисквания по чл. 92 от Регламент (ЕС) № 575/2013 за инвестиционните посредници, които са освободени от прилагането на чл. 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013 съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013, който представлява собственият капитал, държан в дъщерни предприятия в трета държава.

ДЯЛ ТРЕТИ
ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ. АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ И ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ
Глава двадесет и четвърта
ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ

Принудителни административни мерки

Чл. 276. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; доп., бр. 16 от 2022 г.; изм. и доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 51 от 2022 г.; изм. и доп., бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.; изм. и доп., бр. 49 от 2025 г.; изм. и доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Доп. -

ДВ, бр. 16 от 2022 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.) Когато установи, че инвестиционен посредник, обвързан агент, регулиран пазар, одобрен механизъм за докладване или одобрен механизъм за публикуване по чл. 1, т. 3, негови служители, член на управителен или на контролен орган на инвестиционния посредник, обвързания агент, регулирания пазар, одобрения механизъм за докладване или одобрения механизъм за публикуване по чл. 1, т. 3, лица, които по договор изпълняват ръководни функции, лица, които сключват сделки за сметка на инвестиционния посредник, както и лица, притежаващи квалифицирано дялово участие, са извършили или извършват дейност в нарушение на този закон, на актовете по прилагането му, на приложимите актове на Европейския съюз, включително на Регламент (ЕС) № 2019/2033, на Регламент (ЕС) № 575/2013, на Регламент (ЕС) № 600/2014, на Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) (ОВ, L 352/1 от 9 декември 2014 г.) (Регламент (ЕС) № 1286/2014), на Регламент (ЕС) № 648/2012, на Регламент (ЕС) 2019/1238, на Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (ОВ, L 317/1 от 9 декември 2019 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2019/2088", и Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ, L 198/13 от 22 юни 2020 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2020/852", на актовете по прилагането им, на одобрени от комисията вътрешни актове на местата за търговия, на решения на комисията или на заместник-председателя, както и когато се възпрепятства упражняването на контролна дейност от комисията или от заместник-председателя или са застрашени интересите на инвеститорите, комисията, съответно заместник-председателят, може:

1. да ги задължи да предприемат конкретни мерки, необходими за предотвратяване и отстраняване на нарушенията, на вредните последици от тях или на опасността за интересите на инвеститорите, в определен от органа срок;

2. да свика при определен дневен ред общо събрание и/или да насрочи заседание на управителните или на контролните органи на контролираните лица за вземане на решения за мерките, които трябва да се предприемат;

3. да информира обществеността за дейност, която застрашава интересите на инвеститорите;

4. да спре търговията с определени финансови инструменти;

5. (доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) да разпореди писмено на поднадзорно лице да освободи един или повече от членовете на управителния и контролния орган, както и едно или повече лица, оправомощени да управляват и да представляват съответното лице, и да отнеме управителните и представителните му права до освобождаването му, включително да наложи временна забрана на лицето или лицата да заемат длъжности в инвестиционни посредници;

6. да назначи квестори в случаите, предвидени в този закон;

7. да назначи регистриран одитор, който да извърши финансова или друга проверка на поднадзорно лице съгласно изисквания, определени от комисията;

8. (доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) да спре предлагането или продажбата на финансови инструменти и структурирани депозити в случаите на чл. 40, 41 и 42 от Регламент (ЕС) № 600/2014;

9. да отстрани от търговия на регулиран пазар или от друга система за търговия финансови инструменти;

10. (доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) да спре предлагането или продажбата на финансови инструменти и структурирани депозити, когато инвестиционният посредник не е разработил или не е приложил ефективен процес на одобряване на продукта или по друг начин не спазва изискванията на чл. 65, ал. 3 и чл. 99;

11. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) да задължи инвестиционен посредник:

а) по чл. 9а, ал. 1 да разполага със собствен капитал, надвишаващ изискванията, установени в наредбата по чл. 11, ал. 7 и в чл. 11 от Регламент (ЕС) 2019/2033, при условията на чл. 276а или да коригира изисквания собствен капитал и ликвидни активи в случай на съществени промени в дейността на този инвестиционен посредник, или да му даде препоръка за допълнителен собствен капитал по чл. 276б;

б) по чл. 9а, ал. 2 да притежава допълнителен собствен капитал над изискванията, установени с наредбата по чл. 11, ал. 7 и в Регламент (ЕС) № 575/2013, при условията на чл. 276в или да му даде препоръка за допълнителен собствен капитал по чл. 276г;

12. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) да задължи инвестиционния посредник да усъвършенства своите правила, процеси, механизми и стратегии;

13. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) да задължи инвестиционния посредник:

а) по чл. 9а, ал. 1 да представи план за привеждане в срок от една година на дейността в съответствие с нормативните изисквания, да определи срок за изпълнението му и да изиска подобряване на плана по отношение на обхвата и срока;

б) по чл. 9а, ал. 2 да представи план за привеждане на дейността в съответствие с нормативните изисквания, да определи срок за изпълнението му и да изиска подобряване на плана по отношение на обхвата и срока;

14. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) да задължи инвестиционния посредник да прилага специална политика за провизиране или третиране на активите по отношение на капиталовите изисквания;

15. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) да ограничи дейността, операциите или мрежата на инвестиционен посредник или да изиска освобождаване от дейности, които създават прекомерен риск за финансовата му стабилност;

16. да забрани извършването на дейност от инвестиционен посредник чрез клон или при свободно предоставяне на услуги и да задължи инвестиционния посредник да представи в комисията план за уреждане на отношенията с клиентите си, както и доказателства за уреждането на тези отношения;

17. (доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) да разпореди на инвестиционния посредник да предприеме действия по намаляване на риска, който е присъщ на дейността му и на продуктите и системите на инвестиционния посредник, включително на риска при възложени на външен изпълнител дейности;

18. да разпореди ограничаване на оперативните разходи на инвестиционния посредник, включително на променливите възнаграждения като процент от общите нетни приходи, когато това е несъвместимо с поддържането на достатъчен собствен капитал, и/или да забрани изплащането им;

19. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) да разпореди на инвестиционния посредник да използва нетната си печалба за увеличаване на собствения капитал;

19а. (нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) да забрани на инвестиционния посредник или да ограничи плащането на:

а) дивиденти или разпределянето на капитал под друга форма;

б) лихва на акционерите или държателите на инструменти на допълнителния капитал от първи ред, като спазването на тази забрана не представлява неизпълнение от страна на инвестиционния посредник по инструментите;

20. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) да изиска от инвестиционен посредник:

а) по чл. 9а, ал. 1 допълнително или по-често предоставяне на информация в сравнение с изискванията на този закон и на Регламент (ЕС) 2019/2033, включително относно капиталовата адекватност и ликвидността, в съответствие с чл. 276д;

б) по чл. 9а, ал. 2 допълнителна или по-честа отчетност, включително относно собствения капитал, ликвидността и ливъриджа, в съответствие с чл. 276е;

21. (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) да налага на инвестиционен посредник:

а) по чл. 9а, ал. 1 специални изисквания за ликвидност в съответствие с чл. 276ж;

б) по чл. 9а, ал. 2 специални изисквания за ликвидност, включително ограничения върху падежните несъответствия между активите и пасивите, в съответствие с чл. 276з;

22. да изиска публично оповестяване на допълнителна информация от инвестиционния посредник;

23. да изиска съществуващи записи на телефонни разговори, други форми на електронна комуникация и обмен на информация, съхранявани от посредника, включително инвестиционен посредник банка, както и от всяко друго лице, задължено да спазва изисквания на този закон и на Регламент (ЕС) № 600/2014;

24. (изм. - ДВ, бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.) да прилага за нарушения на Регламент (ЕС) № 1286/2014 освен мерките по т. 1, и посочените в чл. 24, параграф 2, букви „а" - „г" от същия регламент мерки;

25. (нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) да изиска от инвестиционен посредник да намали рисковете за сигурността на своите мрежи и информационни системи, за да се гарантира поверителността, целостта и наличността на неговите процеси, данни и активи;

26. (нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) да разпореди замяна на регистриран одитор, който извършва задължителен финансов одит на финансов отчет на инвестиционен посредник и не изпълнява задълженията си по чл. 129.

27. (нова - ДВ, бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.) да прилага за нарушения на Регламент (ЕС) 2019/1238 освен мерките по т. 1, и посочените в чл. 67, параграф 3, букви „а" - „в" от същия регламент мерки.

28. (нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г., в сила от 25.06.2026 г.) да изиска от инвестиционен посредник да намали експозициите си към даден централен контрагент или, в случай на прекомерен риск от концентрация, произтичащ от експозиции към този централен контрагент, да изиска от инвестиционен посредник да преразпредели експозициите по клиринговите си сметки в съответствие с чл. 7а от Регламент (ЕС) № 648/2012.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 49 от 2025 г.) Когато се установи, че инвестиционен посредник, както и член на управителен или контролен орган на инвестиционен посредник са извършили или извършват нарушение на Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение и на актовете по прилагането им, комисията, съответно заместник-председателят могат да приложат мярка по ал. 1. Комисията за финансов надзор, съответно заместник-председателят, уведомява Държавна агенция „Национална сигурност" за откриване на производството по прилагане на принудителната административна мярка.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

(4) (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

(5) В случаите по ал. 1, т. 16, когато е наложена постоянна забрана за извършване на дейност от клон на инвестиционен посредник, съответният орган на инвестиционния посредник взема решение за прекратяване дейността на клона, за уреждане на отношенията с клиентите и за заличаването му от съответния търговски регистър.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор, съответно заместник-председателят, може да приложи мерките по ал. 1 и когато:

1. инвестиционният посредник не отговаря на изискванията на този закон, на Регламент (ЕС) 2019/2033 или на Регламент (ЕС) № 575/2013, или на актовете по прилагането им;

2. въз основа на събраните доказателства може обосновано да предположи, че инвестиционният посредник в следващите 12 месеца ще наруши разпоредби на този закон, на Регламент (ЕС) 2019/2033 или на Регламент (ЕС) № 575/2013, или на актовете по прилагането им.

(7) (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

(8) В случаите по ал. 1 и 2 комисията, съответно заместник-председателят, може да разпореди публикуване на информация за физическото лице, поради чието действие или бездействие е извършено нарушението, за инвестиционния посредник, извършил нарушението, както и за вида на нарушението.

(9) По искане на комисията, съответно на заместник-председателя, Агенцията по вписванията вписва обстоятелствата, съответно обявява актовете по ал. 1 - 8 в търговския регистър.

(10) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) За предотвратяването и преустановяването на нарушение на Делегиран регламент (ЕС) 2023/2830 от лицата, получили разрешение по чл. 24, както и при възпрепятстването на контролната дейност на комисията или на заместник-председателя комисията, съответно заместник-председателят, предприема действията по ал. 1 и 9.

(11) Когато комисията е приложила мерките по ал. 1, т. 24 или заместник-председателят е наложил административно наказание по чл. 290, ал. 1, т. 11, ал. 2, т. 8 или ал. 9, т. 8, комисията, съответно заместник-председателят, може да изиска от лицето, на което е приложена принудителната административна мярка или на което е наложено административното наказание, да изпрати съобщение до инвеститора, като му предостави информация относно принудителната административна мярка или наказанието и го уведоми къде може да подаде жалба или иск за обезщетение.

(12) При определянето вида на принудителната мярка по ал. 1, т. 24 комисията взема предвид обстоятелствата по чл. 25 от Регламент № 1286/2014.

(13) Мерките по ал. 1, т. 24 не се прилагат по отношение на лицата, притежаващи квалифицирано дялово участие.

(14) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.) Когато установи, че лице е извършило или извършва дейност в нарушение на Регламент (ЕС) 2016/1011 и на актовете по неговото прилагане, заместник-председателят може да приложи мерките по чл. 41, параграф 1, букви „з", „й" и чл. 42, параграф 2, букви „а" и „в" от Регламент (ЕС) 2016/1011.

(15) (Доп. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Когато установи, че инвестиционен посредник, централен контрагент, централен депозитар на ценни книжа или нефинансов контрагент по чл. 3, т. 4 от Регламент (ЕС) 2015/2365 е извършил или извършва дейност в нарушение на Регламент (ЕС) 2015/2365 или на актовете по неговото прилагане, заместник-председателят може да приложи мерките по чл. 22, параграф 4, букви „а", „б" и „г" от Регламент (ЕС) 2015/2365.

(16) Принудителните административни мерки по ал. 1, т. 1 и 3 могат да се прилагат и относно лица, които осъществяват дейност без лиценз или разрешение, които се изискват по този закон.

(17) Разпоредбите на ал. 1 - 13 се прилагат и за финансовите холдинги и финансовите холдинги със смесена дейност, по отношение на които съгласно приложимото законодателство комисията упражнява надзор.

(18) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Разпоредбите на ал. 1 - 6 и ал. 8 - 13 се прилагат и за инвестиционните холдинги, смесените финансови холдинги и холдингите със смесена дейност, по отношение на които съгласно приложимото законодателство комисията упражнява надзор.

(19) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.) При определянето на вида на принудителната мярка по ал. 1, т. 27 комисията взема предвид обстоятелствата по чл. 68, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/1238.

(20) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2025 г.) При определянето на вида на принудителната мярка по ал. 2 комисията, съответно заместник-председателят, взема предвид обстоятелствата по чл. 123а, ал. 1 и 3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

(21) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2025 г.) Комисията, съответно заместник-председателят, оповестява на интернет страницата на комисията всяка приложена принудителна административна мярка по ал. 2 при спазване на чл. 122 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

Изисквания при прилагане на принудителна административна мярка по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „а"

Чл. 276а. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор може да налага изискване за допълнителен собствен капитал по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „а" само когато установи при осъществявания надзорен преглед и оценка и текущ преглед за използване на вътрешни модели някой от следните случаи:

1. инвестиционният посредник е изложен на рискове или техни елементи или поражда рискове за другите, като тези рискове са съществени и не са покрити или са недостатъчно покрити от капиталовите изисквания, включително изискванията въз основа на К факторите, посочени в трета или четвърта част от Регламент (ЕС) 2019/2033;

2. инвестиционният посредник не отговаря на изискванията за вътрешен капитал и ликвидни средства и за вътрешно управление и е малко вероятно други надзорни мерки да подобрят в достатъчна степен правилата, процесите, механизмите и стратегиите в подходящ срок;

3. корекциите във връзка с оценката на търговския портфейл, направена за целите на определяне на капиталовите изисквания, не позволяват в достатъчна степен на инвестиционния посредник да продаде или хеджира позициите си в кратък срок, без да понесе съществени загуби при обичайни пазарни условия;

4. извършеният текущ преглед за използване на вътрешни модели показва, че неспазването на изискванията за прилагане на одобрените вътрешни модели вероятно ще доведе до неадекватен размер на капитала;

5. инвестиционният посредник нееднократно не определя или не поддържа адекватен размер на допълнителен собствен капитал в съответствие с чл. 276б.

(2) Рисковете или техните елементи по ал. 1, т. 1 се считат за непокрити или недостатъчно покрити от капиталовите изисквания, определени в част трета и част четвърта от Регламент (ЕС) 2019/2033, единствено когато размерът, видът и разпределението на капитала, считани за адекватни от заместник-председателя в резултат на надзорния преглед на оценката на вътрешния капитал, извършена от инвестиционния посредник, са по-високи от капиталовото изискване на

инвестиционния посредник, определено в съответствие с част трета или част четвърта от Регламент (ЕС) 2019/2033.

(3) Заместник-председателят при извършването на надзорния преглед по ал. 2 или инвестиционният посредник при извършването на оценката на вътрешния капитал може да включи рискове или техни елементи, които изрично са изключени от капиталовото изискване, определено в част трета или част четвърта от Регламент (ЕС) 2019/2033.

(4) Размерът на допълнителния собствен капитал по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „а" се определя като разлика между оценения като адекватен капитал в резултат на надзорния преглед по ал. 2 и капиталовите изисквания, определени в част трета или част четвърта от Регламент (ЕС) 2019/2033.

(5) Инвестиционният посредник изпълнява изискването за допълнителен собствен капитал по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „а" чрез собствен капитал при следните условия:

1. най-малко три четвърти от изискването за допълнителен собствен капитал се покрива с капитал от първи ред;

2. най-малко три четвърти от капитала от първи ред по т. 1 е съставен от елементи на базов собствен капитал от първи ред;

3. този собствен капитал не се използва за изпълнение на никое от капиталовите изисквания, посочени в чл. 11, параграф 1, букви „а" - „в" от Регламент (ЕС) 2019/2033.

(6) Решението за прилагане на принудителна административна мярка по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „а" описва изчерпателно цялостната оценка на съответните елементи, посочени в ал. 1 - 5. В случая по ал. 1, т. 4 решението съдържа посочване на конкретни причини, поради които размерът на капитала в съответствие с чл. 276б, ал. 1 вече не се счита за достатъчен.

Допълнително изискване за собствен капитал на инвестиционен посредник по чл. 9а, ал. 1

Чл. 276б. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор може да задължи инвестиционен посредник да разполага със собствен капитал, който надхвърля в достатъчна степен изискванията, установени в този закон, в трета част от Регламент (ЕС) 2019/2033 и наредбата по чл. 11, ал. 7, включително и изискването за поддържане на допълнителен собствен капитал по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „а", за да се гарантира, че цикличните икономически колебания не водят до нарушаване на тези изисквания или не застрашават способността на инвестиционния посредник постепенно да приключи и да прекрати дейностите си по надлежния ред.

(2) При прилагане на принудителната административна мярка по ал. 1 комисията взема предвид принципа на пропорционалност и размера, системното значение, естеството, мащаба и сложността на дейностите на инвестиционния посредник.

(3) При необходимост заместник-председателят извършва преглед в съответствие с ал. 1 и 2 на размера на собствения капитал, определен от всеки инвестиционен посредник, и по негово предложение комисията взема решение да изиска корекции на размера на собствения капитал, като определя датата, до която да се направят корекциите.

(4) Решението за прилагане на принудителната административна мярка по ал. 3 съдържа и резултатите от извършения преглед.

(5) Принудителните административни мерки по ал. 1 и 3 се прилагат на инвестиционни посредници, които не отговарят на условията за малки и невзаимносвързани инвестиционни посредници, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

Изисквания при прилагане на принудителна административна мярка по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б"

Чл. 276в. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор налага допълнително капиталово изискване по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б" само когато установи при осъществявания надзорен преглед и оценка и текущ преглед за използване на вътрешни подходи някой от следните случаи:

1. инвестиционният посредник е изложен на рискове или техни елементи, които са покрити в недостатъчна степен или не са покрити от капиталовите изисквания по части трета, четвърта и седма от Регламент (ЕС) № 575/2013 и по глава 2 от Регламент (ЕС) 2017/2402 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2017 година за определяне на обща рамка за секюритизациите и за създаване на специфична рамка за опростени, прозрачни и стандартизирани секюритизации, и за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО и 2011/61/ЕС и регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 347/35 от 28 декември 2017 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2017/2402";

2. инвестиционният посредник не отговаря на изискванията за вътрешен капитал, за вътрешно управление и планове за възстановяване и преструктуриране или на изискванията, предвидени в чл. 393 от Регламент (ЕС) № 575/2013, и е малко вероятно други надзорни мерки да са достатъчни, за да гарантират възможността за спазване на тези изисквания в подходящ срок;

3. извършените корекции в стойността по чл. 105 от Регламент (ЕС) № 575/2013 не позволяват в достатъчна степен на инвестиционния посредник да продаде или хеджира позициите си в кратък срок, без да понесе съществени загуби при обичайни пазарни условия;

4. извършеният текущ преглед за използване на вътрешни подходи разкрива, че неспазването на изискванията за прилагане на разрешения подход има вероятност да доведе до неадекватни капиталови изисквания;

5. инвестиционният посредник нееднократно не успява да установи или не поддържа адекватно ниво на допълнителен капитал за покриване на общото ниво на собствения капитал съгласно препоръката за допълнителен собствен капитал по чл. 276г;

6. други относими към инвестиционния посредник обстоятелства, които според комисията пораждат сериозни надзорни притеснения.

(2) Комисията за финансов надзор налага допълнително капиталово изискване по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б" единствено за покриване на рисковете, свързани с дейността на инвестиционния посредник, включително тези, които отразяват въздействието на икономически фактори и промени на пазара върху рисковия профил на инвестиционния посредник.

(3) Рисковете или техните елементи по ал. 1, т. 1 се считат за непокрити или недостатъчно покрити от капиталовите изисквания, определени в части трета, четвърта и седма от Регламент (ЕС) № 575/2013 и по глава 2 от Регламент (ЕС) 2017/2402, единствено когато размерът, видът и разпределението на капитала, считани за адекватни от заместник-председателя в резултат на надзорния преглед на оценката на вътрешния капитал, извършена от инвестиционния посредник, са по-високи от капиталовите изисквания, установени в части трета, четвърта и седма от Регламент (ЕС) № 575/2013 и по глава 2 от Регламент (ЕС) 2017/2402.

(4) За целите на ал. 3 заместник-председателят, като взема предвид рисковия профил на инвестиционния посредник, извършва оценка на рисковете, на които инвестиционният посредник е изложен, включително:

1. специфични за инвестиционния посредник рискове или техни елементи, които са изрично изключени или не са изрично покрити от капиталовите изисквания по части трета, четвърта и седма от Регламент (ЕС) № 575/2013 и по глава 2 от Регламент (ЕС) 2017/2402;

2. специфични за инвестиционния посредник рискове или техни елементи, които има вероятност да са подценени, въпреки че са спазени приложимите изисквания по части трета, четвърта и седма от Регламент (ЕС) № 575/2013 и по глава 2 от Регламент (ЕС) 2017/2402.

(5) За целите на ал. 4, т. 2 не се включват рискове или елементи на риска, които са предмет на преходни разпоредби по този закон или по Регламент (ЕС) № 575/2013.

(6) За целите на ал. 3 капиталът се счита за адекватен, когато покрива всички рискове или елементи на рисковете, определени като съществени съгласно оценката по ал. 4.

(7) Лихвен риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл, може да се счита за съществен, освен ако заместник-председателят при осъществяването на прегледа и оценката не стигне до заключението, че управлението от инвестиционния посредник на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл, е адекватно и че той не е изложен прекомерно на лихвен риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл.

(8) Комисията за финансов надзор определя нивото на допълнителния собствен капитал за рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж, които не са покрити в достатъчна степен съгласно чл. 92, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) № 575/2013, като разлика между капитала, който тя счита за адекватен съгласно ал. 3, и съответните капиталови изисквания по части трета и четвърта от Регламент (ЕС) № 575/2013 и глава 2 от Регламент (ЕС) 2017/2402.

(9) Комисията за финансов надзор определя нивото на допълнителния собствен капитал за риск от прекомерен ливъридж, който не е покрит в достатъчна степен съгласно чл. 92, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) № 575/2013, като разлика между капитала, който тя счита за адекватен съгласно ал. 3, и съответните капиталови изисквания по части трета и седма от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(10) Инвестиционният посредник изпълнява допълнителното капиталово изискване, наложено за рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж със собствен капитал, който отговаря на следните условия:

1. най-малко три четвърти от допълнителното капиталово изискване се състои от капитал от първи ред;

2. най-малко три четвърти от капитала от първи ред по т. 1 се състои от базов собствен капитал от първи ред.

(11) Комисията за финансов надзор може да изиска инвестиционният посредник да изпълни допълнителното капиталово изискване с по-висок дял капитал от първи ред или базов собствен капитал от първи ред, когато е необходимо и предвид специфичните обстоятелства, свързани с инвестиционния посредник.

(12) Собственият капитал, използван за изпълнение на допълнителното капиталово изискване по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б", наложено от комисията поради рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж, не се използва за покритие на:

1. капиталовите изисквания по чл. 92, параграф 1, букви „а" - „в" от Регламент (ЕС) № 575/2013;

2. изискванията за поддържане на буфери;

3. препоръката за допълнителен собствен капитал по чл. 276г, когато препоръката се отнася за рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж.

(13) Собственият капитал, използван за изпълнение на допълнителното капиталово изискване по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б", наложено от комисията поради риска от прекомерен ливъридж, покрит в недостатъчна степен от чл. 92, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) № 575/2013, не може да се използва за покритие на:

1. капиталовото изискване по чл. 92, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) № 575/2013;

2. изискването за буфер на отношението на ливъридж по чл. 92, параграф 1а от Регламент (ЕС) № 575/2013;

3. препоръката за допълнителен собствен капитал по чл. 276г, когато препоръката се отнася за риска от прекомерен ливъридж.

(14) Решението за прилагане на принудителна административна мярка по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б" описва изчерпателно цялостната оценка на съответните елементи, посочени в ал. 1 - 13. В случая по ал. 1, т. 5 решението съдържа посочване на конкретни причини, поради които прилагането на препоръка за допълнителен собствен капитал вече не се счита за достатъчно.

Препоръка за допълнителен собствен капитал на инвестиционен посредник по чл. 9а, ал. 2

Чл. 276г. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор извършва редовен преглед на нивото на вътрешния капитал, определено от всеки инвестиционен посредник по чл. 9а, ал. 2 съгласно чл. 11, ал. 8, като част от осъществявания надзорен преглед и оценка и текущ преглед за използване на вътрешни подходи, включително на резултатите от стрес тестовете за надзорни цели. Въз основа на прегледа комисията определя за всеки инвестиционен посредник по чл. 9а, ал. 2 общото ниво на собствен капитал, което счита за подходящо.

(2) Комисията за финансов надзор уведомява всеки инвестиционен посредник по чл. 9а, ал. 2 за своята препоръка за допълнителен собствен капитал, който е необходим, за да се достигне общото ниво на собствения капитал съгласно ал. 1.

(3) Препоръката за допълнителен собствен капитал представлява собственият капитал, който надхвърля размера на собствения капитал, изискван по части трета, четвърта и седма от Регламент (ЕС) № 575/2013, глава 2 от Регламент (ЕС) 2017/2402, чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б" или комбинираното изискване за буфер по чл. 92, параграф 1а от Регламент (ЕС) № 575/2013, и който е необходим, за да се достигне общото ниво на собствения капитал, което комисията счита за подходящо съгласно ал. 1.

(4) Препоръката за допълнителен собствен капитал е специфична за всеки инвестиционен посредник по чл. 9а, ал. 2. Препоръката може да обхваща рисковете, за които се отнася допълнителното капиталово изискване, наложено съгласно чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б", единствено доколкото обхваща аспекти на тези рискове, които не са вече покрити от посоченото изискване.

(5) Собственият капитал, който се използва за изпълнение на препоръката за допълнителен собствен капитал, наложена от комисията поради рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж, не се използва за покритие на:

1. капиталовите изисквания по чл. 92, параграф 1, букви „а" - „в" от Регламент (ЕС) № 575/2013;

2. изискването по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б", наложено от комисията поради рискове, различни от риска от прекомерен ливъридж, и комбинираното изискване за буфер.

(6) Собственият капитал, използван за изпълнение на препоръката за допълнителен собствен капитал, наложена от комисията поради риск от прекомерен ливъридж, не се използва за изпълнение на капиталовото изискване, посочено в чл. 92, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) № 575/2013, нито на изискването по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б", наложено от комисията поради риск от прекомерен ливъридж, нито на изискването за буфер на съотношението на ливъридж, посочено в чл. 92, параграф 1а от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(7) Неспазването на препоръката за допълнителен собствен капитал, когато инвестиционният посредник по чл. 9а, ал. 2 спазва съответните капиталови изисквания по трета, четвърта и седма част от Регламент (ЕС) № 575/2013 и в глава 2 от

Регламент (ЕС) 2017/2402, съответното допълнително капиталово изискване по чл. 276, ал. 1, т. 11, буква „б" и когато е приложимо, комбинираното изискване за буфер или изискването за буфер на отношението на ливъридж по чл. 92, параграф 1а от Регламент (ЕС) № 575/2013, не задейства ограниченията относно разпределяния във връзка с базовия собствен капитал от първи ред и ограниченията при разпределенията в случай на неизпълнение на изискването за буфер на отношението на ливъридж.

Изисквания при прилагане на принудителна административна мярка по чл. 276, ал. 1, т. 20, буква „а"

Чл. 276д. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор може на основание чл. 276, ал. 1, т. 20, буква „а" да наложи на инвестиционен посредник по чл. 9а, ал. 1 изисквания за допълнително или по-често предоставяне на информация, когато тази информация не се повтаря и е изпълнено някое от следните условия:

1. налице е един от случаите на чл. 276, ал. 6;

2. комисията счита за необходимо да събере доказателствата по чл. 276, ал. 6, т. 2, и че е вероятно инвестиционният посредник в следващите 12 месеца да наруши разпоредби на този закон, на Регламент (ЕС) 2019/2033 или на актовете по прилагането им;

3. допълнителната информация е необходима за целите на процеса на надзорен преглед и оценка.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) За целите на ал. 1 информацията се повтаря, когато същата или по същество същата информация вече е предоставена на комисията и комисията може да изготви същата или по същество същата информация като допълнителната информация, която би получила или когато информацията е получена по друг начин.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор не изисква допълнителна информация, когато разполага с информацията във формат или степен на изчерпателност, различни от тези на допълнителната информация, която трябва да бъде докладвана, и ако различният формат или степен на изчерпателност не възпрепятстват комисията да изготви подобна по същество информация.

Изисквания при прилагане на принудителна административна мярка по чл. 276, ал. 1, т. 20, буква „б"

Чл. 276е. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор може на основание чл. 276, ал. 1, т. 20, буква „б" да наложи на инвестиционен посредник по чл. 9а, ал. 2 изисквания за допълнителна или по-честа отчетност, когато съответното изискване е целесъобразно и пропорционално по отношение на целта, с която се изисква допълнителна информация, и исканата информация не се повтаря. За допълнителната информация се прилагат съответно чл. 276д, ал. 2 и 3.

Изисквания при прилагане на принудителна административна мярка по чл. 276, ал. 1, т. 21, буква „а"

Чл. 276ж. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор, когато при осъществявания надзорен преглед и оценка и текущ преглед за използване на вътрешни модели установи, че инвестиционен посредник не отговаря на условията, определени в чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033, или че отговаря на тези условия, но не е освободен от изискването за ликвидност в съответствие с чл. 43, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/2033, може на основание чл. 276, ал. 1, т. 21, буква „а" да наложи на инвестиционен посредник по чл. 9а, ал. 2 специални изисквания за ликвидност в някой от следните случаи:

1. инвестиционният посредник е изложен на ликвиден риск или елементи на ликвиден риск, които са съществени и не са покрити или са недостатъчно покрити от изискването за ликвидност, определено в част пета от Регламент (ЕС) 2019/2033;

2. инвестиционният посредник не отговаря на изискванията за вътрешен капитал и ликвидни средства и за вътрешно управление и е малко вероятно други надзорни мерки да подобрят в достатъчна степен правилата, процесите, механизмите и стратегиите в подходящ срок.

(2) Ликвидният риск или неговите елементи по ал. 1 се считат за непокрити или недостатъчно покрити от изискването за ликвидност, определено в част пета от Регламент (ЕС) 2019/2033, единствено когато размерът и видът на ликвидността, считани за адекватни от заместник-председателя в резултат на надзорния преглед на оценката на вътрешния капитал, извършена от инвестиционния посредник, са по-високи от изискването за ликвидност на инвестиционния посредник, определено в съответствие с част трета или част четвърта от Регламент (ЕС) 2019/2033.

(3) Размерът на специалните изисквания за ликвидност по чл. 276, ал. 1, т. 21, буква „а" се определя като разлика между оценената като адекватна ликвидност съгласно ал. 2 и изискванията за ликвидност, определени в част пета от Регламент (ЕС) 2019/2033.

(4) Инвестиционният посредник отговаря на специалните изисквания за ликвидност по чл. 276, ал. 1, т. 21, буква „а" с ликвидни активи в съответствие с чл. 43 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

(5) Решението за прилагане на принудителна административна мярка по чл. 276, ал. 1, т. 21, буква „а" описва изчерпателно цялостната оценка на съответните елементи, посочени в ал. 1 - 3.

Изисквания при прилагане на принудителна административна мярка по чл. 276, ал. 1, т. 21, буква „б"

Чл. 276з. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор на основание чл. 276, ал. 1, т. 21, буква „б" налага специални изисквания за ликвидност, ако въз основа на надзорния преглед и оценка прецени, че не са обхванати всички рискове, свързани с ликвидността, на които е изложен или може да бъде изложен инвестиционен посредник по чл. 9а, ал. 2, като взема предвид:

1. модела на стопанска дейност на инвестиционния посредник;

2. правилата за управление на ликвидността на инвестиционния посредник;

3. резултатите от надзорния преглед и оценката по чл. 66.

Сътрудничество във връзка с преструктурирането

Чл. 276и. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор уведомява звеното по чл. 3, ал. 2 от Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници за приложените принудителни административни мерки по чл. 276, ал. 1, т. 11.

Принудителни административни мерки спрямо банки - инвестиционни посредници

Чл. 277. (Доп. - ДВ, бр. 16 от 2022 г.; доп., бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 16 от 2022 г.; доп., бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Когато установи, че банка - инвестиционен посредник извършва дейността си в нарушение на този закон, на Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) № 648/2012, Делегиран регламент (ЕС) 2023/2830, Регламент (ЕС) № 1286/2014 , Регламент (ЕС) 2019/2088, Регламент (ЕС) 2020/852 и на актовете по тяхното прилагане, заместник-председателят може да приложи мерките по чл. 276, ал. 1, т. 1 и/или да предложи на Българската народна банка прилагането на мерките по чл. 103, ал. 2 от Закона за кредитните институции. Българската народна банка е длъжна да уведоми заместник-председателя за решението си в срок един месец от получаването на предложението на заместник-председателя.

(2) Заместник-председателят може да предложи на Българската народна банка да отнеме лицензa на банка само ако съответното лице системно нарушава разпоредбите на този закон и на актовете по прилагането му.

Принудителни административни мерки спрямо централни депозитари на ценни книжа, техните служители, членове на управителни или контролни органи на централни депозитари на ценни книжа

Чл. 277а. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Когато установи, че централен депозитар на ценни книжа, неговите служители, членове на управителен или контролен орган на централен депозитар на ценни книжа, са извършили или извършват дейност в нарушение на този закон, на Регламент (ЕС) № 909/2014 и на актовете по тяхното прилагане, или дейността им застрашава стабилното управление на централния депозитар на ценни книжа, както и когато се възпрепятства упражняването на контролна дейност от комисията или от заместник-председателя или са застрашени интересите на инвеститорите:

1. заместник-председателят може да приложи мерките по чл. 276, ал. 1, т. 1;

2. комисията може да приложи мерките по чл. 276, ал. 1, т. 3, 5, 12, 13 и 15 - 17.

(2) При определяне на вида на принудителната мярка се вземат предвид обстоятелствата по чл. 64 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

Принудителни административни мерки спрямо централни контрагенти, техни служители, членове на управителни или контролни органи на централни контрагенти

Чл. 277б. (Нов - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) *(1)* Когато установи, че централен контрагент, неговите служители, членове на управителен или контролен орган на централен контрагент са извършили или извършват дейност в нарушение на този закон, на Регламент (ЕС) 2021/23 и на актовете по тяхното прилагане:

1. заместник-председателят може да приложи мерките по чл. 276, ал. 1, т. 1;

2. комисията може да приложи мерките по чл. 276, ал. 1, т. 3 и 5;

3. комисията може да направи публично изявление, в което се посочва отговорното физическо или юридическо лице, както и естеството на нарушението.

(2) При определяне на вида на принудителната мярка се вземат предвид обстоятелствата по чл. 85 от Регламент (ЕС) 2021/23.

Принудителни административни мерки спрямо лица, получили специални разрешения за управление на пазарни инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър, техни служители и членове на управителните или контролните им органи

Чл. 277в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) *(1)* Когато установи, че лице, получило специално разрешение за управление на пазарна инфраструктура, основана на технологията на децентрализирания регистър, неговите служители или членове на управителен или контролен орган на лице, получило специално разрешение за управление на пазарна инфраструктура, основана на технологията на децентрализирания регистър, са извършили или извършват дейност в нарушение на този закон, на Регламент (ЕС) 2022/858 и на актовете по тяхното прилагане, както и когато са застрашени интересите на инвеститорите, целостта на пазара или финансовата система:

1. заместник-председателят може да приложи мярката по чл. 276, ал. 1, т. 1;

2. Комисията за финансов надзор може:

а) да приложи компенсаторни мерки, включително посочените в насоките на ЕОЦКП по чл. 4, параграф 6 и чл. 5, параграф 12 от Регламент (ЕС) 2022/858;

б) да изиска предприемането на корективни мерки по чл. 11, параграф 3, изречение първо от Регламент (ЕС) 2022/858;

в) да назначи независим одитор, който да извърши независим одит на процедурите в областта на информационните технологии и киберсигурността на пазарна инфраструктура, основана на технологията на децентрализирания регистър, като разходите са за сметка на проверяваното лице;

г) да приложи мярката по чл. 276, ал. 1, т. 3.

(2) Комисията за финансов надзор и заместник-председателят могат да приложат мерките по чл. 276, ал. 1, т. 1 и 3 и спрямо лице, което извършва дейност като пазарна инфраструктура, основана на технологията на децентрализирания регистър, без да притежава специално разрешение по чл. 227ф.

Принудителни административни мерки по Регламент (ЕС) № 2022/2554

Чл. 277г. (Нов - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) *(1)* Когато установи, че инвестиционен посредник, централен депозитар на ценни книжа, централен контрагент, регулиран пазар, одобрен механизъм за докладване или одобрен механизъм за публикуване по чл. 1, т. 3, техни служители, членове на управителните или контролните им органи са извършили или извършват дейност в нарушение на Регламент (ЕС) № 2022/2554 или на актовете по прилагането му:

1. заместник-председателят може да приложи мярката по чл. 276, ал. 1, т. 1;

2. комисията може да приложи мярката по чл. 50, параграф 4, буква „д" от същия регламент.

(2) При определяне на вида на принудителната мярка по ал. 1 заместник-председателят и комисията вземат предвид обстоятелствата по чл. 51, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2022/2554.

Други мерки

Чл. 278. Когато установи нарушение на този закон, на Регламент (ЕС) № 600/2014 или на нормативните актове по тяхното прилагане, както и когато са застрашени интересите на инвеститорите, комисията може да разпореди на всяко лице:

1. да предприеме действия за намаляване размера на позицията или експозицията;

2. да ограничи сключването на договори за стокови деривати, включително да ограничи размера на дадена експозиция във връзка с чл. 192.

Производство по прилагане на принудителни административни мерки

Чл. 279. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 94 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 8 от 2023 г.; изм., бр. 65 от 2023 г.; изм., бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.; изм., бр. 54 от 2025 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 54 от 2025 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Производството по прилагане на принудителните административни мерки по чл. 276, ал. 1, т. 1 и 20, ал. 14 и 15 и чл. 277, ал. 1, чл. 277а, ал. 1, т. 1, чл. 277б, ал. 1, т. 1, чл. 277в, ал. 1, т. 1 и чл. 277г започва по инициатива на заместник-председателя, а в случаите по чл. 276, ал. 1, т. 2 - 19а, 21 - 28, чл. 277а, ал. 1, т. 2, чл. 277б, ал. 1, т. 2, чл. 277в, ал. 1, т. 2 и чл. 278 - по инициатива на комисията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 94 от 2019 г.) Уведомяванията и съобщаванията в производството по ал. 1 се извършват по реда на чл. 61 от Административнопроцесуалния кодекс.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 54 от 2025 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Когато уведомяванията и съобщаванията в производството по ал. 1 не се получат по реда на ал. 2, те се смятат за извършени с оповестяването им на интернет страницата на комисията. Оповестяването се удостоверява в случаите по чл. 276, ал. 1, т. 1 и 20, ал. 14 и 15 и чл. 277, ал. 1, чл. 277а, ал. 1, т. 1, чл. 277б, ал. 1, т. 1, чл. 277в, ал. 1, т. 1 и чл. 277г с протокол, съставен от длъжностни лица, определени със заповед на заместник-председателя на комисията, а в случаите по чл. 276, ал. 1, т. 2 - 19а, 21 - 28, чл. 277а, ал. 1, т. 2, чл.

277б, ал. 1, т. 2, чл. 277в, ал. 1, т. 2 и чл. 278 - определени със заповед на председателя на комисията.

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм. и доп., бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 54 от 2025 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Принудителните административни мерки по чл. 276, ал. 1, т. 1 и 20, ал. 14 и 15 и чл. 277, ал. 1, чл. 277а, ал. 1, т. 1, чл. 277б, ал. 1, т. 1, чл. 277в, ал. 1, т. 1 и чл. 277г се прилагат с писмено мотивирано решение на заместник-председателя, а принудителните административни мерки по чл. 276, ал. 1, т. 2 - 19а, 21 - 28, чл. 277а, ал. 1, т. 2, чл. 277б, ал. 1, т. 2, чл. 277в, ал. 1, т. 2 и чл. 278 - с писмено мотивирано решение на комисията, което се съобщава на заинтересованото лице в 7-дневен срок от постановяването му по реда на ал. 2 и 3.

Налагане на запор и възбрана

Чл. 280. *(1)* В случаите на чл. 276, ал. 1, когато е необходимо осигуряване на незабавна ефективна защита на интересите на инвеститорите или предприемане на спешни действия по предотвратяване или преустановяване извършването на нарушения по този закон и актовете по прилагането му, комисията може да поиска от съответния компетентен съд налагане на запор, съответно възбрана върху имуществото на юридическите лица по чл. 276, ал. 1.

(2) Решението на комисията и молбата за допускане се разглеждат от съда незабавно, в деня на подаването й.

(3) Съдът се произнася с определение, в което посочва и срока, за който се налага запорът.

(4) Въз основа на определението на съда, с което се уважава молбата, се издава заповед за налагане на запор.

(5) Налагането на запор и/или възбрана се извършва незабавно от съдебния изпълнител по реда на чл. 400 от Гражданския процесуален кодекс.

(6) При наличието на уважителни причини, по молба на комисията, срокът по ал. 3 може да се удължи. Молбата се подава преди изтичането на първоначално определения срок.

Оповестяване на интернет страници

Чл. 281. *(1)* С решение на комисията, по предложение на заместник-председателя, се оповестяват интернет страници, чрез които се предлага предоставянето на инвестиционни услуги от лица, които нямат право да предоставят на територията на Република България такива услуги. С цел преустановяване на нарушенията на този закон на интернет страницата на комисията се поддържа актуален списък на интернет страниците по изречение първо.

(2) Решенията по ал. 1 се публикуват на интернет страницата на комисията в деня на приемането им. Лицата, за които тези решения се отнасят, се смятат за уведомени в деня на публикуването и са длъжни да преустановят предлагането на инвестиционни услуги от посочените интернет страници.

(3) Когато в тридневен срок от публикуването на решението по ал. 2 лицето не преустанови нарушението, за което е взето решението, комисията подава искане до председателя на Софийския районен съд да постанови всички предприятия, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, да спрат достъпа до тези интернет страници.

(4) Председателят на Софийския районен съд или оправомощен от него заместник-председател се произнася по искането в срок до 72 часа от постъпването му.

(5) Издаденото от съда разпореждане се публикува на интернет страницата на комисията в деня на получаването му. Предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, са длъжни да спрат достъпа до съответните интернет страници в срок до 24 часа от публикуването на разпореждането на съда.

Незабавно изпълнение

Чл. 282. Решението за прилагане на принудителна административна мярка подлежи на незабавно изпълнение, независимо дали е обжалвано.

Субсидиарно прилагане

Чл. 283. Доколкото в тази глава не са предвидени особени правила, прилагат се разпоредбите на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава двадесет и пета
ТАЕН КЛИЕНТ

Таен клиент

Чл. 284. *(1)* За целите на осъществявания надзор по спазване на разпоредбите на този закон и актовете по прилагането му комисията може да възложи на трето лице да извърши конкретни действия като таен клиент. За лицето, което осъществява дейност като таен клиент, се прилагат съответно чл. 23 - 25 от Закона за Комисията за финансов надзор.

(2) Отношенията между комисията и лицето по ал. 1 се уреждат с договор, като договорът се подписва от председателя на комисията.

(3) В договора се посочват конкретните действия, които лицето по ал. 1 приема да извърши като таен клиент, срок за изпълнение на договора, доказателства за извършените действия и резултатите от тях.

(4) Разходите във връзка с изпълнението на дейностите по ал. 1 са за сметка на комисията.

Глава двадесет и шеста
КВЕСТОР

Назначаване на квестор и прекратяване на правомощията му

Чл. 285. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор може да назначи един или няколко квестори:

1. на регулиран пазар - в случая по чл. 166, ал. 2;

2. на инвестиционен посредник в случаите, когато инвестиционният посредник не попада в обхвата на чл. 1, ал. 1, т. 2 от Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници или не са налице условията за назначаване на временен управител по чл. 46 от същия закон:

а) с вземането на решение за налагане на мярка по чл. 276, ал. 1, т. 1, 5, 10, 13, 15 или 16 - за срок до три месеца, или

б) (изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) с вземането на решение по чл. 77б, ал. 1, т. 3 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, или

в) при отнемане на лицензa за извършване на дейност - до назначаването по искане на комисията на ликвидатор от Агенцията по вписванията, съответно на синдик от съда.

(2) Когато с изтичането на тримесечния срок по ал. 1, т. 2, буква „а" не е отнет лицензът за извършване на дейност на инвестиционния посредник, правомощията на квестора се прекратяват и правата на органите на дружеството се възстановяват.

(3) Комисията за финансов надзор може по всяко време да прекрати правомощията на квестора и да назначи друг на неговото място. Актът не подлежи на обжалване.

Изисквания към квестора

Чл. 286. (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 8 от 2023 г.) *(1)* Квесторът е физическо лице.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Квесторът трябва да отговаря на изискванията по чл. 13, ал. 2- 4 и:

1. (доп. - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) да не е съпруг, роднина по права или по съребрена линия до шеста степен или по сватовство до трета степен на член на управителен

орган на лицето по чл. 285, ал. 1, чиито правомощия са преустановени с акта на назначаване на квестора и да не се намира във фактическо съжителство с такова лице;

2. да не се намира с лицето по чл. 285, ал. 1 или с негов длъжник в отношения, които пораждат основателно съмнение в неговото безпристрастие.

(3) Квесторът декларира писмено пред комисията обстоятелствата по ал. 2. Той е длъжен да уведоми незабавно комисията за промяна в тези обстоятелства.

Действия след назначаването на квестор

Чл. 287. *(1)* След издаването на акта за назначаване на квестор комисията го връчва незабавно на лицето по чл. 285, ал. 1.

(2) С назначаването на квестор всички правомощия на надзорния и на управителния съвет, съответно на съвета на директорите на лицето по чл. 285, ал. 1, се преустановяват и се упражняват от квестора, доколкото в акта на назначаването му не са предвидени ограничения. Квесторът взема всички необходими мерки за защита на интересите на инвеститорите.

(3) След назначаването на квестора общото събрание на акционерите може да се свиква само от квестора и да взема решение по обявения от него дневен ред. Квесторът може да спре изпълнението на решения, взети от общото събрание или от управителните органи на инвестиционния посредник, включително такива, свързани с разпределение на дивиденти или друга форма на капитал и възнаграждения.

(4) Действия и сделки, извършени от трети лица от името и за сметка на лицето по чл. 285, ал. 1 без предварително упълномощаване от квестора, са нищожни.

(5) Когато са назначени двама или повече квестори, те вземат решения с единодушие и упражняват правомощията си съвместно, освен ако комисията реши друго.

(6) Комисията за финансов надзор може да издава задължителни предписания на квесторите във връзка с дейността им.

(7) Квесторът се отчита за дейността си само пред комисията и при поискване й представя незабавно отчет за дейността си.

Достъп и съдействие

Чл. 288. *(1)* Квесторът има неограничен достъп до и контрол върху помещенията на лицето по чл. 285, ал. 1, счетоводната и друга документация и до неговото имущество.

(2) По искане на квестора прокуратурата и органите на Министерството на вътрешните работи са длъжни да оказват съдействие за упражняване на правомощията му по ал. 1.

Други изисквания

Чл. 289. *(1)* Квесторът упражнява правомощията си с грижата на добър стопанин. Той носи отговорност само за вреди, причинени от него умишлено или при груба небрежност.

(2) Всички служители на лицето по чл. 285, ал. 1 са длъжни да съдействат на квестора при осъществяване на неговите правомощия.

(3) За своята работа квесторът получава за сметка на лицето по чл. 285, ал. 1 възнаграждение, определено от комисията.

Глава двадесет и седма
АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ И ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ

Отговорност при извършване на нарушение

Чл. 290. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; изм. и доп., бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм. и доп., бр. 102 от 2019 г.; доп., бр. 26 от 2020 г.; изм., бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; доп., бр. 16 от 2022 г.; изм. и доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 51 от 2022 г.; изм. и доп., бр. 8 от

2023 г.; изм. и доп., бр. 65 от 2023 г.; изм., бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.; изм., бр. 54 от 2025 г.; изм. и доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Който извърши или допусне извършването на нарушение на:

1. (доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 51 от 2022 г.; изм. и доп., бр. 65 от 2023 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) член 63, ал. 4, чл. 68, ал. 1, чл. 71, ал. 1 - 12, чл. 72 - 74, 78, 79, чл. 79а, ал. 3, чл. 80, чл. 89, ал. 6, чл. 130, чл. 133, чл. 160, ал. 9, чл. 200 - 204 или на нормативните актове по прилагането на закона, се наказва с глоба в размер от 500 до 2000 лв.;

2. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; изм., бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 65 от 2023 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) член 25, ал. 1, чл. 32, ал. 3, чл. 33, ал. 2, чл. 34, чл. 36, ал. 1 и 6, чл. 38, изречение второ, чл. 39, 40, чл. 42, ал. 1, 2, 5 и 6, чл. 43, ал. 1, 2, 4 и ал. 5, изречение първо и ал. 8, чл. 45, ал. 3 и 5, чл. 46, ал. 3, чл. 47, чл. 53, ал. 1 и 2, чл. 54, ал. 1 и 2, чл. 69, ал. 3, чл. 82, 85, чл. 86, ал. 1 - 4 и 6 - 9, чл. 88, ал. 1, чл. 90, ал. 3, чл. 112, ал. 1, 3 и 4, чл. 129, ал. 1 - 3, чл. 134, 136, чл. 157, ал. 2, чл. 165, ал. 1, чл. 168, ал. 3 във връзка с чл. 90, ал. 3, чл. 180, ал. 7, чл. 181, ал. 1 - 3, чл. 190, ал. 1, , се наказва с глоба от 1000 до 3000 лв.;

3. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2023 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) член 3, параграфи 1 и 3, чл. 6, чл. 7, параграф 1, ал. 1, чл. 8, параграф 1, чл. 8а, параграфи 1 и 2, чл. 8б, 10, чл. 11, параграф 1, ал. 2, изречение първо, параграф 1а, ал. 2, параграф 1б и параграф 3, ал. 4, чл. 11а, параграф 1, ал. 2, изречение първо и ал. 4, чл. 12, параграф 1, чл. 13, параграфи 1 и 2, чл. 14, параграфи 1 - 3, чл. 15, параграф 1, ал. 1, ал. 2, изречение първо и ал. 3, параграф 2 и параграф 4, изречение второ, чл. 17, параграф 1, изречение второ, чл. 20, параграф 1, 1а и параграф 2, изречение първо, чл. 21, параграфи 1 - 3, чл. 22, параграф 2, чл. 23, параграфи 1 и 2 и чл. 31, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 600/2014, се наказва с глоба в размер от 1000 до 3000 лв.;

4. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 26 от 2020 г.; изм., бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; изм. и доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 51 от 2022 г.; изм. и доп., бр. 65 от 2023 г.; изм., бр. 54 от 2025 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) член 5, ал. 7, чл. 9, ал. 1, 2 4, 7 и ал. 9, изречение първо, чл. 12, чл. 60, чл. 64, ал. 2 и 6, чл. 65, 67, 69, ал. 1 и 2, 70, 75а, 75б, 77, чл. 83, ал. 2 - 5, чл. 84, чл. 86, ал. 5, чл. 87, чл. 90, ал. 1, чл. 91, ал. 1, чл. 93, ал. 1, чл. 94, ал. 1, чл. 95, ал. 1, чл. 96, 97, чл. 99, ал. 1 - 4, чл. 100, 102 - 107, 109, 110, чл. 111, ал. 1, втора хипотеза и ал. 3, чл. 113 - 115, чл. 116, втора хипотеза, чл. 117, 118, чл. 119, ал. 1 и 2, чл. 120, чл. 122, ал. 1 и 3, чл. 128, чл. 152, ал. 4, чл. 153, ал. 1, чл. 154, ал. 1 и 3, чл. 154а, ал. 1, чл. 156, ал. 1 и 2, чл. 158, чл. 160, ал. 8, чл. 167, ал. 3, чл. 168, ал. 1, чл. 170 - 172, чл. 173, ал. 1 - 3 и 5, чл. 174 - 178, чл. 180, ал. 1 - 4 и 8, чл. 182, чл. 183, ал. 1 и 4, чл. 184, ал. 1, чл. 185, ал. 1, чл. 186, ал. 1 - 5, чл. 187, ал. 2, чл. 198, ал. 1 и 3, чл. 207, ал. 1, чл. 227в, чл. 227г, ал. 1 и чл. 227з[1], се наказва с глоба в размер от 2000 до 5000 лв.;

5. (доп. - ДВ, бр. 16 от 2022 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.; изм. и доп., бр. 99 от 2025 г.) член 4, параграф 3, ал. 1, чл. 5, чл. 21б, параграф 1, чл. 22а, параграфи 1, 5 - 8, чл. 22в, параграф 1, чл. 26, параграф 1, ал. 1, чл. 26, параграфи 2 - 5, чл. 26, параграф 6, ал. 1, чл. 26, параграф 7, ал. 1 - 5 и 8, чл. 27, параграф 1, чл. 27е, параграфи 1 - 3, чл. 27ж, параграфи 1 - 5, чл. 27и, параграфи 1 - 4б, чл. 28, параграф 1, чл. 29, параграфи 1 и 2, чл. 30, параграф 1, чл. 35, параграфи 1 - 3, чл. 36, параграфи 1 - 3, чл. 37, параграфи 1 и 3 и чл. 39а, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) 2019/2088 и Регламент (ЕС) 2020/852, се наказва с глоба в размер от 2000 до 5000 лв.;

6. (доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) член 11, ал. 1 и 2, чл. 19, ал. 2 и 3, чл. 28, ал. 1 и 2, чл. 29, ал. 1, 2 и 4, чл. 59, ал. 6, чл. 61, ал. 2, чл. 61а, чл. 76, ал. 1 - 4, чл.

92, чл. 135, ал. 1 и чл. 188, ал. 2 или представи неверни данни или документи с невярно съдържание, ако деянието не съставлява престъпление, се наказва с глоба в размер от 5000 до 10 000 лв.;

7. член 25, параграфи 1 и 2 и чл. 40 - 42 от Регламент (ЕС) № 600/2014, се наказва с глоба в размер от 5000 до 10 000 лв.;

8. (изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 236/2012 г., се наказва с глоба от 2000 до 10 000 лв.;

9. член 5, параграф 1, чл. 7, параграф 1, чл. 8, 9 и 15 от Регламент (ЕС) № 236/2012, се наказва с глоба от 5000 до 20 000 лв.;

10. член 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 236/2012, се наказва с глоба от 5000 до 50 000 лв.;

11. член 230, ал. 4 и 5, чл. 232, чл. 249, ал. 2 от този закон, чл. 28, чл. 99, параграф 1, чл. 101, 394, 395, 405, 412, 415, 430, 431 и 451 от Регламент (ЕС) № 575/2013 г. и актовете по прилагането му, се наказва с глоба от 1000 до 5 000 000 лв;

12. член 4, чл. 5 - 10, чл. 11, параграф 1, букви „а", „б", „в" и „д", чл. 11, параграфи 2 и 3 и чл. 12 - 16, 21, 23 - 29 и 34 от Регламент (ЕС) 2016/1011, се наказва с глоба от 2500 до 500 000 лв.;

13. член 11, параграф 1, буква „г" и чл. 11, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 2016/1011, се наказва с глоба от 1500 до 100 000 лв.;

14. (изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.) член 53, ал. 5, се наказва с глоба от 10 000 до 20 000 лв.;

15. (отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; нова, бр. 99 от 2025 г.) член 13, чл. 14, ал. 1, 2 и 5, чл. 15, ал. 1, чл. 65а, чл. 229а, чл. 229в, ал. 2 и 3, чл. 229г и чл. 230, ал. 4 и 5, се наказва с глоба от 5000 до 10 000 лв.;

16. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) за нарушение на приложими изисквания на регламент на Европейския съюз, доколкото друго не е предвидено в закона - от 2000 до 500 000 лв.

(2) В случай на повторно нарушение по ал. 1 виновното лице се наказва с глоба в размер, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) за нарушения по ал. 1, т. 1 - от 1000 до 9 500 000 лв.;

2. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) за нарушения по ал. 1, т. 2 и 3 - от 2000 до 9 500 000 лв.;

3. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) за нарушения по ал. 1, т. 4 и 5 - от 5000 до 9 500 000 лв.;

4. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) за нарушения по ал. 1, т. 6 и 7 - от 10 000 до 9 500 000 лв.;

5. за нарушения по ал. 1, т. 8 - от 5000 до 20 000 лв.;

6. за нарушения по ал. 1, т. 9 - от 10 000 до 40 000 лв.;

7. за нарушения по ал. 1, т. 10 - от 10 000 до 100 000 лв.;

8. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) за нарушения по ал. 1, т. 11 - от 2000 до 9 500 000 лв.;

9. за нарушения по ал. 1, т. 12 - от 5000 до 1 000 000 лв.;

10. за нарушения по ал. 1, т. 13 - от 3000 до 200 000 лв.;

11. за нарушения по ал. 1, т. 14 - от 20 000 до 40 000 лв.;

12. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) за нарушения по ал. 1, т. 15 - от 10 000 до 9 500 000 лв.;

13. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) за нарушения по ал. 1, т. 16 - от 4000 до 1 000 000 лв.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 65 от 2023 г.) Който извършва или допусне извършването по занятие на инвестиционни услуги и дейности или услуги като одобрен механизъм за докладване или одобрен механизъм за

публикуване по чл. 1, т. 3 без лиценз при условията и по реда на този закон, се наказва с глоба от 20 000 до 50 000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(4) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) Който извърши или допусне нарушение на чл. 7, параграф 1, ал. 3 или чл. 11, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 600/2014, се наказва с глоба в размер от 5000 до 100 000 лв, а при повторно нарушение - с глоба от 10 000 до 200 000 лв..

(5) Който не изпълни задължение по този закон, извън случаите по ал. 1, 3 и 4, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв. - за първо нарушение, и от 1000 до 2000 лв. - при повторно нарушение.

(6) Който не изпълни решение на комисията или на заместник-председателя по този закон, извън случаите по ал. 7, се наказва с глоба или с имуществена санкция от 1000 до 5000 лв., а при повторно нарушение - с глоба или с имуществена санкция от 5000 до 10 000 лв.

(7) В случай на несъобразяване с приложена принудителна административна мярка по:

1. (доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм. и доп., бр. 8 от 2023 г.) член 276, ал. 1, т. 1 - 9, по чл. 277а, ал. 1, т. 1, по чл. 277а, ал. 1, т. 2 във връзка с чл. 276, ал. 1, т. 3 и 5, чл. 277б, ал. 1, т. 1 и чл. 277б, ал. 1, т. 2 във връзка с чл. 276, ал. 1, т. 3 и 5 - извършителите и допустителите се наказват с глоба в размер от 5000 до 20 000 лв.;

2. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм. и доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) член 276, ал. 1, т. 10 - 26, ал. 14 и 15, по чл. 277а, ал. 1, т. 2 във връзка с чл. 276, ал. 1, т. 12, 13 и 15 - 17 и по чл. 278 - извършителите и допустителите се наказват с глоба от 2000 до 9 500 000 лв.;

3. членове 18, 19, 20 и 23 от Регламент (ЕС) № 236/2012 - извършителите и допустителите се наказват с глоба в размер от 10 000 до 100 000 лв.

(8) В случаите по ал. 3 и 7 се наказват и подбудителите, помагачите и укривателите, като се вземат предвид характерът и степента на тяхното участие.

(9) За нарушения по ал. 1 и ал. 3 - 7 на юридически лица и еднолични търговци се налага имуществена санкция в размери, както следва:

1. за нарушения по ал. 1, т. 1 - 3 - от 1000 до 5000 лв., а при повторно нарушение - от 2000 до 10 000 000 лв.;

2. за нарушения по ал. 1, т. 4 и 5 - от 5000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 до 10 000 000 лв.;

3. за нарушения по ал. 1, т. 6 и 7 - от 10 000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 10 000 000 лв.;

4. за нарушение по ал. 1, т. 8 - от 5000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 до 40 000 лв.;

5. за нарушения по ал. 1, т. 9 - от 10 000 до 40 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 80 000 лв.;

6. за нарушения по ал. 1, т. 10 - от 10 000 до 100 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 200 000 лв.;

7. за нарушения по ал. 1, т. 11 - от 5000 лв. до 5 на сто от стойността на общите годишни нетни приходи от дейността, като при изчисляването се вземат предвид и брутните приходи от лихвени и други подобни плащания, приходи от акции и други променливи или фиксирани плащания по ценни книжа, както и комисиони и такси по чл. 316 от Регламент (ЕС) № 575/2013 г. за предходната финансова година, но не по-малко от 5000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 лв. до 10 на сто от стойността на общите годишни нетни приходи от дейността съгласно изречение първо, но не по-малко от 10 000 лв.; когато лицето е дъщерно дружество, съответният брутен приход е брутният приход от консолидирания отчет на крайното предприятие майка за предходната година;

8. за нарушения по ал. 1, т. 12 - от 20 000 до 1 000 000 лв., а при повторно нарушение - от 40 000 до по-голямата сума между 2 000 000 лв. и 10 на сто от общия годишен оборот според последните налични отчети, одобрени от управителните органи на лицето;

9. за нарушения по ал. 1, т. 13 - от 10 000 до 250 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до по-голямата сума между 500 000 лв. и 2 на сто от общия годишен оборот според последните налични отчети, одобрени от управителните органи на лицето;

10. за нарушения по ал. 1, т. 14 - от 20 000 до 40 000 лв., а при повторно нарушение - от 40 000 до 80 000 лв.;

11. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) за нарушения по ал. 1, т. 15 - от 50 000 лв. до 5 на сто от общия годишен нетен оборот, включително брутните приходи, състоящи се от вземания по лихви и други подобни доходи, доходи от акции и други ценни книжа с променлива или фиксирана доходност, както и начислените на лицето комисиони или такси за предходната финансова година, а при повторно нарушение се налага имуществена санкция от 100 000 лв. до 10 на сто от общия годишен нетен оборот, включително брутните приходи, състоящи се от вземания по лихви и други подобни доходи, доходи от акции и други ценни книжа с променлива или фиксирана доходност, както и начислените на лицето комисиони или такси за предходната финансова година; когато лицето е дъщерно дружество, съответният брутен приход е брутният приход от консолидирания отчет на крайното предприятие майка за предходната финансова година;

12. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) за нарушения по ал. 3 и 4 - от 25 000 до 100 000 лв., а при повторно нарушение - от 50 000 до 10 000 000 лв.;

13. за нарушения по ал. 5 и 6 - от 5000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 до 50 000 лв.;

14. (изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) за нарушения по ал. 7, т. 1 - от 10 000 до 50 000 лв., а за нарушения по ал. 7, т. 3 - от 20 000 до 200 000 лв.;

15. за нарушения по ал. 7, т. 2 - от 5000 лв. до 5 на сто от стойността на общите годишни нетни приходи от дейността, като при изчисляването се вземат предвид и брутните приходи от лихвени и други подобни плащания, приходи от акции и други променливи или фиксирани плащания по ценни книжа, както и комисиони и такси по чл. 316 от Регламент (ЕС) № 575/2013 г. за предходната финансова година, но не по-малко от 5000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 лв. до 10 на сто от стойността на общите годишни нетни приходи от дейността съгласно изречение първо, но не по-малко от 10 000 лв.; когато лицето е дъщерно дружество, съответният брутен приход е брутният приход от консолидирания отчет на крайното предприятие майка за предходната година;

16. (изм. - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) за нарушения по ал. 1, т. 16 - от 4000 до 1 000 000 лв., а при повторност - от 8000 до 2 000 000 лв.

(10) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2019 г.) Предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, което не изпълни задължението си по чл. 281, ал. 5, се наказва с имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 100 000 лв.

(11) (Предишна ал. 10 - ДВ, бр. 102 от 2019 г.) Доходите, придобити от неправомерно извършваната дейност, се отнемат в полза на държавата в степента, в която не могат да бъдат възстановени на увредените лица.

(12) (Предишна ал. 11 - ДВ, бр. 102 от 2019 г.) Когато стойността на придобитото или стойността на предотвратените загуби в резултат на нарушението по ал. 1, т. 9 може да се определи, на физическото лице се налага глоба до двойния размер на тази стойност, но не по-малко от 1000 лв., а при повторно нарушение - не по-малко от 2000 лв., съответно на юридическото лице се налага имуществена санкция до двойния

размер на тази стойност, но не по-малко от 5000 лв., а при повторно нарушение - не по-малко от 10 000 лв.

(13) (Нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Когато стойността на реализираната печалба или избегнатите загуби в резултат на нарушение по ал. 1, т. 15 може да бъдат определени, на юридическото лице се налага имуществена санкция до двойния размер на получената печалба или избегнатите загуби вследствие на нарушението, но не по-малко от 5000 лв., а при повторно нарушение - не по-малко от 10 000 лв.

(14) (Предишна ал. 12 - ДВ, бр. 102 от 2019 г.; предишна ал. 13, бр. 99 от 2025 г.) При определянето на административното наказание по ал. 1, т. 12 и 13, ал. 2, т. 9 и 10 и ал. 9, т. 8 и 9 заместник-председателят взема предвид обстоятелствата по чл. 43 от Регламент (ЕС) 2016/1011.

Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) 2019/2033

Чл. 290а. (Нов - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Който не предоставя информация на комисията, съответно на заместник-председателя или предоставя непълна или неточна информация, относно изпълнението на задължението за спазване на капиталовите изисквания, определено в чл. 11 от Регламент (ЕС) 2019/2033, в нарушение на чл. 54, параграф 1, буква „б" от посочения регламент, се наказва с глоба в размер от 1000 до 100 000 лв.

(2) Който не предоставя на комисията, съответно на заместник-председателя, в нарушение на чл. 54, параграф 1, буква „д" от Регламент (ЕС) 2019/2033 информация относно риска от концентрация или предоставя непълна или неточна информация, се наказва с глоба в размер от 1000 до 100 000 лв.

(3) Който поема риск от концентрация, надхвърлящ лимитите, определени в чл. 37 от Регламент (ЕС) 2019/2033, без да се засягат чл. 38 и 39 от посочения регламент, се наказва с глоба в размер от 1000 до 100 000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(4) Който не оповестява информация или предоставя непълна или неточна информация в нарушение на разпоредбите на шеста част от Регламент (ЕС) 2019/2033, се наказва с глоба в размер от 1000 до 100 000 лв.

(5) Който извършва плащания към държатели на инструменти, включени в собствения капитал на инвестиционния посредник, в случаите, в които съгласно чл. 28, 52 или 63 от Регламент (ЕС) № 575/2013 се забраняват такива плащания към държателите на инструментите, включени в собствения капитал, се наказва с глоба в размер от 1000 до 100 000 лв.

(6) Който в нарушение на чл. 43 от Регламент (ЕС) 2019/2033 не поддържа ликвидни активи, без да се засяга чл. 44 от посочения регламент, се наказва с глоба в размер от 1000 до 100 000 лв.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) В случай на повторно нарушение по ал. 1 - 6 виновното лице се наказва с глоба в размер от 100 000 до 9 500 000 лв.

(8) За нарушения по ал. 1 - 6 на юридически лица се налага имуществена санкция в размер от 50 000 лв. до 5 на сто от общия годишен нетен оборот, включително брутните приходи, състоящи се от вземания по лихви и други подобни доходи, доходи от акции и други ценни книжа с променлива или фиксирана доходност, както и начислените на лицето комисиони или такси за предходната финансова година, а при повторно нарушение се налага имуществена санкция от 100 000 лв. до 10 на сто от общия годишен нетен оборот, включително брутните приходи, състоящи се от вземания по лихви и други подобни доходи, доходи от акции и други ценни книжа с променлива или фиксирана доходност, както и начислените на лицето комисиони или такси за предходната финансова година.

(9) Когато лицето по ал. 8 е дъщерно дружество, за брутни приходи се приемат брутните приходи според консолидирания счетоводен отчет на крайното предприятие майка за предходната финансова година.

(10) Когато стойността на реализираната печалба или избегнатите загуби в резултат на нарушение по ал. 1 - 6 може да бъдат определени, на юридическото лице се налага имуществена санкция до двойния размер на получената печалба или избегнатите загуби вследствие на нарушението, но не по-малко от 5000 лв., а при повторно нарушение - не по-малко от 10 000 лв.

(11) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) При определяне на административното наказание по ал. 1 - 8 и 10 и на принудителната административна мярка по чл. 276 комисията, съответно заместник-председателят,взема предвид обстоятелствата по чл. 296.

Отговорност при нарушение на Делегиран регламент (ЕС) 2023/2830

Чл. 291. (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Представител, служител или лице от състава на управителните органи на лице, получило разрешение по чл. 9, ал. 2, който извърши или допусне да бъде извършено нарушение на чл. 34 и чл. 47, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2023/2830, се наказва с глоба в размер от 1000 до 10 000 лв., а при повторно нарушение глобата е в размер от 2000 до 20 000 лв.

(2) В случаите по ал. 1 на юридическите лица по ал. 1 се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 100 000 лв., а при повторно нарушение санкцията е от 20 000 до 200 000 лв.

Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) № 648/2012

Чл. 292. (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Лице, което изпълнява ръководна длъжност в инвестиционен посредник или в друг финансов контрагент по чл. 15, ал. 1, т. 17, буква „а" от Закона за Комисията за финансов надзор или в нефинансов контрагент по чл. 15, ал. 1, т. 17, буква „б" от Закона за Комисията за финансов надзор, което извърши или допусне извършването на нарушение на дял втори от Регламент (ЕС) № 648/2012, се наказва с глоба от 1000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение - от 2000 до 40 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Инвестиционен посредник или друг финансов контрагент по чл. 15, ал. 1, т. 17, буква „а" от Закона за Комисията за финансов надзор или нефинансов контрагент по чл. 15, ал. 1, т. 17, буква „б" от Закона за Комисията за финансов надзор, който извърши нарушение на дял втори от Регламент (ЕС) № 648/2012, се наказва с имуществена санкция от 2000 до 40 000 лв., а при повторно нарушение - от 4000 до 80 000 лв.

Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) № 1286/2014

Чл. 293. *(1)* Лице, което изпълнява ръководна длъжност в инвестиционен посредник, включително в банка - инвестиционен посредник, което извърши или допусне извършването на нарушение на чл. 5, параграф 1, чл. 6, 7, чл. 8, параграфи 1 - 3, чл. 9, чл. 10, параграф 1, чл. 13, параграфи 1, 3 и 4, чл. 14 и 19 от Регламент (ЕС) № 1286/2014, се наказва с глоба от 2500 до 1 400 000 лв., а при повторно нарушение - от 5000 до 2 800 000 лв.

(2) Лице, което изпълнява ръководна длъжност в инвестиционен посредник, включително в банка - инвестиционен посредник, което извърши или допусне извършване на нарушение на Регламент (ЕС) № 1286/2014, извън случаите по ал. 1, или на акт по неговото прилагане, се наказва с глоба от 1500 до 700 000 лв., а при повторно нарушение - от 3000 до 1 400 000 лв.

(3) Инвестиционен посредник, включително банка - инвестиционен посредник, който извърши или допусне извършването на нарушение на чл. 5, параграф 1, чл. 6, 7, чл. 8, параграфи 1 - 3, чл. 9, чл. 10, параграф 1, чл. 13, параграфи 1, 3 и 4, чл. 14 и 19

от Регламент (ЕС) № 1286/2014, се наказва с имуществена санкция от 20 000 лв. до 10 000 000 лв., а при повторно нарушение - от 40 000 до 20 000 000 лв.

(4) Инвестиционен посредник, включително банка - инвестиционен посредник, който извърши или допусне извършването на нарушение на Регламент (ЕС) № 1286/2014, извън случаите по ал. 3, или на акт по неговото прилагане, се наказва с имуществена санкция от 10 000 до 5 000 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 10 000 000 лв.

(5) При определяне на административното наказание заместник-председателят взема предвид обстоятелствата по чл. 25 от Регламент (ЕС) № 1286/2014.

Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) 2015/2365

Чл. 294. (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; изм., и доп., бр. 51 от 2022 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Лице, което изпълнява ръководна длъжност в инвестиционен посредник, централен контрагент, централен депозитар на ценни книжа или нефинансов контрагент по чл. 3, т. 4 от Регламент (ЕС) 2015/2365, което извърши или допусне извършването на нарушение на чл. 4 или 15 от Регламент (ЕС) 2015/2365, се наказва с глоба от 5000 до 5 000 000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 до 10 000 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; изм., бр. 51 от 2022 г.) Инвестиционен посредник, централен контрагент, централен депозитар на ценни книжа или нефинансов контрагент по чл. 3, т. 4 от Регламент (ЕС) 2015/2365, който извърши нарушение на чл. 4 от Регламент (ЕС) 2015/2365, се наказва с имуществена санкция от 10 000 до 40 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 10 000 000 лв.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 64 от 2020 г., в сила от 21.08.2020 г.; изм., бр. 51 от 2022 г.) Инвестиционен посредник, централен контрагент, централен депозитар на ценни книжа или нефинансов контрагент по чл. 3, т. 4 от Регламент (ЕС) 2015/2365, който извърши нарушение на чл. 15 от Регламент (ЕС) 2015/2365, се наказва с имуществена санкция от 20 000 до 80 000 лв., а при повторно нарушение - от 40 000 до 30 000 000 лв.

(4) (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) При определянето на административното наказание заместник-председателят взема предвид обстоятелствата по чл. 23 от Регламент (ЕС) 2015/2365.

Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) № 909/2014

Чл. 294а. (Нов - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) *(1)* Който предоставя или допусне предоставянето на услуги съгласно раздели А, Б или В от Приложението към Регламент (ЕС) № 909/2014 в нарушение на чл. 16, 25 или 54 от Регламент (ЕС) № 909/2014, се наказва с глоба в размер от 20 000 до 50 000 лв., ако деянието не съставлява престъпление.

(2) Който извърши или допусне извършването на стопанска дейност в нарушение на чл. 26 - 35 от Регламент (ЕС) № 909/2014, се наказва с глоба в размер от 5000 до 50 000 лв.

(3) Който извърши или допусне извършването на нарушение на изискванията по чл. 37 - 41 или чл. 43 - 53 от Регламент (ЕС) № 909/2014, се наказва с глоба в размер от 10 000 до 100 000 лв.

(4) Който извърши или допусне извършването на нарушение на изискванията на чл. 59, параграф 3 или параграф 4 от Регламент (ЕС) № 909/2014, се наказва с глоба в размер от 15 000 до 150 000 лв.

(5) В случай на повторно нарушение по ал. 1 - 4 виновното лице се наказва с глоба в размер, както следва:

1. за нарушения по ал. 1 - от 30 000 до 10 000 000 лв.;

2. за нарушения по ал. 2 - от 10 000 до 10 000 000 лв.;

3. за нарушения по ал. 3 - от 15 000 до 10 000 000 лв.;

4. за нарушения по ал. 4 - от 20 000 до 10 000 000 лв.

(6) За нарушения по ал. 1 - 5 на юридически лица се налага имуществена санкция в размери, както следва:

1. за нарушения по ал. 1 - от 50 000 лв. до по-голямата сума между 20 000 000 лв. и 5 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му отчет, одобрен от ръководния орган, а при повторно нарушение - от 100 000 лв. до по-голямата сума между 40 000 000 лв. и 10 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му отчет, одобрен от ръководния орган;

2. за нарушения по ал. 2 - от 15 000 лв. до по-голямата сума между 20 000 000 лв. и 5 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му отчет, одобрен от ръководния орган, а при повторно нарушение - от 30 000 лв. до по-голямата сума между 40 000 000 лв. и 10 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му отчет, одобрен от ръководния орган;

3. за нарушения по ал. 3 - от 20 000 лв. до по-голямата сума между 20 000 000 лв. и 5 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му отчет, одобрен от ръководния орган, а при повторно нарушение - от 40 000 лв. до по-голямата сума между 40 000 000 лв. и до 10 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му отчет, одобрен от ръководния орган;

4. за нарушение по ал. 4 - от 25 000 до по-голямата сума между 20 000 000 лв. и 5 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му отчет, одобрен от ръководния орган, а при повторно нарушение - от 50 000 лв. до по-голямата сума между 40 000 000 лв. и до 10 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му отчет, одобрен от ръководния орган.

(7) Когато лицето по ал. 6 е дъщерно дружество, съответният годишен оборот по ал. 6 е общият годишен оборот от консолидирания отчет на крайното предприятие майка за предходната година.

(8) Когато стойността на реализираната печалба в резултат на нарушение по ал. 1 - 6 може да бъде определена, физическото лице се наказва с глоба до двойния размер на реализираната печалба, но не по-малко от 1000 лв., а при повторно нарушение - не по-малко от 2000 лв., съответно на юридическото лице се налага имуществена санкция до двойния размер на реализираната печалба, но не по-малко от 5000 лв., а при повторно нарушение - не по-малко от 10 000 лв.

(9) При определяне на административното наказание по ал. 1 - 8 административнонаказващият орган взема предвид обстоятелствата по чл. 64 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) 2021/23

Чл. 294б. (Нов - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) *(1)* Лице, което извърши или допусне извършването на нарушение по чл. 9, чл. 13 и чл. 70, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/23, се наказва с глоба в размер от 5000 до 5 000 000 лв.

(2) В случай на повторно нарушение по предходната алинея виновното лице се наказва с глоба в размер от 10 000 до 10 000 000 лв.

(3) За нарушения по ал. 1 на юридически лица се налага имуществена санкция в размер до 5 на сто от общия годишен оборот на юридическото лице за предходната финансова година, а при повторно нарушение - до 10 на сто от общия годишен оборот на юридическото лице за предходната финансова година.

(4) Когато лицето по ал. 3 е дъщерно дружество, съответният годишен оборот по ал. 3 е общият годишен оборот от консолидирания отчет на крайното предприятие майка за предходната финансова година.

(5) Когато стойността на реализираната печалба в резултат на нарушение по ал. 1 - 3 може да бъде определена, физическото лице се наказва с глоба до двойния размер на реализираната печалба, но не по-малко от 1000 лв., а при повторно нарушение - не по-малко от 2000 лв., съответно на юридическото лице се налага имуществена санкция

до двойния размер на реализираната печалба, но не по-малко от 5000 лв., а при повторно нарушение - не по-малко от 10 000 лв.

(6) При определяне на административното наказание по ал. 1 - 5 административнонаказващият орган взема предвид обстоятелствата по чл. 85 от Регламент (ЕС) 2021/23.

Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) 2022/858

Чл. 294в. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) *(1)* Който извърши или допусне извършването на нарушение на чл. 3, параграф 5, чл. 4, параграф 3, ал. 2, чл. 7, параграфи 1 - 3, параграф 4, ал. 1 и 2, параграф 5, параграф 6, ал. 1 и 2, параграф 7, чл. 11, параграф 1, ал. 2 и 3, параграфи 2 и 4 от Регламент (ЕС) 2022/858, се наказва с глоба в размер от 1000 до 10 000 лв.

(2) В случай на повторно нарушение по ал. 1 виновното лице се наказва с глоба в размер от 2000 до 20 000 лв.

(3) За нарушения по ал. 1 на юридически лица се налага имуществена санкция в размер от 2000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение - имуществена санкция в размер от 4000 до 40 000 лв.

(4) Който извършва дейност като пазарна инфраструктура, основана на технологията на децентрализирания регистър, без да притежава специално разрешение по чл. 227ф, се наказва с глоба в размер от 20 000 до 50 000 лв., а при повторно нарушение - с глоба в размер от 40 000 до 100 000 лв.

(5) За нарушение по ал. 4 на юридически лица се налага имуществена санкция в размер от 50 000 до 100 000 лв., а при повторно нарушение - имуществена санкция в размер от 100 000 до 10 000 000 лв.

Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) 2019/1238

Чл. 294г. (Нов - ДВ, бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.) *(1)* Инвестиционен посредник, който предоставя услугата по управление на портфейл и който получи регистрация на ПЕПП чрез неверни или подвеждащи твърдения или всякакви други неправомерни способи в нарушение на чл. 6 и 7 от Регламент (ЕС) 2019/1238, се наказва с имуществена санкция в размер от 10 000 лв. до 5 000 000 лв., но не повече от 5 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му годишен финансов отчет, приет от управителния орган.

(2) Инвестиционен посредник, който предоставя услугата по управление на портфейл и който предоставя или извършва дистрибуция на продукти с обозначението „паневропейски персонален пенсионен продукт" или „ПЕПП", който не е регистриран съгласно Регламент (ЕС) 2019/1238, се наказва с имуществена санкция в размер от 10 000 лв. до 5 000 000 лв., но не повече от 5 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му годишен финансов отчет, приет от управителния орган.

(3) Инвестиционен посредник, който предоставя услугата по управление на портфейл и е доставчик на ПЕПП, не предостави услугата за преносимост в нарушение на чл. 18 или 19 от Регламент (ЕС) 2019/1238 или информацията относно тази услуга, изисквана съгласно чл. 20 и 21 от същия регламент, или не изпълни изискванията или задълженията, определени в глави IV и V, чл. 50 и глава VII от регламента, се наказва с имуществена санкция в размер от 10 000 лв. до 5 000 000 лв., но не повече от 5 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му годишен финансов отчет, приет от управителния орган.

(4) В случай на повторно нарушение по ал. 1 - 3 на виновното лице се налага имуществена санкция в размер от 500 000 до 10 000 000 лв., но не повече от 10 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му годишен финансов отчет, приет от управителния орган, но не по-малко от 5 000 000 лв. и не повече от 10 000 000 лв.

(5) Когато лицето по ал. 1 - 4 е дъщерно дружество, съответният годишен оборот по ал. 1 - 4 е общият годишен оборот от консолидирания отчет на крайното предприятие майка за предходната година.

(6) Който извърши нарушение на Регламент (ЕС) 2019/1238, доколкото друго не е предвидено в закона, се наказва с глоба от 2000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение - с глоба от 20 000 до 1 400 000 лв.

(7) Когато размерът на реализираната полза в резултат на нарушение по ал. 1 - 4 и 6 може да бъде определен, на лицето се налага глоба или имуществена санкция в размер на двойния размер на реализираната полза независимо дали се надвишава максималният размер по ал. 1 - 4 и 6.

(8) При определяне на административно наказание по този член заместник-председателят взема предвид обстоятелствата по чл. 68, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/1238.

Отговорност за нарушения на глава двадесет и осма „а" от Кодекса за социално осигуряване

Чл. 294д. (Нов - ДВ, бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.) *(1)* Лице, което изпълнява ръководна длъжност в инвестиционен посредник по чл. 6, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) 2019/1238, което извърши или допусне извършване на нарушение на чл. 259а, 259б и 259в от Кодекса за социално осигуряване, се наказва с глоба в размер от 1500 до 20 000 лв., а при повторно нарушение - от 4000 до 40 000 лв.

(2) За нарушения по ал. 1 на инвестиционен посредник по чл. 6, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) 2019/1238 се налага имуществена санкция от 20 000 до 100 000 лв., а при повторно нарушение - от 40 000 до 200 000 лв.

(3) При определяне на административно наказание по този член заместник-председателят взема предвид обстоятелствата по чл. 68, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/1238.

Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) 2022/2554

Чл. 294е. (Нов - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) *(1)* Лице, което изпълнява ръководна длъжност в инвестиционен посредник, централен депозитар на ценни книжа, централен контрагент, регулиран пазар, одобрен механизъм за докладване или одобрен механизъм за публикуване по чл. 1, т. 3, което извърши или допусне извършването на нарушение на чл. 5 - 14, 16 - 19 и 24 - 30 от Регламент (ЕС) 2022/2554, се наказва с глоба от 10 000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 40 000 лв.

(2) На инвестиционен посредник, централен депозитар на ценни книжа, централен контрагент, регулиран пазар, одобрен механизъм за докладване или одобрен механизъм за публикуване по чл. 1, т. 3, който извърши нарушение на чл. 5 - 14, 16 - 19 и 24 - 30 от Регламент (ЕС) 2022/2554, се налага имуществена санкция от 20 000 до 40 000 лв., а при повторно нарушение - от 40 000 до 100 000 лв.

(3) При определянето на административното наказание по този член заместник-председателят взема предвид обстоятелствата по чл. 51, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2022/2554.

Компетентност. Приложим закон

Чл. 295. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 8 от 2023 г.; изм., бр. 65 от 2023 г.; доп., бр. 54 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2023 г.; изм., бр. 65 от 2023 г.; доп., бр. 54 от 2025 г.) Актовете за установяване на нарушения по чл. 290 - 294а, по чл. 294б относно нарушения на чл. 9, чл. 13, параграф 3 и чл. 70, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/23 и по чл. 294в - 294е се съставят от оправомощени от заместник-председателя длъжностни лица, а наказателните постановления се издават от заместник-председателя.

(2) (Нова - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) Актовете за установяване на нарушенията по чл. 294б относно нарушения на чл. 13, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2021/23 се съставят от оправомощени от председателя на комисията лица, а наказателните постановления се издават от председателя на комисията или от оправомощени от него длъжностни лица.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Отчитане на обстоятелства

Чл. 296. (Доп. - ДВ, бр. 49 от 2025 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* При определянето на вида и размера на административните наказания заместник-председателят отчита всички обстоятелства, които са от значение, включително когато е приложимо:

1. тежестта и продължителността на нарушението;

2. степента на отговорност на физическото лице или на юридическото лице;

3. финансовото състояние на физическото лице или на юридическото лице, определено според общия финансов оборот на юридическото лице или годишния доход на физическото лице;

4. размера на реализираната печалба или на избегнатата загуба от физическото или юридическото лице, доколкото може да се определи;

5. размера на загубите, претърпени от трети лица в резултат на нарушението, доколкото може да се определи;

6. степента на съдействие, което физическото или юридическото лице оказва на заместник-председателя на комисията;

7. предходни нарушения на физическото или юридическото лице.

8. (нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) евентуалните системни последици от нарушението.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 49 от 2025 г.) За целите на ал. 1 както и при определянето на вида на принудителна административна мярка, заместник-председателят има право на достъп до данъчна и осигурителна информация.

Лихва

Чл. 297. Лице, което в срок един месец от влизането в сила на наказателно постановление не плати наложената му имуществена санкция, дължи лихва в размер на законната лихва за периода от датата, следваща датата на изтичането на едномесечния срок, до датата на плащането.

Оповестяване на принудителни административни мерки и издадени наказателни постановления

Чл. 298. (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.; изм. и доп., бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 8 от 2023 г.; доп., бр. 65 от 2023 г.; изм. и доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 8 от 2023 г.; доп., бр. 65 от 2023 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор, съответно заместник-председателят, оповестява без излишно забавяне на интернет страницата на комисията всяка приложена принудителна административна мярка и всяко издадено наказателно постановление за нарушаване на разпоредбите на този закон, на Регламент (ЕС) 2019/2033, на Регламент (ЕС) № 575/2013, на Регламент (ЕС) № 600/2014 , на Регламент (ЕС) № 909/2014, на Регламент (ЕС) 2021/23, на Регламент (ЕС) 2022/858 и на актовете по прилагането им, включително вида и естеството на нарушението, самоличността на физическото лице или данни за юридическо лице, на което е приложена мярката, съответно е наложено наказанието. Оповестяването по изречение първо се извършва, доколкото е необходимо и пропорционално, след връчването на решението за прилагане на принудителната административна мярка или на наказателното постановление на съответното лице.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор, съответно заместник-председателят, след като извърши преценка във всеки конкретен случай дали оповестяването на лични данни - за физическото лице, или на идентификационни данни - за юридическото лице, може да му причини вреди или да

причини вреди на засегнати физически лица, несъответстващи на извършеното нарушение:

1. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) отлага оповестяването на информацията по ал. 1;

2. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) оповестява информацията по ал. 1 без данни за лицето, на което е приложена мярката, съответно е наложено наказанието;

3. (изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) не публикува информацията по ал. 1.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор, съответно заместник-председателят взема решение по ал. 2, т. 3, когато оповестяването на информация по ал. 2 ще изложи стабилността на финансовите пазари на опасност.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) При отпадане на основанията по ал. 2 комисията, съответно заместник-председателят, оповестява информацията по ал. 1 в пълен обем.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Комисията за финансов надзор, съответно заместник-председателят прилага ал. 2 и в случаите на образувано наказателно производство.

(6) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Заместник-председателят оповестява всяка информация, свързана с обжалване на принудителните административни мерки и наказателни постановления, които са оповестени. На оповестяване подлежат и решенията, с които са отменени принудителните административни мерки или наказателните постановления.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 17 от 2019 г.) Комисията за финансов надзор създава условия информацията по ал. 1 - 6 да остане публикувана на интернет страницата ѝ за период не по-малък от 5 години, при спазване на изискванията за защита на личните данни.

(8) (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Когато комисията, съответно заместник-председателят, оповести приложена мярка или наложено наказание, едновременно с това уведомява и ЕОЦКП.

(9) Комисията за финансов надзор предоставя ежегодно обобщена информация на ЕОЦКП относно приложените мерки или наложените наказания за нарушение на разпоредбите на този закон и на актовете по прилагането му.

(10) (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 99 от 2025 г.) Заместник-председателят, съответно комисията, информира ЕБО, когато оповести приложена мярка, както и за всички наложени административни наказания по чл. 290, ал. 1, т. 4, 10 и 11, ал. 2, т. 7, ал. 7, т. 1 - 3, ал. 9, т. 7 и 10 и чл. 290а, включително за всяко обжалване по тях и за резултатите от него.

Чл. 299. (Нов - ДВ, бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.) *(1)* Комисията, съответно заместник-председателят, оповестява на интернет страницата на комисията всяка приложена принудителна административна мярка и наложено наказание за нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2019/1238, както и за нарушенията по чл. 294д при спазване на чл. 69 от същия регламент.

(2) Комисията, съответно заместник-председателят, информира Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО) относно приложените принудителни административни мерки и наложените наказания за нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2019/1238, както и за нарушенията по чл. 294д при спазване на чл. 70, параграфи 1 и 4 от същия регламент.

(3) Комисията ежегодно представя на ЕОЗППО обобщена информация относно приложените принудителни административни мерки и наложените наказания за нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2019/1238, както и за нарушенията по чл. 294д при спазване на чл. 70, параграф 2 от същия регламент.

Оповестяване на наложените административни наказания във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) 2022/2554

Чл. 300. (Нов - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) Заместник-председателят оповестява на интернет страницата на комисията всяко наложено административно наказание за нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2022/2554 при спазване на чл. 54 от същия регламент.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм. и доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 51 от 2022 г.; изм. и доп., бр. 8 от 2023 г.; изм. и доп., бр. 65 от 2023 г.; доп., бр. 84 от 2023 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС; изм. и доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Предишен текст на § 1 - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм.. бр. 54 от 2025 г.) По смисъла на този закон:

1. „Прехвърлими ценни книжа" са класовете ценни книжа, регистрирани по сметки в централен депозитар на ценни книжа, които могат да се търгуват на капиталовия пазар, с изключение на платежните инструменти, като:

а) акции в дружества и други ценни книжа, еквивалентни на акции в капиталови дружества и други юридически лица, както и депозитарни разписки за акции;

б) облигации и други форми на секюритизиран дълг, включително депозитарни разписки за такива ценни книжа;

в) други ценни книжа, които дават право за придобиване или продажба на такива прехвърлими ценни книжа или които водят до паричен сетълмент, определен въз основа на прехвърлими ценни книжа, валути, лихвени проценти или доходност, стоки или други индекси или показатели.

2. „Централен депозитар на ценни книжа" е централен депозитар по смисъла на чл. 2, параграф 1, т. 1 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

3. „Инвестиционен съвет" е предоставянето на лични препоръки на клиент по негово искане или по инициатива на инвестиционния посредник по отношение на една или повече сделки, свързани с финансови инструменти.

4. „Лична препоръка" е препоръка по смисъла на чл. 9 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

5. „Изпълнение на нареждания за сметка на клиенти" е извършване на действия, насочени към сключване на договори за покупка или продажба на един или повече финансови инструменти от името и за сметка на клиент, включително сключването на договори за продажба на финансови инструменти, емитирани от инвестиционен посредник или кредитна институция, в момента на тяхното емитиране.

6. „Извършване на сделки за собствена сметка" е търгуване със собствени средства, водещо до сключването на сделки с един или повече финансови инструменти.

7. „Маркет мейкър" е лице, което трайно присъства на финансовите пазари с цел да извършва сделки за собствена сметка, като купува и продава финансови инструменти със собствени средства по определени от него цени.

8. „Управление на портфейл" е управление на портфейли, съдържащи един или повече финансови инструменти, което се извършва по възлагане от клиенти, по преценка на инвестиционния посредник за всеки отделен клиент.

9. „Клиент" е физическо или юридическо лице, на което инвестиционен посредник предоставя инвестиционни или допълнителни услуги.

10. „Професионален клиент" е клиент, който притежава опит, знания и умения, за да взема самостоятелно инвестиционни решения и правилно да оценява рисковете, свързани с инвестирането, и който отговаря на критериите съгласно приложението.

11. „Непрофесионален клиент" е клиент, който не е определен като професионален клиент или като приемлива насрещна страна.

12. (изм. - ДВ, бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС) „Малки и средни предприятия (МСП)" за целите на този закон са дружества, чиято средна пазарна капитализация е по-малка от 200 000 000 евро, определена на базата на цени за последния ден на търговия на всяка от трите предходни календарни години.

13. „Лимитирано нареждане" е нареждане за покупка или продажба на финансов инструмент при определена лимитирана или по-добра цена и в определен обем.

14. „С6 договори за енергийни деривати" са опции, фючърси, суапи и други деривативни договори по чл. 4, ал. 1, т. 6, определени съгласно чл. 6, параграфи 1 и 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565, свързани с въглища или течни горива, които се търгуват на ОСТ и за които трябва да се извърши сетълмент с физическа доставка.

15. „Инструменти на паричния пазар" са инструменти, които обичайно се търгуват на паричния пазар, като краткосрочни държавни ценни книжа (съкровищни бонове), депозитни сертификати и търговски ценни книжа, които имат характеристиките по чл. 11 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565, с изключение на платежните инструменти.

16. (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) „Систематичен участник" е инвестиционен посредник, който извършва търговия за собствена сметка с капиталови инструменти по организиран, редовен и систематичен начин, без да организира многостранна система, като изпълнява клиентски нареждания извън регулирания пазар, МСТ или ОСТ, или когато инвестиционният посредник избере да прилага режима, уреждащ дейността на систематичните участници.

17. (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) „Многостранна_система" е понятие по смисъла на чл. 2, параграф 1, т. 11 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

18. „Място на търговия" е регулиран пазар, МСТ или ОСТ, където:

а) „Многостранна система за търговия" или „МСТ" е многостранна система, организирана от инвестиционен посредник или пазарен оператор, която обединява многобройни интереси на трети лица за покупка и продажба на финансови инструменти - в рамките на самата система и в съответствие с нейните недискреционни правила - по начин, който води до сключването на договор в съответствие с глави втора - девета;

б) „Организираната система за търговия" или „ОСТ" е многостранна система, която не е регулиран пазар или МСТ и в която многобройни интереси на трети лица за покупка и продажба на облигации, структурирани финансови продукти, квоти за емисии или деривати могат да взаимодействат в системата по начин, който води до сключването на договор в съответствие с част втора.

19. „Ликвиден пазар" е пазар за финансов инструмент или клас финансови инструменти, на който постоянно присъстват продавачи и купувачи с намерение да търгуват и който отговаря на следните критерии, като се вземат предвид пазарните особености на конкретния финансов инструмент или на конкретния клас финансови инструменти:

а) средна честота и обем на сделките при определени пазарни условия, като се имат предвид характерът и жизненият цикъл на продуктите в рамките на класа финансови инструменти;

б) брой и вид на пазарните участници, включително съотношението на участниците на пазара спрямо търгуваните финансови инструменти за конкретен продукт;

в) среден размер на спредовете, когато информацията за него е налична.

20. „Кредитна институция" е кредитна институция по смисъла на член 4, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

21. „Управляващо дружество на колективна инвестиционна схема" е управляващо дружество по смисъла на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, както и управляващо дружество на колективна инвестиционна схема по смисъла на член 2, параграф 1, буква „б" от Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета.

22. „Клон" на инвестиционен посредник е място на извършване на дейност, различно от главното управление, което е част от инвестиционния посредник, не е самостоятелно юридическо лице, чрез което инвестиционният посредник предоставя инвестиционни услуги и/или извършва инвестиционни дейности, както и допълнителни услуги, за които инвестиционният посредник е получил лиценз. Всички места на извършване на дейност, установени в една и съща държава членка от инвестиционен посредник с управление на дейността в друга държава членка, се смятат за един клон.

23. „Квалифицирано дялово участие" е пряко или непряко участие, което представлява 10 или над 10 на сто от капитала или от правата на глас в общото събрание, определени съгласно чл. 145 и 146 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, като се отчитат условията за тяхното агрегиране, или което дава възможност за значително влияние върху управлението на дружеството.

24. „Предприятие майка" е предприятие майка по смисъла на § 1, т. 18 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството.

25. „Дъщерно предприятие" е дъщерно предприятие по смисъла на § 1, т. 4 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството.

26. „Група" е група предприятия по смисъла на § 1, т. 2 от Закона за счетоводството.

27. „Свързани лица" са две или повече физически или юридически лица, свързани чрез:

а) участие, което представлява притежание, пряко или чрез контрол, на 20 или повече от 20 на сто от правата на глас или от капитала на дружеството (предприятието);

б) контрол, който предприятие майка упражнява спрямо дъщерно дружество съгласно Закона за счетоводството или подобна връзка между физическо или юридическо лице и дружество (предприятие), като всяко дъщерно дружество на дъщерно дружество също се смята за дъщерно дружество на неговото предприятие майка, което е начело на групата от тези дъщерни дружества;

в) постоянна връзка на двете от лицата или на всички от тях с едно и също лице чрез отношение на контрол.

28. (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм. и доп., бр. 65 от 2023 г.) „Висш ръководен персонал" са физическите лица с изпълнителни функции в рамките на инвестиционния посредник, пазарен оператор или доставчик на услуги за докладване на данни по смисъла на чл. 2, параграф 1, т. 36а от Регламент (ЕС) № 600/2014, които са отговорни и се отчитат пред управителния орган за текущото управление на дружеството, включително за изпълнението на политиките относно предлагането на услуги и продукти на клиентите от дружеството и неговия персонал.

29. „Търговия за собствена сметка, опосредяваща насрещни сделки" е трансакция, при която посредникът се явява купувач за продавача и в същото време продавач за купувача по сделка, без да се излага на пазарен риск по време на изпълнението на сделката, като двете страни на сделката се изпълняват едновременно и сделката се сключва на цена, която не води до печалба или до загуба за посредника, освен предварително обявена комисиона, такса или тарифа за сделката.

30. „Алгоритмична търговия" е търговия с финансови инструменти, при която индивидуалните параметри на нарежданията се определят автоматично от компютърен алгоритъм, включително дали да се инициира нареждането, срокът, цената или количеството на нареждането или начинът на управление на нареждането след

подаването му при ограничена или без човешка намеса, както е определено в чл. 18 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565. Алгоритмичната търговия не включва системите, които се използват единствено с цел предаване на нареждания до едно или няколко места на търговия или за обработка на нареждания, без определяне на каквито и да са параметри за търговия или за потвърждаване на нареждания, или за обработка на извършени сделки след тяхното сключване.

31. „Високочестотен способ за алгоритмична търговия" е техника за алгоритмична търговия, която се характеризира със:

а) инфраструктура, предназначена да сведе до минимум мрежови и други типове закъснения, която включва поне един от следните елементи за подаване на алгоритмично нареждане: съвместно ползване, хостинг на близко разстояние или високоскоростен пряк електронен достъп;

б) определяне от системата на инициирането, генерирането, насочването или изпълнението на дадено нареждане, без човешка намеса за отделните сделки или нареждания, както и

в) голям брой съобщения в рамките на деня, които представляват нареждания, котировки или отменяне на нареждания, определен съгласно чл. 19 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

32. „Пряк електронен достъп" е споразумение, при което член или участник, или клиент на място на търговия позволява на дадено лице да използва неговия код за търгуване, така че лицето да изпраща по електронен път нареждания, свързани с финансов инструмент, пряко до мястото на търговия, и обхваща: споразумения, които включват използването от дадено лице на инфраструктурата на члена или участника, или клиента, или всяка система за връзка, предоставена от член или участник, или клиент, за подаване на нареждания (пряк достъп до пазара), или споразумения, които не включват прякото използване от лицето на тази инфраструктура (спонсориран достъп). Не е налице пряк електронен достъп в случаите по чл. 20 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

33. „Практика на кръстосани продажби" е предлагане на инвестиционна услуга заедно с друга услуга или продукт като част от пакет или като условие по същия договор или пакет.

34. „Структуриран депозит" е влог по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за гарантиране на влоговете в банките, платим изцяло на падежа, съобразно условия, при които плащането на лихва или премия е в зависимост от:

а) индекс или комбинация от индекси, като се изключват депозити с променливи лихвени проценти, чиято възвръщаемост е пряко свързана с индекс за лихвените проценти, като „Euribor" или „Libor";

б) финансов инструмент или комбинация от финансови инструменти;

в) стока или комбинация от стоки или други материални или нематериални незаменяеми активи;

г) валутен курс или комбинация от валутни курсове, или

д) други подобни фактори.

35. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) „Депозитарни разписки" са тези ценни книжа, които могат да се търгуват на капиталовия пазар и удостоверяват собственост върху ценни книжа на чуждестранен емитент, и които са допуснати до търговия на регулиран пазар и се търгуват независимо от ценните книжа на чуждестранния емитент.

36. „Сертификати" са сертификати по смисъла на чл. 2, параграф 1, т. 27 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

37. „Структурирани финансови продукти" са структурирани финансови продукти по смисъла на чл. 2, параграф 1, т. 28 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

38. „Деривати" са деривати по смисъла на чл. 2, параграф 1, т. 29 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

39. „Стокови деривати" са стокови деривати по смисъла на чл. 2, параграф 1, т. 30 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

40. „Централен контрагент" (ЦК) е централен контрагент по смисъла на чл. 2, т. 1 от Регламент (ЕС) № 648/2012.

41. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Одобрен механизъм за публикуване" е понятие по смисъла на чл. 2, параграф 1, т. 34 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

42. (Отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

43. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Одобрен механизъм за докладване" е понятие по смисъла на чл. 2, параграф 1, т. 36 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

44. „Държава членка по произход" е:

а) за инвестиционен посредник:

аа) който е физическо лице - държавата членка, в която се намира неговото главно управление;

бб) който е юридическо лице - държавата членка, в която се намира неговото седалище, а ако съгласно националното си законодателство няма вписани седалище и адрес на управление - държавата членка, в която се намира главното му управление;

б) за регулиран пазар - държавата членка, в която е регистриран регулираният пазар или, ако съгласно националното право на тази държава членка той няма седалище - държавата членка, в която се намира главното управление на регулирания пазар;

в) (отм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.).

45. „Приемаща държава членка" е държава членка, различна от държавата членка по произход, в която инвестиционният посредник има клон или предоставя инвестиционни услуги и/или извършва инвестиционни дейности, или в която регулираният пазар осъществява дейност, като осигурява улеснен достъп до неговата система за търговия за неговите дистанционни членове или за участници от същата тази държава членка.

46. „Инвестиционен посредник от трета държава" е кредитна институция, предоставяща инвестиционни услуги или извършваща инвестиционни дейности, или инвестиционен посредник, чието главно управление или седалище се намират извън ЕС.

47. „Енергийни продукти на едро" са енергийни продукти на едро по смисъла на чл. 2, т. 4 от Регламент (ЕС) № 1227/2011.

48. (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) „Деривати върху селскостопански стоки" са договори за деривати, свързани с продукти, изброени в чл. 1 и приложение I, част I - XX и част XXIV/I към Регламент (ЕС) № 1308/2013, както и с продукти, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОВ, L 354/1 от 28 декември 2013 г.).

49. „Държавен емитент" е всеки от следните емитенти, когато издава дългови финансови инструменти:

а) Европейският съвет;

б) държава членка, включително държавен орган, агенция или дружество със специална цел на държавата членка;

в) в случай на федерална държава членка - член на федерацията;

г) дружество със специална цел, създадено от няколко държави членки;

д) международна финансова институция, учредена от две или повече държави членки, чиято цел е да събира средства и да предоставя финансова помощ в полза на своите членове, които имат или са застрашени от сериозни финансови проблеми, или

е) Европейската инвестиционна банка.

50. „Държавни дългови ценни книжа" са дългови финансови инструменти, емитирани от държавен емитент.

51. „Траен носител" е всяко средство, което отговаря на условията по чл. 3 от Делегиран регламент (ЕС) № 2017/565 и което позволява на клиента да съхранява информация, адресирана лично до него, по начин, достъпен за бъдещо ползване и за период, съответстващ на целите, за които е предоставена информацията, както и което позволява непроменения възпроизвеждане на съхранената информация.

52. „Финансов холдинг" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 20 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

53. „Финансов холдинг майка в държава членка" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 30 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

54. „Финансов холдинг майка от ЕС" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 31 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

55. „Финансов холдинг със смесена дейност" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 21 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

56. „Институция майка в държава членка" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 28 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

57. „Институция" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 3 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

58. „Институция майка от Европейския съюз" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 29 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

59. „Консолидиращ надзорен орган" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 41 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

60. „Финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 32 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

61. „Финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз" е финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз съгласно определението в чл. 4, параграф 1, т. 33 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

62. „Системно нарушение" е налице, когато са извършени три или повече административни нарушения на закона, на правото на Европейския съюз или на актовете по прилагането му в срок до една година.

63. „Повторно" е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за същото по вид нарушение.

64. „Лица, действащи съгласувано" са две или повече лица, които упражняват правата си на глас по акции въз основа на изрично съгласие помежду им, както и лицата, за които може обосновано да се предположи, че упражняват или ще упражняват по един и същ начин притежавани от тях права на глас поради характера на отношенията между тях, пазарното им поведение или сключените от тях договори.

65. „Системен риск" е риск от смущения във финансовата система, който е в състояние да предизвика сериозни отрицателни последствия за финансовата система и реалната икономика.

66. „На консолидирана основа" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 48 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

67. „Централни банки от ЕСЦБ" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 45 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

68. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Холдинг със смесена дейност" е предприятие майка, което не е финансов холдинг, нито инвестиционен

холдинг, нито кредитна институция, нито инвестиционен посредник, нито смесен финансов холдинг по смисъла на Директива 2002/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2002 г. относно допълнителния надзор на кредитните институции, застрахователните предприятия и на инвестиционните посредници към един финансов конгломерат и за изменение на директиви 73/239/ЕИО, 79/267/ЕИО, 92/49/ЕИО, 92/96/ЕИО, 93/6/ЕИО и 93/22/ЕИО на Съвета и директиви 98/78/ЕО и 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, наричана по-нататък „Директива 2002/87/ЕО", и поне едно от дъщерните предприятия, на което е инвестиционен посредник.

69. „Собствен капитал" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 118 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

70. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Дружество за спомагателни услуги" е предприятие, чиято основна дейност е притежаване или управление на собственост, управление на услуги за обработка на данни или подобна дейност, която е спомагателна за основната дейност на един или повече инвестиционни посредници.

71. „Търговски портфейл" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 86 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

72. (Изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Финансова институция" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 14 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

73. „Сделка за финансиране с ценни книжа" е понятие по смисъла на чл. 3, т. 11 от Регламент (ЕС) 2015/2365 относно прозрачността при сделките за финансиране с ценни книжа и при повторното използване.

74. „Значим инвестиционен посредник" е инвестиционен посредник, който отговаря поне на две от следните изисквания:

а) средната численост на персонала за годината е над 50 човека;

б) балансовата стойност на собствените активи е над 10 000 000 лв.;

в) стойността на клиентските активи е над 500 000 000 лв.

75. „Значим пазарен оператор" е пазарен оператор, когато за организираните от него места на търговия на територията на Република България са изпълнени поне две от следните изисквания на годишна база:

а) членове или участници на тези места на търговия са повече от 50 на сто от инвестиционните посредници, извършващи дейност на територията на Република България, включително банки - инвестиционни посредници;

б) сключените на тези места на търговия сделки са повече от 50 на сто от сделките, сключени на местата на търговия в Република България;

в) на тези места на търговия се търгуват повече от 50 на сто от емитираните на българския пазар финансови инструменти.

76. (Изм. - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) „Контролен орган" в зависимост от правноорганизационната форма е: надзорен съвет, членове на управителния орган без изпълнителни функции, контрольор или други специално определени от общото събрание лица, отговарящи на изискванията на чл. 13. Контролният орган осъществява контрол и наблюдение по отношение на вземането на решения на управленско ниво.

77. „Квалифициран фонд на паричния пазар" е колективна инвестиционна схема, получила разрешение за извършване на дейност съгласно Директива 2009/65/ЕО, или друго предприятие за колективно инвестиране, което подлежи на надзор от компетентен надзорен орган в държава членка, ако отговаря на следните условия:

а) основната ѝ инвестиционна цел е да поддържа нетната стойност на активите на фонда постоянна от издаването на дяловете му (без доходността) или равна на привлечения от инвеститорите капитал плюс печалба;

б) инвестира с цел постигане на основната инвестиционна цел изключително във висококачествени инструменти на паричния пазар, чийто падеж или остатъчен срок до

падежа е не повече от 397 дни или чиято доходност се коригира редовно в съответствие с този срок до падежа, и чийто среднопретеглен срок до падежа е 60 дни; тази цел може да се постигне и чрез допълнително инвестиране на парични средства в депозити в кредитни институции;

в) осигурява ликвидност на същия ден или сетълмент на следващия ден.

78. „Висококачествени инструменти на паричния пазар" за целите на т. 77, буква „б" са тези инструменти на паричния пазар, за които инвестиционният посредник/управляващото дружество извършва своя собствена документирана оценка на кредитното качество на инструментите на паричния пазар, въз основа на която приема, че даден инструмент на паричния пазар е висококачествен. Когато една или повече агенции за кредитен рейтинг, регистрирани и контролирани от ЕОЦКП, са присъдили рейтинг на инструмента, вътрешната оценка на инвестиционния посредник/управляващото дружество отчита и присъдените кредитни рейтинги.

79. „Депозитарна институция" е:

а) относно парични средства - лице по чл. 93;

б) относно финансови инструменти - лице, което осъществява дейност по регистриране на финансови инструменти и по прехвърляния на такива инструменти чрез откриване и водене на сметки на техните емитенти и/или притежатели.

80. „Борсово търгуван фонд" е борсово търгуван фонд по смисъла на § 1, т. 25 от допълнителните разпоредби на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране.

81. „Предприятия от небанковия финансов сектор" са:

а) регулираните пазари, пазарните оператори, централните депозитари, инвестиционните посредници, системите за клиринг и сетълмент, националните инвестиционни фондове, многостранните системи за търговия, инвестиционните дружества, алтернативните инвестиционни фондове, управляващите дружества или лицата, които управляват алтернативни инвестиционни фондове;

б) застраховател, каптивно застрахователно акционерно дружество, презастраховател или каптивен презастраховател, или застрахователен холдинг по чл. 233, ал. 8 от Кодекса за застраховането;

в) дружествата, осъществяващи дейност по допълнително социално осигуряване;

г) (изм. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) чуждестранните лица, които според законодателството на съответната държава имат статут на лица по букви „а" - „в".

82. (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) „Участник в система за сетълмент" е участник по смисъла на чл. 2, параграф 1, т. 19 от Регламент (ЕС) № 909/2014.

83. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Дилър на стоки и квоти за емисии" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 150 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

84. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Контрол" е връзката между предприятие майка и дъщерно предприятие по смисъла на чл. 22 от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ, L 182/19 от 29 юни 2013 г.), или счетоводните стандарти, които инвестиционният посредник е задължен да спазва съгласно Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти, или подобна връзка между физическо или юридическо лице и предприятие.

85. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Спазване на капиталовия тест за групата" е спазване от предприятие майка в група инвестиционни посредници на изискванията на чл. 8 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

86. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Неутрална по отношение на пола политика за възнагражденията" е политика за възнагражденията, основана на равно заплащане на мъжете и жените за равен труд или за труд с равна стойност.

87. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Консолидирано състояние" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 11 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

88. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Група инвестиционни посредници" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 25 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

89. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Инвестиционен холдинг" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 23 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

90. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Смесен финансов холдинг" е понятие по смисъла на чл. 2, т. 15 от Директива 2002/87/ЕО.

91. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Инвестиционен посредник майка от Съюза" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 56 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

92. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Инвестиционен холдинг майка от Съюза" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 57 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

93. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Смесен финансов холдинг майка от Съюза" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 58 от Регламент (ЕС) 2019/2033.

94. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) „Орган за преструктуриране" е понятие по смисъла на § 1, т. 42 от допълнителните разпоредби на Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници.";

95. (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) „Замяна на финансови инструменти" означава продажба на даден финансов инструмент и закупуване на друг финансов инструмент или упражняване на правото на промяна на съществуващ финансов инструмент.

96. (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) „Клауза „make-whole" означава клауза, която цели да защити инвеститора, като гарантира, че в случай на предсрочно обратно изкупуване на облигация емитентът е длъжен да плати на инвеститора, притежаващ облигацията, сума, равна на сбора от нетната настояща стойност на оставащите купонни плащания, очаквани до падежа, и размера на главницата на облигацията, която подлежи на обратно изкупуване.

97. (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) „Електронен формат" означава всеки траен носител, който не е хартиен.

98. (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) „Предимно търговска група" означава всяка група, чиято основна стопанска дейност не е предоставянето на инвестиционни услуги по смисъла на този закон, нито извършването на някоя от посочените в приложение I към Директива 2013/36/ЕС дейности, нито функционирането като маркет-мейкър по отношение на стоковите деривати.

99. (Нова - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) „Управителен и контролен орган (ръководен орган)" в зависимост от правноорганизационната форма е управителен и надзорен съвет, съвет на директорите или друг орган, назначен в съответствие с националното законодателство, който разполага с правомощия да определя стратегията, целите и цялостната насока на институцията или дружеството по чл. 1, т. 1 - 3, 5 - 7 и който упражнява контрол и наблюдение над вземането на решения на управленско ниво и

включва и лицата, които осъществяват действителното управление на неговата дейност.

100. (Нова - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) „Технология на децентрализирания регистър" е понятие по смисъла на чл. 2, т. 1 от Регламент (ЕС) 2022/858.

101. (Нова - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) „Децентрализиран регистър" е понятие по смисъла на чл. 2, т. 2 от Регламент (ЕС) 2022/858.

102. (Нова - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) „Пазарна инфраструктура, основана на технологията на децентрализирания регистър" е понятие по смисъла на чл. 2, т. 5 от Регламент (ЕС) 2022/858.

103. (Нова - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) „Многостранна система за търговия, основана на технологията на децентрализирания регистър" е понятие по смисъла на чл. 2, т. 6 от Регламент (ЕС) 2022/858.

104. (Нова - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) „Система за сетълмент, основана на технологията на децентрализирания регистър" е понятие по смисъла на чл. 2, т. 7 от Регламент (ЕС) 2022/858.

105. (Нова - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) „Система за търговия и сетълмент, основана на технологията на децентрализирания регистър" е понятие по смисъла на чл. 2, т. 10 от Регламент (ЕС) 2022/858.

106. (Нова - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) „Финансови инструменти, основани на технологията на децентрализирания регистър" е понятие по смисъла на чл. 2, т. 11 от Регламент (ЕС) 2022/858.

107. (Нова - ДВ, бр. 84 от 2023 г.) „Обвързани лица" са:

а) лицата - членове на ръководен орган на едно и също юридическо лице;

б) юридическото лице и неговият действителен собственик;

в) лице - член на ръководен орган в юридическо лице, и действителният собственик на юридическото лице;

г) физическите лица, които съвместно са действителни собственици на юридическо лице;

д) съпрузите, родините по права линия без ограничения, родините по съребрена линия до трета степен включително и родините по сватовство до трета степен включително, както и всички други физически лица, които се намират в тесни делови взаимоотношения.

Действителен собственик по букви „б" - „г" е понятие по смисъла на § 2, ал. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари.

108. (Нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г., в сила от 25.06.2026 г.) „Квалифициран централен контрагент" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 88 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(2) (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) По отношение на инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2, освен понятията в ал. 1, т. 1 - 25, 27 - 67, 69, 71, 73 - 82, 86, 94, чл. 229 се прилагат и следните понятия:

1. „Холдинг със смесена дейност" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 22 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

2. „Дружество за спомагателни услуги" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 18 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

3. „Финансова институция" е понятие по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 26 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

§ 2. (Доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 26 от 2020 г.; доп., бр. 16 от 2022 г.; изм. и доп., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; доп., бр. 51 от 2022 г.; доп., бр. 8 от 2023 г.; доп., бр. 65 от 2023 г.; доп., бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.; доп., бр. 54 от 2025 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Този закон въвежда изискванията на:

1. Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС.

2. Делегирана директива (ЕС) 2017/593 на Комисията от 7 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на защитата на финансовите инструменти и паричните средства, принадлежащи на клиенти, задълженията за управление на продукти и правилата, приложими към предоставянето или получаването на такси, комисиони или други парични или непарични облаги.

3. Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО.

4. Директива 2001/24/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 април 2001 г. относно оздравяването и ликвидацията на кредитни институции.

5. (Нова - ДВ, бр. 26 от 2020 г.) Директива (ЕС) 2017/828 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за изменение на Директива 2007/36/ЕО по отношение на насърчаването на дългосрочната ангажираност на акционерите (ОВ, L 132/1 от 20 май 2017 г.).

6. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Директива (ЕС) 2019/2177 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2019 г. за изменение на Директива 2009/138/ЕО относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II), Директива 2014/65/ЕС относно пазарите на финансови инструменти и Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма (ОВ, L 334/155 от 27 декември 2019 г.).

7. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Директива (ЕС) 2019/878 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за изменение на Директива 2013/36/ЕС по отношение на освободените субекти, финансовите холдинги, финансовите холдинги със смесена дейност, възнагражденията, надзорните мерки и правомощия и мерките за запазване на капитала (ОВ, L 150/253 от 7 юни 2019).

8. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Директива (ЕС) 2019/2034 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно пруденциалния надзор върху инвестиционните посредници и за изменение на директиви 2002/87/ЕО, 2009/65/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/59/ЕС и 2014/65/ЕС (ОВ, L 314/64 от 5 декември 2019 г.);

9. (Нова - ДВ, бр. 16 от 2022 г.; предишна т. 6, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Директива (ЕС) 2020/1504 на Европейския парламент и на Съвета от 7 октомври 2020 г. за изменение на Директива 2014/65/ЕС относно пазарите на финансови инструменти (ОВ, L 347/50 от 20 октомври 2020 г.).

10. (Нова - ДВ, бр. 51 от 2022 г.) Директива (ЕС) 2021/338 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2021 г. за изменение на Директива 2014/65/ЕС по отношение на изискванията за предоставяне на информация, управлението на продуктите и ограниченията на позициите и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/878 по отношение на тяхното приложение към инвестиционните посредници с цел да се подпомогне възстановяването от кризата във връзка с COVID-19 (ОВ, L 68/14 от 26 февруари 2021 г.).

11. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) Директива (ЕС) 2022/2556 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/59/ЕС, 2014/65/ЕС, (ЕС) 2015/2366 и (ЕС)

2016/2341 по отношение на оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор (ОВ, L 333/153 от 27 декември 2022 г.).

12. (Нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Директива (ЕС) 2024/790 на Европейския парламент и на Съвета от 28 февруари 2024 г. за изменение на Директива 2014/65/ЕС относно пазарите на финансови инструменти (ОВ, L 2024/790 от 8 март 2024 г.).

13. (Нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г., в сила от 25.06.2026 г.) Директива (ЕС) 2024/2994 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2024 г. за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/2034 по отношение на третирането на риска от концентрация, произтичащ от експозициите към централни контрагенти, и на риска от контрагента при сделките с деривати, преминаващи централен клиринг (ОВ, L 2024/2994 от 4 декември 2024 г.).

(2) Законът предвижда мерки по прилагане на:

1. Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

2. Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) 648/2012.

3. Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на трансакции.

4. Регламент № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП).

5. Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014.

6. Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно прозрачността при сделките за финансиране с ценни книжа и при повторното използване и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

7. (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012.

8. (Нова - ДВ, бр. 16 от 2022 г.) Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги.

9. (Нова - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Регламент (ЕС) 2019/2033 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 година относно пруденциалните изисквания за инвестиционните посредници и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010, (ЕС) № 575/2013, (ЕС) № 600/2014 и (ЕС) № 806/2014 (ОВ, L 314/1 от 5 декември 2019 г.).

10. (Нова - ДВ, бр. 8 от 2023 г.) Регламент (ЕС) 2021/23 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2020 г. относно рамка за възстановяване и преструктуриране на централни контрагенти и за изменение на регламенти (ЕС) № 1095/2010, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 806/2014 и (ЕС) 2015/2365 и на директиви 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2007/36/ЕО, 2014/59/ЕС и (ЕС) 2017/1132.

11. (Нова - ДВ, бр. 65 от 2023 г.) Регламент (ЕС) 2022/858 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно пилотна уредба на пазарните

инфраструктури, основани на технологията на децентрализирания регистър, и за изменение на регламенти (ЕС) № 600/2014 и (ЕС) № 909/2014 и Директива 2014/65/ЕС.

12. (Нова - ДВ, бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.) Регламент (ЕС) 2019/1238 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП);

13. (Нова - ДВ, бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.) Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088.

14. (Нова - ДВ, бр. 54 от 2025 г.) Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011 (ОВ, L 333/1 от 27 декември 2022 г.).

15. (Нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Регламент (ЕС) 2023/2845 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 909/2014 по отношение на дисциплината при сетълмента, трансграничното предоставяне на услуги, сътрудничеството между надзорните органи, предоставянето на спомагателни услуги от банков тип и изискванията към централните депозитари на ценни книжа от трети държави и за изменение на Регламент (ЕС) № 236/2012 (ОВ, L 2023/2845 от 27 декември 2023 г.).

16. (Нова - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Регламент (ЕС) 2024/791 на Европейския парламент и на Съвета от 28 февруари 2024 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 600/2014 във връзка с повишаване на прозрачността на данните, премахване на пречките пред създаването на системи за консолидирани данни, оптимизиране на задълженията за търговия и забрана за получаване на плащане за поток от нареждания (ОВ, L 2024/791 от 8 март 2024 г.).

§ 3. (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* Комисията за финансов надзор взема решение относно прилагането в надзорната си практика на насоки, приети от ЕБО съгласно чл. 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, и при дадени предупреждения и препоръки от Европейския съвет за системен риск съгласно чл. 16 от Регламент (ЕС) № 1092/2010 г. на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ, L 331/1 от 15 декември 2010 г.).

(2) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) По отношение на инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2 надзорният преглед и оценките съгласно този закон и актовете по прилагането му, както и административните мерки и санкции се прилагат от комисията, съответно от заместник-председателя, съобразно нивото на прилагане на разпоредбите на част първа, дял втори от Регламент (ЕС) № 575/2013. В случаите, когато комисията издаде одобрение за освобождаване от изискването за поддържане на собствен капитал на консолидирана основа по чл. 15 от Регламент (ЕС) № 575/2013, чл. 66 се прилага спрямо инвестиционните посредници по чл. 9а, ал. 2 на индивидуална основа.

§ 4. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм. и доп., бр. 16 от 2022 г.; изм. и доп., бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) *(1)* (Изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; доп., бр. 99 от 2025 г.) Разпоредбите на чл. 5, ал. 4, чл. 19, ал. 2, чл. 33 - 41, чл. 45, ал. 5, чл. 47, чл. 48, ал. 1, чл. 64, ал. 2, т. 1, 7 и 8, чл. 65, ал. 1, т. 1 - 13 и 15 и ал. 2, чл. 65а, чл. 69, ал. 1, чл. 70 - 89, чл. 92, ал. 1-3, чл. 95, ал. 1, чл. 96 - 100, чл. 102 - 107, чл. 109, чл. 110, чл. 111, ал. 1 - 5, чл. 112 - 115, чл. 117, чл. 118 - 127, чл. 187, ал. 2 - 4, чл. 256, чл. 263 - 267 се прилагат и за кредитните институции, когато предоставят една или повече инвестиционни услуги и/или извършват инвестиционни дейности.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2022 г.) Разпоредбите на чл. 16, чл. 53 - 60а, чл. 70, ал. 1, чл. 90, 91, чл. 128, ал. 3, чл. 129 и 130 се прилагат съответно и за управляващите дружества.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм. и доп., бр. 16 от 2022 г.) Разпоредбите на чл. 5, ал. 4, чл. 64, ал. 2, чл. 65, ал. 1, 2 и 5, чл. 67, чл. 69, ал. 2 и 3, чл. 71, 72, 73, чл. 76, чл. 77, чл. 78, 81, чл. 82, чл. 85, ал. 1 и 8, чл. 86, 92, чл. 93, ал. 1, 3, 4 и 5 и чл. 94 и актовете по прилагането им, както и разпоредбите, посочени в чл. 1 на Делегиран регламент (ЕС) 2017/565 на Комисията от 25 април 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на организационните изисквания и условията за извършване на дейност от инвестиционните посредници и за даването на определения за целите на посочената директива (ОВ, L 86/1 от 31 март 2017 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2017/565", се прилагат съответно и за управляващите дружества, които предоставят услуги по чл. 86, ал. 2, т. 2 - 4 от Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране, и за лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, които предоставят услуги по чл. 198, ал. 5 от същия закон.

(4) (Нова - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Инвестиционните посредници и банките, когато продават (предлагат) структурирани депозити или съветват клиенти във връзка със структурирани депозити, прилагат разпоредбите на чл. 33 - 41, чл. 64, ал. 2, т. 7 - 9 и ал. 6, чл. 65, ал. 1, т. 1, 7 и 9, чл. 69, ал. 1, чл. 70 - 83, чл. 85, ал. 1, чл. 87, чл. 88 - 100.

(5) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.) Когато инвестиционните посредници, които имат право да извършват инвестиционни дейности по чл. 6, ал. 2, т. 5, дистрибутират ПЕПП съгласно Регламент (ЕС) 1238/2019, прилагат съответно разпоредбите на чл. 65, ал. 1, т. 7, чл. 69, ал. 2, чл. 70, ал. 1, чл. 71, чл. 72, чл. 73, ал. 1, т. 1, т. 2, букви „а" и „б" и т. 3, чл. 73, ал. 2 и 3, чл. 74, ал. 1 и 2, чл. 76, ал. 1 - 4, чл. 77, ал. 1, чл. 78, ал. 1, 2 и 4 - 7, чл. 81, чл. 82, ал. 1 и 2, чл. 85, ал. 1, чл. 99 и 100 и актовете по прилагането им, както и разпоредбите на Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

(6) (Нова - ДВ, бр. 85 от 2023 г., в сила от 10.10.2023 г.) Доставчиците на ПЕПП по чл. 6, параграф 1, букви „а", „д" и „е" от Регламент (ЕС) 1238/2019, когато дистрибутират ПЕПП съгласно същия регламент, прилагат съответно разпоредбите на чл. 65, ал. 1, т. 7, чл. 69, ал. 2, чл. 70, ал. 1, чл. 71, 72, чл. 73, ал. 1, т. 1, т. 2, букви „а" и „б" и т. 3, чл. 73, ал. 2 и 3, чл. 74, ал. 1 и 2, чл. 76, ал. 1 - 4, чл. 77, ал. 1, чл. 78, ал. 5 - 7, чл. 81, чл. 82, ал. 1 и 2, чл. 85, ал. 1, чл. 99 и 100 и актовете по прилагането им.

(7) (Предишна ал. 4, изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; предишна ал. 5, изм., бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) За нарушение на разпоредбите по ал. 2 - 6 комисията, съответно заместник-председателят може да прилагат съответните принудителни административни мерки, предвидени в този закон. Членове 279 - 289 се прилагат съответно.

(8) (Предишна ал. 5, изм. - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; предишна ал. 6, изм., бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) За нарушение на разпоредбите по ал. 1 - 6 заместник-председателят налага съответните глоби и санкции, предвидени в този закон. Членове 295-298 се прилагат съответно.

(9) (Предишна ал. 6 - ДВ, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; предишна ал. 7, бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.) Предвидените в този закон глоби и санкции за нарушения по Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) № 648/2012, Регламент (ЕС) 2015/2365, Регламент (ЕС) 2016/1011 се прилагат, доколкото друго не е предвидено със закон.

§ 4а. (Нов - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) *(1)* Инвестиционен посредник, който е систематичен участник, спазва изискванията на чл. 1, параграф 5б, ал. 2 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

(2) За всички сделки с финансови инструменти, търгувани на регулиран пазар, МСТ, ОСТ или чрез систематичен участник, които не са сключени чрез МСТ, ОСТ или чрез систематичен участник, инвестиционният посредник прилага изискванията на чл. 1, параграф 5б, ал. 3 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

(3) Пазарните оператори и инвестиционните посредници, които организират многостранни системи за търговия, спазват изискванията на чл. 1, параграф 5б, ал. 1 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

§ 5. (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) *(1)* (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Инвестиционните посредници осъществяват дейността си при спазване на Регламент (ЕС) 2019/2033 или Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 600/2014, Директива (ЕС) 2019/2034 или Директива 2013/36/ЕС, Директива 2014/65/ЕС и на актовете по прилагането им.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.) Комисията за финансов надзор определя с наредба реда за издаване на разрешения и одобрения по Регламент (ЕС) 2019/2033, по Регламент (ЕС) № 575/2013, по Регламент (ЕС) № 600/2014, по Регламент (ЕС) № 648/2012, по актовете по прилагането им, както и по актовете по прилагането на Директива 2013/36/ЕС и Директива 2014/65/ЕС.

(3) Комисията за финансов надзор определя с наредба списък на информацията, която е необходима за извършване на оценка на придобивания и увеличения на квалифицирани участия по чл. 57.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 6. (Отм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.).

§ 7. Инвестиционните посредници, банките - инвестиционни посредници, регулираните пазари и пазарните оператори привеждат дейността си в съответствие с изискванията на този закон в срок до три месеца от влизането му в сила.

§ 8. *(1)* Лицата, които до датата на влизането в сила на този закон организират ОСТ, подават заявление за получаване на лиценз, съответно разрешение по реда на този закон в срок до три месеца от влизането му в сила.

(2) Лицата по ал. 1 нямат право да осъществяват дейност като ОСТ до получаването на лиценз за извършване на дейност по чл. 6, ал. 2, т. 9.

(3) Инвестиционните посредници и банките - инвестиционни посредници, които до влизането в сила на този закон извършват алгоритмична търговия, привеждат дейността си в съответствие с него и представят доказателства за това на комисията в срок до три месеца от влизането му в сила.

§ 9. Законът за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 52 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 24, 93 и 95 от 2009 г., бр. 43 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., бр. 21, 38 и 103 от 2012 г., бр. 70 и 109 от 2013 г., бр. 22 и 53 от 2014 г., бр. 14, 34, 62 и 94 от 2015 г., бр. 42, 48, 76 от 2016 г., бр. 62, 95 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) се отменя.

§ 10. Заварените до влизането в сила на този закон производства по чл. 26 - 26д от отменения Закон за пазарите на финансови инструменти се довършват по досегашния ред.

§ 11. (Изм. - ДВ, бр. 99 от 2025 г.) Комисията за финансов надзор приема наредбите по прилагането на закона.

§ 12. Приетите подзаконови нормативни актове по прилагането на отменения Закон за пазарите на финансови инструменти запазват действието си, доколкото не противоречат на този закон и на правото на Европейския съюз.

§ 13. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35

и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 45 от 2011 г.; изм., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89, 94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г., бр. 12, 14, 22, 54, 61, 79, 95, 98 и 102 от 2015 г., бр. 62, 95, 98 и 105 от 2016 г., бр. 62, 92, 99 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 122е, ал. 2 се създава т. 8:

„8. дружеството е извършило или е допуснало извършването на груби или системни нарушения на Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно прозрачността при сделките с финансиране на ценни книжа и при повторното използване, и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 337/1 от 23 декември 2015 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2015/2365"."

2. В чл. 123в, ал. 4 думите „чл. 12" се заменят с „чл. 77, ал. 3".

3. В чл. 123г, ал. 17 думите „заместник-председателят на" се заличават.

4. В чл. 139, ал. 1, т. 1 думите „след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по част първа" се заменят с „при условията на чл. 167".

5. В чл. 229в, ал. 6 думите „периодично му предоставя" се заменят с „периодично й предоставя".

6. В чл. 229г, ал. 4 думите „заместник-председателят на комисията, съответно" се заличават.

7. В чл. 344:

а) в ал. 1:

аа) в текста преди т. 1 след думите „този кодекс" се добавя „Регламент (ЕС) 2015/2365", а думите „по прилагането му" се заменят с „по прилагането им";

бб) точки 18 и 19 се отменят;

б) в ал. 2 т. 20 се отменя;

в) в ал. 4 се създава изречение второ: „Мерките по ал. 1, т. 1 могат да се прилагат и относно лица, които осъществяват дейност без лицензия или разрешение, които се изискват по този кодекс."

8. Създава се чл. 344а:

„Принудителни административни мерки при нарушения, свързани с основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно

Чл. 344а. *(1)* За предотвратяване и преустановяване на нарушения на чл. 5, параграф 1, чл. 6 и 7, чл. 8, параграфи 1 - 3, чл. 9, чл. 10, параграф 1, чл. 13, параграфи 1, 3 и 4, чл. 14 и 19 от Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) (ОВ, L 352/1 от 9 декември 2014 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 1286/2014", и на актовете по прилагането му, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях комисията може да прилага следните принудителни административни мерки:

1. да забрани сключването на осигурителни договори;

2. да спре сключването на осигурителни договори за определен период;

3. да забрани предоставянето на основен информационен документ, който не съответства на изискванията на чл. 6, 7, 8 или 10 от Регламент (ЕС) № 1286/2014, и да изисква издаване на нова версия на основния информационен документ;

4. да дава задължителни предписания за предприемане на други конкретни мерки в определен от нея срок.

(2) Мерките по ал. 1 се прилагат спрямо осигурителните дружества за безработица и/или професионална квалификация, техните служители, лица, които изпълняват ръководни функции в дружествата, и лицата, упълномощени да сключват осигурителни договори.

(3) Когато комисията е приложила мерките по ал. 1 или заместник-председателят на комисията е наложил административно наказание по чл. 351а, комисията, съответно заместник-председателят на комисията, може да изиска от лицето по ал. 2 да изпрати съобщение до засегнатото осигурено лице или осигурител, като му предостави информация относно приложената принудителна административна мярка или наложеното административно наказание и го уведоми къде може да подаде жалба или иск за обезщетение.

(4) Комисията може да публикува предупреждение, в което се посочва лицето, отговорно за нарушението на Регламент (ЕС) № 1286/2014 или на акт по прилагането му.

(5) При определяне вида на принудителната мярка комисията взема предвид обстоятелствата по чл. 25 от Регламент (ЕС) № 1286/2014.

(6) При прилагането на принудителни административни мерки по ал. 1 не се прилагат разпоредбите на Административнопроцесуалния кодекс относно обясненията и възраженията на заинтересованите лица."

9. В чл. 345:

а) в ал. 1 думите „чл. 346а, ал. 1" се заличават;

б) в ал. 2 след думите „по чл. 344, ал. 2" се добавя „чл. 344а, ал. 1 и чл. 346а, ал. 1 и 2".

10. Създават се чл. 351а - 351в:

„Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) № 1286/2014 и на актовете по прилагането му

Чл. 351а. *(1)* Лице, което изпълнява ръководни функции в осигурително дружество за безработица и/или професионална квалификация, служител на дружеството и лице, упълномощено да сключва осигурителни договори, което извърши или допусне извършването на нарушение на:

1. член 5, параграф 1, чл. 6 и 7, чл. 8, параграфи 1 - 3, чл. 9, чл. 10, параграф 1, чл. 13, параграфи 1, 3 и 4, чл. 14 или чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1286/2014, се наказва с глоба в размер от 2500 до 1 400 000 лв.;

2. на Регламент (ЕС) № 1286/2014, извън случаите по т. 1, или на акт по неговото прилагане, се наказва с глоба в размер от 1500 до 700 000 лв.

(2) В случай на повторно нарушение по ал. 1 виновното лице се наказва с глоба в размер, както следва:

1. за нарушения по ал. 1, т. 1 - от 5000 до 2 800 000 лв.;

2. за нарушения по ал. 1, т. 2 - от 3000 до 1 400 000 лв.

(3) За нарушения по ал. 1 - на осигурително дружество за безработица и/или професионална квалификация, се налага имуществена санкция в размери, както следва:

1. за нарушения по ал. 1, т. 1 - от 20 000 до 10 000 000 лв., а при повторно нарушение - от 40 000 до 20 000 000 лв.;

2. за нарушения по ал. 1, т. 2 - от 10 000 до 5 000 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 10 000 000 лв.

(4) При определяне на административното наказание заместник-председателят на комисията взема предвид обстоятелствата по чл. 25 от Регламент (ЕС) № 1286/2014.

(5) Доходите, придобити от неправомерно извършваната дейност, се отнемат в полза на държавата в степента, в която не могат да бъдат възстановени на увредените лица.

Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции (ОВ, L 201/1 от 27 юли 2012 г.) (Регламент (ЕС) № 648/2012) и на актовете по прилагането му

Чл. 351б. *(1)* Лице, което изпълнява ръководна длъжност в пенсионноосигурително дружество или служител на дружеството, което извърши или допусне извършването на нарушение на дял втори от Регламент (ЕС) № 648/2012, се наказва с глоба от 5000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 до 40 000 лв.

(2) Пенсионноосигурително дружество, което извърши нарушение на дял втори от Регламент (ЕС) № 648/2012, се наказва с имуществена санкция от 10 000 до 40 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 80 000 лв.

Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) 2015/2365

Чл. 351в. *(1)* Лице, което изпълнява ръководна длъжност в пенсионноосигурително дружество, което извърши или допусне извършването на нарушение на чл. 4 или 15 от Регламент (ЕС) 2015/2365, се наказва с глоба от 5000 до 5 000 000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 до 10 000 000 лв.

(2) Пенсионноосигурително дружество, което извърши нарушение на чл. 4 от Регламент (ЕС) 2015/2365, се наказва с имуществена санкция от 10 000 до 40 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 10 000 000 лв.

(3) Пенсионноосигурително дружество, което извърши нарушение на чл. 15 от Регламент (ЕС) 2015/2365, се наказва с имуществена санкция от 20 000 до 80 000 лв., а при повторно нарушение - от 40 000 до 30 000 000 лв."

11. В чл. 354, ал. 1 след думите „този кодекс" се поставя запетая и се добавя „на Регламент (ЕС) № 1286/2014, на Регламент (ЕС) № 648/2012, на Регламент (ЕС) 2015/2365 и на актовете по тяхното прилагане".

12. В допълнителните разпоредби:

а) в § 1: аа) в т. 4д думите „чл. 5, ал. 2, т. 6" се заменят с „чл. 6, ал. 2, т. 6"; бб) в т. 32 думите „чл. 73" се заменят с „чл. 152, ал. 1 и 2";

б) в § 1а: аа) досегашният текст става ал. 1; бб) създава се ал. 2:

„(2) Кодексът предвижда мерки по прилагане на Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП), на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции и на Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно прозрачността при сделките за финансиране с ценни книжа и при повторното използване, и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012."

13. В Закона за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване (ДВ, бр. 92 от 2017 г.) в преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

а) в § 154, ал. 6, изречение второ думите „от датата на закриването й" се заличават;

б) в § 163, ал. 3 преди думите „§ 24 и 25" се добавя „§ 18, т. 1, § 21, т. 2, § 22, т. 2, 4 и 5", думите „т. 2, буква „г" се заменят със съюза „и", а думите „§ 158" се заличават.

§ 14. В Кодекса за застраховането (обн., ДВ, бр. 102 от 2015 г.; изм., бр. 62, 95 и 103 от 2016 г., бр. 8, 62, 63, 85, 92, 95 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 40, ал. 2 се създава т. 11:

„11. застрахователят или презастрахователят е извършил или е допуснал извършването на груби или системни нарушения на Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно прозрачността при сделките за финансиране с ценни книжа и при повторното използване и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 337/1 от 23 декември 2015 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2015/2365"."

2. В чл. 68, ал. 6 думите „чл. 5, ал. 2, т. 6" се заменят с „чл. 6, ал. 2, т. 6".

3. В чл. 587:

а) в ал. 3:

аа) в т. 6 накрая се поставя запетая и се добавя „а в случаите по чл. 24, ал. 1 от Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) (ОВ, L 352/1 от 9 декември 2014 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 1286/2014", да издаде временна или постоянна забрана за търгуване на пакет с инвестиционен продукт на дребно и основаващ се на застраховане инвестиционен продукт;"

бб) създават се т. 12 и 13:

„12. да забрани предоставянето на основен информационен документ, който не съответства на изискванията на чл. 6, 7, 8 или 10 от Регламент (ЕС) № 1286/2014, и да изисква издаване на нова версия на основния информационен документ;

13. да публикува предупреждение, в което се посочва лицето, отговорно за нарушението на Регламент (ЕС) № 1286/2014 или на акт по прилагането му.";

б) в ал. 6 думите „ал. 3, т. 3, 5 и 6" се заменят с „ал. 3, т. 3, 5, 6, 12 и 13";

в) в ал. 7 думите „ал. 3, т. 1 и 8" се заменят с „ал. 3, т. 1, 6, 8, 12 и 13", а накрая се поставя запетая и се добавя „а принудителните административни мерки по ал. 2, т. 1 могат да се прилагат спрямо лица, които осъществяват дейност без лиценз или разрешение, което се изисква по този кодекс";

г) създават се ал. 10 - 12:

„(10) При определянето на вида на принудителните мерки по ал. 3, т. 6, 12 и 13 комисията взема предвид обстоятелствата по чл. 25 от Регламент (ЕС) № 1286/2014.

(11) Мерките по ал. 3, т. 6, предложение второ, т. 12 и 13 не се прилагат по отношение на акционери или член-кооператори, притежаващи пряко заедно със или чрез свързани лица 10 или повече от 10 на сто от гласовете в общото събрание или от капитала на застрахователя или презастрахователя.

(12) Когато комисията е приложила мерките по ал. 3 или заместник-председателят е наложил административно наказание по чл. 646а, комисията, съответно заместник-председателят, може да изиска от лицето, на което е приложена принудителната административна мярка или на което е наложено административното наказание, да изпрати съобщение директно до засегнатото застраховано лице, като му предостави информация относно принудителната административна мярка или наказанието и го уведоми къде може да подаде жалба или иск за обезщетение."

4. Създават се чл. 646а - 646в:

„Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) № 1286/2014

Чл. 646а. (1) За нарушение на чл. 5, параграф 1, чл. 6 и 7, чл. 8, параграфи 1 - 3, чл. 9, чл. 10, параграф 1, чл. 13, параграфи 1, 3 и 4, чл. 14 или чл. 19 от Регламент (ЕС) № 1286/2014 се налагат следните наказания:

1. глоба от 2500 лв. до 1 400 000 лв. - за физическо лице;

2. имуществена санкция от 20 000 лв. до 10 000 000 лв. - за юридическо лице или за едноличен търговец.

(2) За нарушение на Регламент (ЕС) № 1286/2014, извън случаите по т. 1, или на акт по неговото прилагане се налагат следните наказания:

1. глоба от 1500 лв. до 700 000 лв. - за физическо лице;

2. имуществена санкция от 10 000 лв. до 5 000 000 лв. - за юридическо лице или за едноличен търговец.

(3) В случай на повторно нарушение по ал. 1 и 2 наказанието е в размер, както следва:

1. за нарушения по ал. 1, т. 1 - от 5000 до 2 800 000 лв.;

2. за нарушения по ал. 1, т. 2 - от 40 000 до 20 000 000 лв.;

3. за нарушения по ал. 2, т. 1 - от 3000 до 1 400 000 лв.;

4. за нарушения по ал. 2, т. 2 - 20 000 до 10 000 000 лв.

(4) При определянето на административното наказание заместник-председателят взема предвид обстоятелствата по чл. 25 от Регламент (ЕС) № 1286/2014.

Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции (ОВ, L 201/1 от 27 юли 2012 г.) (Регламент (ЕС) № 648/2012) и актовете по прилагането му

Чл. 646б. (1) Лице, което изпълнява ръководна длъжност в застраховател, презастраховател или застрахователен посредник, или служител на застраховател, презастраховател или застрахователен посредник, което извърши или допусне извършването на нарушение на дял втори от Регламент (ЕС) № 648/2012, се наказва с глоба от 5000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 до 40 000 лв.

(2) Застраховател, презастраховател или застрахователен посредник, който извърши нарушение на дял втори от Регламент (ЕС) № 648/2012, се наказва с имуществена санкция от 10 000 до 40 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 80 000 лв.

Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) 2015/2365

Чл. 646в. (1) Лице, което изпълнява ръководна длъжност в застраховател или презастраховател, което извърши или допусне извършването на нарушение на чл. 4 или 15 от Регламент (ЕС) 2015/2365, се наказва с глоба от 5000 до 5 000 000 лв., а при повторно нарушение - от 10 000 до 10 000 000 лв.

(2) Застраховател или презастраховател, който извърши нарушение на чл. 4 от Регламент (ЕС) 2015/2365, се наказва с имуществена санкция от 10 000 до 40 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 10 000 000 лв.

(3) Застраховател или презастраховател, който извърши нарушение на чл. 15 от Регламент (ЕС) 2015/2365, се наказва с имуществена санкция от 20 000 до 80 000 лв., а при повторно нарушение - от 40 000 до 30 000 000 лв."

5. В допълнителните разпоредби:

а) в § 1, т. 30:

аа) в буква „а" думите „чл. 73" се заменят с „чл. 152, ал. 1 и 2";

бб) в буква „б", подбуква „аа" думите „Директива 2004/39/ЕО" се заменят с „Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ, L 173/349 от 12 юни 2014 г.)";

б) в § 7:

аа) досегашният текст става ал. 1;

бб) създава се ал. 2:

„(2) Кодексът предвижда мерки по прилагане на Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и

основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП), на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции и на Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно прозрачността при сделките за финансиране с ценни книжа и при повторното използване, и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012."

§ 15. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. - бр. 69 от 1995 г.; изм., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. - бр. 52 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 49 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86, 96 и 102 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) в чл. 187 ал. 2 се изменя така:

„(2) Подаването на жалба, сигнал или съобщение до Комисията за финансов надзор за нарушение на Закона за прилагане на мерките срещу пазарни злоупотреби с финансови инструменти, на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, на Закона за пазарите на финансови инструменти, на Кодекса за застраховането, на Кодекса за социално осигуряване, на Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията (ОВ, L 173/1 от 12 юни 2014 г.), на Регламент (ЕС) № 909/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. за подобряване на сетълмента на ценни книжа в Европейския съюз и за централните депозитари на ценни книжа, както и за изменение на директиви 98/26/ЕО и 2014/65/ЕС и Регламент (ЕС) № 236/2012 (ОВ, L 257/1 от 28 август 2014 г.) на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 г.), на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 173/84 от 12 юни 2014 г.) или на актове по прилагането им, от работник или служител не е нарушение по ал. 1, т. 8, освен в случаите, когато същият умишлено съобщи невярна информация. Изречение първо се прилага съответно и за работник или служител, срещу когото е подадено съобщение за нарушение."

§ 16. В Закона за Комисията за финансов надзор (обн., ДВ, бр. 8 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 31, 67 и 112 от 2003 г., бр. 85 от 2004 г., бр. 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 56, 59 и 84 от 2006 г., бр. 52, 97 и 109 от 2007 г., бр. 67 от 2008 г., бр. 24 и 42 от 2009 г., бр. 43 и 97 от 2010 г., бр. 77 от 2011 г., бр. 21, 38, 60, 102 и 103 от 2012 г., бр. 15 и 109 от 2013 г., бр. 34, 62 и 102 от 2015 г., бр. 42 и 76 от 2016 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2017 г. - бр. 57 от 2017 г.; изм., бр. 62, 92, 95 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1, ал. 2, т. 1 след думите „инвестиционните посредници" се добавя „обвързаните агенти".

2. В чл. 12, ал. 1:

а) в т. 7 накрая се добавя „в предвидените в този закон случаи";

б) създава се нова т. 15:

„15. е компетентен орган по прилагането на Регламент (ЕС) № 600/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 173/84 от 12 юни 2014 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 600/2014", по отношение на финансовите инструменти;"

в) създават се т. 16 - 18:

„16. е компетентен орган по прилагането на Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) (ОВ, L 352/1 от 9 декември 2014 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 1286/2014", по отношение на пакетите с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, създавани, продавани и препоръчвани от поднадзорни на комисията лица;

17. е компетентен орган по прилагането на Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 (ОВ, L 171/1 от 29 юни 2016 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2016/1011", с изключение на случаите, които са предоставени в изрична компетентност на Българската народна банка, а също така е и орган, отговорен за координиране на сътрудничеството и обмена на информация съгласно чл. 40, ал. 2 от Регламент (ЕС) 2016/1011;

18. е компетентен орган по прилагането на Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно прозрачността при сделките за финансиране с ценни книжа и при повторното използване, и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 337/1 от 23 декември 2015 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2015/2365", в предвидените в този закон случаи;"

г) досегашната т. 15 става т. 19.

3. В чл. 13, ал. 1 се създават т. 31 - 33:

„31. по предложение на ресорния заместник-председател упражнява правомощията на компетентен орган по чл. 5, параграф 1, чл. 11, параграф 11, чл. 12, параграф 2, чл. 14 - 20, чл. 21, параграф 4 и чл. 22, параграф 1, първи подпараграф (в частта за издаване на разрешение на централен контрагент) и втори подпараграф, чл. 24, чл. 30 - 32, чл. 41, параграф 2, чл. 48, параграф 3, чл. 49, параграф 1 и чл. 54 от Регламент 648/2012;

32. по предложение на ресорния заместник-председател упражнява правомощията по чл. 17 от Регламент (ЕС) № 1286/2014 и прилага принудителните административни мерки, предвидени в Регламент (ЕС) № 1286/2014;

33. по предложение на ресорния заместник-председател издава, отказва да издаде, отнема, признава, заличава и спира действието на предвидените в Регламент (ЕС) 2016/1011 лицензи, одобрения и регистрации;".

4. В чл. 15, ал. 1:

а) в т. 1 накрая се добавя „и 31 - 33";

б) в т. 4 думите „част четвърта, глава първа" се заменят с „дял трети, глава двадесет и четвърта";

в) в т. 6 и 7 след думите „Регламент (ЕС) 2015/760" се добавя „Регламент (ЕС) № 1286/2014, Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) 2015/2365";

г) в т. 16 след думите „Регламент (ЕС) 2015/760" се добавя „Регламент (ЕС) № 1286/2014, Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) 2015/2365";

д) създават се т. 17, 18 и 19:

„17. упражнява правомощия на компетентен орган по чл. 4, параграф 2, чл. 10, параграф 1 и параграф 5, чл. 11, параграфи 6 - 10, чл. 21, параграфи 1 - 3 и параграф 5, чл. 22, параграф 1, първи подпараграф (в частта за надзор на централен контрагент), чл. 35, чл. 38, параграф 3 от Регламент 648/2012:

а) за финансовите контрагенти по чл. 2, параграф 8 от Регламент 648/2012, които са лица по чл. 1, ал. 2, т. 1;

б) за нефинансовите контрагенти по чл. 2, параграф 9 от Регламент 648/2012;

18. упражнява правомощия на компетентен орган по Регламент (ЕС) 2015/2365 за контрагенти по чл. 3, т. 2 от Регламент (ЕС) 2015/2365, които са лица по т. 17, букви „а" и „б";

19. упражнява правомощията на компетентен орган по смисъла на чл. 4, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 1286/2014 относно пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, създавани, разпространявани или препоръчвани от инвестиционни посредници, банки - инвестиционни посредници, управляващи дружества, инвестиционни дружества, лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове, които не са предоставени в изричната компетентност на комисията."

5. В чл. 16, ал. 1:

а) в т. 1 думите „и 21" се заменят с „21, 31 и 32";

б) създават се нови т. 7 - 9:

„7. упражнява правомощия на компетентен орган по чл. 4, параграф 2, чл. 10, параграф 1 и параграф 5, чл. 11, параграфи 6 - 10 от Регламент 648/2012 за финансовите и нефинансовите контрагенти по чл. 2, т. 8 и 9 от Регламент 648/2012, които са лица по чл. 1, ал. 2, т. 2;

8. упражнява правомощията по Регламент (ЕС) 2015/2365 - за контрагентите по чл. 3, т. 2 от Регламент (ЕС) 2015/2365, които са лица по чл. 1, ал. 2, т. 2;

9. упражнява правомощията на компетентен орган по смисъла на чл. 4, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 1286/2014 относно пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, създавани, разпространявани или препоръчвани от застрахователи и застрахователни посредници, които не са предоставени в изричната компетентност на комисията;"

в) в т. 18 думите „и на нормативните актове по неговото прилагане" се заменят с „на Регламент 648/2012, на Регламент (ЕС) № 1286/2014, на Регламент (ЕС) 2015/2365 и на нормативните актове по тяхното прилагане";

г) в т. 19 думите „и на нормативните актове по неговото прилагане" се заменят с „на Регламент 648/2012, на Регламент (ЕС) № 1286/2014, на Регламент (ЕС) 2015/2365 и на нормативните актове по тяхното прилагане".

6. В чл. 17, ал. 1:

а) в т. 1 думите „и 21" се заменят с „21, 31 и 32";

б) създават се нови т. 7 - 9:

„7. упражнява правомощия на компетентен орган по чл. 4, параграф 2, чл. 10, параграф 1 и параграф 5, чл. 11, параграфи 6 - 10 от Регламент 648/2012 за финансовите и нефинансовите контрагенти по чл. 2, т. 8 и 9 от Регламент 648/2012, които са лица по чл. 1, ал. 2, т. 3;

8. упражнява правомощията на компетентен орган по Регламент (ЕС) 2015/2365 - за контрагентите по чл. 3, т. 2 от Регламент (ЕС) 2015/2365, които са лица по чл. 1, ал. 2, т. 3;

9. упражнява правомощията на компетентен орган по смисъла на чл. 4, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 1286/2014 относно пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти, създавани, разпространявани или препоръчвани от осигурителни дружества за безработица и/или професионална квалификация, които не са предоставени в изричната компетентност на комисията;"

в) в т. 11 накрая се добавя „на Регламент 648/2012, на Регламент (ЕС) № 1286/2014, на Регламент (ЕС) 2015/2365 и на нормативните актове по тяхното прилагане";

г) създава се нова т. 14:

„14. издава наказателни постановления за налагане на глоби и имуществени санкции за нарушения на Регламент 648/2012, на Регламент (ЕС) № 1286/2014, на Регламент (ЕС) 2015/2365 и на нормативните актове по тяхното прилагане;".

7. В чл. 17а:

а) в ал. 3:

аа) в т. 1 накрая се добавя „включително комуникационните канали за приемане на жалбите и сигналите";

бб) точка 2 се отменя;

вв) в т. 3 думите „се подава сигналът" се заменят със „се подава жалбата или сигналът";

б) създават се ал. 6 - 9:

„(6) Подаването на жалба или сигнал по ал. 3 не може да е основание за търсене на отговорност по отношение на лицето, подало жалбата или сигнала, за разкриване на поверителна или друга защитена от закон или договор информация.

(7) Подаването на жалба или сигнал не може да е основание за неблагоприятно или несправедливо третиране на служителите на съответното поднадзорно лице, когато са подали жалби или сигнали за нарушения в поднадзорното лице.

(8) Лицата, работещи по трудово правоотношение в поднадзорни на комисията лица, подали жалба или сигнал по ал. 3, имат право на защита срещу дисциплинарно уволнение по реда на чл. 187, ал. 2 от Кодекса на труда.

(9) Процедурите за обмен на информация и сътрудничество между държавните органи, участващи в защитата на лицата по ал. 8, подали жалби или сигнали, се определят с наредба, приета от Министерския съвет."

8. В чл. 18:

а) в ал. 1, т. 1 и 6 след думите „Регламент (ЕС) 2015/760" се добавя „Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) № 1286/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) 2015/2365";

б) в ал. 3 след думите „Регламент (ЕС) 2015/760" се добавя „Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) № 1286/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) 2015/2365".

9. В чл. 19, ал. 2, т. 1 думите „или на Регламент (ЕС) № 575/2013" се заменят с „Регламент (ЕС) № 575/2013, Регламент (ЕС) № 600/2014, Регламент (ЕС) № 1286/2014, Регламент (ЕС) 2016/1011, Регламент (ЕС) 2015/2365".

10. В чл. 25, ал. 10 думите „чл. 72д" се заменят с „чл. 238".

11. В чл. 30, ал. 1:

а) в т. 1 накрая се добавя „многостранните системи за търговия, организираните системи за търговия и пазарите за растеж";

б) създават се т. 17 - 20:

„17. обвързани агенти;

18. доставчици на услуги за докладване на данни;

19. администраторите на бенчмаркове, лицензирани или регистрирани от комисията съгласно Регламент (ЕС) 2016/1011;

20. лицата, които имат призната правоспособност на отговорен актюер."

12. В приложението към чл. 27, ал. 1:

а) в раздел I:

аа) в т. II:

ааа) в текста преди таблицата след думите „Регламент (ЕС) 2016/2011" се добавя „Регламент (ЕС) № 600/2014";

ббб) на редове 2, 3 и 4 от таблицата думите „чл. 8" се заменят с „чл. 10", а думите „чл. 5, ал. 2, т. 8" се заменят с „по чл. 6, ал. 2, т. 8 и 9";

ввв) на ред 5 от таблицата след думите „инвестиционен посредник или" се добавя „за разрешение на", след думите „многостранна система за търговия" се добавя „или организирана система за търговия", а думите „тази дейност" се заменят с „тези дейности";

ггг) на ред 6 и 7 от таблицата думите „чл. 5, ал. 2, т. 8" се заменят с „чл. 15";

ддд) на ред 8 от таблицата думите „чл. 11, ал. 2 и 5" се заменят с „чл. 13, ал. 1 и 7";

еее) на ред 12 от таблицата след думите „многостранна система за търговия" се добавя „или организирана система за търговия";

жжж) на ред 16 от таблицата думите „за разрешение по чл. 53, ал. 2 ЗПФИ" се заменят със „за освобождаване по чл. 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 600/2014";

ззз) на ред 17 от таблицата думите „чл. 7, ал. 3" се заменят с „чл. 9, ал. 2";

иии) на ред 18 от таблицата думите „чл. 24д, ал. 1" се заменят с „чл. 11, ал. 3, т. 1 и 2 и чл. 14, ал. 5";

ккк) на ред 19 от таблицата думите „чл. 24д, ал. 2" се заменят с „чл. 11, ал. 4";

ллл) на ред 20 от таблицата думите „за разрешение по чл. 98, ал. 3 ЗПФИ" се заменят с думите „за одобрение по чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 600/2014";

ммм) на ред 21 от таблицата думите „за разрешение по чл. 99, ал. 3 ЗПФИ" се заменят с думите „за одобрение по чл. 11, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 600/2014";

ннн) на ред 22 от таблицата думите „за одобрение на правилата по чл. 53, ал. 4 ЗПФИ" се заменят с думите „за одобрение по чл. 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 600/2014";

ооо) на ред 23 от таблицата думите „чл. 57, ал. 1" се заменят с „чл. 112, ал. 4";

ппп) на ред 24 думите „чл. 101, ал. 2" се заменят с „чл. 188, ал. 2";

бб) в т. V на ред 28 от таблицата накрая се добавя „на национален инвестиционен фонд";

б) в раздел II:

аа) в т. I:

ааа) на ред 4 от таблицата думите „чл. 8" се заменят с „чл. 10", а думите „чл. 5, ал. 2, т. 8" се заменят с „чл. 6, ал. 2, т. 8 и 9";

ббб) на редове 5 и 6 от таблицата думите „чл. 8" се заменят с „чл. 10", а думите „с изключение на дейността по чл. 5, ал. 2, т. 8 ЗПФИ" се заличават;

ввв) на ред 7 от таблицата думите „чл. 8" се заменят с „чл. 10", а думите „чл. 5, ал. 2, т. 8" се заменят с „чл. 6, ал. 2, т. 8 и 9";

ггг) на ред 8 от таблицата думите „чл. 8" се заменят с „чл. 10", а думите „с изключение на дейността по чл. 5, ал. 2, т. 8 ЗПФИ" се заличават;

ддд) на ред 9 от таблицата думите „чл. 8, ал. 3 и 4" се заменят с „чл. 10, ал. 3 и 5", а думите „с изключение на дейността по чл. 5, ал. 2, т. 8" се заличават;

еее) на ред 10 от таблицата думите „чл. 7, ал. 3" се заменят с „чл. 9, ал. 2";

жжж) на ред 11 от таблицата след думите „многостранна система за търговия" се добавя „или организирана система за търговия";

ззз) на ред 28 от таблицата думите „от банка или инвестиционен посредник, включени в списъка на депозитарите" се заменят с „от депозитар - банка или инвестиционен посредник";

бб) в т. III думите „чл. 5" се заменят с „чл. 6";

в) в раздел IV се създава т. XI:

„XI. Размерът на таксата за осъществяване на общ финансов надзор на лице, което е отписано от съответния публичен регистър по чл. 30, се преизчислява пропорционално за времето през годината, в което лицето има качество на поднадзорно лице, като дните от годината се броят за 360. В случаите по изречение първо, когато е налице платена такса за осъществяване на общ финансов надзор, възстановяване на част от нея се извършва след направено искане за това от съответното лице до комисията."

§ 17. В Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (обн., ДВ, бр. 77 от 2011 г.; изм., бр. 21 от 2012 г., бр. 109 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г., бр. 22 и 34 от 2015 г., бр. 42, 76 и 95 от 2016 г. и бр. 62, 95 и 103 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 6, ал. 5 думите „чл. 73" се заменят с „чл. 152, ал. 1 и 2", а думите „по § 1, т. 19" се заменят с „по § 1, т. 17".

2. В чл. 19, ал. 1 т. 6 се изменя така:

„6. грубо или системно нарушава разпоредбите на този закон, на актовете по прилагането му и на Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно прозрачността при сделките за финансиране с ценни книжа и при повторното използване, и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 337/1 от 23 декември 2015 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2015/2365"."

3. В чл. 24а, ал. 1 в текста преди т. 1 думите „чл. 73" се заменят с „чл. 152, ал. 1 и 2" и думите „§ 1, т. 19" се заменят с „§ 1, т. 17".

4. В чл. 34 думите „§ 1, т. 26, буква „б" се заменят с „§ 1, т. 79, буква „б" и думите „чл. 34, ал. 2 - 4" се заменят с „чл. 92 и 93".

5. В чл. 35, ал. 2:

а) в т. 1 думите „чл. 5, ал. 3, т. 1" се заменят с „чл. 6, ал. 3, т. 1";

б) в т. 4 думите „чл. 11" се заменят с „чл. 12".

6. В чл. 38, ал. 1, т. 1 и 2 думите „чл. 73" се заменят с „чл. 152, ал. 1 и 2".

7. В чл. 53а думите „чл. 73" се заменят с „чл. 152, ал. 1 и 2" и думите „§ 1, т. 19" се заменят с „§ 1, т. 17".

8. В чл. 56, ал. 1 думите „се представя в комисията" се заменят с „в същия срок се представя в комисията".

9. В чл. 58:

а) в ал. 1 след думата „предоставя" се добавя „незабавно";

б) в ал. 2 накрая се добавя „и трябва да е налична до последващата актуализация".

10. В чл. 64, ал. 1 думите „обявява в комисията и" се заличават.

11. В чл. 86 ал. 3 се изменя така:

„(3) За управляващото дружество, което предоставя услуги по ал. 2, се прилага § 4, ал. 3 от допълнителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти."

12. В чл. 90, ал. 2 се създава изречение трето: „Управляващото дружество е длъжно да спазва съответните изисквания на Регламент (ЕС) № 575/2013 при определяне размера на собствения си капитал."

13. В чл. 100, ал. 1, т. 6 думите „чл. 35, ал. 1" се заменят с „чл. 90, ал. 1", а след думите „Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти" се добавя „на Регламент (ЕС) 2015/2365".

14. В чл. 101, ал. 1 думите „чл. 23" се заменят с „чл. 32".

15. Член 107 се изменя така:

„Чл. 107. За управляващото дружество се прилага § 4, ал. 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти."

16. В чл. 108:

а) в ал. 1 накрая се добавя „в случай че с професионалната си дейност те оказват съществено влияние върху рисковия профил на управляваните от управляващото дружество колективни инвестиционни схеми";

б) създава се нова ал. 2:

„(2) Възнагражденията по ал. 1 не включват допълнителни плащания или облаги, които са част от обща недискреционна политика, която се отнася за цялото управляващо дружество, и които не поощряват поемането на рискове.";

в) досегашните ал. 2, 3 и 4 стават съответно ал. 3, 4 и 5;

г) създава се нова ал. 6:

„(6) Управляващото дружество може да не прилага изискванията по ал. 3, т. 11 - 13 за лицата по ал. 1, ако общият размер на годишното променливо възнаграждение на съответното лице не превишава 30 на сто от общото му постоянно възнаграждение и не превишава 30 000 лв.";

д) досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 7 и 8;

е) създава се ал. 9:

„(9) За целите на този член постоянни възнаграждения са всички плащания или други облаги, които са определени предварително и не зависят от постигнатия резултат. За целите на този член променливи възнаграждения са всички допълнителни плащания или други облаги, които се определят и изплащат в зависимост от постигнатия резултат или от други договорно определени условия.";

ж) досегашните ал. 7 и 8 стават съответно ал. 10 и 11.

17. В чл. 108а, ал. 5 думите „ал. 7" се заменят с „ал. 10".

18. В чл. 172, ал. 3 думите „чл. 12" се заменят с „чл. 77, ал. 2".

19. В чл. 177, ал. 1, т. 4 думите „чл. 12" се заменят с „чл. 77, ал. 2".

20. В чл. 178, ал. 1, т. 3 думите „чл. 12" се заменят с „чл. 77, ал. 2".

21. В чл. 181, ал. 2 думите „Член 23" се заменят с „Член 32".

22. В чл. 182, ал. 3 изречение трето се изменя така: „Членове 56, 57, 58 и 63 се прилагат съответно."

23. В чл. 204, ал. 1, т. 6 думите „чл. 35, ал. 1" се заменят с „чл. 90, ал. 1", а след думите „Регламент (ЕС) № 596/2014" се добавя „Регламент (ЕС) 2015/2365".

24. В чл. 205, ал. 1 думите „чл. 23" се заменят с „чл. 32".

25. В чл. 212, ал. 1, т. 6 думите „чл. 35, ал. 1" се заменят с „чл. 90, ал. 1", а след думите „Регламент (ЕС) № 596/2014" се добавя „Регламент (ЕС) 2015/2365".

26. В чл. 222, ал. 4, изречение първо думите „заместник-председателя" се заменят с „комисията".

27. В чл. 224, ал. 2 думите „чл. 26 - 26д" се заменят с „чл. 53 - 57 и чл. 59", думите „чл. 26б, ал. 4" се заменят с „чл. 56, ал. 1", а думите „чл. 26в" се заменят с „чл. 56, ал. 2 - 5".

28. В чл. 228, ал. 2 думите „чл. 4, ал. 2, чл. 24, ал. 1 - 3, 7 и 8, чл. 27, ал. 4 - 7, чл. 28, 29, чл. 32, ал. 6 и чл. 33 и 34" се заменят с „чл. 5, ал. 4, чл. 65, ал. 1, 2, 4 и 5, чл. 71, 72, 73, 76, 78, 79, 81, чл. 82, ал. 2, чл. 86, 90, чл. 91, ал. 1, чл. 92, чл. 93, ал. 1, 3, 4 и 5 и чл. 94".

29. В чл. 233, ал. 1, т. 2 навсякъде думите „чл. 34, ал. 3, т. 1 - 3" се заменят с „чл. 93, ал. 1, т. 1 - 3".

30. В чл. 234 навсякъде думите „чл. 73" се заменят с „чл. 152, ал. 1 и 2".

31. В чл. 235, ал. 1, т. 5 думите „чл. 73" се заменят с „чл. 152, ал. 1 и 2".

32. В чл. 242:

а) в ал. 1 думите „§ 1, т. 9" се заменят с „§ 1, т. 10";

б) в ал. 2 думите „§ 1, т. 10" се заменят с „§ 1, т. 11".

33. В чл. 247 думите „§ 1, т. 9" се заменят с „§ 1, т. 10" и думите „§ 1, т. 10" се заменят с „§ 1, т. 11".

34. В чл. 246 думите „чл. 73" се заменят с „чл. 152, ал. 1 и 2".

35. В чл. 250:

а) в ал. 1 думите „§ 1, т. 9" се заменят с „§ 1, т. 10";

б) в ал. 2 думите „§ 1, т. 10" се заменят с „§ 1, т. 11".

36. В чл. 264:

а) в ал. 3 думите „чл. 118, ал. 1" се заменят с „чл. 276, ал. 1";

б) създава се нова ал. 5:

„(5) Принудителните административни мерки по ал. 1, т. 1 и 3 могат да се прилагат и относно лица, които осъществяват дейност без лиценз или разрешение, които се изискват по този закон.";

в) досегашните ал. 5 и 6 стават съответно ал. 6 и 7;

г) създава се ал. 8:

„(8) Когато установи, че поднадзорни лица, техни служители, лица, които по договор изпълняват ръководни функции, са извършили или извършват дейност в нарушение на Регламент (ЕС) 2015/2365 или на актовете по неговото прилагане, комисията по предложение на заместник-председателя може да приложи мерките по чл. 22, параграф 4, букви „а", „б" и „г" от Регламент (ЕС) 2015/2365."

37. Създава се чл. 264а:

„Чл. 264а. (1) Когато установи, че поднадзорни лица, техни служители, лица, които по договор изпълняват ръководни функции, са извършили или извършват дейност в нарушение на Регламент (ЕС) № 1286/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 ноември 2014 г. относно основните информационни документи за пакети с инвестиционни продукти на дребно и основаващи се на застраховане инвестиционни продукти (ПИПДОЗИП) (ОВ, L 352/1 от 9 декември 2014 г.) (Регламент (ЕС) № 1286/2014) или на актовете по неговото прилагане, комисията по предложение на заместник-председателя може да приложи мерките по чл. 24, параграф 2, букви „а" - „г" от Регламент (ЕС) № 1286/2014.

(2) При определянето на вида на принудителната мярка по ал. 1 комисията взема предвид обстоятелствата по чл. 25 от Регламент (ЕС) № 1286/2014.

(3) Когато комисията е приложила мерките по ал. 1 или заместник-председателят е наложил административно наказание по чл. 273б, комисията, съответно заместник-председателят, може да изиска от лицето, на което е приложена принудителната административна мярка или на което е наложено административното наказание, да изпрати съобщение до инвеститора, като му предостави информация относно принудителната административна мярка или наказанието и го уведоми къде може да подаде жалба или иск за обезщетение.

(4) Членове 265 - 267 се прилагат съответно."

38. В чл. 273, ал. 1, т. 10 след думите „чл. 102, ал. 1 и 2" се добавя „и на чл. 13 и 14 от Регламент (ЕС) 2015/2365".

39. Създава се чл. 273б:

„Чл. 273б. (1) Лице, което изпълнява ръководна длъжност в инвестиционно дружество, в управляващо дружество, или в лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд, което извърши или допусне извършване на нарушение на чл. 5, параграф 1, чл. 6, чл. 7, чл. 8, параграфи 1 - 3, чл. 9, чл. 10, параграф 1, чл. 13, параграфи 1, 3 и 4, чл. 14 и 19 от Регламент (ЕС) № 1286/2014, се наказва с глоба от 2500 до 1 400 000 лв., а при повторно нарушение - от 5000 до 2 800 000 лв.

(2) Лице, което изпълнява ръководна длъжност в инвестиционно дружество, в управляващо дружество, или в лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд, което извърши или допусне извършване на нарушение на Регламент (ЕС) № 1286/2014, извън случаите по ал. 1, или на акт по неговото прилагане, се наказва с глоба от 1500 до 700 000 лв., а при повторно нарушение - от 3000 до 1 400 000 лв.

(3) Инвестиционно дружество, управляващо дружество или лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд, което извърши или допусне извършване на нарушение на чл. 5, параграф 1, чл. 6, чл. 7, чл. 8, параграфи 1 - 3, чл. 9, чл. 10, параграф 1, чл. 13, параграфи 1, 3 и 4, чл. 14 и 19 от Регламент (ЕС) № 1286/2014, се наказва с имуществена санкция от 20 000 до 10 000 000 лв., а при повторно нарушение - от 40 000 до 20 000 000 лв.

(4) Инвестиционно дружество, управляващо дружество или лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд, което извърши или допусне извършване на нарушение на Регламент (ЕС) № 1286/2014, извън случаите по ал. 3, или на акт по неговото прилагане, се наказва с имуществена санкция от 10 000 до 5 000 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 10 000 000 лв.

(5) При определянето на административното наказание заместник-председателят взема предвид обстоятелствата по чл. 25 от Регламент (ЕС) № 1286/2014."

40. В чл. 274, ал. 1 след думите „чл. 273" се добавя „и 273б".

41. В чл. 275:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Комисията и заместник-председателят оповестяват на интернет страницата на комисията всяка приложена мярка и наложено наказание за нарушаване на разпоредбите на този закон и на актовете по прилагането му след уведомяването на лицето за тях. Информацията, която подлежи на оповестяване, включва най-малко данни за нарушението, нарушителя, приложената мярка или наложеното наказание, дали е обжалвано, инстанцията, пред която се обжалва, и резултата от обжалването.";

б) алинея 2 се отменя.

42. В § 1 от допълнителните разпоредби:

а) в т. 20 думите „§ 1, т. 25" се заменят с „§ 1, т. 27";

б) в т. 24 думите „чл. 3" се заменят с „чл. 4";

в) в т. 25 думите „чл. 73" се заменят с „чл. 152, ал. 1 и 2" и думите „§ 1, т. 19" се заменят с „§ 1, т. 17";

г) в т. 35, буква „а" думите „чл. 73" се заменят с „чл. 152, ал. 1 и 2";

д) в т. 38 думите „§ 1, т. 6" се заменят с „§ 1, т. 7".

§ 18. В Закона за допълнителния надзор върху финансовите конгломерати (обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм., бр. 52 от 2007 г., бр. 77 и 105 от 2011 г., бр. 70 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г., бр. 102 от 2015 г., бр. 95 от 2016 г., бр. 95 и 103 от 2017 г.) в § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения:

1. В т. 3 думите „чл. 5, ал. 2 и 3" се заменят с „чл. 6, ал. 2 и 3".

2. В т. 19, буква „в" думите „чл. 8, ал. 6" се заменят с „чл. 10, ал. 7".

§ 19. В Закона за дружествата със специална инвестиционна цел (обн., ДВ, бр. 46 от 2003 г.; изм., бр. 109 от 2003 г., бр. 107 от 2004 г., бр. 34, 80, 105 от 2006 г., бр. 52 и 53 от 2007 г., бр. 77 от 2011 г., бр. 34 и 95 от 2015 г. и бр. 62 и 103 от 2017 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 13, ал. 3 думите „чл. 8, ал. 2" се заменят с „чл. 10, ал. 2".

2. В чл. 28 думите „Членове 21 и 23" се заменят с „Членове 28 и 32".

§ 20. В Закона за публичното предлагане на ценни книжа (обн., ДВ, бр. 114 от 1999 г.; изм., бр. 63 и 92 от 2000 г., бр. 28, 61, 93 и 101 от 2002 г., бр. 8, 31, 67 и 71 от 2003 г., бр. 37 от 2004 г., бр. 19, 31, 39, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 80, 84, 86 и 105 от 2006 г., бр. 25, 52, 53 и 109 от 2007 г., бр. 67 и 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 42 и 93 от 2009 г., бр. 43 и 101 от 2010 г., бр. 57 и 77 от 2011 г., бр. 21 и 94 от 2012 г., бр. 103 и 109 от 2013 г., бр. 34, 61, 62, 95 и 102 от 2015 г., бр. 33, 42, 62 и 76 от 2016 г., бр. 62, 91 и 95 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 77б, ал. 1, т. 2 и ал. 2 думите „чл. 20, ал. 2, т. 3" се заменят с „чл. 27, ал. 1, т. 6".

2. В чл. 77в, ал. 2 думите „чл. 5, ал. 2 и 3" се заменят с „чл. 6, ал. 2 и 3".

3. В чл. 77г, ал. 2, т. 14 думите „§ 1, т. 9" се заменят с „§ 1, т. 10".

4. В чл. 77е, ал. 3, т. 1 и 2 думите „чл. 5, ал. 2 и 3" се заменят с „чл. 6, ал. 2 и 3".

5. В чл. 77н, ал. 1 думите „по чл. 5, ал. 2 и 3" се заменят с „чл. 6, ал. 2 и 3".

6. В чл. 77о, ал. 1 думите „чл. 118, ал. 1" се заменят с „чл. 276, ал. 1".

7. В чл. 77ш, т. 1 думите „чл. 36, ал. 1 от" се заменят с „§ 1, т. 10 от допълнителните разпоредби на", думите „§ 1, т. 29 от допълнителните разпоредби на" се заменят с „чл. 89, ал. 2 от", а думите „съгласно § 4 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за пазарите на финансови инструменти" се заличават.

8. В чл. 100ю ал. 4 се изменя така:

„(4) Комисията по реда на чл. 212а, ал. 6 оповестява на интернет страницата си във възможно най-кратък срок всяка приложена принудителна административна мярка и всяко издадено наказателно постановление за нарушаване на разпоредбите по тази глава и на актовете по прилагането й."

9. В глава седма в наименованието на раздел IV думите „чл. 3" се заменят с „чл. 4".

10. В чл. 109а, ал. 1 думите „чл. 3" се заменят с „чл. 4".

11. В чл. 110 навсякъде думите „чл. 30, ал. 1, т. 3" се заменят с „чл. 30, ал. 1, т. 5".

12. В чл. 112б, ал. 1 думите „чл. 8, ал. 2" се заменят с „чл. 10, ал. 2".

13. В чл. 119 навсякъде думите „чл. 30, ал. 1, т. 3" се заменят с „чл. 30, ал. 1, т. 5".

14. В чл. 122, ал. 3, т. 1 думите „чл. 30, ал. 1, т. 3" се заменят с „чл. 30, ал. 1, т. 5".

15. В чл. 126д, ал. 2 думите „чл. 30, ал. 1, т. 3" се заменят с „чл. 30, ал. 1, т. 5".

16. В чл. 130, ал. 2 думите „Член 85, ал. 3 и 4" се заменят с „Член 167, ал. 4 и 5".

17. В чл. 133, ал. 5, т. 2 думите „чл. 35, ал. 6 и 7" се заменят с „чл. 91, ал. 2 и 3".

18. В чл. 135, ал. 1 думите „чл. 30, ал. 1, т. 3" се заменят с „чл. 30, ал. 1, т. 5".

19. В чл. 136:

а) в ал. 1 думите „чл. 41, ал. 1" се заменят с „чл. 133, ал. 1";

б) в ал. 3 и 5 думите „чл. 5, ал. 3, т. 1" се заменят с „чл. 6, ал. 3, т. 1".

20. В чл. 145, ал. 5, т. 1 думите „чл. 8, ал. 1" се заменят с „чл. 10, ал. 1".

21. В чл. 146, ал. 3:

а) в текста преди т. 1 думите „§ 1, т. 7" се заменят с „§ 1, т. 8";

б) в т. 1 думите „чл. 5, ал. 2, т. 4" се заменят с „чл. 6, ал. 2, т. 4".

22. В чл. 149, ал. 12 думите „чл. 8, ал. 2" се заменят с „чл. 10, ал. 2".

23. В чл. 212а:

а) алинея 6 се изменя така:

„(6) Комисията оповестява на интернет страницата си във възможно най-кратък срок всяка приложена принудителна административна мярка и всяко издадено наказателно постановление за нарушаване на разпоредбите по този закон и актовете по прилагането му, като посочва най-малко информация за вида и естеството на нарушението, самоличността на физическото лице или данни за юридическото лице, на което е приложена мярката, съответно е наложено наказанието. Оповестяването по изречение първо се извършва след преценка на неговата пропорционалност.";

б) създават се ал. 7 и 8:

„(7) В случай на обжалване на решението за прилагане на мярката, съответно на наказателното постановление, при оповестяването по ал. 6 се включва и информация за обжалването, а когато жалбата е подадена след първоначалното оповестяване, оповестената информация се актуализира.

(8) Оповестяването по ал. 6 може да се отложи или да се извърши без посочване на данни за лицето, на което е приложена мярката, съответно е наложено наказанието, когато:

1. оповестяването на лични данни за физическото лице, на което е наложено наказателно постановление, не е пропорционално;

2. оповестяването ще застраши сериозно стабилността на финансовите пазари или би причинило прекомерни вреди на лицата, за които тази информация се отнася, или би попречило на образувано наказателно производство."

24. В § 1, т. 2 от допълнителните разпоредби думите „чл. 3" се заменят с „чл. 4".

§ 21. В Закона за счетоводството (обн., ДВ, бр. 95 от 2015 г.; изм., бр. 74, 95 и 97 от 2016 г., бр. 85, 91 и 97 от 2017 г.) в § 1, т. 23 от допълнителните разпоредби думите „чл. 73" се заменят с „чл. 152, ал. 1".

§ 22. В Закона за възстановяване и преструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (обн., ДВ, бр. 62 от 2015 г.; изм., бр. 59 от 2016 г., бр. 85, 91 и 97 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1:

а) в ал. 1, т. 2 думите „чл. 5, ал. 2, т. 3 и 6 и по чл. 5, ал. 3, т. 1" се заменят с „чл. 6, ал. 2, т. 3 и 6 и по чл. 6, ал. 3, т. 1";

б) в ал. 2 думите „чл. 5, ал. 2" се заменят с „чл. 6, ал. 2".

2. В чл. 6, ал. 1 думите „чл. 24" се заменят с „чл. 65".

3. В чл. 7, ал. 8 думите „чл. 118, ал. 1 и 2" се заменят с „чл. 276, ал. 1 и 2".

4. В чл. 10, ал. 6 и 9 думите „чл. 118, ал. 1, т. 11 и 17" се заменят с „чл. 276, ал. 1, т. 11 и 17".

5. В чл. 25, ал. 1, т. 1 думите „чл. 5" се заменят с „чл. 6".

6. В чл. 44, ал. 3:

а) в т. 3 думите „чл. 118, ал. 1, т. 2" се заменят с „чл. 276, ал. 1, т. 2";

б) в т. 4 думите „чл. 11" се заменят с „чл. 12 и 13".

7. В чл. 46:

а) в ал. 2 думите „чл. 11, ал. 2 и 3" се заменят с „чл. 13, ал. 1, 2, 3, 4";

б) в ал. 5 думите „чл. 11, ал. 7" се заменят с „чл. 15".

8. В чл. 54:

а) в ал. 2 думите „чл. 11, ал. 2, т. 1 - 4 и т. 6 - 10, ал. 3 и чл. 123, ал. 2" се заменят с „чл. 13, ал. 1 - 4 и чл. 286, ал. 2";

б) в ал. 3 думите „чл. 11, ал. 7" се заменят с „чл. 15".

9. В чл. 58 навсякъде думите „чл. 26б и 26в" се заменят с „чл. 53, ал. 3 и чл. 55 - 57", а думите „чл. 118, ал. 1 и чл. 127" и „чл. 118, ал. 1 и по чл. 127" се заменят с „чл. 276, ал. 1 и чл. 290".

10. В чл. 66, ал. 3 думите „чл. 24, ал. 9" се заменят с „чл. 65, ал. 1, т. 14".

11. В чл. 74, ал. 5 думите „чл. 26 - 26д" се заменят с „чл. 53 - 59".

12. В чл. 93, ал. 6 думите „чл. 118, ал. 1" се заменят с „чл. 276, ал. 1".

13. В чл. 94, ал. 2, т. 13 думите „чл. 26б, ал. 4" се заменят с „чл. 56, ал. 1".

14. В чл. 122, ал. 2 думите „чл. 70" се заменят с „чл. 231".

15. В допълнителните разпоредби:

а) в § 1, т. 12 думите „по чл. 68а" се заменят с „чл. 228";

б) в § 2, ал. 2 думите „глава втора, раздел IIа" се заменят с „глава десета, раздели II - V".

§ 23. В Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 76 от 2016 г.; изм., бр. 105 от 2016 г. и бр. 95 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 3:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

„(2) Комисията за финансов надзор приема наредба за факторите, които лицата, получаващи пазарни проучвания, трябва да вземат предвид, когато им се разкрива информация в рамките на пазарно проучване, за да преценят дали информацията представлява вътрешна информация, за мерките, които тези лица трябва да вземат предвид, ако им е разкрита вътрешна информация, за да спазят чл. 8 и 10 от

Регламент (ЕС) № 596/2014, и за регистрите, които тези лица трябва да съхраняват във връзка с изпълнението на чл. 8 и 10 от Регламент (ЕС) № 596/2014."

2. В чл. 4, ал. 2 думите „и чл. 33" се заменят с „чл. 33 и 34".

3. В чл. 17, ал. 1 след думите „подали съобщение за нарушение" се добавя „или срещу които е подадено съобщение за нарушение.";

4. В чл. 23:

а) в ал. 1:

аа) в т. 1 думите „член 18, 19 или 20 от Регламент (ЕС) № 596/2014" се заменят с „член 4, параграф 1, чл. 11, чл. 18, чл. 19 или чл. 20 от Регламент (ЕС) № 596/2014 или на актовете по прилагането на чл. 4, чл. 11, чл. 18, чл. 19 или чл. 20 от Регламент (ЕС) № 596/2014";

бб) в т. 2 след думите „член 16 или 17 от Регламент (ЕС) № 596/2014" се добавя „или на актовете по прилагането на чл. 16 или 17 от Регламент (ЕС) № 596/2014";

вв) създава се т. 4:

„4. наредбата по чл. 3, ал. 2, се наказва с глоба в размер от 500 до 250 000 лв., а при повторно нарушение - от 1000 до 500 000 лв., ако деянието не съставлява престъпление;"

б) в ал. 2:

аа) в т. 2 думите „до 5 000 000 лв." се заменят с „до по-голямата сума между 5 000 000 лв. и 2 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му отчет, одобрен от ръководния орган";

бб) в т. 3 думите „до 30 000 000 лв." се заменят с „до по-голямата сума между 30 000 000 лв. и 15 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му отчет, одобрен от ръководния орган";

вв) създава се т. 4:

„4. за нарушения по ал. 1, т. 4 - от 500 до 1 000 000 лв., а при повторно нарушение - от 2000 до 1 000 000 лв.";

в) създава се ал. 9:

„(9) Когато лицето е дружество майка или дъщерно дружество, съответният годишен оборот по ал. 2, т. 2 и 3 е общият годишен оборот от консолидирания отчет на крайното предприятие майка за предходната година."

§ 24. В Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност (обн., ДВ, бр. 55 от 2003 г.; попр., бр. 59 от 2003 г.; изм., бр. 107 от 2003 г., бр. 39 и 52 от 2004 г., бр. 31 и 87 от 2005 г., бр. 24, 38 и 59 от 2006 г., бр. 11 и 41 от 2007 г., бр. 16 от 2008 г., бр. 23, 36, 44 и 87 от 2009 г., бр. 25, 59, 73 и 77 от 2010 г., бр. 39 и 92 от 2011 г., бр. 26, 53 и 82 от 2012 г., бр. 109 от 2013 г., бр. 47 и 57 от 2015 г. и бр. 103 от 2017 г.) в т. 3 от приложението след думите „инвестиционен посредник" се поставя запетая и се добавя „доставчик на услуги за докладване на данни".

§ 25. В Закона за обществените поръчки (обн., ДВ, бр. 13 от 2016 г.; изм., бр. 34 от 2016 г., бр. 63, 85, 96 и 102 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 13, ал. 1, т. 8а:

а) текстът преди буква „а" се изменя така: „За услуги, предоставяни на:";

б) в буква „а" в началото се добавя „Българската народна банка, свързани с";

в) в буква „б" в началото се добавя „Българската народна банка и Комисията за финансов надзор, свързани с";

г) в буква „в" в началото се добавя „Българската народна банка, свързани с".

2. В чл. 31, ал. 1, т. 5 накрая се добавя „освен когато договорът се сключва при общи условия или нормативен акт определя задължителното му съдържание".

3. В чл. 54, ал. 1, т. 6 думите „принудителна административна мярка по чл. 404 от Кодекса на труда" се заличават.

§ 26. *(1)* При възлагането на обществени поръчки, сключването на рамкови споразумения и провеждането на конкурси за проекти, за които след влизането в сила на този закон е взето решение за откриване на процедура, публикувана е обява по чл. 187, ал. 1 от Закона за обществените поръчки или е изпратена покана по чл. 82, ал. 4, т. 1 и чл. 191 от Закона за обществените поръчки, отстраняването по чл. 54, ал. 1, т. 6 от Закона за обществените поръчки за нарушения по чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2 и чл. 228, ал. 3 от Кодекса на труда се прилага, само когато нарушенията са извършени след влизането му в сила.

(2) При възлагането на обществени поръчки, сключването на рамкови споразумения и провеждането на конкурси за проекти, за които до влизането в сила на този закон е взето решение за откриване на процедура, публикувана е обява по чл. 187, ал. 1 от Закона за обществените поръчки или е изпратена покана по чл. 82, ал. 4, т. 1 и чл. 191 от Закона за обществените поръчки, отстраняването по чл. 54, ал. 1, т. 6 от Закона за обществените поръчки за нарушения по чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2 и чл. 228, ал. 3 от Кодекса на труда не се прилага за нарушения, извършени до влизането му в сила, освен когато актът на възложителя, с който лицето е отстранено, е влязъл в сила.

§ 27. Възлагането на обществени поръчки, сключването на рамкови споразумения и провеждането на конкурси за проекти, за които до влизането в сила на този закон е взето решение за откриване на процедура, публикувана е обява по чл. 187, ал. 1 от Закона за обществените поръчки или е изпратена покана по чл. 191 от Закона за обществените поръчки, с изключение на случаите по § 26, се довършват по досегашния ред.

§ 28. В Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; изм., бр. 30, 33, 34, 59, 63, 73, 80, 82, 86, 95 и 105 от 2006 г., бр. 46, 52, 53, 57, 59, 108 и 109 от 2007 г., бр. 36, 69 и 98 от 2008 г., бр. 12, 32, 41 и 93 от 2009 г., бр. 15, 94, 98, 100 и 101 от 2010 г., бр. 14, 31, 77 и 99 от 2011 г., бр. 26, 38, 40, 82, 94 и 99 от 2012 г., бр. 52, 98, 106 и 109 от 2013 г., бр. 1 от 2014 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2014 г. - бр. 14 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 18, 40, 53 и 105 от 2014 г., бр. 12, 14, 60, 61 и 94 от 2015 г., бр. 13, 42, 58, 62, 97 и 105 от 2016 г., бр. 58, 63, 85, 92 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) в чл. 143, ал. 4 и чл. 143е, ал. 6 думите „чл. 35, ал. 2" се заменят с „чл. 90, ал. 2".

§ 29. В Закона за кредитните институции (обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, 59 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 101 от 2010 г., бр. 77 и 105 от 2011 г., бр. 38 и 44 от 2012 г., бр. 52, 70 и 109 от 2013 г., бр. 22, 27, 35 и 53 от 2014 г., бр. 14, 22, 50, 62 и 94 от 2015 г., бр. 33, 59, 62, 81, 95 и 98 от 2016 г., бр. 63, 97 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1 ал. 2 се изменя така:

„(2) Българската народна банка е компетентен орган в Република България за упражняване на:

1. надзор върху банките по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 40 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 176/1 от 27 юни 2013 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 575/2013";

2. правомощията по чл. 4, параграф 2 и чл. 11, параграфи 6, 8 и 10 от Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции, наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 648/2012", по отношение на финансовите контрагенти по чл. 2, т. 8 от Регламент (ЕС) № 648/2012, които са банки."

2. В чл. 2, ал. 2, т. 9 думите „чл. 5, ал. 2 и 3" се заменят с „чл. 6, ал. 2 и 3".

3. В чл. 14, ал. 2 думите „чл. 5, ал. 2 и 3" се заменят с „чл. 6, ал. 2 и 3".

4. В чл. 16, ал. 2 думите „чл. 5, ал. 2 и 3" се заменят с „чл. 6, ал. 2 и 3".

5. Създава се чл. 21а:

„Чл. 21а. (1) Банка, лицензирана в държава членка, може да извършва дейностите по чл. 2, ал. 2, т. 9 при условията на чл. 20, ал. 1 и чрез обвързан агент със седалище в Република България.

(2) Банката може да започне да извършва дейност чрез обвързан агент след получаване на уведомление от БНБ или ако не получи такова уведомление - в срок до два месеца от получаването на уведомлението от компетентния орган на изпращащата държава.

(3) Когато банката извършва дейност чрез клон и чрез обвързан агент със седалище на територията на Република България, обвързаният агент се счита за част от клона. При осъществяването на дейност само чрез обвързан агент със седалище в Република България спрямо него се прилагат изискванията на закона за клон."

6. В чл. 22:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създават се ал. 2 и 3:

„(2) В случаите, когато банката по ал. 1 ще извършва дейност по чл. 2, ал. 2, т. 9 чрез обвързани агенти, чието седалище е в изпращащата държава, БНБ публикува данните, получени от компетентния орган на изпращащата държава за тези обвързани агенти.

(3) Банката по ал. 1 може да предоставя дистанционен достъп до организирана от нея многостранна система за търговия или организирана система за търговия на членове или участници със седалище в Република България. В този случай БНБ може да изиска от компетентния орган на изпращащата държава информация относно членовете или участниците в многостранната система за търговия, чието седалище е в Република България."

7. В чл. 23:

а) създават се нови ал. 10 и 11:

„(10) Банка, лицензирана в Република България, може да извършва дейностите по чл. 2, ал. 2, т. 9 при условията на ал. 1 и чрез обвързан агент със седалище в друга държава членка. Банката уведомява писмено БНБ за намерението си да използва обвързан агент в друга държава членка. Уведомлението трябва да съдържа следната информация:

1. държавата членка, в която възнамерява да извършва дейност чрез обвързани агенти със седалище в тази държава;

2. план за дейността, включващ описание на услугите и/или дейностите по чл. 6, ал. 2 и 3 от Закона за пазарите на финансови инструменти, които възнамерява да извършва;

3. данни за обвързаните агенти, когато е създаден клон, който ще извършва дейност чрез обвързани агенти;

4. когато банката ще извършва дейност чрез обвързани агенти в държава, в която няма открит клон, се представя описание на дейността, която обвързаните агенти ще извършват, и организационна структура, включително отговорностите на обвързаните агенти за докладване и мястото им в рамките на корпоративната структура на банката;

5. адреса за кореспонденция в приемащата държава;

6. лицата, на които е възложено управлението на обвързаните агенти.

(11) Освен ако прецени, че планираната дейност на територията на друга държава членка не е съобразена с организационната структура или финансовото състояние на банката, БНБ в срок до три месеца от получаването на уведомлението и на цялата информация по ал. 10 изпраща на компетентните органи на приемащата държава

получената информация и уведомява съответно банката заявител. Алинеи 3 и 5 - 9 се прилагат съответно.";

б) досегашната ал. 10 става ал. 12;

в) досегашната ал. 11 става ал. 13 и в нея думите „по ал. 10" се заменят с „по ал. 12";

г) създават се ал. 14 и 15:

„(14) Когато банката по ал. 12 възнамерява да извършва дейностите по чл. 2, ал. 2, т. 9 чрез обвързани агенти, в уведомлението се посочват и данни за обвързаните агенти. В случаите, когато обвързаните агенти, чрез които банката ще извършва дейност, са със седалище в Република България, в срок един месец от получаването на уведомлението БНБ изпраща на компетентните органи на приемащата държава данни за обвързаните агенти. Алинея 9 се прилага съответно.

(15) Когато банката по ал. 12 възнамерява да предоставя дистанционен достъп до организирана от нея многостранна система за търговия или организирана система за търговия на членове или участници със седалище на територията на друга държава членка, тя уведомява предварително БНБ за държавата членка, в която възнамерява да извършва тази дейност. Българската народна банка предоставя информацията по изречение първо на съответния компетентен орган на приемащата държава в срок един месец от получаването ѝ, като при поискване предоставя и информация за членовете или участниците в организираната многостранна система за търговия, чието седалище е в приемащата държава членка."

8. В чл. 79в, ал. 1 в текста преди т. 1 след думите „Регламент (ЕС) № 575/2013" се поставя запетая и се добавя „Регламент (ЕС) № 648/2012".

9. В чл. 103:

а) в ал. 8 думите „чл. 5, ал. 2 и 3" се заменят с „чл. 6, ал. 2 и 3";

б) в ал. 12 накрая се добавя „и на Регламент (ЕС) 2015/2365 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 г. относно прозрачността при сделките с финансиране на ценни книжа и при повторното използване, и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ, L 337/1 от 23 декември 2015 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2015/2365".

10. В чл. 152, ал. 1 след думите „Регламент (ЕС) № 575/2013" се добавя „на Регламент (ЕС) № 648/2012, на Регламент (ЕС) 2015/2365".

11. В § 1, ал. 1 от допълнителните разпоредби:

а) в т. 6б, буква „в" думите „чл. 5, ал. 2, т. 6" се заменят с „чл. 6, ал. 2, т. 6";

б) в т. 6г:

аа) в текста преди буква „а" думите „§ 1, т. 7" се заменят с „§ 1, т. 8";

бб) в буква „а" думите „чл. 5, ал. 2, т. 4" се заменят с „чл. 6, ал. 2, т. 4".

§ 30. В Закона за гарантиране на влоговете в банките (обн., ДВ, бр. 62 от 2015 г.; изм., бр. 96 и 102 от 2015 г., бр. 103 от 2017 г., бр. 7 от 2018 г.) в § 1, т. 1, буква „а" от допълнителните разпоредби думите „чл. 3" се заменят с „чл. 4".

§ 31. В Закона за независимия финансов одит (ДВ, бр. 95 от 2016 г.) в § 1, т. 44 от допълнителните разпоредби думите „чл. 3" се заменят с „чл. 4".

§ 32. В Закона за данъците върху доходите на физическите лица (обн., ДВ, бр. 95 от 2006 г.; изм., бр. 52, 64 и 113 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 25, 32, 35, 41, 82, 95 и 99 от 2009 г., бр. 16, 49, 94 и 100 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51 и 99 от 2011 г., бр. 40, 81 и 94 от 2012 г., бр. 23, 66, 100 и 109 от 2013 г., бр. 1, 53, 98, 105 и 107 от 2014 г., бр. 12, 22, 61, 79 и 95 от 2015 г., бр. 32, 74, 75, 97 и 98 от 2016 г., бр. 58, 63 и 97 от 2017 г.) в § 1, т. 11, буква „а" от допълнителните разпоредби думите „чл. 73" се заменят с „чл. 152, ал. 1 и 2".

§ 33. В Закона за корпоративното подоходно облагане (обн., ДВ, бр. 105 от 2006 г.; изм., бр. 52, 108 и 110 от 2007 г., бр. 69 и 106 от 2008 г., бр. 32, 35 и 95 от 2009 г., бр. 94 от 2010 г., бр. 19, 31, 35, 51, 77 и 99 от 2011 г., бр. 40 и 94 от 2012 г., бр. 15, 16,

23, 68, 91, 100 и 109 от 2013 г., бр. 1, 105 и 107 от 2014 г., бр. 12, 22, 35, 79 и 95 от 2015 г., бр. 32, 74, 75 и 97 от 2016 г., бр. 58, 85, 92, 97 и 103 от 2017 г.) в § 1 от допълнителните разпоредби, в т. 21, буква „а" и в т. 70 думите „чл. 73" се заменят с „чл. 152, ал. 1 и 2".

§ 34. В Закона за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, контролираните от тях лица и техните действителни собственици (обн., ДВ, бр. 1 от 2014 г.; изм., бр. 22 и 102 от 2015 г., бр. 48 от 2016 г. и бр. 96 от 2017 г.) в § 1 от допълнителната разпоредба се правят следните изменения:

1. В т. 8 думите „на чл. 73" се заменят с „на чл. 152".

2. В т. 9 думите „на § 1, т. 19" се заменят с „на § 1, т. 18, буква „а".

§ 35. В Закона за съдебната власт (обн., ДВ, бр. 64 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 25, 33, 42, 102 и 103 от 2009 г., бр. 59 от 2010 г., бр. 1, 23, 32, 45, 81 и 82 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 20, 50 и 81 от 2012 г., бр. 15, 17, 30, 52, 66, 70 и 71 от 2013 г., бр. 19, 21, 53, 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 от 2015 г., бр. 28, 39, 50, 62 и 76 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 1 на Конституционния съд от 2017 г. - бр. 14 от 2017 г.; изм., бр. 63, 65, 85, 90 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) в чл. 175б, ал. 1, т. 5 думите „чл. 3" се заменят с „чл. 4".

§ 36. В Закона за ограничаване изменението на климата (обн., ДВ, бр. 22 от 2014 г.; изм., бр. 14, 17, 41 и 56 от 2015 г., бр. 47 от 2016 г. и бр. 12, 58 и 85 от 2017 г., бр. 7 от 2018 г.) в чл. 53, ал. 1, т. 2 думите „чл. 13, ал. 1 и 4" се заменят с „чл. 17, ал. 1 и чл. 24, ал. 1".

§ 37. В Търговския закон (обн., ДВ, бр. 48 от 1991 г.; изм., бр. 25 от 1992 г., бр. 61 и 103 от 1993 г., бр. 63 от 1994 г., бр. 63 от 1995 г., бр. 42, 59, 83, 86 и 104 от 1996 г., бр. 58, 100 и 124 от 1997 г., бр. 21, 39, 52 и 70 от 1998 г., бр. 33, 42, 64, 81, 90, 103 и 114 от 1999 г., бр. 84 от 2000 г., бр. 28, 61 и 96 от 2002 г., бр. 19, 31 и 58 от 2003 г., бр. 31, 39, 42, 43, 66, 103 и 105 от 2005 г., бр. 38, 59, 80 и 105 от 2006 г., бр. 59, 92 и 104 от 2007 г., бр. 50, 67, 70, 100 и 108 от 2008 г., бр. 12, 23, 32, 47 и 82 от 2009 г., бр. 41 и 101 от 2010 г., бр. 14, 18 и 34 от 2011 г., бр. 53 и 60 от 2012 г., бр. 15 и 20 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г., бр. 22 и 95 от 2015 г., бр. 13 и 105 от 2016 г. и бр. 62 и 102 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 16:

а) създават се нови ал. 2, 3 и 4:

„(2) Вписването се извършва след представяне от отчуждителя на декларация по образец, че няма изискуеми и неизплатени задължения по чл. 15, ал. 4. Агенцията по вписванията незабавно уведомява за подадената декларация Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда". Редът за уведомяването се определя съвместно от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда" и изпълнителния директор на Агенцията по вписванията.

(3) Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда" по сигнал или по собствена инициатива извършва проверка за достоверността на декларираните факти по ред, определен от изпълнителния директор. При установено несъответствие между декларираните и установените факти Изпълнителната агенция „Главна инспекция по труда" изпраща резултатите от проверката на органите на прокуратурата.

(4) Образецът на декларацията по ал. 2 се утвърждава от министъра на правосъдието и министъра на труда и социалната политика.";

б) досегашната ал. 4 става ал. 5.

2. В чл. 129, ал. 2 накрая се добавя „след представяне от управителя на дружеството и от праводателя на декларация по образец, че няма изискуеми и неизплатени задължения по ал. 1" и се създава изречение второ: „Член 16, ал. 2 - 4 се прилагат съответно."

3. В чл. 687, ал. 1 думите „до 6 месеца преди вписване на съдебното решение за откриване на производство по несъстоятелност в търговския регистър" се заличават.

4. В чл. 789, ал. 1, т. 2 думите „възниквали до 6 месеца" се заменят с „възникнали".

§ 38. В Закона за Фискален съвет и автоматични корективни механизми (обн., ДВ, бр. 29 от 2015 г.; изм., бр. 43 от 2016 г. и бр. 103 от 2017 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 15, ал. 1 думата „трима" се заменя с „петима".

2. Член 16 се изменя така:

„Чл. 16. (1) Председателят и членовете на Съвета получават месечно възнаграждение, което е не повече от три средномесечни заплати на наетите лица по трудово и служебно правоотношение в обществения сектор съобразно данни на Националния статистически институт.

(2) Месечните възнаграждения по ал. 1 се изчисляват и изплащат от бюджета на Народното събрание. При изчислението на възнагражденията следва да се вземе предвид и участието им в заседанията на Съвета, като за заседание се изплаща не повече от три минимални заплати."

§ 39. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 96 от 2017 г.; изм., бр. 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.) в приложение № 4 към чл. 26, раздел I, т. 5, буква „д" думите „чл. 3" се заменят с „чл. 4".

§ 40. В Закона за платежните услуги и платежните системи (обн., ДВ, бр. 23 от 2009 г.; изм., бр. 24 и 87 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 101 от 2010 г., бр. 105 от 2011 г., бр. 103 от 2012 г., бр. 57 и 102 от 2015 г., бр. 59 и 95 от 2016 г., бр. 97 от 2017 г.) в § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения:

1. В т. 8, буква „б" думите „Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти" се заменят с „Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС".

2. В т. 34 думите „чл. 3" се заменят с „чл. 4".

§ 41. *(1)* На работници и служители, които са били в трудово правоотношение с работодател по чл. 2 от Закона за гарантираните вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя и правоотношението им е било прекратено в срок по-дълъг от три месеца преди датата на вписване в търговския регистър на решението по чл. 6 от същия закон, се гарантират при условията и до размера на чл. 22 от същия закон само вземанията, които са начислени, но неизплатени за периоди след 31 януари 2015 г.

(2) Гарантираните вземания се отпускат въз основа на заявление-декларация по образец, подадена от работника или служителя до териториалното поделение на Националния осигурителен институт по седалището на работодателя в тримесечен срок от влизането в сила на този закон.

(3) Гарантирани вземания по ал. 1 се отпускат и ако заявлението-декларация е подадено в периода от 22 декември 2017 г. до влизането в сила на този закон.

§ 42. (Попр. - ДВ, бр. 16 от 2018 г.) Този закон влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник", с изключение на:

1. член 222, ал. 1 - 3, които влизат в сила от 3 септември 2019 г.;

2. (Попр. - ДВ, бр. 16 от 2018 г.) параграф 13, т. 13, буква „а", която влиза в сила от 1 януари 2018 г.;

3. (Попр. - ДВ, бр. 16 от 2018 г.) параграф 13, т. 13, буква „б", която влиза в сила от 21 ноември 2017 г.;

4. параграф 17, т. 37 относно чл. 264а и т. 39 относно чл. 273б, които влизат в сила от 1 януари 2020 г.

Законът е приет от 44-то Народно събрание на 1 февруари 2018 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Председател на Народното събрание: Цвета Караянчева

Приложение към § 1, т. 10
(Ново - ДВ, бр. 24 от 2018 г., в сила от 16.02.2018 г.; изм. и доп., бр. 83 от 2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 25 от 2022 г., в сила от 29.03.2022 г.; изм., бр. 70 от 2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС))

ПРОФЕСИОНАЛНИ КЛИЕНТИ

Раздел I

Клиенти, които се смятат за професионални клиенти по отношение на всички инвестиционни услуги, инвестиционни дейности и финансови инструменти

1. Лица, за които се изисква издаването на лиценз за извършването на дейност на финансовите пазари или чиято дейност на тези пазари е регулирана по друг начин от националното законодателство на държава членка, независимо от това дали е съобразено с директива на Съюза, както и лица, получили разрешение за извършване на тези дейности или по друг начин регулирани от законодателството на трета държава, както следва:

а) кредитни институции;

б) инвестиционни посредници;

в) други финансови институции, които подлежат на лицензиране или се регулират по друг начин;

г) застрахователни дружества;

д) предприятия за колективно инвестиране и техните управляващи дружества;

е) пенсионни фондове и пенсионноосигурителните дружества;

ж) лица, които търгуват по занятие за собствена сметка със стоки или стокови деривати;

з) местни предприятия;

и) други институционални инвеститори.

2. Големи предприятия, които отговарят поне на две от следните условия:

а) балансово число - най-малко 20 000 000 евро;

б) чист оборот - най-малко 40 000 000 евро;

в) собствени средства - най-малко 2 000 000 евро.

3. Национални и регионални органи на държавната власт, държавни органи, които участват в управлението на държавния дълг, централни банки, международни и наднационални институции като Световната банка, Международният валутен фонд, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка, и други подобни международни организации.

4. Други институционални инвеститори, чиято основна дейност е инвестиране във финансови инструменти, включително лица, които извършват секюритизация на активи или други сделки за финансиране.

Посочените в т. 1 - 4 лица се считат за професионални клиенти. Те имат право да поискат третиране като непрофесионални клиенти, при което инвестиционните

посредници могат да се съгласят да предоставят по-висока степен на защита. Когато клиентът на инвестиционен посредник е лице, посочено в т. 1 - 4, инвестиционният посредник го информира преди предоставянето на услуги, че въз основа на информацията, с която разполага, клиентът се счита за професионален клиент и ще се третира като такъв, освен ако инвестиционният посредник и клиентът не се споразумеят за друго. Инвестиционният посредник информира професионалния клиент, че той може да поиска изменение на условията на споразумението, за да си осигури по-висока степен на защита.

Лице, което отговаря на критериите за професионален клиент, е задължено да поиска по-висока степен на защита, когато прецени, че му е невъзможно да оценява или управлява правилно свързаните с инвестицията рискове.

По-високата степен на защита се предоставя въз основа на писмено споразумение между инвестиционния посредник и професионалния клиент, в което изрично се посочват конкретните услуги, дейности, сделки, финансови инструменти или други финансови продукти, във връзка с които на клиента ще се осигурява по-висока степен на защита. По-високата степен на защита осигурява на професионалния клиент, че няма да се смята за професионален клиент за целите на приложимия режим от инвестиционния посредник към клиента. Инвестиционният посредник информира клиента, че може по всяко време да поиска промяна на условията на споразумението, за да се осигури по-висока степен на защита.

Раздел II

Клиенти, които могат да бъдат смятани по тяхно искане за професионални клиенти

1. Идентификационни критерии:

Клиентите трябва да отговарят най-малко на два от следните критерии:

а) през предходните 4 тримесечия лицето е сключвало средно за тримесечие по 10 сделки със значителен обем на съответен пазар;

б) стойността на инвестиционния портфейл на лицето, който включва финансови инструменти и парични депозити, е повече от 500 000 евро;

в) лицето работи или е работило във финансовия сектор не по-малко от една година на длъжност, която изисква познания относно съответните сделки или услуги.

2. Процедура:

Клиенти извън тези по раздел I от приложението, включително организации от публичния сектор, местни държавни органи, общините и частни индивидуални инвеститори, може да поискат от инвестиционния посредник спрямо тях да не се прилагат някои от изискванията, приложими за непрофесионалните инвеститори. Инвестиционният посредник може да третира такива клиенти като професионални, ако те отговарят на посочените по-долу изисквания и при спазване на описаната процедура. За да бъдат третирани като професионални клиенти, посочените лица могат да поискат да бъдат третирани като професионални клиенти при спазване на следното:

Инвестиционният посредник не може да приема, че лицата по т. 1 притежават знания и опит за пазара, сравними с тези на лицата по раздел I, без да извърши необходимата оценка. Инвестиционният посредник извършва оценка на знанията и опита на клиента от гледна точка на това дали клиентът може да взема инвестиционни решения и да поема рисковете, свързани с конкретните сделки и услуги. Оценката се извършва по отношение на лицата, които управляват и представляват клиента или които имат право да извършват съответните сделки от негово име и за негова сметка.

а) клиентите трябва да поискат писмено пред инвестиционния посредник да бъдат третирани като професионални клиенти общо или във връзка с определени

инвестиционни услуги или сделки, или с определен вид сделки или инвестиционен продукт;

б) инвестиционният посредник е длъжен да предупреди в писмен вид клиента, че той няма да се ползва от съответната защита при предоставянето на услуги и извършването на дейности от инвестиционния посредник, както и от правото да бъде компенсиран от Фонда за компенсиране на инвеститорите във финансови инструменти;

в) клиентът трябва да декларира в отделен от договора документ, че е уведомен за последиците по буква „б";

г) преди да вземе решение клиентът да бъде третиран като професионален клиент, инвестиционният посредник трябва да предприеме необходимите действия, за да е сигурен, че клиентът отговаря на изискванията на т. 1.

Инвестиционният посредник прилага подходящи писмени вътрешни политики и процедури за категоризиране на клиентите. Професионалните клиенти следва да информират инвестиционния посредник за всяка промяна, която може да доведе до промяна в тяхната категоризация. В случай че инвестиционният посредник установи, че даден клиент е престанал да отговаря на условията, при които е категоризиран като професионален клиент, предприема необходимите мерки за отразяване на промяната.

Ако клиент вече е категоризиран като професионален клиент съгласно вътрешните политики и процедури на инвестиционния посредник за категоризиране на клиентите, неговите отношения с инвестиционния посредник не се засягат от нови правила, приети съгласно това приложение.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за митниците (ДВ, бр. 24 от 16.03.2018 г., в сила от 16.02.2018 г.)

§ 16. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 3, ал. 6 след думите „параграфи 2 и 3" се добавя „от Регламент (ЕС) № 600/2014".

2. В чл. 82, ал. 7, изречение първо думите „ал. 4" се заменят с „ал. 3".

3. В чл. 113, ал. 3, изречение първо думите „т. 18" се заменят с „т. 19".

4. В чл. 144, ал. 4 думите „чл. 141, ал. 2, т. 12" се заменят с „чл. 141, ал. 3, т. 12".

5. В чл. 227 думите „на ДКД" се заменят с „на ОМД".

6. В чл. 245, т. 1 думите „чл. 223, ал. 2" се заменят с „чл. 243, ал. 2".

7. В чл. 285, ал. 1, т. 2, буква „б" думите „чл. 776, ал. 1, т. 3" се заменят с „чл. 776, ал. 1, т. 3".

8. В чл. 290, ал. 1:

а) в т. 2 думите „чл. 33, ал. 2 и 3" се заменят с „чл. 33, ал. 2", а думите „чл. 227а, чл. 227в, чл. 227г, ал. 1, чл. 227ж, чл. 227з, чл. 227м, чл. 227н, чл. 227п" се заличават;

б) в т. 14 думите „чл. 53, ал. 6" се заменят с „чл. 53, ал. 5".

9. В чл. 292 навсякъде думите „т. 16" се заменят с „т. 17".

10. Създава се приложение към § 1, т. 10:

„Приложение към § 1, т. 10

ПРОФЕСИОНАЛНИ КЛИЕНТИ

Раздел I

Клиенти, които се смятат за професионални клиенти по отношение на всички инвестиционни услуги, инвестиционни дейности и финансови инструменти

1. Лица, за които се изисква издаването на лиценз за извършването на дейност на финансовите пазари или чиято дейност на тези пазари е регулирана по друг начин от националното законодателство на държава членка, независимо от това дали е съобразено с директива на Съюза, както и лица, получили разрешение за извършване

на тези дейности или по друг начин регулирани от законодателството на трета държава, както следва:

а) кредитни институции;

б) инвестиционни посредници;

в) други финансови институции, които подлежат на лицензиране или се регулират по друг начин;

г) застрахователни дружества;

д) предприятия за колективно инвестиране и техните управляващи дружества;

е) пенсионни фондове и пенсионноосигурителните дружества;

ж) лица, които търгуват по занятие за собствена сметка със стоки или стокови деривати;

з) местни дружества;

и) други институционални инвеститори.

2. Големи предприятия, които отговарят поне на две от следните условия:

а) балансово число - най-малко левовата равностойност на 20 000 000 евро;

б) чист оборот - най-малко левовата равностойност на 40 000 000 евро;

в) собствени средства - най-малко левовата равностойност на 2 000 000 евро.

3. Национални и регионални органи на държавната власт, държавни органи, които участват в управлението на държавния дълг, централни банки, международни и наднационални институции като Световната банка, Международният валутен фонд, Европейската централна банка, Европейската инвестиционна банка, и други подобни международни организации.

4. Други институционални инвеститори, чиято основна дейност е инвестиране във финансови инструменти, включително лица, които извършват секюритизация на активи или други сделки за финансиране.

Раздел II

Клиенти, които могат да бъдат смятани по тяхно искане за професионални клиенти

1. Идентификационни критерии:

Клиентите трябва да отговарят най-малко на два от следните критерии:

а) през предходните 4 тримесечия лицето е сключвало средно за тримесечие по 10 сделки със значителен обем на съответен пазар;

б) стойността на инвестиционния портфейл на лицето, който включва финансови инструменти и парични депозити, е повече от левовата равностойност на 500 000 евро;

в) лицето работи или е работило във финансовия сектор не по-малко от една година на длъжност, която изисква познания относно съответните сделки или услуги.

2. Процедура:

Клиенти извън тези по раздел I от приложението, включително организации от публичния сектор, местни държавни органи, общините и частни индивидуални инвеститори, може да поискат от инвестиционния посредник спрямо тях да не се прилагат някои от изискванията, приложими за непрофесионалните инвеститори. Инвестиционният посредник може да третира такива клиенти като непрофесионални, ако те отговарят на посочените по-долу изисквания и при спазване на описаната процедура. За да бъдат третирани като професионални клиенти, посочените лица могат да поискат да бъдат третирани като професионални клиенти при спазване на следното:

Инвестиционният посредник не може да приема, че лицата по т. 1 притежават знания и опит за пазара, сравними с тези на лицата по раздел I, без да извърши необходимата оценка. Инвестиционният посредник извършва оценка на знанията и опита на клиента от гледна точка на това дали клиентът може да взема инвестиционни решения и да поема рисковете, свързани с конкретните сделки и услуги. Оценката се

извършва по отношение на лицата, които управляват и представляват клиента или които имат право да извършват съответните сделки от негово име и за негова сметка.

а) клиентите трябва да поискат писмено пред инвестиционния посредник да бъдат третирани като професионални клиенти общо или във връзка с определени инвестиционни услуги или сделки, или с определен вид сделки или инвестиционен продукт;

б) инвестиционният посредник е длъжен да предупреди в писмен вид клиента, че той няма да се ползва от съответната защита при предоставянето на услуги и извършването на дейности от инвестиционния посредник, както и от правото да бъде компенсиран от Фонда за компенсиране на инвеститорите във финансови инструменти;

в) клиентът трябва да декларира в отделен от договора документ, че е уведомен за последиците по буква „б";

г) преди да вземе решение клиентът да бъде третиран като професионален клиент, инвестиционният посредник трябва да предприеме необходимите действия, за да е сигурен, че клиентът отговаря на изискванията на т. 1.

Инвестиционният посредник прилага подходящи писмени вътрешни политики и процедури за категоризиране на клиентите. Професионалните клиенти следва да информират инвестиционния посредник за всяка промяна, която може да доведе до промяна в тяхната категоризация. В случай че инвестиционният посредник установи, че даден клиент е престанал да отговаря на условията, при които е категоризиран като професионален клиент, предприема необходимите мерки за отразяване на промяната."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане
(ДВ, бр. 98 от 27.11.2018 г., в сила от 01.01.2019 г.)

§ 68. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 от 2018 г.) в чл. 91, ал. 2, т. 6 думите „началниците на митниците" се заменят с „директорите на териториалните дирекции в Агенция „Митници".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за защита на личните данни
(ДВ, бр. 17 от 26.02.2019 г.)

§ 92. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 65, ал. 1, т. 15, буква „б" думите „в съответствие със Закона за защита на личните данни" се заличават.

2. В чл. 298, ал. 7 думите „Закона за защита на личните данни" се заменят с „изискванията за защита на личните данни".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти
(ДВ, бр. 83 от 22.10.2019 г., в сила от 22.10.2019 г.; изм., бр. 102 от 31.12.2019 г.)

§ 80. (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2019 г.) „Централен депозитар" - АД, представя за предварително одобрение правилата по чл. 129, ал. 4, т. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа на комисията в 4-месечен срок от обнародването на този закон в „Държавен вестник". Член 167, ал. 4 и 5 от Закона за пазарите на финансови инструменти се прилагат съответно.

§ 81. Инвестиционните посредници и обвързаните агенти привеждат дейността си в съответствие с изискванията на този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари
(ДВ, бр. 94 от 29.11.2019 г.)

§ 54. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г. и бр. 17 и 83 от 2019 г.) в чл. 91, ал. 2, т. 7 думите „директора на Главна дирекция „Национална полиция" или до директора на областна дирекция на Министерството на вътрешните работи" се заменят с „директорите на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност", Главна дирекция „Национална полиция" или до директора на областна дирекция на Министерството на вътрешните работи".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди
(ДВ, бр. 94 от 29.11.2019 г.)

§ 14. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г. и бр. 17 и 83 от 2019 г.) в чл. 279, ал. 2 думите „чл. 61, ал. 2" се заменят с „чл. 61".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране
(ДВ, бр. 102 от 31.12.2019 г.)

§ 71. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г. и бр. 17, 83 и 94 от 2019 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 290:

а) създава се нова ал. 10:

„(10) Предприятие, предоставящо обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, което не изпълни задължението си по чл. 281, ал. 5, се наказва с имуществена санкция в размер от 10 000 до 50 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 100 000 лв.";

б) досегашните ал. 10, 11 и 12 стават съответно ал. 11, 12 и 13.

2. В Закона за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти (ДВ, бр. 83 от 2019 г.) в § 80 от преходните и заключителните разпоредби думата „тримесечен" се заменя с „4-месечен".

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за публичното предлагане на ценни книжа
(ДВ, бр. 26 от 22.03.2020 г.)

§ 22. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г. и бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г.) се правят следните допълнения:

1. Създават се чл. 75а и 75б:

„Политика за ангажираност

Чл. 75а. (1) Инвестиционен посредник, който предоставя услугата по управление на портфейл, включващ акции на дружества със седалище в държава членка, допуснати до търговия на регулиран пазар в държава членка, приема и публикува политика за ангажираност, както и информация за изпълнението ѝ.

(2) В политиката за ангажираност инвестиционният посредник посочва начина, по който интегрира в своята инвестиционна стратегия акционерното участие в дружествата, в които инвестира. В политиката за ангажираност инвестиционният посредник описва:

1. наблюдението на съответните аспекти в дейността на дружествата, в които инвестира, включително стратегия, финансови и нефинансови резултати и риск, капиталова структура и социално въздействие, въздействие върху околната среда и корпоративно управление;

2. осъществяването на комуникация с дружествата, в които инвестира;

3. упражняването на правото на глас и на други права, свързани с акциите, включително прилаганите критерии за незначително гласуване поради предмета на гласуването или размера на дяловото участие в дружеството;

4. сътрудничеството с другите акционери и общуването със съответните заинтересовани страни в дружествата, в които инвестира;

5. управлението на реалните и потенциалните конфликти на интереси, свързани с акционерното участие в дружествата, в които инвестира.

(3) Инвестиционният посредник ежегодно публикува информация за изпълнение на политиката за ангажираност, която съдържа:

1. общо описание на начина на гласуване;

2. обяснение на най-важните гласувания;

3. информация дали са използвани услугите на упълномощен съветник по смисъла на § 1, т. 55 от допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа;

4. информация как е упражнено правото на глас, произтичащо от акциите в дружествата, в които е инвестирал, освен когато гласуването е незначително съгласно критериите по ал. 2, т. 3.

(4) Политиката за ангажираност, включително нейните изменения и допълнения, се публикува в 7-дневен срок от вземане на съответното решение.

(5) Инвестиционният посредник може да вземе решение да не приема политика за ангажираност, като публикува подробни мотиви за това в срока по ал. 4.

(6) Инвестиционният посредник може да вземе решение да не спазва някое от изискванията по ал. 2, съответно ал. 3, като публикува подробни мотиви за това в срока по ал. 4.

(7) Информацията по ал. 3 се публикува в срок до три месеца след края на финансовата година, в която е упражнено правото на глас, като информацията трябва да остане достъпна до следващото публикуване.

(8) Информацията по ал. 1 - 6 се публикува на интернет страницата на инвестиционния посредник и достъпът до нея е безплатен.

Прозрачност при договор за управление на портфейл

Чл. 75б. (1) Инвестиционен посредник, който е сключил договор за управление на портфейл с лице по чл. 197а, ал. 1 от Кодекса за застраховането или с лице по смисъла на чл. 2, буква „д" от Директива 2007/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 г. относно упражняването на някои права на акционерите на дружества, допуснати до регулиран пазар (ОВ, L 184/17 от 14 юли 2007 г.), регистрирано или лицензирано в друга държава членка, е длъжен ежегодно да предоставя на лицето информация как инвестиционната стратегия на инвестиционния посредник и изпълнението ѝ съответстват на сключения договор и как допринасят за средносрочните и дългосрочните показатели на активите на лицето.

(2) Информацията по ал. 1 включва докладване за основните съществени средносрочни и дългосрочни рискове, свързани с инвестициите, за състава на портфейла, за обращаемостта на активите и разходите, свързани с обращаемостта на активите, за използването на упълномощени съветници по смисъла на § 1, т. 55 от допълнителните разпоредби на Закона за публичното предлагане на ценни книжа за целите на дейностите по ангажираност и тяхната политика за предоставяне на ценни книжа в заем и начина, по който тя се прилага, за да се изпълнят дейностите по ангажираността, ако това е приложимо, особено по време на общите събрания на дружествата, в които е инвестирано.

(3) Информацията по ал. 1 включва и информация за това дали и как инвестиционният посредник взема инвестиционни решения въз основа на оценка на средносрочните и дългосрочните резултати на дружеството, в което е инвестирано, включително нефинансовите резултати, както и за конфликтите на интереси, възникнали във връзка с дейности- те по ангажираността, и начина, по който инвестиционният посредник ги е разрешил.

(4) Информацията по ал. 1 се оповестява заедно с последния отчет по чл. 85, ал. 1 за съответната година."

2. В чл. 290, ал. 1, т. 4 след числото „70" се добавя „75а, 75б" и се поставя запетая.

3. В § 2, ал. 1 от допълнителните разпоредби се създава т. 5:

„5. Директива (ЕС) 2017/828 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за изменение на Директива 2007/36/ЕО по отношение на насърчаването на дългосрочната ангажираност на акционерите (ОВ, L 132/1 от 20 май 2017 г.)."

§ 23. *(1)* Лицата по чл. 75а, ал. 1 от Закона за пазарите на финансови инструменти приемат и публикуват политика за ангажираност или вземат решение да не приемат политика за ангажираност, като публикуват подробни мотиви за това в 6-месечен срок от влизането в сила на този закон.

(2) Информацията по чл. 75а, ал. 3 и по чл. 75б от Закона за пазарите на финансови инструменти се оповестява за първи път в срок до 31 март 2021 г.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците (Загл. изм. - ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)
(ДВ, бр. 28 от 24.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г., прилага се до отмяна на извънредното положение; доп., бр. 34 от 09.04.2020 г., в сила от 09.04.2020 г.; изм. и прилагането до края на извънредното положение отменено, бр. 44 от 13.05.2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)

§ 46. През 2020 г. сроковете по чл. 128, ал. 4 и чл. 190, ал. 1, предложение първо от Закона за пазарите на финансови инструменти се удължават до 31 юли 2020 г.

§ 49. (В сила от 24.03.2020 г.; изм. и доп., бр. 34 от 2020 г., в сила от 09.04.2020 г.) *(1)* (Предишен текст на пар. 49 - ДВ, бр. 34 от 2020 г., в сила от 09.04.2020 г.) Сроковете и производствата по установяване, деклариране, внасяне, обезпечаване и събиране на задължения за мита, данъци, включително и акцизи, задължителни осигурителни вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване, здравното осигуряване, Учителския пенсионен фонд и фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване, държавни и общински такси и други публични вземания, регламентирани в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, Закона за митниците, Закона за акцизите и данъчните складове, Закона за данък върху добавената стойност,

Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данъците върху доходите на физическите лица, Закона за местните данъци и такси, Кодекса за социално осигуряване, Закона за здравното осигуряване и Закона за хазарта не се променят, освен в случаите по § 25 - 31.

(2) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2020 г., в сила от 09.04.2020 г.) Сроковете по Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за публичното предлагане на ценни книжа, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за Комисията за финансов надзор, Кодекса за застраховането и част втора от Кодекса за социално осигуряване не се променят, освен в случаите по § 8 и § 44 - 47.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за здравето (ДВ, бр. 44 от 13.05.2020 г., в сила от 14.05.2020 г.)

§ 12. В Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. (обн., ДВ, бр. 28 от 2020 г.; изм., бр. 34 и 38 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В наименованието на закона накрая се добавя „и за преодоляване на последиците".

18. В преходните и заключителните разпоредби:

...

л) в § 52 думите „и се прилага до отмяна на извънредното положение" се заличават.

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ДВ, бр. 64 от 18.07.2020 г., в сила от 21.08.2020 г.)

§ 46. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г. и бр. 26 и 28 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 30 ал. 4 се отменя.

2. В чл. 45, ал. 3 думите „ал. 1" се заменят с „ал. 2".

3. Член 77 се изменя така:

„Чл. 77. (1) Инвестиционният посредник осигурява, че лицата, които предоставят на клиента информация, както и инвестиционни или допълнителни услуги от името на инвестиционния посредник, притежават необходимите знания и компетентност да изпълняват задълженията си по чл. 70 - 75 и 78 - 81.

(2) Услугите по чл. 6, ал. 2, т. 4 и 5 може да се предоставят само чрез инвестиционни консултанти, а предаването на нареждания по чл. 6, ал. 2, т. 1, услугите и дейностите по чл. 6, ал. 2, т. 2 и дейностите по чл. 6, ал. 2, т. 3 - само чрез брокери на финансови инструменти, с изключение на случаите, когато услугите се предоставят чрез електронна платформа за търговия, работеща в автоматичен режим при предаване или изпълнение на нареждането.

(3) Предоставянето на информация, сключването на договори по чл. 82, ал. 1 и приемането на нареждания на клиенти се извършват чрез:

1. лица, предлагащи финансови инструменти;

2. брокери на финансови инструменти;

3. инвестиционни консултанти;

4. управителите, изпълнителните членове на управителния орган или прокуристите на инвестиционния посредник.

(4) Лицето, предлагащо финансови инструменти, трябва да:

1. притежава средно образование;

2. отговаря на изискванията на чл. 13, ал. 4, т. 1 - 4, 6 и 7;

3. е изпълнявало задължения във връзка с предоставяне на информация за инвестиционни или допълнителни услуги най-малко 6 месеца на пълно работно време.

(5) Брокер на финансови инструменти, съответно инвестиционен консултант, може да бъде лице, което:

1. притежава средно или висше образование - за брокер на финансови инструменти, съответно притежава висше образование - за инвестиционен консултант;

2. отговаря на изискванията на чл. 13, ал. 4, т. 1 - 4, 6 и 7;

3. е придобило правото да упражнява дейност като брокер на финансови инструменти - за брокер на финансови инструменти, съответно като инвестиционен консултант - за инвестиционен консултант, или му е призната придобита квалификация за упражняване на съответната дейност;

4. е изпълнявало задължения във връзка с предоставяне на информация, инвестиционни съвети на клиенти или инвестиционни или допълнителни услуги най-малко 6 месеца на пълно работно време.

(6) Редът за придобиване, признаване и отнемане на правоспособност на брокер на финансови инструменти, съответно на инвестиционен консултант, се определят с наредба.

(7) Лице, което отговаря на изискванията по ал. 4, т. 1 и 2, съответно ал. 5, т. 1 - 3, но не отговаря на изискването по ал. 4, т. 3, съответно ал. 5, т. 4, може да предоставя съответните услуги само под наблюдение. Предоставяне на услуги под наблюдение е предоставяне на услуги на клиенти под отговорността на наблюдаващ служител на инвестиционния посредник, който отговаря на изискванията по ал. 4, съответно ал. 5.

(8) Инвестиционният посредник оценява периодично знанията и компетентността на лицата по ал. 3, т. 1 - 3 въз основа на критерии, определени с наредба.

(9) Предоставяне на информация по смисъла на този член означава пряко предоставяне на информация на клиентите за финансови инструменти, за инвестиционни услуги или за допълнителни услуги, или по искане на клиента, или по инициатива на инвестиционния посредник, в контекста на предоставяне на клиента на услуги и дейности по чл. 6, както и предоставяне на информация за структурирани депозити.

(10) Допълнителни изисквания към лицата по ал. 3, т. 1 - 3 и извършваната от тях дейност се определят с наредба."

4. В чл. 85, ал. 6 в текста преди т. 1 думите „31 март" се заменят с „30 април".

5. В чл. 127 думите „Регистъра на пазарите за растеж" се заменят с „регистъра по чл. 30, ал. 1, т. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор".

6. В чл. 170, ал. 1 думата „система" се заменя със „системата".

7. В чл. 178, ал. 1 се създава изречение второ: „Прилагането на стъпките на котиране не възпрепятства регулирания пазар да съпоставя големи по размер нареждания със средната стойност в рамките на котировките „купува" и „продава"."

8. В чл. 180, ал. 6 думите „Директива 2003/71/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 г. относно проспекта, който следва да се публикува, когато публично се предлагат ценни книжа или когато се допускат ценни книжа до търгуване, и относно изменение на Директива 2001/34/ЕО, наричана по-нататък „Директива 2003/71/ЕС" се заменят с „Регламент (ЕС) 2017/1129 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 г. относно проспекта, който трябва да се публикува при публично предлагане или допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар, и за отмяна на Директива 2003/71/ЕО (ОВ, L 168/12 от 30 юни 2017 г.) и Закона за публичното предлагане на ценни книжа".

9. В част втора се създава дял шести с чл. 227с:

„ДЯЛ ШЕСТИ

АДМИНИСТРАТОРИ НА БЕНЧМАРКОВЕ

Администратори на бенчмаркове

Чл. 227с. (1) Администратор на бенчмарк е понятие по смисъла на чл. 3, параграф 1, т. 6 от Регламент (ЕС) 2016/1011 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове, и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 (ОВ, L 171/1 от 29 юни 2016 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2016/1011", лицензиран или регистриран от комисията.

(2) Допълнителните изисквания, на които трябва да отговарят администраторите на бенчмаркове с малка значимост, относно функцията по наблюдение по чл. 5 от Регламент (ЕС) 2016/1011, входящите данни по чл. 11 от Регламент (ЕС) 2016/1011, прозрачността на методиката по чл. 13 от Регламент (ЕС) 2016/1011 и изискванията за управлението и контрола за поднадзорните доставчици на входящи данни по чл. 16 от Регламент (ЕС) 2016/1011, се определят с наредба."

10. В чл. 276, ал. 14 думите „на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. относно индекси, използвани като бенчмаркове за целите на финансови инструменти и финансови договори или за измерване на резултатите на инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2008/48/ЕО и 2014/17/ЕС и на Регламент (ЕС) № 596/2014 (ОВ, L 171/1 от 29 юни 2016 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2016/1011" се заличават.

11. В чл. 279:

а) в ал. 1 след думите „чл. 276, ал. 1, т. 1 и 20" се добавя „ал. 14 и 15", а думите „чл. 276, ал. 1, т. 2 - 19, 21 - 24, ал. 14 и 15" се заменят с „чл. 276, ал. 1, т. 2 - 19, 21 - 24";

б) в ал. 3 след думите „чл. 276, ал. 1, т. 1 и 20" се добавя „ал. 14 и 15", а думите „чл. 276, ал. 1, т. 2 - 19, 21 - 24, ал. 14 и 15" се заменят с „чл. 276, ал. 1, т. 2 - 19, 21 - 24";

в) в ал. 4 след думите „чл. 276, ал. 1, т. 1 и 20" се добавя „ал. 14 и 15", а думите „чл. 276, ал. 1, т. 2 - 19, 21 - 24, ал. 14 и 15" се заменят с „чл. 276, ал. 1, т. 2 - 19, 21 - 24".

12. В чл. 290, ал. 1, т. 4 думите „чл. 176" се заменят с „чл. 170 - 172, чл. 173, ал. 1 - 3 и 5, чл. 174 - 178".

13. В чл. 294, ал. 2 и 3 думите „Регламент (ЕС) № 648/2012" се заменят с „Регламент (ЕС) 2015/2365".

14. В Закона за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 83 от 2019 г.; изм., бр. 102 от 2019 г. и бр. 28 от 2020 г.) в § 82, т. 1 от преходните и заключителните разпоредби думите „12 месеца след обнародването на закона в „Държавен вестник" се заменят с „от 20 август 2020 г.".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за кредитните институции
(ДВ, бр. 12 от 12.02.2021 г., в сила от 12.02.2021 г.)

§ 74. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г. и бр. 26, 28 и 64 от 2020 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 129, ал. 3 думите „в 7-дневен срок от датата на одиторския доклад" се заменят с „незабавно".

2. В чл. 230 ал. 2 се изменя така:

„(2) Група по смисъла на тази глава е група по смисъла на чл. 4, параграф 1, т. 138 от Регламент (ЕС) № 575/2013."

3. В чл. 231:

а) в ал. 1:

аа) в т. 1 накрая се добавя „и нито едно от дъщерните й дружества не е кредитна институция";

бб) в т. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „нито едно от дъщерните й дружества не е кредитна институция, лицензирана в държава членка, и няма други дъщерни дружества инвестиционни посредници";

вв) точка 3 се изменя така:

„3. предприятие майка на два или повече инвестиционни посредника, лицензирани в Република България и в една или повече други държави членки, е един и същ финансов холдинг майка в държава членка, финансов холдинг майка от Европейския съюз, финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз или финансов холдинг майка със смесена дейност в държава членка, в групата няма кредитна институция, лицензирана в държава членка, и инвестиционният посредник с най-голямо балансово число в групата е този, който е лицензиран в Република България;"

гг) създава се т. 4:

„4. е изискана консолидация съгласно чл. 18, параграф 3 или 6 от Регламент (ЕС) № 575/2013 от комисията и инвестиционният посредник, лицензиран в Република България, е с по-голямо балансово число от другите инвестиционни посредници.";

б) алинея 2 се изменя така:

„(2) В случаите по ал. 1, т. 3 и 4, когато комисията осъществява надзор на индивидуална основа над повече от един инвестиционен посредник, лицензирани в Република България, в рамките на групата, комисията осъществява и надзор на консолидирана основа, когато сумата на балансовите числа на инвестиционните посредници, лицензирани в Република България, е по-голяма от сумата на балансовите числа на инвестиционните посредници, обект на надзор на индивидуална основа от всеки от другите компетентни органи.";

в) алинеи 3 и 4 се отменят;

г) в ал. 5 в изречение първо думите „условията по" се заличават, накрая се добавя „или необходимостта да се гарантира непрекъснатост на надзора на консолидирана основа", а в изречение трето след думите „предприятие майка" се добавя „от Европейския съюз", а думите „в държава членка, учредени в Република България" се заменят с „от Европейския съюз";

д) в ал. 6 думите „условията по ал. 2 - 4" се заменят с „изискванията по ал. 1 и 2".

4. В чл. 258, ал. 3, т. 4 думите „чл. 103, ал. 8" се заменят с „чл. 103, ал. 10".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за дружествата със специална инвестиционна цел и за дружествата за секюритизация (ДВ, бр. 21 от 12.03.2021 г.)

§ 16. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26 и 64 от 2020 г. и бр. 12 от 2021 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 13, ал. 4, т. 6 и 7 думите „Закона за дружествата със специална инвестиционна цел" се заменят с „отменения Закон за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и дружествата за секюритизация".

2. В чл. 27, ал. 1, т. 9 думите „Закона за дружествата със специална инвестиционна цел" се заменят с „отменения Закон за дружествата със специална

инвестиционна цел, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и дружествата за секюритизация".

3. В чл. 35, ал. 1, т. 3, буква „д" думите „Закона за дружествата със специална инвестиционна цел" се заменят с „отменения Закон за дружествата със специална инвестиционна цел, Закона за дружествата със специална инвестиционна цел и дружествата за секюритизация".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ДВ, бр. 16 от 25.02.2022 г.)

§ 40. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020 г. и бр. 12 и 21 от 2021 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 5, ал. 1 се създава нова т. 13:

„13. доставчиците на услуги за колективно финансиране съгласно определението по чл. 2, параграф 1, буква „д" от Регламент (ЕС) 2020/1503 на Европейския парламент и на Съвета от 7 октомври 2020 г. относно европейските доставчици на услуги за колективно финансиране на предприятията и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1129 и на Директива (ЕС) 2019/1937 (ОВ, L 347/1 от 20 октомври 2020 г.)."

2. В чл. 27, ал. 1, т. 9 след думите „Закона за мерките срещу изпирането на пари" се поставя запетая и се добавя „Закона за мерките срещу финансирането на тероризма".

3. В чл. 166, ал. 1, т. 5 след думите „Закона за мерките срещу изпирането на пари" се поставя запетая и се добавя „на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма".

4. В чл. 276, ал. 1 в текста преди т. 1 след думите „Регламент (ЕС) № 648/2012" се добавя „и Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (ОВ, L 317/1 от 9 декември 2019 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2019/2088" и се поставя запетая.

5. В чл. 277, ал. 1 след думите „Регламент (ЕС) № 1286/2014" се поставя запетая и се добавя „Регламент (ЕС) 2019/2088".

6. В чл. 290, ал. 1, т. 5 след думите „Регламент (ЕС) № 600/2014" се поставя запетая и се добавя „и Регламент (ЕС) 2019/2088".

7. В допълнителните разпоредби:

а) в § 2:

аа) в ал. 1 се създава т. 6:

„6. Директива (ЕС) 2020/1504 на Европейския парламент и на Съвета от 7 октомври 2020 г. за изменение на Директива 2014/65/ЕС относно пазарите на финансови инструменти (ОВ, L 347/50 от 20 октомври 2020 г.).";

бб) в ал. 2 се създава т. 8:

„8. Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги.";

б) в § 4:

аа) в ал. 2 числото „60" се заменя с „60а";

бб) в ал. 3 след думите „чл. 76" се поставя запетая и се добавя „чл. 77", след думите „чл. 82" запетаята и думите „ал. 2" се заличават, а след думите „по чл. 86, ал. 2" се поставя запетая и се добавя „т. 2 - 4".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти
(ДВ, бр. 25 от 29.03.2022 г., в сила от 29.03.2022 г.)

§ 75. Издадените от Комисията за финансов надзор до влизането в сила на този закон лицензи за извършване на дейност като доставчик на услуги за докладване на данни запазват своето действие.

§ 76. Групите от трета държава по чл. 251а, които имат обща стойност на активите в Европейския съюз, равна на или надвишаваща 40 милиарда евро към 27 юни 2019 г., трябва да разполагат с междинно предприятие майка от Европейския съюз или второ междинно предприятие майка от Европейския съюз в срок до 30 декември 2023 г.

§ 77. *(1)* Финансовите холдинги майки и финансовите холдинги майки със смесена дейност, спрямо които комисията е консолидиращ надзорен орган и които са учредени към 27 юни 2019 г., подават заявление за одобрение по чл. 229а в срок до един месец от влизането в сила на този закон.

(2) В срока по ал. 1 комисията упражнява всички надзорни правомощия, които са й възложени с този закон, спрямо финансовите холдинги или финансовите холдинги със смесена дейност, които подлежат на одобрение по чл. 229а, за целите на надзора на консолидирана основа.

§ 78. Инвестиционните посредници привеждат дейността си в съответствие с изискванията на този закон в срок до три месеца от влизането му в сила.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за покритите облигации
(ДВ, бр. 25 от 29.03.2022 г., в сила от 08.07.2022 г.)

§ 13. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г. и бр. 16 от 2022 г.) в чл. 80 думите „ипотечни облигации" се заменят с „покрити облигации" и думите „ипотечните облигации" се заменят с „покритите облигации".

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за публичното предлагане на ценни книжа
(ДВ, бр. 51 от 01.07.2022 г.)

§ 21. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г. и бр. 16 и 25 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 5:

а) в ал. 1, т. 10:

аа) в текста преди буква „а" думите „различни от търговия за собствена сметка, със стокови деривати или квоти" се заменят с „различни от търговия за собствена сметка, свързани със стокови деривати или квоти";

бб) в буква „а" думите „и при условие че основната им стопанска дейност не се състои в предоставянето на инвестиционни услуги по смисъла на този закон и Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ, L 173/349 от 12 юни 2014 г.), наричана по-нататък „Директива 2014/65/ЕС", или дейност по чл. 2 от Закона за кредитните институции,

съответно банкова дейност съгласно Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ, L 176/338 от 27 юни 2013 г.), наричана по-нататък „Директива 2013/36/ЕС", или във функциониране като маркет-мейкър по отношение на стоковите деривати" се заличават;

вв) създава се нова буква „б":

„б) тези лица не са част от група, чиято основна стопанска дейност се състои в предоставянето на инвестиционни услуги по смисъла на този закон и Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно пазарите на финансови инструменти и за изменение на Директива 2002/92/ЕО и на Директива 2011/61/ЕС (ОВ, L 173/349 от 12 юни 2014 г.), наричана по-нататък „Директива 2014/65/ЕС", извършването на някоя от дейностите по чл. 2 от Закона за кредитните институции, съответно банкова дейност съгласно Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ, L 176/338 от 27 юни 2013 г.), наричана по-нататък „Директива 2013/36/ЕС", или във функционирането като маркет-мейкър по отношение на стоковите деривати;"

гг) досегашната буква „б" става буква „в";

дд) досегашната буква „в" става буква „г" и се изменя така:

„г) тези лица уведомяват комисията по искане на заместник-председателя на каква база са преценили, че дейността им по основния текст на тази точка е допълнителна към основната им стопанска дейност;"

б) в ал. 7, в изречение второ след думите „Към уведомлението" се добавя „по ал. 1, т. 10, буква „г";

в) създава се нова ал. 10:

„(10) За целите на ал. 1, т. 10, в критериите за това кога една дейност следва да се счита за допълнителна спрямо основната стопанска дейност на групово равнище се вземат предвид следните елементи:

1. дали нетната остатъчна номинална експозиция на стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати за паричен сетълмент, търгувани в Европейския съюз, с изключение на стокови деривати, квоти за емисии или техни деривати, търгувани на място на търговия, е под годишен праг от 3 милиарда евро, или

2. дали капиталът, използван от групата, към която принадлежи субектът, е разпределен предимно за основната стопанска дейност на групата, или

3. дали обемът на дейностите, посочени в ал. 1, т. 10, не надвишава общия размер на другите дейности по търгуване на групово равнище.";

г) създават се ал. 11 и 12:

„(11) Дейностите, посочени в ал. 10, се разглеждат на групово равнище.

(12) В посочените в ал. 10 елементи не се включват:

1. сделките между членове на групата, както е посочено в чл. 3 от Регламент (ЕС) № 648/2012, които служат за управление на ликвидността или риска в рамките на групата;

2. сделките със стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати, за които обективно може да бъде измерено, че водят до намаляване на рисковете, пряко свързани с търговската дейност или финансиращата дейност;

3. сделките със стокови деривати или квоти за емисии или техни деривати, сключени за изпълнение на задълженията за осигуряване на ликвидност на място на търговия, когато такива задължения се изискват от регулаторните органи в

съответствие с правото на Европейския съюз или с националните законови, подзаконови и административни разпоредби или от местата на търговия.";

д) досегашната ал. 10 става ал. 13.

2. В чл. 9 се създава ал. 6:

„(6) Инвестиционните посредници могат да предоставят услуги за колективно финансиране, ако са получили лиценз при условията и по реда на Регламент (ЕС) 2020/1503 на Европейския парламент и на Съвета от 7 октомври 2020 г. относно европейските доставчици на услуги за колективно финансиране на предприятията и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1129 и на Директива (ЕС) 2019/1937 (ОВ, L 347/1 от 20 октомври 2020 г.)."

3. В чл. 13, ал. 1 думите „орган на инвестиционния посредник" се заменят с „орган на инвестиционния посредник и лицата, които управляват дейността му" и се поставя запетая.

4. В чл. 14, ал. 1 думите „орган на инвестиционния посредник" се заменят с „орган на инвестиционния посредник и лица, които управляват дейността му" и се поставя запетая.

5. В чл. 15:

а) в ал. 1 се създава изречение второ: „Изречение първо се прилага съответно и за лицата по чл. 13, ал. 7.";

б) в ал. 8 след думите „инвестиционния посредник" се поставя запетая и се добавя „както и на лицата, които управляват дейността му".

6. В чл. 70 се създава ал. 4:

„(4) Инвестиционният посредник се освобождава от изискванията, посочени в ал. 2 и 3, когато предоставяната от него инвестиционна услуга е свързана с облигации без друг внедрен дериват освен клауза „make-whole" или когато финансовите инструменти се предлагат или разпространяват изключително на приемливи насрещни страни."

7. Създава се чл. 70а:

„Проучване

Чл. 70а. (1) Предоставянето на проучвания от трети страни на инвестиционни посредници, предоставящи управление на портфейл или други инвестиционни или допълнителни услуги на клиенти, трябва да се счита за изпълнение на задълженията по чл. 70, ал. 1, ако:

1. преди предоставянето на услугите по изпълнение или по извършване на проучвания е сключено споразумение между инвестиционния посредник и доставчика на проучването, в което се посочва кои части от всички комбинирани такси или съвместни плащания за услуги по изпълнение и за проучвания се отнасят до проучванията;

2. инвестиционният посредник информира клиентите си за съвместните плащания за услуги по изпълнение и за проучвания, извършени към трети страни, предоставящи проучвания, както и

3. проучванията, за които се начисляват комбинираните такси или се извършва съвместното плащане, засяга емитенти, чиято пазарна капитализация за периода от 36 месеца, предхождащи предоставянето на проучването, не надвишава левовата равностойност на 1 милиард евро, въз основа на котировките в края на годината за годините, когато ценните им книжа са или са били допуснати до търговия на регулиран пазар или въз основа на собствения капитал за финансовите години, когато ценните им книжа не са или не са били допуснати до търговия на регулиран пазар.

(2) За целите на ал. 1 понятието „проучване" обхваща проучвателни материали или услуги, засягащи един или няколко финансови инструмента или други активи, или емитентите или потенциалните емитенти на финансови инструменти, или като обхващащо проучвателни материали или услуги, тясно свързани с конкретен сектор или пазар, така че да осигурява информация за мнение относно финансови

инструменти, активи или емитенти в този сектор или пазар. Проучването включва и материали или услуги, които изрично или косвено препоръчват или подсказват инвестиционна стратегия и предоставят обосновано становище относно настоящата или бъдещата стойност или цена на финансови инструменти или активи, или съдържат друг вид анализ и оригинални гледни точки и достигат заключения въз основа на нова или съществуваща информация, които могат да се използват за информиране във връзка с инвестиционна стратегия, да бъдат релевантни и да са в състояние да добавят стойност към решенията на инвестиционния посредник от името на клиентите, на които се начисляват суми за това проучване."

8. В чл. 71:

а) създават се нови ал. 7 и 8:

„(7) Когато споразумението за покупка или продажба на финансов инструмент се сключва чрез средства за комуникация от разстояние, които възпрепятстват предварителното предоставяне на информацията за разходите и таксите, инвестиционният посредник може след сключването на сделката и без неоправдано забавяне да предостави тази информация в електронен формат или на хартия, при поискване от непрофесионален клиент, ако са изпълнени следните условия:

1. клиентът се е съгласил да получи информацията без ненужно забавяне след сключването на сделката;

2. инвестиционният посредник е предоставил на клиента възможността да отложи сключването на сделката до получаване на информацията.

(8) В допълнение към изискванията на ал. 7 се изисква от инвестиционния посредник да предостави на клиента възможност да получи информацията за разходите и таксите по телефона преди сключването на сделката.";

б) досегашната ал. 7 става ал. 9 и в нея думите „по ал. 2 - 6" се заменят с „по ал. 2 - 8";

в) създават се ал. 10 - 12:

„(10) Инвестиционните посредници предоставят на своите клиенти или потенциални клиенти цялата изискуема по силата на този закон информация в електронен формат, освен когато клиентът или потенциалният клиент е непрофесионален такъв и е поискал да получава информацията на хартиен носител, като в такъв случай информацията му се предоставя безплатно на хартиен носител.

(11) Инвестиционните посредници уведомяват своите непрофесионални клиенти или потенциални непрофесионални клиенти, че имат възможност да получават информацията на хартиен носител.

(12) Инвестиционните посредници уведомяват съществуващите си непрофесионални клиенти, които получават информацията, предоставянето на която се изисква по силата на този закон, на хартиен носител, че ще започнат да я получават в електронен формат, най-малко осем седмици преди да започнат да я изпращат в такъв формат. Инвестиционните посредници уведомяват тези съществуващи непрофесионални клиенти, че имат избор - да продължат да получават информацията на хартиен носител или да започнат да я получават в електронен формат. Инвестиционните посредници уведомяват съществуващите си непрофесионални клиенти, че ако в рамките на този осемседмичен период не поискат да продължават да получават информацията на хартиен носител, тя автоматично ще започне да им се предоставя в електронен формат. Инвестиционните посредници могат да не уведомяват съществуващите си непрофесионални клиенти, които вече получават информацията, предоставянето на която се изисква в електронен формат съгласно този закон.";

г) досегашната ал. 8 става ал. 13 и в нея думите „ал. 1 - 7" се заменят с „ал. 1 - 9".

9. В чл. 78:

а) създава се нова ал. 5:

„(5) Когато инвестиционният посредник предоставя инвестиционни съвети или извършва управление на портфейл и тези услуги обхващат замяна на финансови инструменти, той получава необходимата информация за инвестициите на клиента и анализира разходите и ползите от замяната на финансовите инструменти. Когато предоставя инвестиционни съвети, инвестиционният посредник уведомява клиента дали ползата от замяната е по-голяма от свързаните с нея разходи.";

б) досегашната ал. 5 става ал. 6;

в) досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея навсякъде думите „ал. 5" се заменят с „ал. 6";

г) досегашната ал. 7 става ал. 8.

10. Създава се чл. 79а:

„Услуги, предоставяни на професионалните клиенти

Чл. 79а. (1) Изискванията на чл. 71, ал. 2, т. 4 не се прилагат за услугите, предоставяни на професионални клиенти, с изключение на услугите за инвестиционни съвети и управление на портфейл.

(2) Изискванията в чл. 78, ал. 5 и в чл. 85, ал. 1 не се прилагат за услугите, предоставяни на професионални клиенти, освен ако тези клиенти заявят пред инвестиционния посредник в електронен формат или на хартия, че желаят да се ползват от предвидените в тези разпоредби права.

(3) Инвестиционният посредник води регистър на комуникацията с клиентите, посочена в ал. 2."

11. В чл. 85:

а) алинеи 2, 3 и 4 се отменят;

б) алинея 7 се отменя;

в) създават се ал. 10, 11, 12 и 13:

„(10) Всяко място на търговия и систематичен участник предоставят безплатно на обществеността информация за качеството на изпълнение на нарежданията на мястото на търговия, съответно на тези, сключени от инвестиционния посредник в качеството му на систематичен участник, когато предмет на тези сделки са финансови инструменти, подлежащи на задължението за търговия по чл. 23 и 28 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

(11) Задължение по ал. 10 има и всяко място на изпълнение по отношение на финансови инструменти извън тези, които подлежат на задължението за търговия по чл. 23 и 28 от Регламент (ЕС) № 600/2014.

(12) Информацията по ал. 10 включва данни за цената, разходите, скоростта на изпълнение и вероятността за изпълнение за отделните финансови инструменти.

(13) Съдържанието, форматът и периодичността на предоставяне на информацията по ал. 10 - 12 се определят с Делегиран регламент (ЕС) 2017/575 на Комисията от 8 юни 2016 г. за допълнение на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно пазарите на финансови инструменти по отношение на регулаторните технически стандарти за данните, публикувани от местата за изпълнение, относно качеството на изпълнение на сделките (ОВ, L 87/152 от 31 март 2017 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2017/575". Съдържанието и форматът на информацията по ал. 6 се определят с Делегиран регламент (ЕС) 2017/576 на Комисията от 8 юни 2016 г. за допълване на Директива 2014/65/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на регулаторните технически стандарти за ежегодното публикуване от страна на инвестиционните посредници на идентификационни данни на местата за изпълнение, както и на информация относно качеството на изпълнение (ОВ, L 87/166 от 31 март 2017 г.), наричан по-нататък „Делегиран регламент (ЕС) 2017/576"."

12. В чл. 89, ал. 1 думите „чл. 71, ал. 1, чл. 72, 73, 74, 77, 78, 82, 84, 85, 86 и 87" се заменят с „чл. 70, ал. 2 и 3, чл. 71, ал. 1 - 9, чл. 72 - 74, чл. 77 - 79, чл. 82 и чл. 84 -

87" и се създава изречение второ: „Инвестиционният посредник в отношенията си с приемливи насрещни страни действа честно, коректно и професионално и предоставя информация, която е коректна, ясна и не е подвеждаща, като взема предвид характера и дейността на приемливата насрещна страна."

13. В чл. 99 се създава ал. 5:

„(5) Инвестиционният посредник се освобождава от изискванията, посочени в ал. 1 - 4, когато предоставяната от него инвестиционна услуга е свързана с облигации без друг внедрен дериват освен клауза „make-whole" или когато финансовите инструменти се предлагат или разпространяват изключително на приемливи насрещни страни."

14. В чл. 111 ал. 6 се изменя така:

„(6) Във връзка с правомощията на министъра на финансите по чл. 17а от Закона за държавния дълг, в качеството му на компетентен орган по смисъла на чл. 32, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 236/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. относно късите продажби и някои аспекти на суапите за кредитно неизпълнение (ОВ, L 86/1 от 24 март 2012 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 236/2012", комисията му предоставя информация за сключените сделки с държавни ценни книжа, получена на основание чл. 26 от Регламент (ЕС) № 600/2014, регулярно или при поискване, по начин, определен в споразумение за сътрудничество между двата органа."

15. В чл. 128 се създава ал. 6:

„(6) Допълнителни изисквания към реда и формата, в който се изготвят отчетите по ал. 1, се определят с наредба."

16. В чл. 158:

а) в ал. 3 думите „чл. 15, ал. 1 и ал. 3 - 7" се заменят с „чл. 15, ал. 1 и ал. 3 - 8", а думите „чл. 64, ал. 1 и ал. 3 - 7" се заменят с „чл. 64, ал. 1 и ал. 3 - 8";

б) създава се ал. 6:

„(6) Пазарният оператор поддържа подходящи и ефективни процедури за подаване на вътрешни сигнали от служителите в пазарния оператор по специален и независим канал за действителни или възможни нарушения в пазарния оператор."

17. В чл. 192:

а) в ал. 1 думите „нетните позиции в деривати върху стоки, когато тези деривати се търгуват на места на търговия" се заменят с „нетните позиции в търгуваните на места за търговия деривати върху селскостопански стоки и критични или значими стокови деривати" и се създава изречение второ: „Стоковите деривати се считат за критични или значими, когато сборът от всички нетни позиции на притежателите на крайни позиции се равнява на размера на откритите им позиции и е най-малко 300 000 обособени открити позиции средно за период от една година.";

б) в ал. 2, т. 3 накрая се поставя запетая и се добавя „без да се засяга разкриването на цените на пазара за тази базова стока";

в) създава се нова ал. 4:

„(4) Ограниченията на позициите по ал. 1 не се прилагат за:

1. позиции, държани от нефинансов субект или от негово име, които са обективно измерими като намаляващи рисковете, пряко свързани с търговската дейност на този нефинансов субект;

2. позиции, държани от финансов субект или от негово име - като този субект е част от предимно търговска група и действа от името на нефинансов субект от предимно търговската група, когато тези позиции са обективно измерими като намаляващи рисковете, пряко свързани с търговската дейност на този нефинансов субект;

3. позиции, държани от финансови и нефинансови контрагенти, които са обективно измерими като произтичащи от сделки, сключени в изпълнение на

задълженията за осигуряване на ликвидност на място на търговия, както е посочено в чл. 5, ал. 12, т. 3;

4. всякакви други ценни книжа по смисъла на § 1, т. 1, буква „в" от допълнителните разпоредби, които се отнасят до стока или базова стока, както са посочени в чл. 4, т. 10.";

г) досегашните ал. 4 и 5 стават съответно ал. 5 и 6;

д) досегашната ал. 6 става ал. 7 и се изменя така:

„(7) С решението по ал. 1 комисията при спазване на изискванията по чл. 9 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/591 определя лимити на позициите за търгувани на места на търговия критични или значими стокови деривати, деривати върху селскостопански стоки и икономически еквивалентни на тях извънборсови деривати по смисъла на чл. 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/591.";

е) досегашната ал. 7 става ал. 8 и в нея след думите „при наличието на" се добавя „значителна промяна на пазара, включително", а думите „както и при наличието на друга значителна промяна на пазара" и запетаята след тях се заличават.

18. Член 195 се изменя така:

„Чл. 195. (1) Когато деривати върху селскостопански стоки с еднаква базова стока и характеристика се търгуват в значителни обеми на места за търговия в повече от една държава членка или когато критични или значими стокови деривати с еднаква базова стока и характеристики се търгуват на места на търговия в повече от една държава членка и най-големият обем на търговия се извършва на място на търговия в Република България, комисията изпълнява функцията на централен компетентен орган и определя ограничения за единна позиция, която трябва да се прилага при търговията с тези деривати.

(2) Комисията за финансов надзор по предложение на заместник-председателя определя ограниченията за единната позиция, съответно променя определените ограничения, след консултация с компетентните органи от другите държави членки, където се намират местата за търговия, на които тези деривати за селскостопански стоки се търгуват в значителен обем или на които се търгуват тези критични или значими стокови деривати.

(3) Комисията за финансов надзор, когато счита, че ограниченията за единната позиция в деривати, търгувани в Република България, са определени в нарушение на изискванията на Директива 2014/65/ЕС от съответния централен компетентен орган, предоставя на този орган в писмена форма изчерпателни и подробни мотиви за становището си."

19. В чл. 196, ал. 2 думите „лица, които държат" се заменят с „притежателите на".

20. В чл. 198, ал. 1:

а) в основния текст думите „които осигуряват" се заменят с „включително осигурява";

б) в т. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „включително, когато е уместно, за притежаваните чрез членове и участници позиции в стокови деривати с еднаква базова стока и характеристики, търгувани на други места на търговия и в икономически еквивалентни извънборсови договори";

в) в т. 3 думите „временно или постоянно" се заличават;

г) в т. 4 думите „при необходимост и" се заличават.

21. В чл. 201 се създава ал. 5:

„(5) Докладването по ал. 1 - 4 на позициите не се прилага за всякакви други ценни книжа по смисъла на § 1, т. 1, буква „в" от допълнителните разпоредби, които се отнасят до стока или базова стока, както са посочени в чл. 4, т. 10."

22. В чл. 202 ал. 1 се изменя така:

„(1) Инвестиционен посредник, който извършва сделки със стокови деривати, квоти за емисии или деривати върху квоти за емисии извън място на търговия,

предоставя на комисията, ако тя изпълнява функциите на централен компетентен орган, а когато няма централен компетентен орган - на съответния компетентен орган на друга държава членка, където инструментите се търгуват, най-малко веднъж дневно доклад с подробна разбивка на позициите си в икономически еквивалентните извънборсови деривати по смисъла на чл. 6 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/591, и когато е уместно, в стокови деривати или квоти за емисии или техните деривати, търгувани на място на търговия."

23. В чл. 276, ал. 15 след думите „инвестиционен посредник" се поставя запетая и се добавя „централен контрагент, централен депозитар на ценни книжа".

24. В чл. 290, ал. 1:

а) в т. 1 думите „чл. 71, ал. 1 - 7" се заменят с „чл. 71, ал. 1 - 12" и думите „чл. 72, 73, 74, 78, 79, 80" се заменят с „чл. 72 - 74, 78, 79, чл. 79а, ал. 3, чл. 80";

б) в т. 4 думите „чл. 96, 97, 99, 100" се заменят с „чл. 96, 97, чл. 99, ал. 1 - 4, чл. 100";

в) в т. 8 думите „на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. относно късите продажби и някои аспекти на суапите за кредитно неизпълнение (ОВ, L 86/1 от 24 март 2012 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) № 236/2012" и запетаята след тях се заличават.

25. В чл. 294:

а) в ал. 1 думите „инвестиционен посредник или в друг контрагент по чл. 15, ал. 1, т. 17 от Закона за Комисията за финансов надзор" се заменят с „инвестиционен посредник, централен контрагент, централен депозитар на ценни книжа или нефинансов контрагент по чл. 3, т. 4 от Регламент (ЕС) 2015/2365";

б) в ал. 2 и 3 навсякъде думите „инвестиционен посредник или в друг финансов контрагент по чл. 15, ал. 1, т. 17 от Закона за Комисията за финансов надзор" се заменят с „инвестиционен посредник, централен контрагент, централен депозитар на ценни книжа или нефинансов контрагент по чл. 3, т. 4 от Регламент (ЕС) 2015/2365";

в) създава се ал. 4:

„(4) При определянето на административното наказание заместник-председателят взема предвид обстоятелствата по чл. 23 от Регламент (ЕС) 2015/2365."

26. В допълнителните разпоредби:

а) в § 1:

аа) точка 48 се изменя така:

„48. „Деривати върху селскостопански стоки" са договори за деривати, свързани с продукти, изброени в чл. 1 и приложение I, част I - XX и част XXIV/I към Регламент (ЕС) № 1308/2013, както и с продукти, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОВ, L 354/1 от 28 декември 2013 г.).";

бб) създават се т. 95 - 98:

„95. „Замяна на финансови инструменти" означава продажба на даден финансов инструмент и закупуване на друг финансов инструмент или упражняване на правото на промяна на съществуващ финансов инструмент.

96. „Клауза „make-whole" означава клауза, която цели да защити инвеститора, като гарантира, че в случай на предсрочно обратно изкупуване на облигация емитентът е длъжен да плати на инвеститора, притежаващ облигацията, сума, равна на сбора от нетната настояща стойност на оставащите купонни плащания, очаквани до падежа, и размера на главницата на облигацията, която подлежи на обратно изкупуване.

97. „Електронен формат" означава всеки траен носител, който не е хартиен.

98. „Предимно търговска група" означава всяка група, чиято основна стопанска дейност не е предоставянето на инвестиционни услуги по смисъла на този закон, нито извършването на някоя от посочените в приложение I към Директива 2013/36/ЕС дейности, нито функционирането като маркет-мейкър по отношение на стоковите деривати.";

б) в § 2, ал. 1 се създава т. 10:

„10. Директива (ЕС) 2021/338 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2021 г. за изменение на Директива 2014/65/ЕС по отношение на изискванията за предоставяне на информация, управлението на продуктите и ограниченията на позициите и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/878 по отношение на тяхното приложение към инвестиционните посредници с цел да се подпомогне възстановяването от кризата във връзка с COVID-19 (ОВ, L 68/14 от 26 февруари 2021 г.)."

27. Навсякъде в закона пред думите „дружествата за секюритизация" се добавя „за".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за държавния бюджет на Република България за 2023 г. (ДВ, бр. 66 от 01.08.2023 г., в сила от 01.01.2023 г.)

§ 23. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г., бр. 16, 25 и 51 от 2022 г. и бр. 8 от 2023 г.) в чл. 91, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 3 се създава буква „в":

„в) е поискано от публичен изпълнител във връзка с обезпечаване и събиране на публично вземане."

2. В т. 9 думата „упълномощено" се заменя с „оправомощено", а след думите „чл. 143е, ал. 6" се добавя „чл. 269г, ал. 2, чл. 269л и 269с".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г.)

§ 74. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г., бр. 16, 25 и 51 от 2022 г. и бр. 8, 65 и 66 от 2023 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 13, ал. 4 се създава т. 8:

„8. въз основа на събраните за него и неговите обвързани лица данни, както и за връзките между тях, не дава основание за съмнение относно неговата надеждност и пригодност и възможност за възникване на конфликт на интереси."

2. В чл. 57:

а) в ал. 2:

аа) в т. 1 след думата „лицето" се поставя запетая и се добавя „включително дали отговаря на изискванията на чл. 13, ал. 4, т. 1 и 8, когато е приложимо";

бб) в т. 2 накрая се поставя запетая и се добавя „включително дали отговарят на изискванията на чл. 13, ал. 4, т. 1 и 8".

3. В § 1, ал. 1 от допълнителните разпоредби се създава т. 107:

„107. „Обвързани лица" са:

а) лицата - членове на ръководен орган на едно и също юридическо лице;

б) юридическото лице и неговият действителен собственик;

в) лице - член на ръководен орган в юридическо лице, и действителният собственик на юридическото лице;

г) физическите лица, които съвместно са действителни собственици на юридическо лице;

д) съпрузите, родините по права линия без ограничения, родините по съребрена линия до трета степен включително и родините по сватовство до трета степен включително, както и всички други физически лица, които се намират в тесни делови взаимоотношения.

Действителен собственик по букви „б" - „г" е понятие по смисъла на § 2, ал. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за противодействие на корупцията
(ДВ, бр. 84 от 06.10.2023 г., в сила от 06.10.2023 г.)

§ 61. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г., бр. 16, 25 и 51 от 2022 г. и бр. 8, 65 и 66 от 2023 г.) в чл. 91, ал. 2 т. 4 се изменя така:

„4. Комисията за противодействие на корупцията и Комисията за отнемане на незаконно придобитото имущество;".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване
(ДВ, бр. 85 от 10.10.2023 г., в сила от 10.10.2023 г.)

§ 86. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г., бр. 16, 25 и 51 от 2022 г. и бр. 8, 65 и 66 от 2023 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 9 се създават ал. 7 и 8:

„(7) Инвестиционните посредници, които имат право да предоставят инвестиционна услуга по чл. 6, ал. 2, т. 4, могат да извършват дейност като доставчик на паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП) съгласно чл. 6, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) 2019/1238 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП) (ОВ, L 198/1 от 25 юли 2019 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2019/1238", при спазване на изискванията на същия регламент, глава двадесет и осма „а" от Кодекса за социално осигуряване, този закон и актовете по прилагането им.

(8) Комисията взема решение за регистрация или за отмяна на регистрация на ПЕПП, създаден от инвестиционен посредник, който предоставя услугата по управление на портфейл, по реда на Регламент (ЕС) 2019/1238 по предложение на заместник-председателя."

2. В чл. 276:

а) в ал. 1:

аа) в текста преди т. 1 думите „и Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (ОВ, L 317/1 от 9 декември 2019 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2019/2088" се заменят с „на Регламент (ЕС) 2019/1238, на Регламент (ЕС) 2019/2088 на Европейския парламент и на Съвета от 27 ноември 2019 г. относно оповестяването на информация във връзка с устойчивостта в сектора на финансовите услуги (ОВ, L 317/1 от 9 декември 2019 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2019/2088", и Регламент (ЕС) 2020/852 на

Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ, L 198/13 от 22 юни 2020 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2020/852";

бб) точка 24 се изменя така:

„24. да прилага за нарушения на Регламент (ЕС) № 1286/2014 освен мерките по т. 1, и посочените в чл. 24, параграф 2, букви „а" - „г" от същия регламент мерки;"

вв) създава се т. 27:

„27. да прилага за нарушения на Регламент (ЕС) 2019/1238 освен мерките по т. 1, и посочените в чл. 67, параграф 3, букви „а" - „в" от същия регламент мерки.";

б) създава се ал. 19:

„(19) При определянето на вида на принудителната мярка по ал. 1, т. 27 комисията взема предвид обстоятелствата по чл. 68, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/1238."

3. В чл. 277, ал. 1 след думите „Регламент (ЕС) 2019/2088" се добавя „Регламент (ЕС) 2020/852".

4. В чл. 279 навсякъде думите „чл. 276, ал. 1, т. 2 - 19, 21 - 26" се заменят с „чл. 276, ал. 1, т. 2 - 19, 21 - 27".

5. В чл. 290, ал. 1, т. 5 думите „и Регламент (ЕС) 2019/2088" се заменят с „Регламент (ЕС) 2019/2088 и Регламент (ЕС) 2020/852".

6. Създават се чл. 294г и 294д:

„Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) 2019/1238

Чл. 294г. (1) Инвестиционен посредник, който предоставя услугата по управление на портфейл и който получи регистрация на ПЕПП чрез неверни или подвеждащи твърдения или всякакви други неправомерни способи в нарушение на чл. 6 и 7 от Регламент (ЕС) 2019/1238, се наказва с имуществена санкция в размер от 10 000 лв. до 5 000 000 лв., но не повече от 5 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му годишен финансов отчет, приет от управителния орган.

(2) Инвестиционен посредник, който предоставя услугата по управление на портфейл и който предоставя или извършва дистрибуция на продукти с обозначението „паневропейски персонален пенсионен продукт" или „ПЕПП", който не е регистриран съгласно Регламент (ЕС) 2019/1238, се наказва с имуществена санкция в размер от 10 000 лв. до 5 000 000 лв., но не повече от 5 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му годишен финансов отчет, приет от управителния орган.

(3) Инвестиционен посредник, който предоставя услугата по управление на портфейл и е доставчик на ПЕПП, не предостави услугата за преносимост в нарушение на чл. 18 или 19 от Регламент (ЕС) 2019/1238 или информацията относно тази услуга, изисквана съгласно чл. 20 и 21 от същия регламент, или не изпълни изискванията или задълженията, определени в глави IV и V, чл. 50 и глава VII от регламента, се наказва с имуществена санкция в размер от 10 000 лв. до 5 000 000 лв., но не повече от 5 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му годишен финансов отчет, приет от управителния орган.

(4) В случай на повторно нарушение по ал. 1 - 3 на виновното лице се налага имуществена санкция в размер от 500 000 до 10 000 000 лв., но не повече от 10 на сто от годишния оборот на лицето съгласно последния му годишен финансов отчет, приет от управителния орган, но не по-малко от 5 000 000 лв. и не повече от 10 000 000 лв.

(5) Когато лицето по ал. 1 - 4 е дъщерно дружество, съответният годишен оборот по ал. 1 - 4 е общият годишен оборот от консолидирания отчет на крайното предприятие майка за предходната година.

(6) Който извърши нарушение на Регламент (ЕС) 2019/1238, доколкото друго не е предвидено в закона, се наказва с глоба от 2000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение - с глоба от 20 000 до 1 400 000 лв.

(7) Когато размерът на реализираната полза в резултат на нарушение по ал. 1 - 4 и 6 може да бъде определен, на лицето се налага глоба или имуществена санкция в размер на двойния размер на реализираната полза независимо дали се надвишава максималният размер по ал. 1 - 4 и 6.

(8) При определяне на административно наказание по този член заместник-председателят взема предвид обстоятелствата по чл. 68, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/1238.

Отговорност за нарушения на глава двадесет и осма „а" от Кодекса за социално осигуряване

Чл. 294д. (1) Лице, което изпълнява ръководна длъжност в инвестиционен посредник по чл. 6, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) 2019/1238, което извърши или допусне извършване на нарушение на чл. 259а, 259б и 259в от Кодекса за социално осигуряване, се наказва с глоба в размер от 1500 до 20 000 лв., а при повторно нарушение - от 4000 до 40 000 лв.

(2) За нарушения по ал. 1 на инвестиционен посредник по чл. 6, параграф 1, буква „г" от Регламент (ЕС) 2019/1238 се налага имуществена санкция от 20 000 до 100 000 лв., а при повторно нарушение - от 40 000 до 200 000 лв.

(3) При определяне на административно наказание по този член заместник-председателят взема предвид обстоятелствата по чл. 68, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2019/1238."

7. В глава двадесет и седма се създава чл. 299:

„Оповестяване на принудителни административни мерки и издадени наказателни постановления във връзка с Регламент (ЕС) 2019/1238

Чл. 299. (1) Комисията, съответно заместник-председателят, оповестява на интернет страницата на комисията всяка приложена принудителна административна мярка и наложено наказание за нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2019/1238, както и за нарушенията по чл. 294д при спазване на чл. 69 от същия регламент.

(2) Комисията, съответно заместник-председателят, информира Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО) относно приложените принудителни административни мерки и наложените наказания за нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2019/1238, както и за нарушенията по чл. 294д при спазване на чл. 70, параграфи 1 и 4 от същия регламент.

(3) Комисията ежегодно представя на ЕОЗППО обобщена информация относно приложените принудителни административни мерки и наложените наказания за нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2019/1238, както и за нарушенията по чл. 294д при спазване на чл. 70, параграф 2 от същия регламент."

8. В допълнителните разпоредби:

а) в § 2, ал. 2 се създават т. 12 и 13:

„12. Регламент (ЕС) 2019/1238 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно паневропейски персонален пенсионен продукт (ПЕПП);

13. Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088.";

б) в § 4:

аа) създават се нови ал. 5 и 6:

„(5) Когато инвестиционните посредници, които имат право да извършват инвестиционни дейности по чл. 6, ал. 2, т. 5, дистрибутират ПЕПП съгласно Регламент (ЕС) 1238/2019, прилагат съответно разпоредбите на чл. 65, ал. 1, т. 7, чл. 69, ал. 2, чл. 70, ал. 1, чл. 71, чл. 72, чл. 73, ал. 1, т. 1, т. 2, букви „а" и „б" и т. 3, чл. 73, ал. 2 и 3, чл. 74, ал. 1 и 2, чл. 76, ал. 1 - 4, чл. 77, ал. 1, чл. 78, ал. 1, 2 и 4 - 7, чл. 81, чл. 82,

ал. 1 и 2, чл. 85, ал. 1, чл. 99 и 100 и актовете по прилагането им, както и разпоредбите на Делегиран регламент (ЕС) 2017/565.

(б) Доставчиците на ПЕПП по чл. 6, параграф 1, букви „а", „д" и „е" от Регламент (ЕС) 1238/2019, когато дистрибутират ПЕПП съгласно същия регламент, прилагат съответно разпоредбите на чл. 65, ал. 1, т. 7, чл. 69, ал. 2, чл. 70, ал. 1, чл. 71, 72, чл. 73, ал. 1, т. 1, т. 2, букви „а" и „б" и т. 3, чл. 73, ал. 2 и 3, чл. 74, ал. 1 и 2, чл. 76, ал. 1 - 4, чл. 77, ал. 1, чл. 78, ал. 5 - 7, чл. 81, чл. 82, ал. 1 и 2, чл. 85, ал. 1, чл. 99 и 100 и актовете по прилагането им.";

бб) досегашната ал. 5 става ал. 7 и в нея думите „ал. 2 - 4" се заменят с „ал. 2 - 6";

вв) досегашната ал. 6 става ал. 8 и в нея думите „ал. 1 - 4" се заменят с „ал. 1 - 6";

гг) досегашната ал. 7 става ал. 9.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за въвеждане на еврото в Република България (ДВ, бр. 70 от 20.08.2024 г.)

§ 12. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г., бр. 16, 25 и 51 от 2022 г. и бр. 8, 65, 66, 84 и 85 от 2023 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 9б, ал. 1, в текста преди т. 1 думите „левовата равностойност на" се заличават.

2. В чл. 10:

а) в ал. 1 навсякъде и в ал. 2 и 3 думите „левовата равностойност на" се заличават;

б) в ал. 6 думите „1 000 000 лв." се заменят с „500 000 евро".

3. В чл. 13, ал. 3, т. 4 думите „1 500 000 лв." се заменят със „750 000 евро".

4. В чл. 49, ал. 9, т. 2 думата „левове" и запетаята след нея се заличават.

5. В чл. 61а, ал. 1 и чл. 70а, ал. 1, т. 3 думите „левовата равностойност на" се заличават.

6. В чл. 156, ал. 1 думите „5 000 000 лв." се заменят с „2 500 000 евро".

7. В § 1 от допълнителните разпоредби, в ал. 1, т. 12 думите „или от левовата равностойност на посочената сума" се заличават.

8. В приложението към § 1, ал. 1, т. 10 навсякъде думите „левовата равностойност на" се заличават.

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за независимия финансов одит (ДВ, бр. 79 от 17.09.2024 г.)

§ 118. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г., бр. 16, 25 и 51 от 2022 г., бр. 8, 65, 66, 84 и 85 от 2023 г. и бр. 70 от 2024 г.) в чл. 129, ал. 1, т. 3 думите „Закона за независимия финансов одит" се заменят със „Закона за независимия финансов одит и изразяването на сигурност по устойчивостта".

Заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (ДВ, бр. 49 от 17.06.2025 г.)

§ 33. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; изм., бр. 16, 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020

г., бр. 12 и 21 от 2021 г., бр. 16, 25 и 51 от 2022 г., бр. 8, 65, 66 и 85 от 2023 г. и бр. 70 и 79 от 2024 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 276:

а) в ал. 2 думите „пазарен оператор или регулиран пазар извършва сделки или операции в нарушение на Закона за мерките срещу изпирането на пари и на актовете по прилагането му" се заменят с „както и член на управителен или контролен орган на инвестиционен посредник са извършили или извършват нарушение на Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение и на актовете по прилагането им";

б) създават се ал. 20 и 21:

„(20) При определянето на вида на принудителната мярка по ал. 2 комисията, съответно заместник-председателят, взема предвид обстоятелствата по чл. 123а, ал. 1 и 3 от Закона за мерките срещу изпирането на пари.

(21) Комисията, съответно заместник-председателят, оповестява на интернет страницата на комисията всяка приложена принудителна административна мярка по ал. 2 при спазване на чл. 122 от Закона за мерките срещу изпирането на пари."

2. В чл. 296, ал. 2 след думите „ал. 1" се добавя „както и при определянето на вида на принудителна административна мярка" и се поставя запетая.

3. В останалите текстове на закона думите „Закона за мерките срещу финансирането на тероризма" се заменят със „Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за пазарите на криптоактиви (ДВ, бр. 54 от 04.07.2025 г.)

§ 13. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г., бр. 16, 25 и 51 от 2022 г., бр. 8, 65, 66 и 85 от 2023 г., бр. 70 и 79 от 2024 г. и бр. 49 от 2025 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 3 се създава ал. 9:

„(9) Заместник-председателят упражнява правомощията на компетентен орган по Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011 (ОВ, L 333/1 от 27 декември 2022 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2022/2554", по отношение на лицата по чл. 46, букви „в", „д" - „ж" и „о" от същия регламент."

2. В чл. 5, ал. 1 се създава т. 14:

„14. доставчиците на услуги за криптоактиви съгласно определението по чл. 3, параграф 1, т. 15 от Регламент (ЕС) 2023/1114 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2023 г. относно пазарите на криптоактиви и за изменение на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 1095/2010 и на директиви 2013/36/ЕС и (ЕС) 2019/1937 (ОВ, L 150/40 от 9 юни 2023 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2023/1114"."

3. В чл. 9 се създава ал. 9:

„(9) Инвестиционните посредници могат да предоставят услуги за криптоактиви, еквивалентни на инвестиционните услуги и дейности, за които са получили лиценз, когато са уведомили комисията в съответствие с чл. 60, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2023/1114. В този случай се прилагат и изискванията на Регламент (ЕС) 2023/1114, на Закона за пазарите на криптоактиви и на актовете по прилагането им."

4. В чл. 11:

а) алинея 3 се отменя;

б) в ал. 5 думите „Условията и редът за издаването на разрешение по ал. 3, както и" се заличават.

5. В чл. 13, ал. 4, т. 6 след думите „Закона за прилагане на мерките срещу пазарните злоупотреби с финансови инструменти" се поставя запетая и се добавя „Закона за пазарите на криптоактиви" и след думите „Регламент (ЕС) № 600/2014" се поставя запетая и се добавя „Регламент (ЕС) 2023/1114".

6. В чл. 65:

а) в ал. 1, т. 5 след думата „системи" се добавя „на информационните и комуникационните технологии (ИКТ), установени и управлявани в съответствие с чл. 7 от Регламент (ЕС) 2022/2554";

б) създава се ал. 6:

„(6) Инвестиционният посредник разполага с надеждни механизми за сигурност, с които съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2022/2554 гарантира сигурността и удостоверяването на автентичността на средствата за предаване на информацията, като свежда до минимум риска от увреждане на данните и от непозволен достъп и предотвратява изтичането на информация, запазвайки по този начин поверителността на данните по всяко време."

7. В чл. 102:

а) в ал. 1, т. 1 накрая се добавя „в съответствие с изискванията на глава II от Регламент (ЕС) 2022/2554";

б) алинея 2 се изменя така:

„(2) Инвестиционният посредник приема и прилага ефективни правила за осигуряване на непрекъснатост на дейността при срив на системите му за търговия, включително политика и планове за непрекъснатост на дейността на ИКТ и планове за реакция и възстановяване на ИКТ, съставени в съответствие с чл. 11 от Регламент (ЕС) 2022/2554, и гарантира, че системите му са подложени на пълни изпитвания и се наблюдават по подходящ начин, за да се осигури спазването на общите изисквания, предвидени в тази алинея, както и на особените изисквания, предвидени в глави II и IV от Регламент (ЕС) 2022/2554."

8. Създава се чл. 154а:

„Управление на платформа за търговия с криптоактиви

Чл. 154а. (1) Лицензиран пазарен оператор може да управлява платформа за търговия с криптоактиви, когато е уведомил комисията в съответствие с чл. 60, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2023/1114.

(2) Пазарният оператор, който предоставя услуги за криптоактиви по ал. 1, прилага и изискванията на Регламент (ЕС) 2023/1114, на Закона за пазарите на криптоактиви и на актовете по прилагането им."

9. В чл. 168, ал. 1:

а) в т. 2 думите „свързани с дейността на регулирания пазар, за установяване на съществените рискове за надлежното функциониране на регулирания пазар, както и за ограничаване на тези рискове" се заменят с „на които е изложен, включително да управлява риска в областта на ИКТ в съответствие с глава II от Регламент (ЕС) 2022/2554, да прилага подходящи за целта механизми и системи за идентифицирането на значителни рискове за неговото функциониране и да въведе ефективни мерки за смекчаването на тези рискове";

б) точка 3 се отменя.

10. В чл. 170:

а) в ал. 1 след думите „механизми и процедури" се поставя запетая и се добавя „изградени и поддържани в съответствие с изискванията по глава II от Регламент (ЕС) 2022/2554";

б) алинея 2 се изменя така:

„(2) Системите, механизмите и процедурите по ал. 1 осигуряват непрекъснато предоставяне на услугите на регулирания пазар, включително на използваните от регулирания пазар ИКТ, при спазване на изискванията на Регламент (ЕС) 2022/2554 и Делегиран регламент (ЕС) 2017/584, а при срив в търговската система включват планове за реакция и възстановяване на ИКТ, съставени в съответствие с чл. 11 от Регламент (ЕС) 2022/2554."

11. В чл. 174 ал. 2 се изменя така:

„(2) За изпълнение на изискванията по ал. 1, т. 1 и 2 регулираният пазар изисква от своите членове да прилагат подходящи механизми за изпитване на използваните алгоритми в съответствие с разпоредбите на глави II и IV от Регламент (ЕС) 2022/2554. Регулираният пазар осигурява необходимите условия и среда за улесняване на изпитването на алгоритмите. Изискванията по изречение първо се прилагат при спазване и на Делегиран регламент (ЕС) 2017/584."

12. Създава се чл. 227з[1]:

„Предоставяне на услуги за криптоактиви

Чл. 227з1. (1) Централен депозитар на ценни книжа може да предоставя услуги за попечителство и администриране на криптоактиви от името на клиенти, когато е уведомил комисията в съответствие с чл. 60, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2023/1114.

(2) Централният депозитар на ценни книжа, който предоставя услуги по ал. 1, спазва изискванията на Регламент (ЕС) 2023/1114, на Закона за пазарите на криптоактиви и на актовете по прилагането им."

13. В част втора в наименованието на дял седми се създава изречение второ: „Оперативна устойчивост на цифровите технологии."

14. В дял седми се създава глава двадесет и първа „г" с чл. 227ц:

„Глава двадесет и първа „г"

ОПЕРАТИВНА УСТОЙЧИВОСТ НА ЦИФРОВИТЕ ТЕХНОЛОГИИ

Чл. 227ц. (1) Комисията, по предложение на заместник-председателя, в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2022/2554 и актовете по неговото прилагане взема решения за определяне на инвестиционните посредници, централните депозитари на ценни книжа, централните контрагенти, местата на търговия, одобрените механизми за публикуване и одобрените механизми за докладване по чл. 1, т. 3 и администраторите на критични бенчмаркове, които да извършват тестване за проникване, за потвърждаване на обхвата на тестването и за одобрение използването на вътрешни лица, провеждащи тестване, както и за изискване на промяна при необходимост в честотата на извършване на тестването.

(2) Комисията, по предложение на заместник-председателя, взема решение, че тестването по ал. 1 е извършено в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2022/2554, актовете по неговото прилагане и документацията за тестването, и издава удостоверение за неговото потвърждаване или определя извършване на повторно тестване.

(3) Комисията приема наредба по прилагането на този член."

15. В чл. 231:

а) в ал. 1:

аа) в т. 1 навсякъде думите „институция майка" се заменят с „инвестиционен посредник майка", а думите „дъщерните й" се заменят с „дъщерните му";

бб) в т. 2 думите „нито едно от дъщерните й дружества не е кредитна институция, лицензирана в държава членка" се заменят с „и в групата няма друг инвестиционен посредник или кредитна институция";

вв) в т. 4 накрая се поставя запетая и се добавя „както и в групата няма кредитна институция";

б) в ал. 5 думите „ал. 1 и 2" се заменят с „ал. 1, т. 1, 3 и 4", а след думите „финансов холдинг майка със смесена дейност от Европейския съюз" се поставя запетая и се добавя „или на кредитната институция";

в) в ал. 7 след думата „уведомява" се добавя „незабавно", а думите „съгласно които тя ще осъществява надзор на консолидирана основа" и запетаята пред тях се заличават.

16. Създава се чл. 277г:

„Принудителни административни мерки по Регламент (ЕС) № 2022/2554

Чл. 277г. (1) Когато установи, че инвестиционен посредник, централен депозитар на ценни книжа, централен контрагент, регулиран пазар, одобрен механизъм за докладване или одобрен механизъм за публикуване по чл. 1, т. 3, техни служители, членове на управителните или контролните им органи са извършили или извършват дейност в нарушение на Регламент (ЕС) № 2022/2554 или на актовете по прилагането му:

1. заместник-председателят може да приложи мярката по чл. 276, ал. 1, т. 1;

2. комисията може да приложи мярката по чл. 50, параграф 4, буква „д" от същия регламент.

(2) При определяне на вида на принудителната мярка по ал. 1 заместник-председателят и комисията вземат предвид обстоятелствата по чл. 51, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 2022/2554."

17. В чл. 279, ал. 1, 3 и 4 след думите „чл. 277б, ал. 1, т. 1" се поставя запетая и думите „и чл. 277в, ал. 1, т. 1" се заменят с „чл. 277в, ал. 1, т. 1 и чл. 277г".

18. В чл. 290, ал. 1, т. 4 думите „чл. 9, ал. 1, 2 и 4" се заменят с „чл. 9, ал. 1, 2, 4, 7 и ал. 9, изречение първо", след думите „чл. 154, ал. 1 и 3" се поставя запетая и се добавя „чл. 154а, ал. 1", а думите „и чл. 227г, ал. 1" се заменят с „чл. 227г, ал. 1 и чл. 227з1".

19. Създава се чл. 294е:

„Отговорност за нарушения на Регламент (ЕС) 2022/2554

Чл. 294е. (1) Лице, което изпълнява ръководна длъжност в инвестиционен посредник, централен депозитар на ценни книжа, централен контрагент, регулиран пазар, одобрен механизъм за докладване или одобрен механизъм за публикуване по чл. 1, т. 3, което извърши или допусне извършването на нарушение на чл. 5 - 14, 16 - 19 и 24 - 30 от Регламент (ЕС) 2022/2554, се наказва с глоба от 10 000 до 20 000 лв., а при повторно нарушение - от 20 000 до 40 000 лв.

(2) На инвестиционен посредник, централен депозитар на ценни книжа, централен контрагент, регулиран пазар, одобрен механизъм за докладване или одобрен механизъм за публикуване по чл. 1, т. 3, който извърши нарушение на чл. 5 - 14, 16 - 19 и 24 - 30 от Регламент (ЕС) 2022/2554, се налага имуществена санкция от 20 000 до 40 000 лв., а при повторно нарушение - от 40 000 до 100 000 лв.

(3) При определянето на административното наказание по този член заместник-председателят взема предвид обстоятелствата по чл. 51, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2022/2554."

20. В чл. 295, ал. 1 след думите „и по чл. 294в" се поставя тире и се добавя „294е".

21. В глава двадесет и седма се създава чл. 300:

„Оповестяване на наложените административни наказания във връзка с прилагането на Регламент (ЕС) 2022/2554

Чл. 300. Заместник-председателят оповестява на интернет страницата на комисията всяко наложено административно наказание за нарушаване на разпоредбите на Регламент (ЕС) 2022/2554 при спазване на чл. 54 от същия регламент."

22. В допълнителните разпоредби:

а) в § 1, ал. 1 т. 35 се изменя така:

„35. „Депозитарни разписки" са тези ценни книжа, които могат да се търгуват на капиталовия пазар и удостоверяват собственост върху ценни книжа на чуждестранен емитент, и които са допуснати до търговия на регулиран пазар и се търгуват независимо от ценните книжа на чуждестранния емитент.";

б) в § 2:

аа) в ал. 1 се създава т. 11:

„11. Директива (ЕС) 2022/2556 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. за изменение на директиви 2009/65/ЕО, 2009/138/ЕО, 2011/61/ЕС, 2013/36/ЕС, 2014/59/ЕС, 2014/65/ЕС, (ЕС) 2015/2366 и (ЕС) 2016/2341 по отношение на оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор (ОВ, L 333/153 от 27 декември 2022 г.).";

бб) в ал. 2 се създава т. 14:

„14. Регламент (ЕС) 2022/2554 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно оперативната устойчивост на цифровите технологии във финансовия сектор и за изменение на регламенти (ЕО) № 1060/2009, (ЕС) № 648/2012, (ЕС) № 600/2014, (ЕС) № 909/2014 и (ЕС) 2016/1011 (ОВ, L 333/1 от 27 декември 2022 г.)."

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за пазарите на финансови инструменти (ДВ, бр. 99 от 21.11.2025 г.)

§ 62. Централните депозитари на ценни книжа и инвестиционните посредници привеждат дейността си в съответствие с изискванията на този закон в 6-месечен срок от влизането му в сила.

§ 63. Членовете на управителните и контролните органи на централните депозитари на ценни книжа подлежат на одобрение по реда на чл. 227з[2] преди преизбирането им за нов мандат. В тези случаи се дължи такса за одобрението им.

§ 64. В Закона за въвеждане на еврото в Република България (обн., ДВ, бр. 70 от 2024 г.; изм. и доп., бр. 25, 49, 63 и 65 от 2025 г.) в § 12 от преходните и заключителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 2:

а) буква „б" се отменя;

б) създава се буква „в":

„в) в ал. 7 „думите „левовата равностойност на" се заличават."

2. В т. 4 думите „чл. 49, ал. 9, т. 2" се заменят с „чл. 49, ал. 10, т. 2".

Преходни и заключителни разпоредби към ЗАКОН за изменение и допълнение на Закона за Сметната палата (ДВ, бр. 16 от 10.02.2026 г.)

§ 96. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 24 и 98 от 2018 г., бр. 17, 83, 94 и 102 от 2019 г., бр. 26, 28 и 64 от 2020 г., бр. 12 и 21 от 2021 г., бр. 16, 25 и 51 от 2022 г., бр. 8, 65, 66, 84 и 85 от 2023 г., бр. 70 и 79 от 2024 г. и бр. 49, 54 и 99 от 2025 г.) в чл. 91, ал. 2, т. 4 думите „Комисията за противодействие на корупцията" се заменят със „Сметната палата".